

การวิเคราะห์บทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาษ

ปริชญานิพนธ์

ของ

ยุทธภูมิ สุวรรณเวช

9 ก.ย. 2536

h 68001

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

กุมภาพันธ์ 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

185633

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.ไมรี ชื่นสำราญ)

.....กรรมการ

(อ.สมเกียรติ คู่ทวีกุล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.ไมรี ชื่นสำราญ)

.....กรรมการ

(อ.สมเกียรติ คู่ทวีกุล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.สุดี ภูประคิษฐ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 25 .. เดือน .. มกราคม .. พ.ศ. 2536

ประกาศคุณูปการ

นับเป็นความกรุณาอย่างยิ่งที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้พิจารณาคัดเลือกให้ผู้วิจัยได้รับทุน "ภูมิพล" ประจำปีการศึกษา 2535

ผู้วิจัยขอโน้มเกล้าโน้มกระหม่อม รับพระราชทานทุนวิจัยด้วยความปลื้มปิติ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ไมรี ชื่นสำราญ และอาจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล ท่านทั้งสองได้กรุณาให้
คำแนะนำอันมีค่า และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุวดี ภูประดิษฐ์ ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม
ขอขอบพระคุณ คุณสมใจ บ่อมหลักทอง และคุณพพพรรณ บ่อมหลักทอง ที่กรุณาให้
กำลังใจ และเอื้ออาทรต่อความเป็นอยู่ ยามเจ็บไข้ในระหว่างการเขียนปริญญานิพนธ์ ตลอดจน
พิมพ์เค้าโครงปริญญานิพนธ์และตรวจพิสูจน์อักษรต้นฉบับให้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์สุภัทรา โกไศยกานนท์ อาจารย์ระรอง แห่งสภา อาจารย์
ทัศนีย์ สุธสุวรรณ์ อาจารย์รวีวรรณ มงคลนิธิธรรม อาจารย์ภัทรทิศา เพ็ญวัฒนิชัย
อาจารย์กมล โพธิเย็น และอาจารย์แผนกภาษาไทย วิทยาเขตพัฒนการพระนคร ทุกท่าน
ตลอดจนผู้มีพระคุณอันมิได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่สนับสนุนส่งเสริม และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย
มาโดยตลอด

ขอขอบคุณ คุณจันทนา อินทร์นั และคุณสุรีย์ ตั้งสมบูรณ์ เพื่อนผู้ห่วงใยและ
ช่วยเหลือ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณ คุณศรีสมร จูอาไพ ที่กรุณาให้ข้อมูล
ขั้นต้นแก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณยุทธนา คุณยุทธกาล และคุณภาณุ สุวรรณเวช ที่ห่วงใยและ
ให้กำลังใจอันมีคุณค่าแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่เริ่มการศึกษาจนกระทั่งจบการศึกษามหาบัณฑิต

คุณค่า และประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา
ผู้ให้ความรัก ความเมตตา และทุนสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาตลอดชีวิต ตลอดจนครูบาอาจารย์
ที่ได้เมตตาอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความมานะพากเพียร และประสบความสำเร็จในการศึกษา

ยุทธภูมิ สุวรรณเวช

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	19
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	19
	ขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า	19
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	21
2	วิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส	33
	การใช้ถ้อยคำ	34
	คำชัดเจน	35
	คำแฝงความหมายทางลบ /	37
	คำภาษาต่างประเทศ	41
	ระดับคำ /	46
	ประโยค	51
	วิเคราะห์โดยยึดโครงสร้างของไวยากรณ์เป็นหลัก	51
	ประโยคความเดียว	51
	ประโยคความรวม	52

วิเคราะห์โดยยึดความหมายของประโยคเป็นหลัก	52
ประโยคขัดความ	52
ประโยคสรุปความ	55
ประโยคซ้ำความ	56
ประโยคถ่วงความ	57
สำนวนโวหาร	59
อุทาหรณ์	59
อุปลักษณ์	61
อุปมา	62
อุปพจน์	63
นามนัย	65
ประพจน์	66
ปฏิรูปพจน์	67
บุคลาธิษฐาน	74
อติพจน์	74
3 วิเคราะห์กลวิธีการเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ	78
การนำเสนอเรื่อง	79
การตั้งชื่อเรื่อง	79
การเปิดเรื่อง	93
การเสนอเนื้อเรื่อง	113
การปิดเรื่อง	127
การอภิปราย	136
การนำเสนออารมณ์	143

4 วิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส	151
แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	152
นโยบายการปกครองประเทศ	152
นโยบายด้านการต่างประเทศ	161
บุคลากรทางการเมือง	163
บทบาททางการเมืองของประชาชน	165
ปัญหาการเมือง	167
แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจ	169
นโยบายการค้า	169
การใช้พลังงาน	170
การเลือกสรรทีมงานเศรษฐกิจ	172
ปัญหาเศรษฐกิจ	172
แนวคิดเกี่ยวกับสังคม	179
การดำเนินชีวิตของคนในสังคม	179
การรักษาสมดุลในสังคม	183
ค่านิยม	186
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์	188
เสรีภาพในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์	188
บทบาทในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์	191
บทลงโทษหนังสือพิมพ์	192
บทบาทในการหาเสียงของพรรคการเมือง	193
หน้าที่และจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์	193

5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	195
สรุป	195
อภิปราย	198
ข้อเสนอแนะ	201
บรรณานุกรม	202
ประวัติย่อของผู้วิจัย	226

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ จะเห็นได้ว่าวรรณกรรมไทยได้แพร่หลายไปอย่างมาก โดยเฉพาะงานเขียนประเภทร้อยแก้ว ผู้สร้างสรรค์จะสามารถเสนอผลงานของตนออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี บทความ เป็นต้น งานเขียน ประเภทนั้น ๆ จะมีคุณค่าเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ประพันธ์ซึ่งแตกต่างกันไป ผู้ประพันธ์แต่ละท่านมีศิลปะการใช้ภาษา หรือการเสนอพรรณนาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน ดังที่ วิภา กงกะนันทน์ (2525 : 2) ได้กล่าวถึงงานวรรณกรรมว่า "วรรณกรรมเป็นผลงานประเภทหนึ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ มีเนื้อหาเป็นเรื่องราวหรือให้ข้อคิดซึ่งอาจปรากฏออกมาในรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง วรรณกรรมจะมีบทบาทในการบันทึก, สะท้อน หรือชี้นำสังคมได้มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและวัตถุประสงค์ของผู้สร้างวรรณกรรมนั้น"

วรรณกรรมประเภท "บทความ" นับเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าต่อสังคม ผู้เขียนบทความจะวิเคราะห์วิจารณ์รวมทั้งเสนอพรรณนาของผู้อื่นเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสภาพสังคมในช่วงขณะนั้นมายังผู้อ่าน อาจเป็นการเสนอพรรณนาอย่างตรงไปตรงมา หรือใช้กลวิธีการเขียนที่แตกต่างกันไปตามแต่ความสามารถของผู้เขียน บทความที่ดีหรือบทความของนักเขียนที่มีชื่อเสียงอาจมีอิทธิพลต่อสังคม มีบทบาทต่อการขุดคุ้ย และชี้แนะปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมให้กับประชาชน หรือเป็นเครื่องมือสำหรับกระตุ้นให้ประชาชนหันมาสนใจต่อปัญหารอบข้าง รัตนะ ยาวะประภาส นับเป็นนักเขียน "บทความ" ที่มีชื่อเสียงผู้หนึ่ง บทความของท่านเป็นที่ยอมรับและสนใจของบุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่สนใจและติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองย่อมรู้จักและคุ้นเคยนามของท่านเป็นอย่างดี รัตนะ ยาวะประภาส เกิดในครอบครัว "นักหนังสือ" เป็นบุตรของ ต่วน ยาวะประภาส ซึ่งเป็นนักหนังสือพิมพ์ในยุครัชกาลที่ 6 รุ่นเดียวกับ หอม นิลรัตน์ ๗ อยู่ธยา ท่านเป็นนักแปล นักประพันธ์ และนักหนังสือพิมพ์ที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงคนหนึ่ง ผลงานของ รัตนะ ยาวะประภาส มีปรากฏแก่สายตาของผู้อ่าน

จำนวนมากมาย ตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาจนกระทั่งปัจจุบัน ประกาศ
 วัชรารักษ์ (2516 : 333) ได้กล่าวถึงผลงานและความสามารถของ รัตนะ ยาวะประภาส
 ไว้ว่า "...ด้วยฝีมือในการทำหนังสือ และมีหัวใจในการประพันธ์ เพื่อนฝูงซึ่งอยู่ห้องเตรียมอุดม
 เลือกให้ รัตนะ ยาวะประภาส เป็นบรรณาธิการหนังสือ "สีแสด" นับเป็นก้าวแรกของงาน
 หนังสือพิมพ์ ซึ่งเขามีบทบาทและลงมือทำเอง มิใช่เพียงแค่อ้างชื่อนั่น"

รัตนะ ยาวะประภาส เริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์จนจบชั้นมัธยมปีที่
 6 สอบเข้าเตรียมักเรียนนายเรือได้ แต่ต้องพบกับความผิดหวังคือเรียนไม่สำเร็จ เมื่อกลับมา
 กรุงเทพฯ ได้เข้าเป็นนักเรียนเตรียมอักษรศาสตร์ที่โรงเรียนเตรียมอุดม และได้รับแต่งตั้งให้เป็น
 บรรณาธิการหนังสือ "สีแสด" ต่อมาท่านได้มีโอกาสศึกษาต่อที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อเป็นนิสิตในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ท่านได้รับคัดเลือกให้
 ดำรงตำแหน่งสาราณียกรหนังสือ "มหาวิทยาลัย ฉบับ 23 ตุลาคม" ของสไมสรนิสิต ซึ่งนับเป็น
 เกียรติประวัติที่สำคัญในชีวิตการเป็นนิสิต อย่างไรก็ตาม ท่านต้องพบกับความผิดหวังอีกครั้งหนึ่ง
 คือท่านต้องพ้นสภาพนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหลังจากนั้นท่านได้อุทิศตนเป็นนักเขียน
 ประจำหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ อย่างจริงจัง

ในขณะที่ศึกษาอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รัตนะ ยาวะประภาส เริ่มคลุกคลีกับ
 หนังสือพิมพ์อย่างจริงจังด้วยความอุปการะของ อารี สิริระ โดยได้รับตำแหน่งบรรณาธิการผู้ช่วย
 "ภาพข่าวสยามนิกร" "ชาวกรุง" "เคลิเมล์วันจันทร์" และ "สกุลไทย" ตามลำดับ รัตนะ
 ยาวะประภาส เริ่มเป็นบรรณาธิการที่หนังสือพิมพ์ "สันติสุข" "คาราไทย" "แพ้นคารา"
 "สุภาพบุรุษ - ประชามิตร" และ "หลักไท" (เปลี่ยนชื่อจาก "สุภาพบุรุษ - ประชามิตร"
 เป็น "หลักไท") ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้ท่าน ได้แก่ นวนิยายเรื่อง "พันธะหัวใจ
 อารรพณ์สยามและพลับพลาบาลี" บทความในคอลัมน์ "ขอบกรุง" บทความในคอลัมน์ "พูดไทย"
 จากหนังสือสุภาพบุรุษ - ประชามิตร และหนังสือพิมพ์หลักไท นามปากกาที่ใช้มี "ราช รักรอง"
 สำหรับการเขียนบทความในคอลัมน์ "ขอบกรุง" และ "รจเลข รจนสุนทร" สำหรับการวิจารณ์
 หนังสือ

นอกจากนี้ รัตนะ ยาวะประภาส ยังได้รับการยกย่องจากผู้อ่านว่าเป็นผู้หนึ่งที่มีความเป็นชาตินิยมสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการใช้ภาษาไทย และเลขไทย ซึ่งจะเคร่งครัดเป็นพิเศษมากในงานของท่าน "บทความ" ของ รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงความคิดเห็นเน้นหนักไปทางด้านการเมืองเป็นส่วนใหญ่ สำหรับบทความที่แสดงทรรศนะเกี่ยวกับสังคมและเศรษฐกิจนั้น มีอยู่บ้างเช่นกัน และบรรดาทรรศนะต่าง ๆ ที่ รัตนะ ยาวะประภาส ได้เสนอไว้ในบทความของท่านมีความน่าสนใจเป็นพิเศษ กล่าวคือ ในด้านเนื้อหาบทความมีลักษณะที่วิเคราะห์เจาะลึกในเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา ประกอบกับศิลปะในการใช้ภาษาทั้งงดงามเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้กล่าวถึงงานเขียนของ รัตนะ ยาวะประภาส ว่า "รัตนะ ยาวะประภาส เป็น "กวีร้อยแก้ว" ผู้มีสำนวนลีลาไพเราะร้อยร้อย ละเมียดละไม แต่แฝงด้วยปรัชญาชีวิต" นอกจากนี้ ประยอม ของทอง ยังได้กล่าวถึงบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ไว้อีกทรรศนะหนึ่งว่า "บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส เป็นบทความที่เสนอทรรศนะอย่างตรงไปตรงมาไม่เข้าใครออกใคร วิเคราะห์เหตุการณ์ไปตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นสนับสนุนสิ่งที่ถูกต้องและขัดแย้งกับสิ่งที่ผิดเสมอ การอภิปรายดำเนินไปอย่างถูกต้องภายใต้เหตุผลที่น่าเชื่อถือ"

เมื่อประมวลจากประวัติของท่าน ประกอบกับการศึกษาวิจารณ์ของนักเขียนหลายท่านถึงผลงานของ รัตนะ ยาวะประภาส แล้ว ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าผลงานของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยเหตุผลหลายประการ กล่าวคือ ในด้านการเสนอความคิดเห็น ท่านเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ทำงานเพื่อสังคมจริง ๆ เป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ยืนหยัดคัดค้านเผด็จการในทุกรูปแบบต่อต้านคอร์รัปชันในวงการหนังสือพิมพ์ ดังนั้นบทความของท่านจึงเป็นบทความที่เสนอทรรศนะต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมาและไม่เกรงอิทธิพลใด ๆ จนบางครั้งอาจถึงขั้นรุนแรงได้รับการฟ้องร้องจากผู้บริหารประเทศในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นหรือแนวคิดของท่านที่ปรากฏในบทความ เป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาอย่างยิ่ง เนื่องจากท่านเป็นผู้ต่อสู้เพื่อความถูกต้องอย่างแท้จริงแม้ในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต บทความเรื่องสุดท้ายของท่าน คือเรื่อง "เสรีภาพของข่าวสาร" ได้กล่าวเรียกร้องความถูกต้องไว้อย่างน่าสนใจว่า "ความใฝ่ฝันของคนในวงการนี้ คือมีเสรีภาพอย่างแท้จริงในการทำข่าวนั่นเอง" และสำหรับในด้านการใช้ภาษา นอกจาก

รงค์ วงษ์สวรรค์ แล้ว ยังมีนักเขียนวิจารณ์อีกหลายท่าน อาทิ พลาติสย์ สิทธิธัญกิจ จากคอลัมน์ "ห้าแยกบันเทิง" ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หรือ ดวงตา วรรณศิลป์ จากหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ได้กล่าวถึงความเป็น "กวีร้อยแก้ว" ของ รัตนะ ยาวะประภาส ไว้อย่างน่าประทับใจ ประกอบกับความเคร่งครัดเป็นพิเศษในอักขระภาษาไทย และการใช้เลขไทยของท่าน ทำให้ผู้วิจัยมั่นใจได้ว่า บทความของท่านเป็นบทความที่มีศิลปะการใช้ภาษา และกลวิธีการเขียนที่โดดเด่น เฉพาะตน และควรค่าแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ชื่อเสียงของ รัตนะ ยาวะประภาส ยังเป็นที่ยอมรับของคนในวงการนักเขียนในนามของ "มนุษย์ 4 แบบ" อันได้แก่ อาจินต์ บัณฑิตพงศ์, นพพร บุตุฤทธิ์, รงค์ วงษ์สวรรค์ และรัตนะ ยาวะประภาส ซึ่งถือกันว่าเป็น นักเขียน "มือทอง" แห่งยุคสมัยหนึ่งที่ผ่านมา

อนึ่ง ในการศึกษางานเขียน "บทความ" ของ รัตนะ ยาวะประภาส ผู้วิจัยได้เลือกใช้ข้อมูลเฉพาะบทความที่ปรากฏในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษ - ประชามิตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 - 2524 จำนวน 169 เรื่อง และบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์หลักไท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 - 2534 จำนวน 453 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 14 ปี 622 เรื่อง และเลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของบทความทั้งหมดจำนวน 326 เรื่อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานเขียนประเภท "บทความ" ของ รัตนะ ยาวะประภาส มาบ้างแล้ว ประกอบกับข้อมูลที่กำลังมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่างานเขียน "บทความ" ของ รัตนะ ยาวะประภาส มีลักษณะเด่นเฉพาะในเรื่องของศิลปะการใช้ภาษา กลวิธีการเขียนบทความที่มีเอกลักษณ์ของตนเองอย่างเห็นได้ชัดการเสนอเนื้อเรื่องชวนให้ติดตามอย่างยิ่ง รวมทั้งแนวคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส เป็นผลงานที่มีคุณค่าและสารประโยชน์ ประกอบกับงาน "บทความ" ของ รัตนะ ยาวะประภาส ทั้งหมดยังไม่มีผู้ใดศึกษาค้นคว้าไว้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยงาน "บทความ" ของท่านอย่างละเอียด เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษาในเรื่องการเขียนร้อยแก้วประเภท "บทความ" และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษางานเขียนของผู้อื่นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส
2. เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส
3. เพื่อวิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส
ทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงศิลปะการใช้ภาษาของ รัตนะ ยาวะประภาส ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษางานเขียนร้อยแก้วประเภท "บทความ"
2. ทำให้ทราบถึงกลวิธีการเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ซึ่งเป็น
ประโยชน์ต่อการศึกษางานเขียนร้อยแก้วประเภท "บทความ"
3. ทำให้ทราบถึงแนวคิดทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ที่ปรากฏใน
บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษางานเขียนประเภทบทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส ในครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะบทความที่ลงตีพิมพ์ในทบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "สุภาพบุรุษ - ประชามิตร" ปี พ.ศ. 2521 - 2524 รวมทั้งสิ้น 14 ปี 622 เรื่อง และเลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของบทความทั้งหมด จำนวน 326 เรื่อง ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. ไทย ระวังถูกหลอกไปข่มขืน	เขียนปี พ.ศ. 2521
2. ปลดปล่อย 6 ต.ค. นศ. ในป่าจะมาเมือง?	2521
3. ความมั่นคงของชาติ ของนิสิตนักศึกษาหรือของทหาร	2521
4. บทเรียน 14 ตุลา	2521
5. ปฏิวัติทำไมกันอีก	2521

6. คำพูดที่น่างุนของเต็งเลี้ยวผิง	เขียนปี พ.ศ.	2521
7. ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ		2521
8. วิธีอันแยบยลในการกดหนังสือพิมพ์		2521
9. จงมองคุุฬ้าสี่ทองผ่องอำไพเอาไว้ให้คิดเกิด		2521
10. ฮีโร่โดยการประชาสัมพันธ์ ไม่ก็วันก็เกิดได้		2521
11. จดเลือกตั้ง เกียงเพื่อประโยชน์ใคร		2522
12. กฎหมายเลือกตั้ง เดินตามเพลงใคร		2522
13. บ้างช่างยุแห่งพุทธศตวรรษที่ 25		2522
14. ศักดิ์พรการเมืองหรือศักดินาสือพิมพ์		2522
15. ประหยัดไฟฟ้า ไม่ใช่ประหยัดน้ำมัน ประหยัดเพื่อหลอกใคร		2522
16. ประหยัดน้ำมัน ประชาชนรับกรรมเช่นเคย		2522
17. เกรียงศักดิ์เปิดหน้าประวัติศาสตร์ใหม่อีกครั้ง		2522
18. แขว่นคอ อาลี บุคโด ข้อเตือนใจนักการเมืองไทย		2522
19. นายกรัฐมนตรีคนต่อไปไม่ชื่อเกรียงศักดิ์		2522
20. รัฐบาลทหารเต็มใบ		2522
21. การกึ่งมนุษยธรรม		2522
22. ความผิดของมนุษยธรรม		2522
23. ประมาณนายทุนขุนศึกกระหายเลือด?		2522
24. สิทธิของลูกคนอื่น สำคัญกว่าความเป็นความตายของลูกตัวเอง		2522
25. เรื่องเสรีนิยมและอำนาจนิยม		2522
26. มุ่งขยายยาพิษ ส่งชีวิตไปนรก		2522
27. สิ่งที่ประชาชนจับตามอง		2522
28. ปิดหนังสือพิมพ์		2522
29. หนังสือพิมพ์ เอ็งผิด		2522
30. ส่นกกับการขึ้นราคา		2522

31. สถานะของประชาชน	เขียนปี พ.ศ.	2522
32. กฎหมายใคร กฎหมายมัน		2522
33. การรวมข้อมระหว่างนายทุนกับขุนศึก		2522
34. ไจรได้กับคุณครู		2522
35. โลกกลียุค		2522
36. ไทยเมื่อสิ้นปี 2522		2522
37. เปรม - บุคคลแห่งปี		2523
38. วิถีลงจากหลังเสือ		2523
39. ท่านทนดูได้หรือ		2523
40. ยาสู่บ ใครสู่บใคร		2523
41. เพราะมัวแต่ยึดตำรา "สามก๊ก"		2523
42. หลังครุชฌวน		2523
43. เสียงหัวเราะที่หายไป		2523
44. ความคิด 2 ทาง เรื่องศึกเขมร กฎหมายเพื่อนักโกงกิน		2523
45. ความตายของนางนางแอ่นที่สีลม		2523
46. ทิศทางการเมืองไทย		2523
47. ขอส่วนบุญ		2523
48. รัฐบาล "ขอเวลา"		2523
49. นายทุนซื้อกองทัพ		2523
50. ขั้วโล่ทีมเศรษฐกิจ		2523
51. นักเศรษฐศาสตร์โดยบังเอิญ		2523
52. คุณเปรม		2523
53. ทองไม่รู้ร้อน		2523
54. คึกฤทธิ์, กลับบ้านไปนอนเสียเหอะ		2523
55. วิถีแก้ปัญาเศรษฐกิจของนายพลเปรม		2523

56.	6 เดือน อันน่าขมขื่น	เขียนปี พ.ศ.	2523
57.	เนื้อข้างปะเนื้อข้าง		2523
58.	บนปากเพว		2523
59.	การฟ้องแห่งประวัติศาสตร์		2523
60.	นายว่า ขี้ข้าพลอย		2523
61.	ห้ามไฟ อย่าห้ามคว้น		2523
62.	ค่านทฤษฎีหลักการ		2523
63.	2524 ภาวะชะงักงันจะระเบิด		2524
64.	ไม่มีพรรคไม่มีพวก ก็คือ...		2524
65.	ชูชกเถื่อนไทย อยากได้กำไรต้องลงทุน		2524
66.	จำวจิอหยางเถื่อนไทย		2524
67.	การขึ้นทางการเมืองของทหาร		2524
68.	เผด็จการจะขยายเต็มไป		2524
69.	กลศึกการเมืองไทยที่น่าจับตา		2524
70.	ทหารนำการเมือง		2524
71.	น้ำแข็งกลางแดดจัด		2524
72.	ข้าวขึ้นราคา		2524
73.	นิรโทษกรรมในแง่วัฒนธรรมไทย		2524
74.	รัฐบาลสังคมนิยมพุทธ		2524
75.	พิภพ ขงเบ้ง เจงกิสข่าน		2524
76.	เลือกตั้งร้อยเอ็ด แนวโน้มอันตราย		2524
77.	นายทุนที่ดินปฏิบัติ		2524
78.	ลดค่าเงินบาท ชัยชนะอีกครั้งของฝ่ายนายทุน		2524
79.	ปีศาจปากคาบคัมภีร์		2524
80.	สิ่งที่น่าสงสัยในการแต่งตั้ง ผบ.ทบ.		2524

81. เปรมกับน้ำมังกร	เขียนปี พ.ศ.	2524
82. วิถีลาคาติของรัฐบาลค้อยปัญญา		2524
83. ไทยหลังเปรมพบเรแกน		2524
84. น้ำตาในขวดนมแปญ		2524
85. ทบกระจกเสียแล้วจะได้อะไรขึ้นมา		2524
86. ไอ้เข้าจะขวางคลองไปได้นานแค่ไหน		2524
87. วิกฤตในเปรม 3		2525
88. ฌวนจะร่วมฉลองสองร้อยปี		2525
89. เมฆหมอกการปฏิวัติหนาแน่นขึ้น		2525
90. ความพ่ายแพ้ของคอมมิวนิสต์ไทย		2525
91. เหตุเกิดที่สุราษฎร์ธานี		2525
92. ไทยใหม่ 200 ปี		2525
93. เหตุเกิดเมื่อ 200 ปี		2525
94. จากนายพลต่ออายุ ถึงนายกรัฐมนตรีต่ออายุ		2525
95. ความคิดเรื่องสภานแห่งชาติ		2525
96. ทหารจับดาหนังสื่อพิมพ์		2525
97. หนังสื่อพิมพ์กับความแตกแยกในสายดาทหาร		2525
98. กติกาประชาธิปไตย		2525
99. หาญพลโท - คนดีที่โลก (ไทย) ไม่ต้องการ		2525
100. เปรมไม่ลงเลือกตั้ง ไม่ทะเยอทะยานหรือว่าเพี้ยคหยาม		2525
101. ได้ผ่านลูกสุดท้าย ในอายุรัฐบาลเปรม ไม่เป็นเผด็จการ ก็ต้องเป็น คอมมิวนิสต์		2525
102. การปลักการะให้ประชาชน		2525
103. รถเมล์ไปปักกิ่ง		2525
104. ระเบิดที่รอการกู้		2525

130.	เศรษฐกิจตัวใครตัวมัน	เขียนปี พ.ศ.	2526
131.	ข้างนอกสกุส ข้างในเป็นโพรง		2526
132.	ปีใหม่ที่ยังเป็นปีมืด		2527
133.	กลับสู่ยุคเช้าชามเย็นชาม		2527
134.	ตามกันอเมริกา หรือถูกอเมริกาเทียมแอก		2527
135.	ยุคของอนุรักษนิยม		2527
136.	ทุนนิยมกับประชาธิปไตย		2527
137.	ประชาธิปไตยมาถูกทางแล้วหรือ		2527
138.	ความจริงเป็นเรื่องอาวุธของไทย		2527
139.	อาชีพนักการเมือง		2527
140.	ปป. เลือกกระดาดยังดีกว่า		2527
141.	ทุกอย่างก็พังครืน		2527
142.	เสียงพระเจ้าเสื่อม		2527
143.	ยุคของพุทไธ		2527
144.	ฝันร้ายของประเทศ		2527
145.	เมืองค้างคาว		2527
146.	เหตุเกิดในกรุงรัตนโกสินทร์		2527
147.	ทหาร - อาจารย์ - พระ		2527
148.	ความกดดันจากต่างชาติ		2527
149.	การเมืองกับการทหาร		2527
150.	ระบบลูกพี่กูร์ดิ้งยังเวิร์ก		2527
151.	เส้นเชือกบนหน้าผา		2527
152.	นักศึกษาต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น - คิดดีแล้วหรือ		2527
153.	ค่าของความเป็นมนุษย์		2527
154.	ศัตรูภายในปรากฏชัดขึ้น		2527

155.	รัฐบาลแห่งชาติ - รัฐบาลในฝัน	เขียนปี พ.ศ.	2527
156.	นโยบายนิยมไทย อย่าไปหลงทาง		2527
157.	การเมืองไทย 2527		2527
158.	การเมือง 28 น่าจะถึงจุดเปลี่ยน		2528
159.	นโยบายนิยมไทย ช่วยเปรมได้หรือ		2528
160.	ปฏิวัติประชาธิปไตย		2528
161.	การเมืองแบบไทย ๆ		2528
162.	ความพยายามล้มล้างรัฐบาล		2528
163.	พวกกกล้วยต้นหนึ่งเท่านั้นเอง		2528
164.	หนีเสือปะจระเข้		2528
165.	เปรม - อาภิตย์ดีกันแล้ว ประชาชนได้อะไร		2528
166.	ปฏิวัติเมษายน		2528
167.	เสรีนิยมหรือสังคมนิยม		2528
168.	ภาษีโหด - ต้นตอปฏิวัติ		2528
169.	อำนาจกับอำนาจ		2528
170.	ประเทศใกล้หายนะ (ทางเศรษฐกิจเท่านั้น)		2528
171.	คนไม่ไปเลือกตั้ง		2528
172.	กฎหมายอัยยศ		2528
173.	ระบอบคนมีบุญ		2528
174.	น้ำลด มดกินปลา		2528
175.	หนังสือพิมพ์หุ่น		2528
176.	ขี้ลส์มาไทย		2528
177.	ชาวพิสดาขวา		2528
178.	ประกันราคาข้าว - ประกันราคาปฏิวัติ		2528
179.	เลือกตั้ง กทม.		2528

180.	ค่าเช่า ราคา ค่าแรง	เขียนปี พ.ศ.	2528
181.	คำพูดของในหลวง		2528
182.	เศรษฐกิจไทย - ระบอบและนโยบาย		2528
183.	ส.ค.ส. ปฏิวัติ		2529
184.	คึกฤทธิ์ 75		2529
185.	เศรษฐกิจการเมือง		2529
186.	ทุนนิยมกับการทุจริต		2529
187.	การต่อสู้ต้องมึนตึ๊ง		2529
188.	อาชีพกับการต่ออายุ		2529
189.	รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นทาง		2529
190.	เศรษฐกิจยี่งน่าห่วง		2529
191.	อัลเลย์กับคำพยากรณ์		2529
192.	คลังสำรองอาวุธในไทย		2529
193.	ทหารคุมการเลือกตั้ง		2529
194.	รัฐบาลหลังการเลือกตั้ง		2529
195.	เหตุการณ์ที่ภูเก็ตร ระวังเรื่องของการลงของ		2529
196.	ตั้งรัฐบาล - อย่าลืมทหาร		2529
197.	นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลใหม่		2529
198.	สภานายทุน - สภาเสรีคูล่า		2529
199.	เปรม 5 - เมื่อเข็มนาฬิกา		2529
200.	รัฐบาลแห่งชาติ - เจาพาลงมาอีกครั้ง		2529
201.	เปรม 5 ไหว คดีวีระ - แคล้ว		2529
202.	ความสัมพันธ์ ไทย - สหรัฐฯ		2529
203.	กึ่งระหว่างประเทศ บทเรียนทางทางการเมือง		2529
204.	เศรษฐกิจไทยจะไปทางไหน		2529

205.	เหตุเกิดที่หัวลำโพง ประมาทหรือวินาศกรรม	เขียนปี พ.ศ.	2529
206.	การเมืองมาถึงคาอับ		2529
207.	เอกภาพที่ควรมอง		2529
208.	เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล		2530
209.	ทิศทางการเมืองไทย 2530		2530
210.	กุหลาบกับหนามแหลม		2530
211.	หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชาลิต		2530
212.	ทำไมไม่ขออนุญาตปฏิบัติ ด้วยการขอประชามติ		2530
213.	ประชาธิปไตยแบบซ้ายหันขวาหัน		2530
214.	ประชาธิปไตยของปลาหมอ		2530
215.	ระหว่างกองทัพ กับประชาชน		2530
216.	สภาปฏิวัติกับสภาแห่งชาติ		2530
217.	พระอิฐ พระปูน - พระเปรม		2530
218.	เสียงปี่กลองเซ็คเมื่อยกเท้า		2530
219.	นายกรัฐมนตรีจากการเลือกตั้ง		2530
220.	ประชาชนเบื่อคนหรือเบื่อบะบอบ		2530
221.	สิทธิพื้นฐานของประชาชน		2530
222.	ระบบเลือกตั้งแบบอกุช		2530
223.	เมื่อทหารออกมานำการเมืองเสียเอง		2530
224.	ผ่านแล้ง คนก็แล้ง		2530
225.	เชือกที่เขม็งเกลียวต่อไปไม่ได้อีกแล้ว		2530
226.	เดือนแห่งการบูญาแห่งจางวัล		2530
227.	หนังสือพิมพ์ - ทำไมต้องล่ามโซ่ถึงสองเส้น		2530
228.	ความขัดแย้งในกองทัพ		2530
229.	ระว่าง จักรวรรดินิยมใหม่		2530

230.	ข้าราชการเมืองไทย	เขียนปี พ.ศ.	2530
231.	ปีแห่งความทรงจำ		2530
232.	กัมพูชาที่น่าวิตก		2530
233.	การประชุม "ไม่" สดุด		2530
234.	2530 ที่จากไป		2530
235.	สวัสดีปี 2531		2531
236.	ใครจะอยู่ค้ำฟ้า		2531
237.	นายกรัฐมนตรีไทย - การไต่บันไดศักดิ์นา		2531
238.	ข้าศึกภายใน		2531
239.	เอากระดูกแขวนคอ		2531
240.	สงครามโฆษณา		2531
241.	ตกหลุมพราง		2531
242.	แพ้เป็นพระ		2531
243.	เขื่อนน้ำโจน		2531
244.	เพื่อนสังคมนิยม		2531
245.	ไม่ใช่ดอกพิกุลร่วงเสียแล้ว		2531
246.	ท. ทหารอดทน		2531
247.	ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ		2531
248.	ความกระแสรณทางการเมือง		2531
249.	สิงโตเริ่มส่งเสียง		2531
250.	พูดได้ตามใจคือไทยแท้		2531
251.	ความไม่ลงรอยของคนสามพวก		2531
252.	การเลือกตั้งที่จัดขึ้น		2531
253.	ตกขอบประวัติศาสตร์		2531
254.	โลกที่สาม - ภาพพจน์ไทย		2531

255.	นักการเมือง สัมครเล่น	เขียนปี พ.ศ.	2531
256.	ประชาธิปไตยแบบจ้าว ๆ		2531
257.	ธุรกิจทางการเมือง		2531
258.	ถุงเงิน - ถุงอำนาจ		2531
259.	หนังสือพิมพ์กลัวใคร		2531
260.	เงินอเมริกันไม่หอม		2531
261.	คนเด่นแห่งปี		2532
262.	สงครามเศรษฐกิจแนวใหม่		2532
263.	สนามการค้าระเบิดลูกใหญ่		2532
264.	นโยบายอินโดจีน		2532
265.	ขาวคือดำ		2532
266.	รัฐนาวาก่อนเปิดเทอม		2532
267.	ปัญหาประชาธิปไตย		2532
268.	ไฟไหม้หาง		2532
269.	ทหารเป็นร้ว (ลม ๆ)		2532
270.	รัฐบาลโลกวิฤต		2532
271.	เมื่อสังคมนิยมตื่นตัวประชาธิปไตย		2532
272.	แก้รัฐธรรมนูญสนองตัณหาใคร		2532
273.	เดินหน้าประชาธิปไตย		2532
274.	การค้าและการทหาร		2532
275.	ภาพพจน์อำนาจมืด		2532
276.	ศาสนากับความเปลี่ยนแปลง		2532
277.	หาเหวใส่หัว		2532
278.	ไขควงของชาติชาย		2532
279.	ระบบศักดินาในพระสงฆ์		2532

280.	รัฐมนตรีที่ไม่มีใครอภิปรายไม่ไว้วางใจ	เขียนปี พ.ศ.	2532
281.	ตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ		2532
282.	การเมืองนักทหาร		2532
283.	เส้นวิกฤตของพรรคชาติไทย		2532
284.	ความควายเข้ามาแทรก		2532
285.	กัมพูชากับความมั่นคงของไทย		2532
286.	ชาติชายกับสันติภาพ		2532
287.	โลกใบแคบสำหรับจำลอง		2532
288.	ข่าวกรม. ชุดใหม่		2532
289.	ได้ผ่านการเมือง		2532
290.	ทหารธุรกิจ		2532
291.	รัฐบาลคอรัปชั่น		2532
292.	ลายออก		2532
293.	โลก - วันที่เห็นรั้นขวาง		2532
294.	น้ำใหม่ในกรม.		2533
295.	ขายผ้าเอาหน้ารอด		2533
296.	รัฐบาลชาติชายกับทหาร		2533
297.	รัฐประหาร		2533
298.	เต่าประชาธิปไตย		2533
299.	เผด็จการหนังสือพิมพ์		2533
300.	ชาติชาย - นักบุญคนบาป		2533
301.	พูดอย่างทำอย่าง		2533
302.	ขายแผ่นดิน		2533
303.	หมูไม่กลัวน้ำร้อน		2533
304.	ครูปรีชา		2533

305.	พันธะข้อ 8	เขียนปี พ.ศ.	2533
306.	ทหารกับการเมือง		2533
307.	ลัทธิขอยราชครู		2533
308.	รัฐบาลวิกฤต		2533
309.	ชัยชนะบนเส้นด้าย		2533
310.	รัฐบาลลายพริ้ว		2533
311.	ลัทธิเทพื้นเดือนภัย		2533
312.	2 ปีกองชาติชาย		2533
313.	เดือนวิกฤตของรัฐบาล		2533
314.	ปัญหาภายในของรัฐบาลชาติชาย		2533
315.	วีรบุรุษชรา		2533
316.	ชาติชายถึงจุดจบ		2533
317.	เป็นครกขึ้นภูเขา		2533
318.	น้ำมันขึ้นราคา		2533
319.	การเมืองนอกกระบวน		2533
320.	คนดีที่ไทยไม่ต้องการ		2533
321.	คนป่าคนเถื่อน		2533
322.	รถเมล์เที่ยวสุดท้าย		2533
323.	รถไฟสายมรณะ		2534
324.	อะไรจะเกิดขึ้นก็ต้องเกิด		2534
325.	ปลุกฝันนายพลเผ่า		2534
326.	เสรีภาพของข่าวสาร		2534

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ศิลปะการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว หรือความคิดได้ตรงตามที่ต้องการ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำ การใช้ประโยค การใช้สำนวนโวหาร

กลวิธีการเขียน หมายถึง วิธีที่นักเขียนแต่ละคนใช้ในการสร้างงานของตน ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ การเขียนเนื้อเรื่อง และการสรุปเรื่อง

แนวคิด หมายถึง ความคิดเห็นของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ปรากฏในบทความ ได้แก่ แนวคิดทางการเมืองการปกครอง แนวคิดทางเศรษฐกิจ และแนวคิดทางสังคม

แนวคิดทางการเมืองการปกครอง หมายถึง ความคิดอันเกี่ยวเนื่องกับการเมืองการปกครองที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับระบอบการปกครอง แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับสภาพการณ์การเมืองไทย

แนวคิดทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความคิดอันเกี่ยวเนื่องกับเศรษฐกิจที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจไทย แนวคิดเกี่ยวกับทิศทางของเศรษฐกิจไทย

แนวคิดทางสังคม หมายถึง แนวคิดอันเกี่ยวเนื่องกับสังคมที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับชนชั้น แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารชั้นต้น และเอกสารชั้นรองประกอบกัน และเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

ขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาชีวประวัติและผลงานของ รัตนะ ยาวะประภาส จากเอกสาร และงานเขียนของบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวถึง รัตนะ ยาวะประภาส และผลงานของท่าน

2. รวบรวมบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส และศึกษาอย่างละเอียด

3. รวบรวมงานเขียนตามขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า กล่าวคือ บทความจาก
บทบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษ - ประชามิตร พ.ศ. 2521 - 2524
และบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์หลักไท ปี พ.ศ. 2525 - 2534 รวมทั้งสิ้น 14 ปี 622 เรื่อง
และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้

3.1 แบ่งบทความออกเป็น 14 ชั้น โดยอาศัยปี พ.ศ. เป็นเกณฑ์คือ ตั้งแต่ ปี
พ.ศ. 2521 - 2534

3.2 สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกบทความประมาณ 50% ของข้อมูลใน
แต่ละชั้น และคำนึงถึงเนื้อหาของบทความในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ บทความที่แสดงทัศนะ
ทางการเมือง, บทความที่แสดงทัศนะทางเศรษฐกิจ และบทความที่แสดงทัศนะทางสังคม

3.3 ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ บทความจำนวน 326 เรื่อง

4. นำบทความที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

4.1 การใช้ถ้อยคำ ได้แก่ คำชัดเจน คำแฝง ความหมายทางลบ คำภาษา
ต่างประเทศ ศัพท์ของคำ และระดับภาษา

4.2 ประโยค แยกวิเคราะห์ 2 ลักษณะ คือ

4.2.1 วิเคราะห์โดยยึดโครงสร้างของไวยากรณ์เป็น
หลัก ได้แก่ ประโยคความเดียว

4.2.2 วิเคราะห์โดยยึดความหมายของประโยคเป็นหลัก
ได้แก่ ประโยคขัดความ ประโยคสรุปความ ประโยคซ้ำความ และประโยคถ่วงความ

4.3 สำนวนโวหาร ได้แก่

4.3.1 อุทาหรณ์ (Analogy)

4.3.2 อุปลักษณ์ (Metaphor)

4.3.3 อุปมา (Simile)

4.3.4 ปฏิพจน์ (Rhetorical Question)

4.3.5 นามนัย (Metonymy)

- 4.3.6 ประชด (Verbal Irony)
- 4.3.7 ปฏิรูปพจน์ (Allusion)
- 4.3.8 บุคลาธิษฐาน (Personification)
- 4.3.9 อติพจน์ (Hyperbole)

5. วิเคราะห์กลวิธีการเขียนบทความในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 5.1 การนำเสนอเรื่อง
 - 5.1.1 ชื่อเรื่อง
 - 5.1.2 การเปิดเรื่อง
 - 5.1.3 เนื้อเรื่อง
 - 5.1.4 การปิดเรื่อง

5.2 การอภิปราย

5.3 การนำเสนออารมณ์

6. วิเคราะห์แนวคิดของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ปรากฏในบทความในด้านต่าง ๆ

ดังนี้

- 6.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง
- 6.2 แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
- 6.3 แนวคิดเกี่ยวกับสังคม

7. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะไม่กล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส เนื่องจากว่ายังไม่มีผู้ใดนำไปศึกษา จึงจะขอกล่าวเฉพาะเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางด้านศิลปะการใช้ภาษา กลวิธีการเขียนบทความและแนวคิด ดังนี้

บทความ (Article) เป็นรูปแบบคำประพันธ์ร้อยแก้วซึ่งจัดเป็นวรรณกรรมประเภท สารคดีที่มุ่งให้ความรู้อันเป็นแก่นสาร, มุ่งเสนอทัศนะ หรือมุ่งเสนอแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหา

อย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้อ่าน และบทความจะมีลักษณะที่แตกต่างไปจากคำรา กล่าวคือ บทความจะต้องมีศิลปะในการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กับความรู้ สำหรับในเรื่องนี้ สิทธา พิณภูวคณ (2516 : 75) ได้กล่าวถึงบทความไว้ว่า บทความ คือ ความเรียงที่เขียนขึ้นโดยมีหลักฐานข้อเท็จจริง และผู้เขียนแทรกข้อเสนอแนะเชิงวิจารณ์หรือเชิงสร้างสรรค์เอาไว้ด้วย บทความกับหนังสือพิมพ์มีความเกี่ยวข้องกันอย่างมากเพราะบทความนั้น ผู้เขียนเขียนขึ้นโดยมีจุดประสงค์จะแพร่สู่สาธารณชนโดยทางหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ทุกประเภทก็จะต้องมีบทความอยู่ด้วยเป็นประจำเสมอไป นอกจากหนังสือรายวันแล้ว หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ รายบักซ์ รายเดือน ก็มีบทความอยู่ด้วยเช่นกัน นอกจากนั้น ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2516 : 197) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทความไว้อย่างน่าสนใจว่า บทความเขียนขึ้นเพื่อเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เรื่องที่เขียนเป็นบทความจึงต้องเป็นเรื่องที่คนกำลังสนใจ ทันต่อเหตุการณ์ มีสาระ แทรกทัศนะที่ชวนอ่านชวนคิด ไม่ใช่เป็นเรื่องคาด ๆ

สำหรับในเรื่อง "ศิลปะการใช้ภาษา" นั้น วิภา กงกะนันท์ (2521 : 56) ได้กล่าวไว้ในบทความเรื่อง "คนกับภาษา" และในหนังสือ "วรรณคดีศึกษา" ซึ่งสรุปความได้ดังนี้

ศิลปะการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว หรือความคิดได้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการ ภาษาในวรรณคดีหรือวรรณกรรมประกอบด้วยส่วนที่เป็นไวยากรณ์ ไวยากรณ์ และ สัตถลักษณ์

1. ไวยากรณ์ หมายถึง กฎเกณฑ์และระเบียบแบบแผนของการใช้ภาษา เมื่อจะศึกษาไวยากรณ์ในวรรณคดี เราศึกษาในเรื่องคำและลีลาการประพันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 คำ ศึกษาโดยพิจารณาจากลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ คือ ประเภทระดับ กำนินิต และความถี่

1.2 ลีลาการประพันธ์ โดยพิจารณาจากประโยค คือ ประโยคเดี่ยว ประโยคซ้อน ประโยคผสม และจุลบท ซึ่งเป็นการพิจารณาความสั้นยาวของประโยค

2. ไวยากรณ์ (Figures of Speech) เป็นศิลปะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นวิธีการพูดหรือเขียนที่ผู้พูดหรือผู้เขียนพูดหรือเขียนอย่างหนึ่ง แต่ความหมายเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้มีความหมายกำกวม ท้ากเบา คลุมเครือ หรือเข้มนั่นบ้าง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจะขยายความให้ชัดเจนขึ้นบ้าง หรือเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความฝันหรือความรู้

ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้น หรือน้อยลงตามภูมิปัญญาของผู้อ่าน หรือผู้ฟังบ้าง การที่บางคนใช้โวหารเป็นเพราะการพูด หรือการเขียนด้วยภาษาตรงไปตรงมาอาจไม่ช่วยให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของเขา นอกจากนี้ผู้เขียนได้จำแนกโวหารประเภทต่าง ๆ 13 ประเภทด้วยกันคือ

2.1 Metaphor (อุปลักษณ์) เป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำว่า เป็น เท่า คือ ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ

2.2 Simile (อุปมา) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกัน โดยใช้คำว่า เหมือน คล้าย ราวกับ ราวกับ เปรียบ ราวกับ ฯลฯ

2.3 Synecdoche (สมพจน์) เป็นการกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของส่วนทั้งหมดเพียงบางส่วน แต่ให้ความหมายคลุมเครือ

2.4 Metonymy (นามกัมย) เป็นการเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น

2.5 Oxymoron (ปฏิวาตะ) เป็นการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้าม หรือคัดค้านมารวมกันเพื่อให้เกิดคำที่มีความหมายใหม่

2.6 Paradox (ปฏิกาคพจน์) เป็นข้อความที่มีความหมายขัดกัน

2.7 Synesthesia (อวตคพจน์) เป็นการใช้นามแทนผลของสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา

2.8 Hyperbole (อติพจน์) เป็นการพูดเกินความจริงเพื่อเน้นความรู้สึก

2.9 Overstatement (อติพจน์) เป็นการพูดหรือเขียนประหนึ่งโอ้อวด โดยมีเจตนาให้ผู้อ่านผู้ฟังรู้สึกขัน

2.10 Allusion (ปฏีรูปพจน์) เป็นการใช้อรรถาพิเคราะห์ที่คิดแปลงมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันคืออยู่แล้ว

2.11 Personification (บุคลาธิษฐาน) เป็นการให้ภาษาที่กระทำให้รู้สึกว่ามีชีวิต ไม่มีชีวิตแสดงออกกับกิริยาราวกับสิ่งมีชีวิต

2.12 Analogy (อุปมาอุปไมย) เป็นการเปรียบเทียบเรื่องราวเหตุการณ์ หรือความคิดสองอย่างที่มีความหมายต่างกันว่า คล้ายกัน

2.13 Rhetorical Question (ปณิพจน์) เป็นการใช้คำถามที่มีได้หวังคำตอบ

3. สัญลักษณ์ คือสรรพสิ่งใด ๆ ที่มีความหมายถึงสิ่งอื่นที่มีคุณสมบัติร่วมกันหรือเกี่ยวข้องกัน เช่น พระพุทธรูปเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนา เป็นต้น ส่วนในเรื่องของวรรณคดี สัญลักษณ์คือคำใช้แทนสรรพสิ่งต่าง ๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรมอันมีความหมายนอกเหนือจากความหมายตามอักษร

ในด้านการนำเสนอเรื่อง การเขียนบทความต้องพิจารณาถึงการนำเสนอเรื่อง ซึ่งเกี่ยวกับวิธีการเปิดเรื่อง ปิดเรื่อง เป็นสำคัญ ผู้เขียนแต่ละท่านจะมีวิธีการนำเสนอเรื่องต่าง ๆ กัน ตามสไตล์ของแต่ละคน สิทธา พินิจกุล (2516 : 61 - 83) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า บทความแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ความนำ หรือ คำนำ เป็นการกล่าวเปิดเรื่อง เป็นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะต้องเขียนให้ผู้อ่านเกิดความสนใจใคร่รู้ และกระหายที่จะได้อ่านต่อไป ความนำมีหลายวิธี ดังนี้

1. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่เป็นข่าว
2. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่เป็นคำถาม
3. ขึ้นต้นด้วยการบอกจุดมุ่งหมายของการเขียนบทความนั้น ๆ เป็นการขึ้นต้นแบบตรงไปตรงมา เข้าถึงจุดทันที
4. ขึ้นต้นด้วยการบอกบทสรุปใจความสำคัญของบทความนั้น
5. ขึ้นต้นด้วยสุภาษิต บทกวี คำกล่าว หรือคำอุปมาอุปไมย อันเป็นที่รู้จักกันดีแพร่หลาย
6. ขึ้นต้นด้วยเรื่องเกร็ด อันเป็นเรื่องราว ๆ ชื่น ๆ เพื่อผู้อ่านเกิดอารมณ์พอใจ
7. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่กระทบใจ คือเป็นข้อความที่แปลกประหลาดโลดโผน ผู้อ่านเกิดความสนใจ

ความจูงสนเท่ห์ใจ

8. ขึ้นต้นด้วยบทพรรณนา เช่น พรรณนาความสวยงามของสถานที่
9. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่เป็นเรื่องเล่า อาจเป็นนิทาน นิยาย

10. เริ่มต้นด้วยการย่อพื้นความหลัง สภาพหรือปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่เคยปรากฏมาในอดีต

11. เริ่มต้นด้วยการสนทนาปฏิสันถารผู้อ่านโดยตรง เป็นกันเองคล้ายการสนทนา

เนื้อเรื่อง แบ่งออกเป็นสองตอน คือ ตอนที่ขยายความให้รับกับค่านำ อธิบายความคิดเห็นให้กระจ่างชัด แล้วจึงถึงตอนที่สอง คือตอนที่หาหลักฐานข้อเท็จจริง ตลอดจนสถิติ ข้อมูลต่าง ๆ มาสนับสนุนความคิดเห็นของตนให้มีหลักฐานหนักแน่นน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

ความลงท้าย มักเป็นตอนที่กล่าวถึง ค่านะนา หรือวิธีการแก้ไขปัญหากว่าบทความนั้นเกี่ยวกับปัญหา หรืออาจจะเป็นตอนที่ย้ำความคิดเห็นของผู้เขียนให้เด่นชัดขึ้น ความลงท้ายมีหลายลักษณะดังนี้คือ

1. จบโดยตอบคำถาม

2. จบโดยสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ผู้เขียนจะนำเรื่องสำคัญ ๆ ทั้งหมดในเรื่องมากล่าวสรุปรวมอีกครั้งหนึ่ง เป็นการรวบรวมแนวความคิด ตลอดจนเนื้อเรื่องทั้งหมดให้ผู้อ่านทราบอีกครั้งหนึ่ง

3. จบโดยเรียกร้องขอความร่วมมือ เรียกร้องหรือวิงวอนให้ผู้อ่านปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักใช้กับเรื่องราวเกี่ยวข้องกับคนส่วนรวม

4. จบโดยการใช้บทกวี สุภาษิต

5. จบโดยแสดงมติของผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนจะแสดงความประสงค์ของตนอย่างชัดเจน

6. จบโดยวิธีเล่นคำศัพท์ หรือคำที่มีเสียงคล้องจองกัน

7. จบโดยใช้รูปประโยค

ส่วนในเรื่อง "ระดับภาษา" ชานาญ รอดเหตุภัย (2519 : 138) ได้กล่าวถึงระดับภาษาในบทความว่า บทความทั่ว ๆ ไป อาจใช้ภาษาได้ทั้งสามระดับ คือ ภาษาปาก ภาษากึ่งแบบแผน หรือภาษาแบบแผนก็ได้แล้วแต่ความต้องการของผู้เขียน แต่โดยทั่วไปจะใช้ภาษา กึ่งแบบแผน เพราะเป็นภาษาที่สุภาพและเข้าใจง่ายกว่าภาษาแบบแผน ส่วนภาษาปากนั้นก็อาจใช้ได้บ้าง

เล็กน้อย เพราะภาษาปากเหมาะสมสำหรับการพูดมากกว่าการเขียน การวางรูปแบบการใช้ภาษาของบทความทั่ว ๆ ไปไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนตายตัว แล้วแต่ลีลาของแต่ละคน

สำหรับในการศึกษาเรื่อง "ประโยค" นั้น พบว่าประโยคในบทความมีหลายลักษณะ เช่น ประโยคสั้น ประโยคยาว ประโยคความเดียว ประโยคความซ้อน ฯลฯ โดยมีวิธีการผูกประโยคแตกต่างกันตามความถนัดและความต้องการของผู้เขียนแต่ละท่าน อันเป็นเครื่องบ่งบอกท่วงท่าของเขียนของบุคคลนั้นอย่างหนึ่งด้วย สำหรับในเรื่องนี้ เป็ลื่อง ๓ นคร (2520 : 301) ได้กล่าวถึงวิธีผูกประโยคซึ่งนำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการศึกษาท่วงท่าของเขียน ดังนี้

1. หลักแห่งความใกล้ชิด คือ ข้อความใดที่จะต้องผูกรวมกันต้องเรียงข้อความนั้นไว้ติดกัน

2. ฐานแห่งน้ำหนัก คือการเน้นความ เลือกเน้นความในส่วนต้น กลางหรือหลายประโยค

3. การสรุปความ คือ ถ้ามีประธานหลายตัวใช้กริยาตัวเดียว ควรให้มีคำรวมเสียคำหนึ่ง

4. การถ่วงความ คือ พูดถึงสิ่งหนึ่ง แต่ทำให้อยากรู้อีกสิ่งหนึ่ง

5. การซ้ำคำ คือ ซ้อนคำเดิมเพื่อเน้นความ

6. การขัดความ

7. แบบประโยค ได้แก่ ประโยคกระชับ และประโยคหลวม

8. ประโยคสั้นและประโยคยาว

นอกจากนั้น นววรรณ พันธุเมธา (ม.ป.ป. : 135 - 158) ได้กล่าวถึงรูปแบบประโยคไว้ 3 ชนิดคือ

1. ประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจจะมีหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

2. ประโยคความซ้อน คือมีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วย หรือมากกว่านั้นและอาจจะมีหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ประโยคความซ้อนต่างกับประโยคความเดียวตรงที่หน่วยขยายของหน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยคความซ้อนไม่ใช่คำ แต่เป็นประโยค

3. ประโยคความรวม คือประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปไม่มีหน่วยนาม 1 หน่วย หรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริม และหน่วยเชื่อมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

ในการวิเคราะห์เรื่อง "น้ำเสียง" นั้น นักวิจารณ์บางคนเรียก "Tone" ในวรรณคดี เรียกว่า "ทางเสียง" ซึ่งแสดงทัศนะของผู้เขียน สำหรับในเรื่องนี้ วิกา กงกะนันท์ (2522 : 142 -147) กล่าวถึงน้ำเสียงว่า น้ำเสียงหรือทางเสียงเป็นภาษาที่ไม่ได้เขียนและไม่ได้พูดด้วย ถ้อยคำหรือแสดงด้วยท่าทาง แต่เป็นภาษาที่เกิดจากลักษณะการเปล่งเสียงของผู้พูด หากในกรณีที่ เป็นงานเขียนจะจับทางเสียงได้จากการอ่านข้อความ "ระหว่างบรรทัด" คือ เราจะต้องอ่านทุก คำทุกประโยค และทุกหน้าของหนังสือ มิฉะนั้นจะจับทางเสียงมิได้เลย เมื่อจับไม่ได้ก็อาจเข้าใจ เรื่องราวของงานประพันธ์หรือทัศนะของผู้เขียนหรืออาจเข้าใจผิดหมดก็ได้ นักเขียนแต่ละคนมีวิธี สื่อความหมายด้วยน้ำเสียงหลายวิธีนอกเหนือจากการเขียนการพูดอย่าง ตรงไปตรงมา วิธีสื่อ ความหมายด้วยน้ำเสียงอาจแบ่งได้หลายลักษณะดังนี้

1. ประชด (Verbal Irony)
2. ถากถาง (Sarcastic)
3. รื่นเริง (Playful) แสดงความมีอารมณ์ดีของนักเขียน
4. เคร่งเครียด (Serious) นักประพันธ์มีความเอาจริงเอาจัง

และเคร่งเครียดกับงานของตนมาก ความรู้สึกเช่นนี้อาจจะถูกถ่ายทอดลงมาในงานประพันธ์โดยไม่ ได้ตั้งใจ แต่ผลคือทำให้ผู้อ่านรู้สึกเคร่งเครียดตามไปด้วย

แนวคิด

หนังสือพิมพ์กับบทบาทสำคัญต่อสังคมมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ในบางครั้งหนังสือพิมพ์มี บทบาทต่อการบคุ้ย และชี้แนะปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมให้กับประชาชน เป็นเครื่องมือ สำหรับกระตุ้นให้ประชาชนหันมาสนใจต่อปัญหารอบข้าง เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาความแร้นแค้น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม และอื่น ๆ นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังเป็นตัวแทนในการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน และเป็นตัวกลางที่จะถ่ายทอด ความเดือดร้อนของประชาชนไปสู่รัฐบาลอีกด้วย บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่ปรากฏ

ในหนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษ - ประชามิตร และหนังสือพิมพ์หลักไท นั้น ได้เผยแพร่ไปสู่สายตาประชาชนในวงกว้าง แนวคิดต่าง ๆ ที่รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงไว้ในผลงานของท่าน จึงนับได้ว่าเป็นแนวคิดที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างยิ่ง

แนวคิดที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส แยกพิจารณา 3 ประเด็น ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง
2. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับสังคม

การเมือง

วรรณ จัณยศรีพงษ์ (2528 : 1 - 9) ได้อธิบายถึงความหมายของการเมืองไว้ พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คำว่า "การเมือง" ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Politics" นั้นมาจากภาษากรีกว่า "Polis" แปลว่า เมืองหรือนครรัฐ (City State) "การเมือง" เป็นคำที่ใช้กันกว้างขวางแพร่หลาย ทั้งในวงการราชการ วงการปกครอง วงการทหาร ตลอดจนวงการหนังสือพิมพ์

ความหมายของการเมืองในเชิงวิชาการ

1. การเมืองเป็นเรื่องการอำนวยความสะดวกแก่คนทั้งปวง
2. การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับอำนาจและการปกครอง
3. การเมืองเป็นเรื่องการต่อสู้เพื่อเอกลิขิตอำนาจ
4. การเมืองเป็นเรื่องกิจกรรมของรัฐ
5. การเมืองเป็นเรื่องการเรียนรู้เกี่ยวกับอิทธิพล และผู้มีอิทธิพล
6. การเมืองเป็นเรื่องของกิจกรรมที่ต้องมีการแข่งขัน เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีการ

เปลี่ยนแปลง และมีผลสะท้อนถึงคนหมู่มาก

กล่าวโดยสรุป การเมืองเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง มิใช่เป็นเรื่องของประเทศหรือรัฐบาล หรือเรื่องของระดับชาติเท่านั้น แต่การเมืองเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ในทุกหน่วยของสังคม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มคน องค์การ หรือสมาคมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน กล่าวคือไม่ว่าสถานการณ์ใดหรือในองค์การใด ถ้าหากประกอบด้วยผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองแล้วสถานการณ์นั้นหรือองค์การนั้นจะมีลักษณะเป็นการเมืองทั้งสิ้น

ลัทธิการเมือง

ลัทธิการเมืองมีความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจรัฐกับบุคคลหรือฐานะของบุคคลเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะได้กำหนดหลักการสำคัญของรูปแบบแห่งโครงสร้างทางอำนาจซึ่งมีผลบังคับครอบคลุมสมาชิกทุกคนของรัฐโดยชอบธรรม อันจะก่อให้เกิดสถาบันทางการเมืองและกระบวนการทางการเมืองที่แตกต่างกันไประหว่างลัทธิโดยทั่วไปแล้วสามารถแบ่งลัทธิการเมืองออกได้เป็น 2 ลัทธิ คือ ลัทธิการเมืองแบบประชาธิปไตย และลัทธิการเมืองแบบเผด็จการ

เศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจโดยทั่วไป มักจะจำแนกออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมตลาด
2. ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมตลาดที่พัฒนาแล้ว
3. ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมแบบตลาด
4. ระบบสังคมนิยมแบบวางแผนส่วนกลาง
5. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม

สำหรับปัญหาเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันนั้น รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ (2519 : 309)

ได้กล่าวถึงปัญหาเศรษฐกิจของไทยไว้ว่า ปัญหาเศรษฐกิจสำคัญ ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เราอาจจำแนกปัญหาเหล่านี้ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ปัญหาสำคัญของระบบเศรษฐกิจโดยรวม ปัญหาประเภทนี้ที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาความไม่เป็นธรรมในการกระจายรายได้ประชาชาติ ปัญหาความไม่สมดุลของการจำเริญเติบโต

ทางเศรษฐกิจระหว่างชนบทกับเมือง และระหว่างภาคภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ปัญหาการครอบงำทางเศรษฐกิจของชาวต่างชาติหรืออิทธิพลของระบบจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ ปัญหาประชากร และปัญหาการเปลี่ยนแปลงในการบริโภค

2. ปัญหาสำคัญในภาคเกษตรกรรม ปัญหาประเภทนี้ ที่สำคัญได้แก่ปัญหาการถือครองที่ดิน ปัญหาหนี้สินของชาวนา ปัญหาเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรและปัญหาการค้าสินค้าเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าว

3. ปัญหาสำคัญในภาคอุตสาหกรรม ปัญหาประเภทนี้ ที่สำคัญได้แก่ ปัญหาแรงงานสัมพันธ์ ปัญหาการรวบอำนาจผูกขาดในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ปัญหาพลังงาน ฯลฯ

สังคม

ในการศึกษาเรื่อง "สังคม" นั้น เสรีร์โกเศศ (ม.ป.ป. : 10) ได้อธิบายถึงสังคมไว้ว่า มนุษย์ที่อยู่รวมกันเป็นหมู่เป็นพวก มีทั้งหญิงและชายตั้งภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่ง ๕ ที่ใดที่หนึ่งเป็นประจำเป็นเวลานานพอสมควร พอจะเรียนรู้และปรับปรุงตนเองแต่ละคนได้ และประกอบการทำงานเข้ากันได้ดี มีความเข้าใจร่วมกันในสิ่งอันเป็นมูลฐานแห่งชีวิต มีการครองชีพความปลอดภัยทางร่างกายเป็นหน่วยหนึ่งของส่วนรวม มนุษย์ที่อยู่รวมกันเป็นหมู่เป็นคณะตามเงื่อนไขที่กล่าวมานี้เรียกว่า "สังคม"

ในทางสังคมวิทยา เราได้จำแนกประเภทสถาบันทางสังคมออกเป็น 7 สถาบัน ดังนี้คือ

1. สถาบันครอบครัว
2. สถาบันศาสนา
3. สถาบันเศรษฐกิจ
4. สถาบันการเมือง
5. สถาบันการศึกษา
6. สถาบันสันติภาพการ
7. สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นอกจากนี้ สุภาวดี มิตรสมหวัง (2523 : 101) ได้จำแนกประเภทของปัญหาสังคมไว้

8 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาอาชญากรรม
2. ปัญหาเด็กและเยาวชนกับยาเสพติด
3. ปัญหาการร่วมเพศและการค้าประเวณี
4. ปัญหาความบกพร่องทางจิต
5. ปัญหาค่าครองชีพ
6. ปัญหาแรงงาน
7. ปัญหาความยากจน
8. ปัญหาสิ่งแวดล้อม

สำหรับในเรื่องของปัญหาสังคมนั้น อุดลย์ ดันประยูร (2524 : 16) ยังได้แบ่ง

ประเภทของปัญหาสังคมไว้อีก 19 ประการ คือ

1. ปัญหาโสเภณี
2. ปัญหาการวิปริตแบบร่วมเพศ
3. ปัญหาอัตตวินิบาตกรรม
4. ปัญหาอาชญากรรม
5. ปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
6. ปัญหาการติดสุรา
7. ปัญหายาเสพติด
8. ปัญหาความยากจน
9. ปัญหาการว่างงาน
10. ปัญหาการขาดแคลนอาหาร
11. ปัญหาสุขภาพอนามัย
12. ปัญหาคนชรา
13. ปัญหาความไม่เป็นระเบียบในครอบครัว

14. ปัญหาการจราจร
15. ปัญหาผังเมืองและที่อยู่อาศัย
16. ปัญหามลพิษ
17. ปัญหาการศึกษา
18. ปัญหาประชากร
19. ปัญหาชนกลุ่มน้อย

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น
 ผู้วิจัยได้สรุปและนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ซึ่งจะได้
 เสนอผลการศึกษาในบทต่อไป

บทที่ 2

วิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส

ศิลปะการใช้ภาษานั้น เป็นความสามารถเฉพาะตัวของบุคคลซึ่งแตกต่างกันไป ดังที่ วิภา กงกะนันทน์ (2522 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า ศิลปะการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว หรือความคิดได้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการ บรรณาณรมิได้ก็ตามที่สามารถใช้ศิลปะในการใช้ภาษาได้อย่างประณีตไพเราะ หรือมีลักษณะเด่นเฉพาะเป็นของตนเอง บรรณาณรมินั้นจะเป็นบรรณาณรมที่ได้รับความนิยม หรือประสบความสำเร็จมากกว่าบรรณาณรมที่เขียนหรือแต่งขึ้นโดยใช้ภาษาอย่างไม่ระมัดระวัง หรือไม่มีการใช้ศิลปะในการใช้ภาษาเลย นอกจากนั้น ม.ล. ต้อย ชุมสาย (2516 : 25 - 28) ยังได้กล่าวถึงศิลปะในการใช้ภาษาไว้อย่างน่าสนใจอีกว่า ศิลปะการใช้ภาษา หมายถึง การเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ในการผูกประโยคให้เกิดความหมายอันแจ่มแจ้ง ชัดเจน ก่อให้เกิดประสิทธิผล ในการสร้างความสะเทือนอารมณ์ หรือช่วยให้สำนวนที่ผู้ประพันธ์กำหนดไว้ไปถึงผู้อ่านได้อย่างเรียบพร้อมบริบูรณ์ตามความต้องการ

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ซึ่งลงตีพิมพ์ในคอลัมน์ "บทบรรณาธิการ" นั้น นับได้ว่า มีการอบในเรื่องของการใช้ภาษาอย่างมีระบบ มีแบบแผน และต้องใช้ศิลปะเป็นพิเศษ ในการเลือกใช้ภาษาเพื่อเสนอพรรณณะ ความรู้สึกหรือความต้องการของตนในการกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือประเด็นอันเกี่ยวเนื่องกับการเมืองอย่างพิถีพิถันและประณีต

การศึกษาศิลปะการใช้ภาษาในบทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส นั้น ผู้วิจัยจะศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การใช้ถ้อยคำ
 - 1.1 คำชัดเจน
 - 1.2 คำแฝงความหมายทางลบ
 - 1.3 คำภาษาต่างประเทศ
 - 1.4 ระดับคำ

2. ประโยค

2.1 วิเคราะห์โดยยึดโครงสร้างของไวยากรณ์เป็นหลัก

2.1.1 ประโยคความเดียว

2.1.2 ประโยคความรวม

2.1.3 ประโยคความซ้อน

2.2 วิเคราะห์โดยยึดความหมายของประโยคเป็นหลัก

2.2.1 ประโยคขัดความ

2.2.2 ประโยคสรุปความ

2.2.3 ประโยคซ้ำความ

2.2.4 ประโยคถ่วงความ

3. สำนวนโวหาร

3.1 อุทาหรณ์ (Analogy)

3.2 อุปลักขณ์ (Metaphor)

3.3 อุณา (Simile)

3.4 ปฏิพจน์ (Rhetorical Question)

3.5 นามกัมย (Metonymy)

3.6 ประชด (Verbal Irony)

3.7 ปฏิรูปพจน์ (Allusion)

3.8 บุคลาภิธาน (Personification)

3.9 อติพจน์ (Hyperbole)

โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. การใช้ถ้อยคำ

การรู้จักเลือกใช้คำเป็นศิลปะชั้นสูง เพราะถ้อยคำเป็นทั้งเครื่องหมายที่ใช้แทนเสียง และเป็นเครื่องมือในการใช้ทำความเข้าใจ ตลอดจนแสดงความรู้ลึกซึ้งนึกคิดของผู้เขียน

ออกมา การที่ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจเรื่องราวและความคิดของผู้เขียนได้นั้นผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำในงานวรรณกรรมของตนได้อย่างเหมาะสม มีความกระชับรัดกุม แจ่มชัด และเร้าอารมณ์ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี จึงจะทำให้ข้อเขียนนั้นชวนอ่าน และน่าติดตาม ฉนวน สุรสิทธิ์ (2522 : 133) ได้กล่าวถึง การใช้ถ้อยคำว่า ถ้อยคำ หมายถึง ถ้อยคำ ภาษาไทยที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน รวมทั้งภาษาบาลี สันสกฤต เขมร ขวา มลายู และยังรวมถึง ถ้อยคำภาษาทั้งหลายที่มีอยู่แล้ว และที่กำลังบัญญัติขึ้นใหม่ การใช้ถ้อยคำภาษานั้นย่อมต้องเข้าใจ ความหมายของถ้อยคำนั้นประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็ต้องรู้จักหน้าที่ของคำและชนิดของ คำว่าคำใดควรจะทำหน้าที่อย่างไร

หลังจากศึกษาลักษณะการใช้คำในการเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ แล้ว กล่าวได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาษ เป็นนักเขียนคนหนึ่งที่มีความสามารถในการใช้คำ ลักษณะการใช้คำของ รัตนะ ยาวะประภาษ มีลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 คำชัดเจน หมายถึง คำที่ให้ความหมายแสดงภาพ อารมณ์ ความรู้สึกได้อย่างแจ่มชัด และมีความหมายแน่นอน เช่น คำนหัวชนฝา, แขนงคอตั้งบ่า, ชิงช้า, สุกัญ, ราง ฯลฯ ดังตัวอย่าง

...จนกระทั่งเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในกองทัพ ความคิดเรื่องการปรับปรุงกองทัพให้ เล็กลง เริ่มเป็นรูปธรรมมากขึ้น หลังจากนั้นแล้ว แม่ทัพเรือซึ่งเคย ค้ำหัวชนฝา มาแต่ แรกด้วยคนหนึ่ง ก็ให้สัมภาษณ์ว่า กองทัพเล็กลงคงจะสามารถพัฒนาคนให้ดีขึ้นได้...

("กองทัพเล็กลงคนจะดีขึ้น" หน้า 50)

คำว่า "ค้ำหัวชนฝา" หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง รัตนะ ยาวะประภาษ ต้องการแสดงให้เห็นความแตกต่างทางความคิดของแม่ทัพเรือ ซึ่งไม่เห็น ด้วยในขั้นต้น แต่เปลี่ยนแปลงในเวลาต่อมา ดังนั้น คำ "ค้ำหัวชนฝา" จึงให้ความรู้สึกที่ชัดเจน ถึงความคิดที่ต่างมุมในเวลาใกล้เคียงกัน

...ไทยเรานั้นเป็นเพราะเป็นชาติแก่คุณธรรม เราจึงมองสูงจนเหงนคอตั้งบ่า และบางครั้งเราก็ได้รับผลกระทบจากความมีคุณธรรมของเราเอง ซึ่งนับเป็นปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณา...

("ปัญหาประชาธิปไตยของไทย" หน้า 58)

คำ "เหงนคอตั้งบ่า" หมายถึง อาการเงยหน้ามองสิ่งที่สูงเหนือศีรษะ รัตะ ยาวะประภาษ เลือกใช้คำนี้ ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้อย่างชัดเจนว่า อาการที่คนเรามองของสูง จะมีลักษณะเช่นไร

...การแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารประจำปีของทหารทุกเหล่า ก็จะลดน้อยถอยความสำคัญลงไปจากหน้ากระดานหนังสือพิมพ์อยู่เอง จนไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่ทางกองทัพบกจะต้องออกมาห้ามปรามหนังสือพิมพ์ด้วยน้ำเสียงขึงขังจนกลายเป็นเสียงหวาดไป...

("เมื่อทหารออกมาห้ามการเมืองเสียเอง" หน้า 58)

รัตะ ยาวะประภาษ ใช้คำว่า "ขึงขัง" หมายถึง เอาจริงเอางัง เพื่อบอกให้ผู้อ่านเห็นภาพอารมณ์ และความรู้สึกของผู้บริหารกองทัพบกที่ออกมาห้ามปรามหนังสือพิมพ์ได้อย่างชัดเจนว่ามีอารมณ์หรือความรู้สึกเช่นใด จึงทำให้มีลักษณะเหมือนการ "หวาด"ไป

...ในการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ให้สิทธิเสรีภาพพื้นฐานทางการพูดการเขียนแก่ประชาชน"เปรม 5" ก็เรียกว่าโชคไม่ดีที่บังเอิญให้มนุษย์ที่ชื่อ"คึกฤทธิ์"ยังมีชีวิตอยู่มาจนถึงปีที่ 75 และให้มนุษย์ผู้นี้เกิดให้อภัยบริษัทที่เคยขาดเอาพฤติกรรมลับส่วนตัวของเขามาพิมพ์อย่างเจ็บแสบจนยากที่จะกลับเป็นมิตรกันได้ เพื่อที่จะได้มีโอกาสไปพูดทำลายชื่อเสียงและภาพพจน์ของนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันที่ชื่อเปรม ดิณสุลันท์ เท่านั้นเอง แม้โรงแรมที่ไปพูดนั้นจะอยู่ไกลสุดกู่และเป็นโรงแรม ที่ออกจะร้างคนไปเสียด้วย

("ผมแล้ง คนก็แล้ง" หน้า 58)

คำ "สุดกู่" หมายถึง ไกลมาก, "ร้าง" หมายถึง ปราศจาก, ไม่มี
 รัศมี ยาวะประภาส เลือกใช้คำดังกล่าวเพื่อสร้างภาพให้อ่านเห็นว่า โรงแรมนั้นอยู่ไกล
 มากเพียงใด และปราศจากผู้คนเข้าพักอาศัยได้อย่างชัดเจน

1.2 คำแฝงความหมายทางลบ หมายถึง คำสุภาพและสละสลวย นุ่มนวล ล้อเล่นหวาน
 ใส่อำ สุ่มส้าง แต่มีความหมายในทางไม่ดีเชิงตำหนิ เสียดสี ประชดประชัน เพี้ยนแนว เยาะเย้ย
 หยัยให้ได้อาย ยั่วหยัยให้โกรธ คำประเภทนี้ได้แก่

1.2.1 คำส่งใส่อำเชิงขย่อง หมายถึง การใช้คำที่ลักษณะขย่อง
 ให้เกียรติแต่มีความหมายในทางไม่ดี เช่น ถวาย, ย่องเต้, คาวสกา, ลีโรราบ ฯลฯ
 ดังตัวอย่าง

...แต่ประชาชนแล้ว ประชาชนทำงานอย่างหนักเหน็ดเหนื่อยส่ายตัวแทบขาด เพื่อหาเงิน
 มาเป็นภาษีบำรุงเลี้ยงพวกทากที่ปลดไม่ออกเหล่านี้ เขาได้รับอะไรที่เป็นรางวัล
 ในสิ่งหนึ่ง ๆ บ้างเล่า อย่างว่าแต่จะได้รับจากรัฐบาลที่อ้างว่าเป็นประชาธิปไตยคุณเลพวก
 เขาอย่างเป็นธรรมชาติเลย แม้แต่ในวงอาชีพของพวกเขาเองก็ยังไม่ดีอะไรจะให้
 นอกจากการขูดรีดภาษีให้ได้มากขึ้นเพื่อเอาไปถวายรัฐบาล

("เดือนแห่งการบูญาเพ็ญรางวัล" หน้า 58)

จากข้อความข้างต้น โดยทั่วไปคำว่า "ถวาย" จะหมายถึง การให้
 ซึ่งเป็นความหมายเชิงขย่องให้เกียรติ รัศมี ยาวะประภาส ใช้คำว่า "ถวาย" ในบท
 ความนี้มีความหมายว่า "ให้" เช่นกัน แต่มีความหมายแฝงเป็นเชิงเสียดสีประชดประชัน

...แม้ตั้งเสี่ยวผิง จะเป็นฮ่องเต้ที่ฉลาดกว่าเพมาเจ๋อคง แต่เขาก็ยังเป็นฮ่องเต้ที่
 หวาดระแวงว่า อำนาจเผด็จการในมือจะถูกโค่นอย่างง่ายดาย...

("บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์" หน้า 58)

คำว่า "ฮ่องเต้" หมายถึง ตำแหน่งของกษัตริย์จีนโบราณ ในข้อความข้างต้น รัตนะ ยาวะประภาส ใช้เรียก "เต็งเลี้ยวผิง" ซึ่งมีตำแหน่ง "ประธานาธิบดี" เท่านั้น จึงเป็นลักษณะการใช้คำสูงโอ้อวดเชิงยกย่อง แต่ในเนื้อความตอนท้ายมีลักษณะเห็นแฉให้เห็นว่าการเป็นผู้นำประเทศของ "เต็งเลี้ยวผิง" ก็ตั้งอยู่บนความหวาดระแวงเช่นกัน ดังนั้น คำว่า "ฮ่องเต้" ในบทความนี้ แม้จะเป็นคำสูงโอ้อวดเชิงยกย่อง แต่ก็มี ความหมายแฝงทางลบด้วย

...เมื่อมองเห็นดังนี้ ในวันนั้นข้าพเจ้าจึงหยุดพรว้าเพื่อหาประชาธิปไตย และการเลือกตั้งเยี่ยงในกาลครั้งก่อน เพราะเลือกตั้งไป มีรัฐสภาไป แต่เมื่อระบบข้าราชการไม่เปลี่ยนแปลง ข้าราชการยังคือ ขนชั้นปกครองอยู่อย่างเดิม ผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเลือกตั้งเข้าไปก็หาความหมายอันใดมิได้ จงมองดูฟ้าสีทองผ่องอำไพในเมืองจีนคี่เกิด แล้วจงตั้งสติเอาไว้ให้มันให้ได้ว่า เสรีภาพและอิสรภาพของประชาชนนั้นจะมีขึ้นไม่ได้ในลัทธิเผด็จการทุกรูปแบบ

(“จงมองดูฟ้าสีทองผ่องอำไพเอาไว้ให้คี่เกิด” หน้า 50)

คำ “ฟ้าสีทองผ่องอำไพ” มีความหมาย เชิงโอ้อวดยกย่อง แต่ รัตนะ ยาวะประภาส นำมาใช้เพื่อสื่อสารถึง เสรีภาพและอิสรภาพในเมืองจีน ซึ่งปกครองลัทธิเผด็จการ “ฟ้าสีทองผ่องอำไพ” จึงแฝงความหมายทางลบไว้ด้วย

...การที่เปรมยังมีอำนาจเหนือกองทัพทั้งสามเหล่าจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้เห็นว่า เขายังสามารถที่จะนั่งเก้าอี้ยนายกรัฐมนตรืต่อไปอีกได้ด้วยความสะดวก ในเมื่ออำนาจทางการเมืองนั้นก็ยอมสืโรราบ ลงให้กับเขามาช้านานแล้ว ส่วนอำนาจทางพลเรือนนั้นก็ไม่มีปัญหาอะไร ในเมื่อปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นคนที่ไว้วางใจได้มากที่สุด ทั้งยังสามารถควบคุมกรมตำรวจเอาไว้ได้ทั้งกรม

(“อำนาจสมบูรณ์ในมือของเปรม” หน้า 58)

คำ "ลีโรราบ" เป็นคำไวยากรณ์ย่นอง รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้ในความหมายเชิงเสียดสี พลเอกเปรม ดิษฐานนท์ว่า อำนาจทางการเมืองทุกอย่างก็อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีทั้งหมด จึงไม่เป็นการยากที่พลเอกเปรม ดิษฐานนท์ จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป

1.2.2 คำสุภาพ หมายถึง การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน แต่เลือกคำมาใช้ให้ไพเราะ เป็นลักษณะทศาคาให้ดูดีขึ้น เช่น เข้าสู่สาน, พูดคำเป็นขาว พูดขาวเป็นคำ, สะท้อนกลับ ฯลฯ ดังตัวอย่าง

...ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับแผ่นดินจีน ก็คือ การเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของจีน กล่าวคือ หลังจากที่เหมาเจ๋อตงเข้าสู่สานไปแล้วสิบปีเศษ จีนก็หันกลับมาคบกับสหรัฐอีกครั้ง...

("สมเด็จพระบรมฯ เยือนจีน" หน้า 58)

คำว่า "เข้าสู่สาน" หมายถึง เสียชีวิต, ตาย แต่รัตนะ ยาวะประภาษ เลือกใช้คำว่า "เข้าสู่สาน" แทน ทำให้ข้อความสุภาพมากขึ้น ในขณะเดียวกัน การใช้คำว่า "เข้าสู่สาน" แทน คำว่า "ตาย" ทำให้ข้อความทรงนี้ระตุกความคิด หรือ สะดุดใจของผู้อ่านให้สนใจประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารว่า "เหมาเจ๋อตงตายเพียงสิบปีเศษ จีนก็เกิดการเปลี่ยนแปลงเสียแล้ว"

...เมื่อพูดถึงคนชื่อเปรม เรามักเข้าใจกันว่า เขาเป็นคนที่โลกต้องการเป็นสุภาพบุรุษทางการเมือง คำพูดของเขาทุกคำเป็นคำพูดที่ตรงไปตรงมาเสมอ บัดนี้เขาคือนักการเมืองเต็มตัวแล้ว เมื่อเขาพูดคำเป็นขาว พูดขาวเป็นคำ ได้อย่างหน้าตาเฉย...

("เปรมกับอันตรายที่มองเห็น" หน้า 58)

"พูดคำเป็นขาว พูดขาวเป็นคำ" หมายถึง การพูดจากลับกลอก
 รัตนะ ยาวะประภาษ ต้องการสื่อสารว่า การพูดจากลับกลอก กลับคำพูดไป-มานั้น เป็น
 คุณลักษณะของนักการเมือง แต่เลือกใช้คำให้สุภาพว่า "พูดคำเป็นขาว พูดขาวเป็นคำ"
 ซึ่งสามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน

...การเป็นคนดีของนายพลเปรม ได้ถูกยกเอามาพูดซ้ำพูดซากจนทำให้เกิด
เสียงสะท้อนกลับ ว่า การเป็นคนดีของเปรมนั้นก็คือ การไม่ทำอะไรเลย...

("พระอิฐ พระปูน-พระเปรม" หน้า 66)

คำว่า "เสียงสะท้อนกลับ" รัตนะ ยาวะประภาษ ได้เลือก
 ใช้แทนคำว่า "โต้ตอบ" หรือ "คัดค้าน" ซึ่งหมายถึงการมีผู้แสดงความคิดเห็น คัดค้านหรือ
 ได้ตอบว่า คนที่เป็นคนดีก็คือ คนที่ไม่ทำอะไรเลย แต่เลือกใช้คำว่า "เสียงสะท้อนกลับ" แทน

1.2.3 คำเยาะหยันเพี้ยนแนว หมายถึง คำสุภาพที่มีน้ำเสียงเย้ยเยาะ
 ตากถางหรือเพี้ยนแนวให้รู้สึกสะเทือนใจ เมื่อแปลความหมายแล้ว จะได้ความหมายที่เป็นเชิงลบ
 เช่น ทะยาน, เขมือบ, ร่อน, ใต้หลุมเงินหลุมทอง ฯลฯ ดังตัวอย่าง

...ประชาชนในภาคอีสาน ซึ่งตอนนั้นกำลังเป็นขวัญใจทั้งของภาครัฐบาลภาคเอกชนและ
 ภาคกองทัพก ซึ่งกำลังทะยานสร้างค่านิยม "ดินคำ-น้ำคี่" ขึ้นมาให้อีสานได้ เขียวไปทั้ง
 ภาค หลังจากทีปล่อยให้นายทุนอภิสิทธิ์ เขมือบว่า ไม่คี่คี่ ไปจนเกือบจะหมดทั้งภาคอีสาน
 อยู่แล้ว...

("เกมการสร้างตัวนายกรัฐมนตรื" หน้า 58)

คำ "ทะยาน" และ "เขมื่อ" เป็นคำที่ผู้เขียนเลือกใช้สื่อความรู้สึกเยาะหยันเห็นแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐภาคเอกชนและกองทัพ ที่ระดมกำลังกันพัฒนาภาคอีสานให้เป็น "อีสานเขียว" หลังจากทีปล่อยให้ให้นายทุนตัดไม้ทำลายป่าไปเสียเกือบหมดแล้ว

...คุณเปรมจะไม่สนใจกับเสียงนาเสียงกา และยังคงรื้อหาคะแนนนิยมจากประชาชน ชาวบ้านอย่างไม่ว่างใช้หัวคิดใหญ่และใช้เลือกออก อันเป็นไข้ประจำฤดูกาลของเมืองไทย...

("เกมสร้างตัวนายกรัฐมนตรี" หน้า 58)

รัตน์ ยาวะประภาส ต้องการเสนอความรู้สึกที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน ที่พยายามออกพบปะประชาชน ไปดูงาน ตรวจงาน ตามท้องถิ่นชนบท โดยไม่หวั่นต่อโรคร้ายไข้เจ็บ หรือ เสียงเห็นแก่ของผู้นครอบข้างหรือสื่อมวลชนเลย

...ติกรามบ้านเรือนผุขึ้นเป็นดอกเห็ด ทหารก็เริ่มรู้สึกตัวว่า เป็นคนแปลกหน้าในเมืองใหญ่ไปเสียแล้ว รถถัง และทหารราบที่เคยออกมาเอ็กเซอร์ไซส์เพื่อลั่นรัฐบาลก็ไม่สามารถได้หลุมเงินหลุมทอง ที่ขวางหน้าออกมาจากกรมกองได้...

("ทหารธุรกิจ" หน้า 56)

รัตน์ ยาวะประภาส ใช้คำว่า "ได้หลุมเงินหลุมทอง" เพื่อเยาะหยันเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัวที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ปฏิบัติตามภารกิจตามหน้าที่ของตน โดยเปรียบกับ "หลุมพราง" ซึ่งสามารถขัดขวางการเคลื่อนที่ของรถถังได้ จันใด ผลประโยชน์ เงินทอง ก็สามารถขัดขวางการเดินของทหาร เช่น หลุมพรางรถถัง ได้จันนั้น

1.3 คำภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษา บทความของ รัดนะ ยาวะประภาส พบว่ามีคำภาษาต่างประเทศปะปนอยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งรัตน์ ยาวะประภาส

จะเลือกนำมาใช้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น และจะเลือกใช้วิธีการ "ทับเสียง" เพียงอย่างเดียว โดยไม่ใช้วิธีการ "ทับศัพท์" เลย (คำทับเสียง หมายถึง การเขียนคำภาษาต่างประเทศด้วยตัวอักษรไทย, คำทับศัพท์ หมายถึง การเขียนคำภาษาต่างประเทศด้วยตัวอักษรของภาษานั้น ๆ) ดังตัวอย่าง เช่น

...เขาจะปรับ ครม. ตามเสียงของระลอกข่าวลือหรือไม่ หรือว่าเขาจะวางตัวเฉย
ให้ตัวเองลอยอยู่เหนือพองคลื่นเป็นยานไอเวอร์คราฟต์ต่อไป

("เปรมจะปรับ ครม.หรือว่าจะวางเฉย" หน้า 66)

...สเบตจึงต้องยกฟิลิปินส์ที่ตนปกครองมาแต่ปี ค.ศ.1521 ให้แก่อเมริกัน แลกกับเงิน
20 ล้าน ยูเอสดอลลาร์

("อาณาจักริพย์โดยยังไม่ใช่ของประชาชน" หน้า 74)

...พระเจ้าซาร์แห่งอิหร่านที่ถูกโค่นลงจากบัลลังก์ด้วยกระบวนการเทปบันทึกเสียง
ยังมีอาญาตัวเองให้หลุดพ้นจากข้อกล่าวหาไปได้เลย...

("ไทยเตรียมตัวรับสงครามหรือยัง" หน้า 66)

...จีนซึ่งถึบตัวขึ้นมาเป็นนักจักรวรรดินิยม คำอาวุธสงครามติดอันดับสูงของโลกเข้ามา
ยุ่งเกี่ยวพัวพันกับรัฐอาหรับ และอาฟริกาอย่างใกล้ชิด จนถึงกับขายอาวุธที่มีพิษสงร้ายแรง
อย่างเช่น ขีปนาวุธแบบซีลวอร์ม...

("ไทยเตรียมตัวรับสงครามหรือยัง" หน้า 66)

...รถถังและทหารราบที่เคยออกมาเอ็กเซอร์ไซส์เพื่อล้มรัฐบาล ก็ไม่สามารถได้หลุมเงิน
หลุมทองที่ขวางหน้าออกมาจากกรมกองได้

("ทหารธุรกิจ" หน้า 56)

...ส่วนปัญหาที่ติดพันกันของราษฎรที่ถูกนายทุนใหญ่ย่องแย่งไปทำรีสอร์ท บ้านตากอากาศ
สนามกอล์ฟ...

(“ลายออก” หน้า 60)

...ตามข้อเขียนหนังสือ “เวิลด์ อัลมาแท็ค แอนด์ บัคส์ ออฟ เดอะ แพ็คซ์ ฉบับปี
1990 แล้ว แม้จะเป็นประเทศที่ไม่ตกเป็นอาณานิคมก็ตาม...

(“แต่ประชาธิปไตย” หน้า 56)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาส เลือกใช้คำภาษา
ต่างประเทศ โดยวิธี “ทับเสียง” เท่านั้น แม้ว่าบางคำสามารถใช้คำ “ทับศัพท์” ได้เหมาะสม
กว่าก็ตาม เช่น หนังสือ “เวิลด์ อัลมาแท็ค แอนด์ บัคส์ ออฟ เดอะ แพ็คซ์” หรือ
ยูเอสดอลลาร์ เป็นต้น

นอกจากนั้น บทความของรัตนะ ยาวะประภาส ยังมีลักษณะพิเศษอีก
ประการหนึ่ง คือ “การสร้างคำใหม่” ซึ่งแสดงให้เห็นความสามารถพิเศษในการใช้ภาษาไทย
ของผู้เขียนได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่อง และแสดงให้เห็นถึงการเป็นนักประดิษฐ์การ
ขึ้นเี่ยมในทางภาษา ทั้งยังเป็นการสร้างคำให้มากขึ้นอันเป็นประโยชน์ต่อวงวรรณกรรมไทย
อย่างยิ่ง

การสร้างคำใหม่ในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส เช่น
“ภาวะวิกฤตศรัทธา”, “ผ่อนถ่ายอำนาจ”, “การพ้องถ่าย”, “แฟลมแลบ”, “ข้าส่เศรษฐกิจ”
 ฯลฯ ดังตัวอย่าง

...ผลร้ายของการให้ทหารออกมานำการเมืองอย่างใจจี้จี้ จะปรากฏออกมาให้เห็นมากขึ้น เมื่อสภาพ "เปรม 5" ยังคงอยู่ในภาวะวิกฤตศรัทธา พรรคร่วมรัฐบาลขาดเสถียรภาพ...

("เมื่อทหารออกมานำการเมืองเสียเอง" หน้า 58)

คำว่า "ภาวะวิกฤตศรัทธา" เป็นการสร้างคำใหม่จากคำเดิมที่มีใช้อยู่แล้ว 2 คำ คือ "ภาวะวิกฤต" หมายถึง สภาพการณ์ที่ไม่ปกติ กับคำว่า "ศรัทธา" หมายถึง ความเชื่อถือ รัศนะ ยาวะประภาษ นำมารวมเป็นคำใหม่ว่า "ภาวะวิกฤตศรัทธา" หมายถึง สภาพการณ์ความเชื่อถือที่ไม่ปกติ หรือ เกิดการเปลี่ยนแปลง ในที่นี้ ผู้เขียนต้องการหมายถึง ความเสื่อมศรัทธาในรัฐบาล "เปรม 5" นั่นเอง

...เชื่อกันว่าแผนการที่จะผ่อนถ่ายอำนาจนายกรัฐมนตรี จากมือเปรมไปสู่ทายาทของเขา ในเวลานี้ น่าจะเป็นหมันไปด้วย

("อำนาจสมบูรณ์ในมือเปรม" หน้า 58)

คำว่า "ผ่อนถ่ายอำนาจ" รัศนะ ยาวะประภาษ นำมาใช้กับเหตุการณ์ทางการเมือง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ค่อยเป็นไปในการถ่ายเทอำนาจ ในที่นี้ หมายถึงการถ่ายเทอำนาจนายกรัฐมนตรี ของ พลเอกเปรม คิณุลานนท์

...นักวิเคราะห์การเมืองคาดการณ์ใกล้เคียงกันว่า การผ่อนถ่าย พรรคการเมืองร่วมรัฐบาล บางพรรคออกไปแล้วเอาพรรคฝ่ายค้านบางพรรคเข้ามาแทน...

("ข่าว ครม.ชุดใหม่" หน้า 56)

คำว่า "ผ่อน" เป็นประเภทของการเล่นไต่ชนิดหนึ่ง รัศนะ ยาวะประภาษ นำมาใช้สร้างคำใหม่เป็นคำว่า "การผ่อนถ่าย" ซึ่งใช้ลักษณะเทียบเคียงกันกับการเล่นไพ่ซึ่งมีการ

เปลี่ยนไฟจากในมือของผู้เล่น กับสาร์บที่ตั้งไว้กองกลาง ส่วนในที่นี้ผู้เขียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งเทียบได้กับไฟในมือ เปลี่ยนกับพรรคฝ่ายค้านบางพรรคเข้ามาแทน ซึ่งเทียบได้กับไฟในสาร์บกองกลาง

...สิ่งที่แพลมแลบ ออกมาให้ประชาชนเห็นอีกสิ่งหนึ่ง ก็คือ การตั้งหายาพในกองทัพบกจากผู้คุมอำนาจสูงสุดในกองทัพบก

(“ความขัดแย้งในกองทัพบก” หน้า 58)

คำว่า “แพลมแลบ” เป็นการสร้างคำใหม่แบบ “คำซ้อน” กล่าวคือ คำว่า “แพลม” กับคำว่า “แลบ” มีความหมายใกล้เคียงกัน เมื่อนำมารวมกันทำให้มีความหมายเน้นย้ำมากยิ่งขึ้น ในที่นี้ รัตนะ ยาวะประภาส หมายถึง สิ่งปรากฏออกมาโดยมิได้ตั้งใจจะให้ผู้อื่นเห็น

...หากเป็นในรัฐสมัยที่พรรคกิจสังคมประกาศนโยบาย “เราทำได้” ออกมาใหม่ ๆ โดยมีนายบุญชู โรจนเสถียร ทำเลียงเลียนแบบ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็น “ข้าส่เศรษฐกิจ” แล้วก็คงจะต้องโดนโจมตีอย่างไม่ไว้หน้าเป็นแน่

(“การค้านการทหาร” หน้า 56)

คำว่า “ข้าส่เศรษฐกิจ” รัตนะ ยาวะประภาส สร้างคำนี้ขึ้นเพื่อเสียดสีประชดประชันบุคคลที่กล้าหาญแสดงความคิดเห็นในทางเศรษฐกิจที่ทำให้ผู้ฟังสนใจเป็นพิเศษอย่างที่ต้องใช้คำว่า “ข้าส่” เช่น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช หรือ นายบุญชู โรจนเสถียร เป็นต้น

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในเรื่อง “การสร้างคำใหม่” ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เลขานุการของ รัตนะ ยาวะประภาส ทำให้ทราบว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นผู้หนึ่งที่บุกเบิกการใช้คำว่า “บ๊ิก” นานกว่านามแฝงของนายทหารชั้นผู้ใหญ่ เช่น บิ๊กจั่ว,

บีกจ๊อด, บีกเลื่อ ฯลฯ ซึ่งได้รับความนิยมมาจวบจนปัจจุบัน รวมทั้งเป็นผู้คิดสโลแกนในการโฆษณาของ หนังสือพิมพ์หลักไท ทวีว่า

หลักไท หนังสือพิมพ์วิเคราะห์เจาะลึก

รู้ลึก รู้รอบ รู้กว้าง รู้ไกล หลักไท

1.4 ระดับคำ

ระดับคำ หรือ ที่มักเรียกกันว่า ระดับภาษา นั้น มีอยู่หลายระดับด้วยกัน ซึ่งแต่ละแบบ จะมีลักษณะเฉพาะตัว และมีความเหมาะสมในการใช้สำหรับงานเขียนแบบต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป ชานาญ รอดเพ็ญชัย (2519 : 138) ได้กล่าวถึง ระดับภาษาหรือ ระดับคำ ในบทความว่า บทความทั่ว ๆ ไป อาจใช้ภาษาได้ทั้งสามระดับ คือ ภาษาปาก ภาษาถึงแบบแผน หรือภาษาแบบแผนก็ได้ แล้วแต่ความต้องการของผู้เขียน แต่โดยทั่วไปจะใช้ภาษาถึงแบบแผน เพราะเป็นภาษาที่สุภาพ และเข้าใจง่ายกว่าภาษาแบบแผน ส่วนภาษาปากนั้นก็อาจใช้ได้บ้างเล็กน้อย เพราะภาษาปากเหมาะสำหรับการพูดมากกว่าการเขียน การวางรูปแบบการใช้ภาษาของบทความทั่ว ๆ ไป ไม่จำเป็นต้องกำหนดแน่นอนตายตัวแล้วแต่ลีลาของนักเขียนแต่ละคน

นอกจากนั้น ประทีป วาทิกทิพนธ์ (2514 : 6) ได้กล่าวถึงระดับของคำ หรือ สักดิ์ของคำ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1. คำระดับที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ คำที่ใช้กันในภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน ได้แก่ คำปากหรือคำตลาด เช่น ชี้แจง พ่อแม่ กิน ฯลฯ คำแสดง เช่น เบี้ยว เจ่ง ฯลฯ
2. คำระดับที่ใช้อย่างเป็นทางการ ได้แก่ คำที่ใช้ในภาษาที่เป็นแบบแผน หรือภาษาของทางราชการ ได้แก่ คำสุภาพ คำราชาศัพท์ เช่น การแสดงปาฐกถา การเขียนรายงานทางวิชาการ ฯลฯ

จากการศึกษาบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส พบว่า มีการใช้ระดับคำ 3 ระดับ คือ ภาษาปาก ภาษาถึงแบบแผน และภาษาแบบแผนซึ่งจะยกมาอธิบาย ตามลำดับ ดังนี้

1.4.1 ภาษาปาก หมายถึง ภาษาในระดับที่ใช้พูดสนทนากัน เป็นคำตลาด โดยทั่วไป อาจหมายรวมถึง คำขยายด้วย รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ภาษาปากในการเขียน

บทความมากพอควร ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศของเรื่องให้สมจริง เหมาะกับเรื่องที่เขียน หรือเมื่อต้องการเล่าเรื่องให้ผู้อ่านได้รับรู้ หรือแสดงทรรศนะความเห็นส่วนตัวที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ เช่น อ้วน, กระจองอกง่อย, บ้านนอกคอกนา, ชื้อบื้อ, เด็งตึง ฯลฯ ดังตัวอย่าง

...เมื่อพลเอกเปรมเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นครั้งแรกเมื่อ 6 ปีก่อนนั้น เขาอ้วน "ขอเวลา" ต่อประชาชนผู้ถูกเครือข่ายของการประชาสัมพันธ์ อันรับกัน เป็นอย่างดี ทั้งของทางราชการ และทางหนังสือพิมพ์ว่า เขาเป็นบุคคลที่เหมาะสม ที่สุดที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ 16 ของประเทศ สืบต่อจากพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ และเมื่อเขาอ้วน "ขอเวลา" ในตอนนั้น ประชาชนก็ได้รังเกียจจริงจังจน อะไร ยินดีที่จะให้เวลาเขาอย่างเต็มที่...

("เปรม 5 เมื่อเบือกี้รีนไป" หน้า 58)

คำว่า "อ้วน" รัตนะ ยาวะประภาษ อาจใช้คำว่า "กล่าว" แทนได้แต่การใช้คำว่า "อ้วน" ทำให้ได้บรรยากาศที่เป็นกันเองมากกว่า ในขณะที่เดียวกันก็สามารถสร้างภาพให้ผู้อ่านเห็นได้อย่างชัดเจนอีกด้วย

...เพลง "ท.ทหารอดทน" เคยถูกห้ามออกอากาศพักหนึ่ง แล้วก็เลิกห้าม เนื้อเพลง พูดถึงพลทหารเกณฑ์บ้านนอกคอกนา ที่ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารรับใช้บ้านขุนนายของผู้กอง ต้องทำงานสารพัดอย่าง แม้กระทั่งซักผ้าให้ลูกสาวขุนนาย...

("ท.ทหารอดทน" หน้า 56)

คำว่า "บ้านนอกคอกนา" รัตนะ ยาวะประภาษ สามารถใช้คำว่า "ชาวชนบท" แทนก็ได้ แต่ไม่สามารถสื่อความรู้สึกของพลทหารเกณฑ์ที่ถูกเกณฑ์เข้ามา รับใช้ได้เท่ากับ การใช้คำว่า "บ้านนอกคอกนา" ซึ่งผู้เขียนเลือกใช้คำนี้ เพื่อสื่อถึงการถูก ข่มขืนคุกคาม และกดขี่ให้ทำงาน แม้กระทั่งการซักผ้าให้ลูกสาวขุนนาย

...ระยะนี้เป็นระยะที่กบเลือกนาย กำลังกระสันต์ที่จะเลือกนายตัวใหม่ขึ้นมาปกครองพวกตนอีกครั้ง ในเมื่อเกิดมองเห็นไปว่า นายพลเปรมที่เทวดาส่งมาให้มัน ชื่อบ๊อ เกินไปจนเหมือนดังท่อนไม้ จะจิกจะทั้งอย่างไก็ไม่เจ็บไม่โกรธ จะเตะจะถีบอย่างไ ก็ได้แต่กลิ้งหมุนไป หมุนมา ไม่รู้จักจมเสียบ้าง...

("หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลขวลิต" หน้า 58)

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า เป็นข้อความที่แสดงอารมณ์ไม่พอใจหากเปลี่ยนแปลงภาษา จากภาษาปากเป็นภาษาในระดับอื่น ก็จะไม่สามารถสื่ออารมณ์ได้ชัดเจนเหมือนประโยคดังกล่าว เช่น เปลี่ยนจาก "ชื่อบ๊อ" เป็น "สุภาพ เรียบร้อย ไม่ทั่นคน" เปลี่ยนจาก "จะจิก จะทั้ง จะเตะ จะถีบ" เป็น "ถูกทำร้าย" เป็นต้น

...บัลลังก์นายกรัฐมนตรีในระบอบประชาธิปไตยแบบไทย ๆ ที่เขานั่งอยู่จะไม่มีวันเด็งดิงได้เป็นอันขาด แต่นั่นก็มีได้หมายความว่า เขาจะวางใจได้อย่างเต็มที่...

("เปรมกับอันตรายที่มองเห็น" หน้า 58)

คำว่า "เด็งดิง" อาจแก้ไขเป็น "พันต้นแห่งโดยกะทันทัน" ได้แต่ไม่สามารถสื่ออารมณ์ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินได้เหมือน คำว่า "เด็งดิง" นอกจากนั้น คำว่า "เด็งดิง"นี้ยังทำให้ผู้อ่านเห็นภาพการเปลี่ยนแปลงต้นตอแห่งนายกรัฐมนตรีของไทย ได้อย่างชัดเจนอีกด้วยว่าสามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทันใด เช่น เมื่อมีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้น ดังนั้น การที่ รัตนะ ยาวะประภาษ เลือกใช้คำภาษาปากว่า "เด็งดิง" จึงมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องมากกว่า

1.4.2 ภาษาถิ่นแบบแผน เป็นภาษาที่ รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้เขียนบทความเพื่อนำเสนอความคิด และมุ่งเน้นสาระข้อเท็จจริง ซึ่งผู้เขียนนำเอาข้อเท็จจริงจากประสบการณ์ตรงของตนเองหรือจากประสบการณ์ทางอ้อมมาเขียนบอกเล่าให้ผู้อ่านได้รับรู้พร้อมทั้งแสดงทรรศนะ ความรู้สึกของผู้เขียนประกอบ

การเลือกใช้ระดับภาษา ในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส นั้น ผู้วิจัยพบว่า รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ระดับภาษาคละเคล้ากันทั้ง 3 ระดับ ซึ่งทำให้อ่านได้ รับความเพลิดเพลิน อรรถรส และอารมณ์ต่าง ๆ สลับกันไป อย่างไรก็ตาม บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส มีการใช้ภาษากึ่งแบบแผนอยู่มาก เช่นกัน ดังตัวอย่าง

ภาพของดอกกุหลาบที่เราเห็นเป็นบานรับปีทองที่ว่ายอยู่ตรงหน้าในเวลานี้ เป็นภาพที่น่า ชื่นชมใสมงกักรังอยู่ แต่ทว่าในฐานะที่เราเป็นพลเมืองที่ค้ำของประเศ เราก็จะต้องมอง ดึงลงไปเบื้องหน้าของกุหลาบดอกงามเหล่านั้น ความสวย ความงามนั้น เอมายาไส้ ไม่ได้หรอก มันทำให้เราหลงเพลินไปชั่วขณะ แล้วความทุกข์ก็จะกลับเข้ามาแทนที่อีก ในเมื่อเราได้เห็นแล้วว่า ความแตกแยก ความทลายจะยังคงมีอยู่อย่างมากมาย เกินกว่า ที่ความงามของกุหลาบจะกลืนกลบได้

(“กุหลาบกับคนมเหมม” หน้า 58)

นายธนวุฒิ คลั่งเชื้อ เด็กหนุ่มวัยยี่สิบเศษจากนครศรีธรรมราชได้ฤทธิชีวิตของเขา ตั้งเวรระบอบประชาธิปไตยที่อยู่ใต้อาณาเขตเสรีจโนแล้ว เขาคงจะตายอย่างไม่เป็น สุนักท่ามกลางเสียงสาบซ่งของพวกผู้ลากมากดีทั้งหลายที่ถ้างเสวยสวรรค์อยู่เพือนั้น ประชาชนคนธรรมดา แต่ถึงเขาจะเป็นคนดีที่โลก(เมืองไทย) ไม่ต้องการ เขาก็ยังเป็น วีรบุรุษที่แท้จริงอยู่เพียงคนเดียวในวันอาทิตย์นิคนี้

(“คนดีที่ไทยไม่ต้องการ” หน้า 52)

1.4.3 ภาษาแบบแผน เป็นภาษาที่ รัตนะ ยาวะประภาส เขียนใน บทความส่วนที่เป็นสาระ ความรู้ หรือ ข้อเท็จจริงเป็นส่วนใหญ่ บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส โดยมากมักจะเป็นบทความที่มุ่งเสนอความคิด ทรรศนะต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังนั้น การเลือกใช้ระดับภาษา จึงมีการ เปลี่ยนแปลงเพื่อความเหมาะสมของเนื้อหา ขั้นตอนการนำเสนอเรื่องและการนำเสนอความคิด

อาทิ เช่น ตอนใดที่มุ่งเสนอความคิดที่ตรงไปตรงมา ตอนใดที่มุ่งเสนอความคิดที่เสียผลประโยชน์ ประชาน์มักจะเลือกใช้ระดับภาษาที่แบบแผน และมีภาษาปากปะปนคละเคล้ากันไป เพื่อความมีอรรถรสหรือเพื่อนำเสนอความคิดที่มีน้ำหนักชัดเจน เป็นต้น แต่หากเป็นช่วงตอนที่นำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นสาระความรู้ เช่น การอ้างอิงประวัติศาสตร์ การอ้างอิงเหตุการณ์ ก็มักจะเลือกใช้ภาษาในระดับแบบแผน ดังตัวอย่าง

เหตุการณ์ในจีนเมื่อเทียบกับในโซเวียตเมื่อสองปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าโซเวียตฉลาดมากกว่า เมื่อนายกอร์บาชอฟได้อ่านาจอเด็จพระคอมมิวนิสต์ก็รู้ว่าไม่สามารถจะปิดกั้นจิตใจประชาธิปไตยของประชาชนที่เรียกร้องหาเสรีภาพได้ จึงได้กำหนดนโยบายใหม่ให้ประเทศชาติ และประชาชนขึ้นมาสองรูปแบบ คือ "กลาสโนสต์" และ "เปเรสตรอยกา" อันเป็นแนวทางเปิดกว้างทางความคิด ให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทร่วมในงานของรัฐได้ดียิ่งขึ้น จนถึงกับจัดให้มีการทดลองการเลือกตั้งตามแบบประชาธิปไตยขึ้นมาเป็นครั้งแรกในกรุงมอสโก เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา

("เมื่อสังคมนิยมตื่นตัวประชาธิปไตย" หน้า 56)

เสรีภาพของข่าวสารนั้น นับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการแพร่การรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นมามีทั้งในด้านเท็จและในด้านแท้ ในเมื่อโลกสมัยใหม่และรัฐบาลของประเทศประชาธิปไตยเชื่อว่า มนุษย์มีสมองที่พัฒนาแล้วที่จะแยกแยะผิดชอบชั่วดี ลอกมาได้ด้วยตัวของตัวเองในการรับทราบข่าวสารจากทั้งสองด้าน ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังเช่นที่ซุนวู บราชูทางด้านการทหารของจีนโบราณได้เพียรย้ำว่าต้อง "รู้เขา รู้เรา" ให้ดีเสียก่อน จึงจะมีชัยได้...

("เสรีภาพของข่าวสาร" หน้า 88)

2. ประโยค

ประโยคเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งในการประพันธ์ร้อยแก้ว ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพในการสร้างงานของกวีแต่ละท่าน บ้างพอใจที่จะสร้างประโยคยาว ๆ สลับซับซ้อนเพื่อสื่อสารความคิดของตน บทความโดยทั่วไปมักมีรูปแบบประโยคที่แตกต่างกันไป เป็นประโยคสั้นบ้างยาวบ้าง แล้วแต่ความถนัดและเอกลักษณ์ของกวีแต่ละคน ประกอบกับความเหมาะสม และเนื้อหาของบทความที่เขียนด้วย

ในการวิเคราะห์การใช้ประโยคที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส นั้น ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ในการศึกษา 2 แบบ คือ

2.1 วิเคราะห์โดยยึดโครงสร้างของไวยากรณ์เป็นหลัก

การวิเคราะห์เช่นนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ประโยคของ นววรรณ พันธุเมธา เป็นหลัก ซึ่งจำแนกประโยคได้ 3 ประเภท คือ

2.1.1 ประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วย หรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

จากการศึกษางานของ รัตนะ ยาวะประภาส พบว่า การใช้ประโยคชนิดนี้มีปรากฏน้อย เมื่อเทียบกับประโยคแบบอื่น ๆ ลักษณะของประโยคความเดียวที่ปรากฏเป็นประโยคความเดียวแบบปกติ คือจะอยู่ในรูปโครงสร้างแบบ ประธาน + กริยา + (กรรม) ดังตัวอย่าง

ความทุกข์ยากของประชาชนนั้น ก็คือหนามแหลมคม

("กุหลาบกับหนามแหลม" หน้า 58)

ความดีเป็นเรื่องท้าทาย

("สมเด็จพระบรมฯเยือนจีน" หน้า 58)

อีกเดือนเศษ ๆ จะมีการเปิดสมัยประชุมสภาสามัญประจำปีขึ้น

("ทำไมไม่ขออนุญาตปฏิบัติด้วยการขอพระราชทาน" หน้า 50)

กฎหมายนั้นมนุษย์เป็นผู้เขียนขึ้น

("ความคิด 2 ทาง เรื่องศึกเขมร กฎหมายเพื่อนักโกงกิน" หน้า 50)

ประชาธิปไตยมีปัญหามากกันทุกชาติ

(“ฝ่ายค้านโจมตีทหาร” หน้า 66)

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายหลักของประเทศ

(“แก้รัฐธรรมนูญเองด้วยใคร” หน้า 56)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าลักษณะประโยคความเดียวที่ รัชนี ยาวะประภาษ เลือกใช้จะเป็นประโยคสั้น ๆ ไม่มีหน่วยเสริมขยายมากนัก สะท้อนให้เห็น บุคลิกภาพของผู้เขียนว่า เป็นคนที่เสนอความเห็นอย่างตรงไปตรงมา สั้น กระชับ แต่ชัดเจน ในความคิด

2.1.2 ประโยคความรวม คือประโยคที่มีหน่วยกริยาดั้งเดิม 2 หน่วย ขึ้นไป มีหน่วยนาม 1 หน่วย หรือมากกว่านั้น และอาจจะมีหน่วยเสริม และหน่วยเชื่อมอยู่ด้วย หรือไม่ก็ได้ ประโยคความรวมสามารถจำแนกโดยอาศัยลักษณะประโยคเป็นเกณฑ์ได้ 2 ประเภท คือ

2.1.2.1 ประโยคความรวมธรรมดา คือประโยคความรวม ที่ไม่มีประโยคขยายในหน่วยนามหรือหน่วยกริยา เช่น

การโจมตีของพรรคฝ่ายค้านกระทำกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่

(“ฝ่ายค้านโจมตีทหาร” หน้า 66)

ต่อมาเมื่อมองไกลเสื่อมอำนาจลง แมงจูกี้เข้ามาเป็นใหญ่

(“สมเด็จพระบรมฯเยือนจีน” หน้า 58)

ธนาคารยากจนลงจนร้องโอดโอย

(“เปรม-จะปรับกรม.หรือว่าจะว่างเฉย” หน้า 66)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประโยคความรวม
 ธรรมดา จะมีลักษณะการสร้างประโยคที่ไม่ซับซ้อน วัจนะ ยาวะประภาษ ใช้ประโยคความเดียว
 2 ประโยคมาเชื่อมต่อกัน โดยใช้คำเชื่อมเข้าช่วย เช่น และ, ต่อมา...ก็, จน... ฯลฯ ทำให้
 เห็นว่า ความคิดที่ต่อเนื่องของผู้เขียน จะถูกถ่ายทอดออกมาโดยใช้ประโยคความรวมธรรมดา

2.1.2.2 ประโยคความรวมซับซ้อน คือ ประโยคความรวมที่มี
 ประโยคขยายในหน่วยนาม หรือหน่วยกริยา เช่น

ประเทศที่ไม่มีการต่อสู้ทางการเมืองนั้น ถือได้ว่าเป็นประเทศที่ตายแล้ว หรือเป็นประเทศ
 ที่เป็นเมืองขึ้น หรือเป็นประเทศเผด็จการสมบูรณ์แบบ
 ("ประชาธิปไตยแบบซ้ายหันขวาหัน" หน้า 66)

ในประเทศประชาธิปไตยบางประเทศซึ่งเข้าใจในความรู้สึกของประชาชนและพวก
 ฝ่ายค้านดี จึงได้กำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อป้องกันการนั่งเก้าอี้มาราธอนเสียเลย
 ว่า ถ้าอยู่ในตำแหน่งครบสองสมัยหรือสองเทอมแล้วก็เป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะนั่งต่อ
 ("ไคว้นเปรมทางสภา" หน้า 66)

ประเทศไทยของเรานั้น ทางเลือกที่รัฐบาลเปรม 5 และคณะทหารของนายพลชวลิต
 บีบเข้ามาให้แคบเข้านั้น หลายคนทีจลาคเป็นกรคงจะพอมองเห็นกันได้ว่า จะมีรูปร่าง
 ทางระบอบการปกครองเป็นจันใด
 ("ระบบการเลือกตั้งกับคอมมิวนิสต์" หน้า 66)

ประโยคความรวมซับซ้อนนี้เป็นประโยคแบบที่ใช้มาก
 ที่สุดในงานของ วัจนะ ยาวะประภาษ เพราะสามารถเชื่อมกระแสความคิดของตนเอง เข้ากับ
 หลักฐานข้อเท็จจริงหรือเหตุผลต่าง ๆ ได้อย่างแนบเนียน ซึ่งทำให้ผู้อ่านไม่สับสนและทำความเข้าใจข้อความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในบางย่อหน้า ทั้งย่อหน้าจะประกอบด้วยประโยคความรวมซับซ้อน

เพียงประโยคเดียว โดยประโยคความรวมนั้นจะใช้คำเชื่อมเพื่อเชื่อม ความเป็นระยะ แสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพของผู้เขียน ที่มักจะเสนอพรรณาสะต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง เพื่อสร้างความเชื่อถือ โดยเลือกใช้ประโยคความรวมแบบซับซ้อน เช่น

แม้ฝ่ายผู้ครองแครงคือฝ่ายรัฐบาลจะยังคงตั้งการคัดปัด ๆ บ้าง ๆ อยู่ตามเชิงโดยไม่หลง
 เดินไปตามเสียงบีบเสียงกลองที่เร่งเร้าใจอย่างเหลือรับ แต่นักมวยผู้ทำชิง คือฝ่ายค้าน
ก็รำป้อ และขยิกรุกไล่เข้ามาหาโดยไม่ปล่อยให้เวลาหมดไปเปล่า ๆ เพื่อเปิดเพลงมวย
ในชุดสีดำไว้วางใจรัฐบาลทั้งคณะไม่เป็นผล ก็หันมาจัดไม้เค็ดเล่นงานเรื่องช่องบกและ
เรื่องการแก้ไข พรบ.ลิขสิทธิ์ ทำให้ผู้ครองแครงต้องหลบหลีกพายุหมัดที่ระดมชกออกมา
 แทะไม่ทัน

("เสียงปี่กลองเซ็ดเมื่อยกहाँ" หน้า 66)

2.2 วิเคราะห์โดยยึดความหมายของประโยคเป็นหลัก

การวิเคราะห์แนวนี้ จะพิจารณาที่ความหมายของประโยคเป็นเกณฑ์
 สามารถจำแนกประโยคได้ 4 ประเภท คือ

2.2.1 ประโยคขัดความ คือประโยคที่มีส่วนประกอบของประโยคขัดแย้ง
 กัน แต่สามารถเข้าใจความได้ทั้งประโยค ลักษณะประโยคขัดความที่พบในงานของ รัตนะ
 ยาวะประภาษ จะใช้คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งช่วยในการสร้างประโยค เช่น

เมืองไทยนั้นแม้จะสุขสบายอยู่ท่ามกลางควันสงครามและพิษสงของเศรษฐกิจเสื่อมทราม
 ทั่วโลก แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้วเมืองไทยมีความสุขอย่างแท้จริงไม่...

("เปรม-จะปรับกรม.หรือว่าจะวางเฉย" หน้า 66)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้ประโยชน์ซึ่งมีการขัดความคือ แสดงภาพความสับสนและความสับสนในสิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยวันสงครามและพิษสงของเศรษฐกิจ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าไม่น่าเป็นไปได้ ข้อความมีลักษณะที่ขัดแย้งกัน คือถ้ามีสงครามและปัญหาเศรษฐกิจ ก็ไม่น่าจะมีความสับสนและความสับสนควบคู่กันไปได้ แต่สำหรับประโยชน์ขัดความซึ่งยกมาข้างต้นนั้น เมื่อพิจารณาประโยคทั้งหมดตั้งแต่ต้น ผู้อ่านจึงจะสามารถเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนต้องการสื่อสารข้อความว่าอย่างไร

2.2.2 ประโยคสรุปความ คือประโยคที่มีคารวมแหล่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างหน้าแสดงไว้ท้ายประโยค เช่น

สหรัฐ จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม ล้วนแต่มีผู้รักชาติ เสียสละเพื่อชาติ

("เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล" หน้า 58)

จากตัวอย่างข้างต้น รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้คำว่า "ล้วนแต่" เพื่อสรุปความหมายถึง กลุ่มคนที่ค้นแถวออกมายืนอยู่ข้างหน้าว่า ทุกคน คือ ผู้รับใช้นายทุนต่างชาติ

...โดยคำว่า ประชาธิปไตยในระบอบพรรคนี้ คณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นมาให้เป็นกลุ่มเป็นก้อนกันอย่างแน่นอน เพื่อให้สมาชิกพรรคที่มีภาระกระจายอยู่ทั่วประเทศ ได้ทำการศึกษาและทำความเข้าใจเป็นการส่วนตัวก่อนที่จะตัดสินใจเลือกให้เป็นตัวแทนของตนภายในพรรค จะต้องมีการอภิปรายการแสดงสุนทรพจน์แม้กระทั่งการหาเสียง เพื่อให้สมาชิกพรรคได้ทดสอบความสามารถในงานแต่ละด้านของผู้ที่จะขึ้นเป็นกรรมการบริหารพรรค ทุกคน ๆ ก็คือ จะต้องมีการเล่นการเมืองภายในพรรคก่อนที่จะไปเล่นการเมืองในสภา

("ประชาธิปไตยกับประชาธิปไตย" หน้า 50)

จากตัวอย่างข้างต้น รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้คำว่า "ทุกคน ๆ ก็คือ..." เพื่อสรุปข้อความข้างต้นที่กล่าวมาทั้งหมด

ประเทศรอบข้างเรานั้นล้าแล้วแต่ปกครองกันในระบอบอื่น ผนวกก็เป็นสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพมา ลาวเป็นสาธารณรัฐประชาชนลาว ญวนเป็นสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เขมรก็อ้างว่าเป็นกัมพูชาประชาธิปไตย ส่วนจีนที่อยู่เหนือขึ้นไปก็เป็นเผด็จการชนชั้นกรรมาชีพ อินโดนีเซียที่อยู่ได้ลงไปก็เป็นเผด็จการ

(“คนไทยต้องการระบอบการปกครองแบบไหน” หน้า 66)

...ประชาชนคนไทยนั้นล้าแล้วแต่ฉลาดปราดเปรื่อง...

(“ประชาชนเป็นใครหรือเป็นระบอบ” หน้า 66)

...หนังสือพิมพ์ที่ตั้งมั่นอยู่ได้นั้นล้าแล้วแต่เป็นตัวแทนที่ประชาชนเลือกตั้งโดยตรง

(“สิทธิพื้นฐานของประชาชน” หน้า 58)

จากตัวอย่างทั้ง 3 ข้อความข้างต้น จะเห็นว่า ทัศนะยาวะประภาษ ใช้กลุ่มคำ “ล้าแล้วแต่” เพื่อสรุปถึงข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดก่อนหน้านี้ได้แก่ ประโยคแรกหมายถึง ประเทศเพื่อนบ้าน, ประโยคที่สอง หมายถึง คนไทยทุกคน และประโยคสุดท้ายหมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มีความมั่นคงในการเสนอข่าว

2.2.3 ประโยคซ้ำความ คือ การสร้างประโยคโดยใช้การซ้ำคำหรือข้อความในส่วนต่าง ๆ ของประโยคเพื่อเน้นความ เช่น

หนังสือพิมพ์นั้นหากคือกระจกส่องหน้าตาของชาติแล้ว เราก็คงจะได้ชาติที่หน้าตา خوبกล
จนไม่รู้จะพูดอย่างไรถูก หรือหากมองไปในอีกแง่หนึ่งก็อาจพูดได้ว่า ชาติที่หน้าตา خوبกล
จนมอง ๆ ไปแล้วก็เลยเห็นว่าสวยที่สุดก็เป็นที่ได้ เรียกว่าสวยแบบไทย ๆ หน้าตาแบบไทย ๆ
หนังสือพิมพ์แบบไทย ๆ ก็คงจะเป็นขมเงินที่ไปกันได้กับน้ำยา

(“หนังสือพิมพ์กับการเมือง” หน้า 74)

...ไทยเราในปี 2530 นี้ ไม่ว่ารัฐบาล ไม่ว่าทหาร ไม่ว่าพ่อค้า ไม่ว่าประชาชน
ต่างก็ไม่มีใครคิดถึงสงครามโลกที่จะเกิดขึ้นภายในไม่กี่วันข้างหน้าเลย

("ไทย-เตรียมตัวรับสงครามหรือยัง" หน้า 66)

...เจ็ดปีของเปรม เป็นเจ็ดปีของความไม่สำเร็จ เป็นเจ็ดปีของความไม่ก้าวหน้า และ
เป็นเจ็ดปีของความสูญเปล่า

("ระหว่างกองทัพกับประชาชน" หน้า 66)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า การใช้ประโยคซ้ำความ ทำให้
ข้อความนั้นโดดเด่นชัดเจนขึ้น เป็นการเน้นความให้ผู้อ่านสะดุดตาสะดุดใจ จากตัวอย่าง คำว่า
"แบบไทย ๆ" ทำให้ผู้อ่านเห็นว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ชื่อว่าเป็นแบบไทย ๆ เป็นอย่างไร และ
เข้าใจน่าเสียดายที่เป็นไปในทางเสียผลประโยชน์ประชาชนในความเป็นไปแบบไทย ๆ หรือคำว่า
"เจ็ดปี" ก็ช่วยตอกย้ำให้ผู้อ่านพิจารณาเรื่อง "เวลา" ว่า ผ่านไปนานถึงเจ็ดปีแล้วแต่ไม่
สำเร็จ ไม่คืบหน้า และนับเป็นความสูญเปล่า ซึ่งการใช้ประโยคซ้ำความดังกล่าวมานี้ ช่วยให้
ผู้อ่านเข้าใจประเด็นสำคัญและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เข้าใจน่าเสียดายที่แฝงไว้ในบทความเรื่อง
นั้น ๆ ด้วย

2.2.4 ประโยคถ่วงความ คือ ประโยคที่มีการใช้ถ้อยคำให้เนื้อความ
เกี่ยวโยงสัมพันธ์กัน โดยใช้สันธานเชื่อมเป็นคู่ เช่น

ตราบไคที่ประชาธิปไตยยังเป็นประชาธิปไตยของปลาหมอ ที่ต้องตายเพราะปากของมัน
ทุกครั้งไป ตราบนั่นประชาธิปไตยไทยที่หวังไว้ก็ยังรางเลือนและรูปหลู

("ประชาธิปไตยของปลาหมอ" หน้า 66)

ตราใบโคที่พรรคการเมืองยังแอบอิงผลประโยชน์ ยังมีการกระทำที่ทำลายศรัทธาประชาชน อยู่ตลอดเวลา ตราใบนั้น พรรคการเมืองก็ไม่สามารถที่จะยืนหยัดขึ้นเป็นตัวแทนอันชอบธรรม ของประชาชนในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้

(“นายกรัฐมนตรีจากการเลือกตั้ง” หน้า 66)

ตราใบโคที่กัมพูชายังไม่สงบ ตราใบนั้นไทยก็จะปรับตัวให้เข้มแข็งได้ยาก...

(“กัมพูชาที่น่าวิตก” หน้า 62)

จากทั้ง 3 ตัวอย่างข้างต้น ทัศนะ ยาวะประภาส ใช้คำเชื่อม

“ตราใบโค...ตราใบนั้น” มาช่วยในการสร้างประโยค นอกจากคำว่า “ตราใบโค... ตราใบนั้น” แล้วผู้เขียนยังเลือกใช้คำเชื่อมคำอื่น ๆ อีก เช่น เมื่อ...ก็, เมื่อ...จึง, ถ้า...ก็ ฯลฯ ดังตัวอย่าง

เมื่อรู้แน่นอนอยู่แล้วว่า ถึงจะโหล่งคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างไรก็ตาม ก็จะไม่ส่งผล เปลี่ยนแปลงในทางการเมืองเลย

(“ประชาชนเบื้อคนหรือเบื้อระบอบ” หน้า 66)

เมื่อประชาธิปไตยสมบูรณ์ ให้สิทธิพื้นฐานของประชาชนเต็มที่เช่นนี้ ทั้งสิทธิพึงเป็น ปราบการด่านแรกของประชาชนที่จะใช้เพื่อป้องกันและต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ที่แท้จริง ของประชาชนเอง

(“สิทธิพื้นฐานของประชาชน” หน้า 58)

ถ้าหากคนที่ประชาชนไว้วางใจให้เข้าไปเป็น ส.ส. หรือคน (ที่ถูกหาว่า) ซื่อเสียง
เข้าไปเป็น ส.ส. ยังใช้สิทธิความแนวทางประชาธิปไตยกันไม่เป็น และเสนอเรื่อง
ไปตามใจชอบของตนจนเลอะเทอะเปรอะเปื้อนไปหมด ก็เป็นช่องทางให้ผู้(ไม่)
หวังดีต่อระบอบประชาธิปไตย หาเหตุก่อรัฐประหารขึ้นมาได้อีก การปล่อยให้ความ
ควายเข้ามาแทรกได้อยู่น้อย ๆ

("ความควายเข้ามาแทรก" หน้า 52)

จากตัวอย่างข้างต้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การใช้ประโยค
ในลักษณะดังกล่าวความเป็นศิลปะทั้งดงาม ในการเขียนอย่างหนึ่ง ซึ่งช่วยให้ข้อความเกี่ยวโยง
สัมพันธ์กัน การสื่อความหมายมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังสามารถพิจารณาได้ว่า
ผู้เขียนใช้ประโยคดังกล่าว ในการแสดงการเปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล เพื่อโน้มน้าว
ใจผู้อ่านให้คล้อยตาม และนำไปสู่การปฏิบัติ หรือการเปลี่ยนแปลงที่ผู้เขียนต้องการ

3. สำนวนโวหาร

ในส่วนที่เกี่ยวกับสำนวนโวหาร วิชา กนกนัทธน์ (2522 : 22 - 27)
กล่าวว่า โวหารเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง คือ เป็นวิธีการพูดหรือเขียน ที่ผู้พูดหรือผู้เขียนพูดหรือเขียน
อย่างหนึ่ง แต่ทว่ามีความเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้มีความหมายกำกวมหนักเบา คลุมเครือ หรือ
เข้มแข็งต่างไปบ้าง นอกจากนั้น ชลธิชา กลัณอยู่ (2517 : 69) ยังได้กล่าวถึงการใช้นำนวน
โวหารของนักเขียนว่ามีลักษณะแตกต่างกัน นักเขียนบางคนนิยมใช้ภาษาสั้น ๆ กระชับ สื่อความ
หมายตรงไปตรงมาบางคนเน้นแนวการเขียนที่ใช้สำนวนลือภาพที่มีชีวิต มีรายละเอียด มีสีสันบางคน
ถนัดในการใช้สำนวนโวหาร แข็งกร้าว คัดค้าน ฯลฯ

จากการศึกษาบทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาษ ผู้วิจัยพบว่า รัตนะ
ยาวะประภาษ ใช้สำนวนโวหาร 9 ลักษณะ ดังนี้

3.1 อุทาหรณ์ (Analogy) หมายถึง โวหารที่มีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบ
เรื่องราว เหตุการณ์ หรือความคิดสองอย่างที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบกันว่าคล้ายกัน โดยการ
ยกข้อความที่เชื่อมโยงแก่การเข้าใจเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียนหรือผู้พูดต้องการจะอธิบาย เป็น

วิธีการเปรียบเทียบที่คล้ายกับอุปมา (Simile) แต่มีความแตกต่างที่อุปมา (Simile) เป็นการเปรียบเทียบด้วยคำ ในขณะที่อุทาหรณ์เป็นการเปรียบเทียบข้อความ

ทัศนะ ยาวะประภาษ ใช้อุทาหรณ์ในการเขียนบทความได้อย่างน่าสนใจ โดยเปรียบเทียบของสองสิ่งว่าคล้ายกัน การใช้โวหารประเภทนี้ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความที่เป็นส่วนสำคัญได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การเปรียบเทียบการเข้ายึดครองดินแดนอิเบตของจีนกับหมาป่าเขมือบลูกแกะ ดังตัวอย่าง

จีนนี้ถ่มงูบ่าม และโลกจัดยิ่งกว่าไซเวียต คือ แทนที่เข้าไปช่วยเหลือเพื่อแลกเปลี่ยน อกิลิธี่ต่าง ๆ อย่างที่ไซเวียตใช้ได้ผล จีนกลับทำตนเป็นหมาป่าเขมือบลูกแกะเยี่ยงนิทานอีสป คือ ส่งทหารเข้ายึดครองอิเบต โดยอ้างว่าเป็นของจีนแต่โบราณ...

("จักรวรรดินิยมในโลกใหม่" หน้า 58)

เปรียบเทียบ การเปลี่ยนแปลงของนายกรัฐมนตรี กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวรรณคดีของตัวละครสำคัญ ดังตัวอย่าง

บัลลังก์นายกรัฐมนตรีในระบอบประชาธิปไตยแบบไทย ๆ ที่เขานั่งอยู่ จะไม่มีวันดั้งดั้งได้เป็นอันขาด แต่แล้วเขาก็กลายเป็นเทพศกัณฐ์ที่ต้องแผ่นไถนออกจากที่บำเพ็ญตะบะ ไปได้อย่างไม่น่าเชื่อ...

("เปรมกัณธันตรายที่มองเห็น" หน้า 58)

เปรียบเทียบ ความใจดีของประเทศศรีลังกา กับนิทานโบราณ เรื่อง "ม้าอารี" ดังตัวอย่าง

ศรีลังกาเป็นคนที่พอมีจิตใจโอบอ้อมอารีเหมือนคนไทย จึงไม่เจตนาใจว่าตนเองเป็น ม้าอารีปล่อยให้จ้าวขาเกเข้ามาหลบอยู่ในชายคาโรงม้าของตนแล้ว

("ระวัง! จักรวรรดินิยมรุ่นใหม่" หน้า 58)

3.2 อุปมาอุปไมย (Metaphor) หมายถึง การนำชื่อ กริยาอาการ หรือลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปใช้กับอีกสิ่งหนึ่ง และของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ

รศ. ยาวะประภาส ใช้โวหารอุปมาอุปไมย โดยใช้คำว่า "เป็น", "เท่า", "คือ" ในการเปรียบเทียบ เช่น เปรียบเทียบการกล่าวคำคำมั่น และต่อว่าการยึดครองอำนาจของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ว่าเป็น "เสียงนกเสียงกา เสียงลิงเสียงค่าง" ดังตัวอย่าง

เปรมจึงมาถึงจุดสุดยอดของการครองอำนาจการปกครองประเทศต่อไปได้อีกอย่างน้อยก็ปีหนึ่ง ในเมื่อในมือของเขามีอำนาจอยู่อย่างสมบูรณ์ เสียงคำคำมั่น หรือ คำทอที่มาจากอดีตนายกรัฐมนตรีนางคน หัวหน้าพรรคการเมืองฝ่ายค้านบางคนจึงกลายเป็นเสียงนกเสียงกาเสียงลิงเสียงค่างไป

(“อำนาจสมบูรณ์ในมือของเปรม” หน้า 58)

เปรียบเทียบ ความทุกข์ยากของประชาชนว่า “คือหนามแหลม” ซึ่งจะมีผลกระทบในทางลบต่อการปกครองประเทศ ดังตัวอย่าง

ความทุกข์ยากของประชาชนนั้น ก็คือ หนามแหลม และหนามแหลมคมเหล่านี้จะทวีพิษสงมากขึ้น เมื่อเหตุการณ์ด้านการเมือง ทหาร และเศรษฐกิจ ขยายตัวออกไปในทางลบ

(“กุหลาบกับหนามแหลม” หน้า 50)

เปรียบเทียบ วิธีเลือกตั้งแบบเลือกเป็นพรรคว่าเท่ากับการถอยหลังเข้าคลองกลับไปสู่ระบบเก่า ๆ ที่เคยปฏิบัติกันมาแล้ว ดังตัวอย่าง

การใช้วิธี "พรรคเลือกคน แล้วประชาชนจึงเลือกพรรค" ในระบบการเลือกตั้งแบบ
 อุกฤษณ์ หมายความว่า พรรคการเมืองต่าง ๆ จะเลือกหาคนที่ดีที่สุดมาส่งเข้าชิงตำแหน่ง
 ส.ส. ในแต่ละเขต จากนั้นประชาชนก็ไม่จำเป็นต้องไปเลือกหาคนดีตามพรรคต่าง ๆ
 ให้มันวุ่นวาย ทางราชการจะกำหนดลงไปเลยว่า ประชาชนจะต้องเลือกพรรคแทนการ
 เลือกคน วิธีนี้ก็เท่ากับการถอยหลังเข้าคลองกลับไปหาของเก่าที่เราเคยใช้กันมาไม่ถึงสิบปี
 ("อำนาจสมบูรณ์ในมือของเปรม" หน้า 58)

3.3 อุปมา (Simile) หมายถึง ไวยากรณ์ที่ใช้เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีก
 สิ่งหนึ่ง

รัตนะ ยาวะประภาษ มักใช้ไวยากรณ์นี้ ในการเปรียบเทียบด้วยคำ
 โดยมากจะใช้คำว่า "เหมือน" เป็นคำเปรียบ เช่น เปรียบเทียบการเฉลิมฉลอง ในวันเฉลิม
 พระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งจะมีประดับประดาประทีป
 ดวงไฟต่าง ๆ ซึ่งสวยงามมากกว่า "เหมือนเป็นสวรรค์บนแดนดิน" ดังตัวอย่าง

พอถึงวันที่ 5 ธันวาคม ธงทิวสีเหลืองและสีธงชาติก็ได้ปลิวไสวไปทั้งเมืองนวล้าน ๆ ผืน
 ประทีปดวงไฟนวล้าน ๆ ดวงก็ทำให้กรุงเทพฯ ราตรีเปล่งแสงสีอันมหัศจรรย์เหมือน
เป็นสวรรค์บนแดนดิน

("2530 ที่จากไป" หน้า 58)

เปรียบเทียบ สัมพันธไมตรีระหว่างจีนกับสหรัฐว่า "เหมือนข้าวใหม่ปลามัน"
 ดังตัวอย่าง

มาวันนี้ หลังจากที่เหมาเจ๋อตุงเข้าสู่ส่านไปแล้ว จีนก็หันกลับมาคบกับสหรัฐอีกครั้งหนึ่ง
 และความรักครั้งนี้ก็สนิทแนบแน่นเหมือนข้าวใหม่ปลามันยิ่งกว่ามิตรภาพสมัยเจียงไคเช็ค
 เสียอีก

("สมเด็จพระบรมฯ เยือนจีน" หน้า 58)

เปรียบเทียบ ความดีว่า "เหมือนน้ำ" ที่ต้องมีการสลับเปลี่ยนหมุนเวียนเพื่อคงสภาพที่ดีนั้นเอาไว้ ดังตัวอย่าง

ความดีนั้นก็เหมือนน้ำ ถ้าอยู่นิ่งเกินไป ไม่ไหลเข้าไหลออกเสียบ้าง ก็ส่งกลิ่นกลายเป็นน้ำเน่า...

("เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล" หน้า 50)

3.4 ปณิญา (Rhetorical Question) หมายถึง การใช้คำถามที่ไม่ได้หวังคำตอบ เป็นศิลปะการใช้คำถาม ผู้ถามมีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ แต่หากจะมีคำตอบ คำตอบนั้นมักจะเป็นคำตอบปฏิเสธ

รศนะ ยาวะประภาษ ใช้โวหารประเภท "ปณิญา" นี้ ได้อย่างสนใจ กล่าวคือ สามารถสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นในใจของผู้อ่านได้ บางครั้งอาจเป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดค้นหาคำตอบ และแม้บางกรณีผู้อ่านอาจสามารถหาคำตอบได้ก็ตาม แต่ทั้งสองกรณี นับเป็นศิลปะการใช้คำถามที่เรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้ดี เช่น ถามถึงการกลับมาอีกรอบของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ว่าท่านจะยอมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือไม่ ในที่นี้ รศนะ ยาวะประภาษ ใช้คำว่า "ไหม" ดังตัวอย่าง

ลองดูสิว่า ถ้าแก้สำเร็จแล้ว "คุณเปรม" กลับมาเป็นรัฐมนตรีอีกเราจะยอมแก้ไขไหม

("ปัญหาประชาธิปไตยของไทย" หน้า 58)

ตั้งคำถามว่า กองทัพอาจเล็ดลงได้ แต่คุณภาพของคนต้องดีขึ้น ซึ่งกองทัพในลักษณะเช่นนี้ ต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง ผู้เขียนจึงตั้งคำถามว่า เราพร้อมหรือยังโดยใช้คำว่า "หรือ" ดังตัวอย่าง

กองทัพเล็กลง แต่คนต้องตีขึ้นนั้นเป็นเพราะกองทัพในอุดมคติที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก
เรามีเงินมากถึงขนาดที่จะสร้างกองทัพอย่างนั้นขึ้นมาแล้วหรือ

(“กองทัพเล็กลงคนจะตีขึ้น” หน้า 52)

ตั้งคำถามด้วยคำว่า “หรือ” ถามเรื่องสติปัญญากับความพร้อมของพลเอก
 ชาลิต ยงใจยุทธ ที่จะออกจากราชการมาเล่นการเมืองอย่างเต็มตัว ดังตัวอย่าง

...เป็นเรื่องฉลาดแล้วหรือ สำหรับนายทหารระดับ “คอมพิวเตอร์ของกองทัพบก” อย่าง
 นายชาลิต เขาพร้อมจริงหรือที่จะถอดเครื่องแบบ

(“หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชาลิต” หน้า 58)

ตั้งคำถาม เพื่อค้นหาตัวบุคคล ด้วยคำว่า “ใคร” ที่จะเสียสละเพื่อชาติเพื่อ
 ส่วนรวมได้จริง ๆ โดยไม่มีผลประโยชน์จากต่างชาติมาเกี่ยวข้อง ดังตัวอย่าง

สหรัฐ จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม ล้วนแต่มีผู้รักชาติ เสียสละเพื่อชาติ ไทยเราเล่ามีใครอยู่บ้าง
ที่ไม่รับเงินต่างค่า และผลประโยชน์ของต่างค่า

(“เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล” หน้า 58)

ตั้งคำถาม เพื่อหาเหตุผล ด้วยการใช้คำว่า “ทำไม” ทหารจึงต้องเข้มข้ม
 ประชาชน ในเมื่อทหารก็คือ ประชาชน ดังตัวอย่าง

...ก็เมื่อทหาร คือ ประชาชนแล้ว ทหารทำไมจึงต้องออกมาหาศพประชาชน และเงื้อง่า
 ราคาแพง จะเอาคาบอาญาสิทธิ์ออกมาหาศพประชาชนด้วยเล่า

(“เมื่อทหารออกมามหาการเมืองเสียเอง” หน้า 58)

3.5 นามนัย (Metonymy) หมายถึง การเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้ความหมายเป็นอย่างอื่น

รัชนี ยะระประภาส ใช้โวหารประเภทนามนัย เพื่อสื่อสารกับผู้อ่าน โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการตีความที่ได้มาจากการสับการณ หรือ จาก "ปริบท" ที่ประกอบนามนัยเหล่านั้น จึงจะสามารถทำความเข้าใจข้อความในบทความได้ เช่น

คำว่า "ปากเสียง" หมายถึง การเป็นตัวแทนในการแสดงความคิดเห็นของ หนังสือพิมพ์ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษร ไม่ใช่ถ่ายทอดออกมาด้วยการใช้เสียง ดังตัวอย่าง

...หนังสือพิมพ์จึงเป็นปากเสียงของประชาชนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ
("สิทธิพื้นฐานของประชาชน" หน้า 58)

คำว่า "ถือหาง" หมายถึง การให้การสนับสนุนการปฏิบัติ หรือ ความคิดของผู้หนึ่งผู้ใด โดยไม่คำนึงถึงความถูก - ผิด แต่มักคำนึงถึงความเป็นพวกเดียวกันมากกว่า ดังตัวอย่าง

...นี่เป็นเหตุผลข้อสำคัญที่ทำให้ทหารเริ่มแตกแถวออกมาส่งเสียงความคัดค้านหนังสือพิมพ์ เมื่อเห็นว่าการเสนอข่าวและความเห็นของหนังสือพิมพ์ที่คัดค้านการแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารประจำปีที่จะมีขึ้นในเดือนกันยายนศกนี้ เริ่มมีการถือหางกันว่า นายทหารใหญ่คนไหน จะได้ขึ้นมาเป็นรองผู้บังคับบัญชาการทหารบก
("เมื่อทหารออกมานำการเมืองเสียเอง" หน้า 58)

คำว่า "มันสมอง" หมายถึง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ผู้ซึ่งเป็นผู้นำวางแผน หรือเป็นผู้ใช้ความคิด ที่เสนอต่อ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ทางภาคอีสานได้สำเร็จ ดังตัวอย่าง

พลเอกชวลิตนั้นเป็นที่เชื่อกันว่า คือ มันสมองของพลเอกเปรม ในการวางแผนขึ้นมาสู่
อำนาจสูงสุดทางการเมือง ไม่แพ้รวมงานชิ้นเอกของเขาในเรื่องนโยบายการเมือง
หน้าหน้าการทหาร ซึ่งสามารถเผด็จศึกผู้ก่อการร้ายได้อย่างเด็ดขาดทางภาคอีสาน
("บิกิจักกับการปฏิวัติ" หน้า 50)

3.6 ประชด (Verbal Irony) หมายถึง วิธีการเขียนที่ผู้เขียนมิได้กล่าว
ออกมาตรง ๆ แต่ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่แท้จริงจากถ้อยคำหรือบริบท

รัชนี ยาวะประภาษ ใช้โวหารชนิดนี้มาก โดยเฉพาะในการปิดเรื่อง
บทความ มักใช้ถ้อยคำโวหารประชดให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร เช่น
ในบทความเรื่อง "เปรมกับอันตรายที่มองเห็น" ผู้เขียนใช้โวหารประชดพลเอกเปรม
คิดสุลลानท์ ว่า คงจะมีความสุขอยู่บนอันตรายต่าง ๆ ได้ ในขณะที่สถาบันหลักของประเทศถึง
2 สถาบัน กำลังมีความทุกข์ ดังตัวอย่าง

ขณะที่นายพลเก่า ๆ บนเก้าอี้นายกรัฐมนตรีกำลังมีความสุข สถาบันหลักที่ค้ำจุนเขาไว้
ทั้งสองสถาบันกลับกำลังมีความทุกข์ จนถึงวันนี้ก็ยังไม่เห็นใครแน่ใจว่า บุรุษผู้ชื่อเปรมเขาจะ
มองเห็นอันตรายที่วุ่นแล้วหรือยัง หรือว่าเขามีความสุขที่จะได้พาดพิงอันตรายนั้นอย่าง
สนุก

("เปรมกับอันตรายที่มองเห็น" หน้า 58)

บทความเรื่อง "หนังสือพิมพ์กับการเมือง" ซึ่งผู้เขียนตั้งใจใช้โวหารประชด
ประชันความไม่แน่นอน และความไม่เป็นระเบียบระบบของชาติไทย โดยเฉพาะการเมืองกับ
หนังสือพิมพ์ โดยกล่าวประชดว่า เมื่อต่างฝ่ายต่างไม่มีระเบียบระบบ ก็เลยไปกันได้แบบทมิฬเงิน
ที่ไปกันได้กับน้ำยา ดังตัวอย่าง

หนังสือพิมพ์นั้น หากคือ กระจกส่องหน้าตาของชาติแล้ว เราก็คงจะได้ชาติที่หน้าตาชอบกล จนไม่รู้จะพูดอย่างไรถูก หรือหากมองไปในอีกแง่หนึ่ง ก็อาจพูดได้ว่า ชาติที่หน้าตาชอบกล จมมอง ๆ ไปแล้ว ก็เลยเห็นว่าสวยที่สุดก็เป็นได้ เรียกว่า สวยแบบไทย ๆ หน้าตาแบบ ไทย ๆ การเมืองแบบไทย ๆ หนังสือพิมพ์แบบไทย ๆ ก็คงจะเป็นชนวนเงินที่ไปกันได้กับ น้ำยา

(“หนังสือพิมพ์กับการเมือง” หน้า 74)

3.7 ปฏิรูปพจน์ (Allusion) หมายถึง การใช้ข้อความที่ดัดแปลงมาจาก ข้อความอันเป็นที่รู้จักกันคืออยู่แล้ว เช่น วาตะของนักปราชญ์ สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย เป็นต้น

ปฏิรูปพจน์ หรือ Allusion นี้ มีคำเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การกล่าวอ้างถึง สิ่งอื่น ซึ่ง ทองสุก เกตุโรจน์ (2529 : 15) ได้ให้ความหมายว่า การกล่าวอ้างถึงบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์ หรืองานวรรณกรรมชิ้นอื่น หรือข้อความตอนใดตอนหนึ่ง ในงานวรรณกรรม ชิ้นอื่นโดยตรงหรือโดยปริยาย

จากบทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส มีลักษณะการเขียนโวหารชนิดนี้

2 ลักษณะ คือ

3.7.1 การดัดแปลงข้อความจากคำคม หรือ สำนวนสุภาษิต

และคำพังเพย

รัตนะ ยาวะประภาส ได้นำคำคม สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย มาดัดแปลงได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และเหตุการณ์ในเรื่อง เช่น เนื้อช้างปะ เนื้อช้าง, เลือกระดาศ, ประชาธิปไตยของปลาหมอ, ไม่มีดอกพิกลที่จะร่วง ฯลฯ

ข้อความที่ดัดแปลง ดังกล่าวนี้นั้นมาดัดแปลงเขียนเพื่อต้องการสื่อ หมายต่าง ๆ เช่น การบราบปรามการทุจริต, การพูดที่ก่อผลเสียต่อตัวผู้พูด หรือ คำพูดที่ ไม่มีประโยชน์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการสร้างอารมณ์ขันให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้วิธีหนึ่ง

บทความเรื่อง "เนื้อข้างปะเนื้อข้าง" ทัศนะ ยาวะประภาช
 นาคว่า "เนื้อข้างปะเนื้อข้าง" มาใช้ในบทความเพื่อสื่อความหมายเป็นทานองเสียคดี การแก้
 ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้นายทุน ในสมัยของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ข้อความ
 ดังกล่าว มีที่มาจาก "เนื้อหนุปะเนื้อข้าง"

การกระทำของกลุ่มนายทุนด้วยความร่วมมือ ของทีมเศรษฐกิจ ของนายพลต่ออายุเปรม
 ในการ "นำเอาเนื้อข้างมาปะเนื้อข้าง" ในครั้งนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์ในแง่ของ
 พลตรีหาญ แล้วก็เท่ากับเป็นการผลักดันประชาชนให้ไปอยู่ทางฝ่ายคอมมิวนิสต์ให้มากขึ้น
 และเร็วขึ้นเท่านั้น

("เนื้อข้างปะเนื้อข้าง" หน้า 50)

บทความ เรื่อง "ปปป. เลือกกระดาศยังคุกว่า" ทัศนะ
 ยาวะประภาช ใช้คำว่า "เลือกกระดาศ" ในความหมายที่เปรียบเทียบ ความทรงอำนาจของ
 หน่วยงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตชอบ (ปปป.) ว่า "เลือกกระดาศ"
 ยังคุกว่า คำ "เลือกกระดาศ" นี้ มีที่มาจาก "เขียนเสือให้วัวกลัว"

เมื่อ ปปป. เป็นแต่เพียงองค์กรที่ไร้เขี้ยวเล็บเช่นนี้ จึงจะเทียบอะไรย่อมไม่ได้ แม้แต่
 จะเทียบเลือกกระดาศ ซึ่งยังดูว่ามีความน่ากลัวน่าเกรงขามมากกว่า ปัญหาที่ตามมา
 ในความกังขาของประชาชน ผู้ปรารถนาจะเห็นประเทศชาติ เจริญรุ่งเรืองปราศจากการ
 ทุจริตคอร์รัปชัน อันนำมาซึ่งอิทธิพลอำนาจมืด ก็คือ ปปป. นี้ ตั้งขึ้นมาทำไมและใครเป็น
 ผู้ตั้ง ในเมื่อตั้งขึ้นมาแล้วก็ไม่สามารถจะทำอะไรได้ นอกเสียจากจะเป็นแค่ตัวโรยหน้า
 ให้ดูสวยงามแต่เท่านั้นเอง

("ปปป. เลือกกระดาศยังคุกว่า" หน้า 58)

บทความ เรื่อง "ประชาธิปไตยของปลาหมอ" รัตนะ

ยวาระประภาษ ดัดแปลงมาจาก "ปลาหมอตายเพราะปาก" มีจุดประสงค์เพื่อสื่อความหมายว่า การพูดจากันอย่างรุนแรง การถกเถียงกัน การใส่ร้ายป้ายสีกัน ทำให้เกิดความเสียหายได้ ถ้าเราไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หรือให้เกียรติซึ่งกันและกัน "ประชาธิปไตย" ก็เป็นเพียง "ประชาธิปไตยของปลาหมอ" ดังตัวอย่าง

เหตุการณ์ครั้งนี้นับเป็นตัวอย่างของนิทรรศการประชาธิปไตย ในเมืองไทยอีกครั้งว่า สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาธิปไตยยังอ่อนแอ การวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้ามอย่างรุนแรง อันถือได้ว่าเป็นการยั่วยุ และยั่วโสมนัส นับเป็นอุบายที่ได้ผลในการพิสูจน์ความเป็นประชาธิปไตยของผู้เฒ่ามาจ คราบาคที่ประชาธิปไตยยังเป็นประชาธิปไตยของ ปลาหมอ ที่ต้องตายเพราะปากของมันทุกครั้งไป คราบน้ำประชาธิปไตยไทยที่หวังไว้ ก็ยัง ร้างเลือนและรุ่มรู่

(“ประชาธิปไตยของปลาหมอ” หน้า 66)

บทความ เรื่อง "ไม่ใช่คอกพิกลจะร่วงเสียแล้ว" รัตนะ

ยวาระประภาษ ใช้ข้อความนี้เพื่อสื่อความหมายถึง ประโยชน์ที่ได้รับ หรือ คุณค่าของการพูด แต่ละครั้งของพลเอกเปรม ดิษฐานนท์ ข้อความนี้ดัดแปลงมาจาก "กลัวคอกพิกลจะร่วง" ซึ่งหมายถึง คนที่พูดน้อย ในที่นี้หมายถึง พลเอกเปรม ที่เป็นคนพูดน้อย จึงมีการเปรียบเทียบกับ สำนวน "กลัวคอกพิกลจะร่วง" ดังตัวอย่าง

นายพลเปรม ไม่ว่าเขาจะทำอะไร หรือสร้างความสำเร็จอะไร ไม่มีใครเห็นด้วยกับเขาทั้งหมด ในเมื่อระบอบที่เขาสร้างขึ้นมา ในระยะแปดปีที่ผ่านมา เป็นระบอบคณาธิปไตย ไม่ใช่ ประชาธิปไตย ไม่ใช่เผด็จการ ไม่ใช่ราชาธิปไตย นายพลเปรมแม้จะเป็นคนดี ไม่กิน ไม่โกง สัตย์ซื่อดีพระ แต่ปักษ์ก็จะไม่ละเว้นเขาไว้ให้เป็นเลี่ยนหนามต่อระบอบ ประชาธิปไตย และระบอบสังคมนิยม ยิ่งศัตรูรู้ว่าในปากของเปรม ไม่ใช่คอกพิกลที่จะร่วง

ออกมาอีกแล้ว เขาก็จะยิ่งง่ายต่อการสังหารตามแบบประชาธิปไตยมวลชน ถ้าสวรรค์มีตา
โปรดมองลงมาที่นายพลเปรมคนชื้อด้วยเถิด

("ไม่ใช่คอกพิกลร่วงเสียแล้ว" หน้า 56)

3.7.2 การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่น

รัตะ ยาวะประภาส ได้กล่าวอ้างถึงสิ่งอื่น เป็นจำนวนมาก
ในบทความสามารถจำแนกประเภทได้ดังนี้

3.7.2.1 กล่าวอ้างคำพูด หรือ แนวคิดของบุคคลอื่น เช่น
บทความเรื่อง "เรื่องเสรีนิยมและอำนาจนิยม" ผู้เขียนได้กล่าวอ้างถึงคำพูดของพันเอกอุทการ
สินทวงศ์ โฆษกรัฐบาลสมัยนายเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ดังตัวอย่าง

พันเอกอุทการอ้างว่า เท่าที่เขาจะพูด (ถึงนโยบายเกรียงศักดิ์ 1/2) ดังต่อไปนี้
เป็นคำพูด ที่เขาปะติดปะต่อเอามา "ท่านไม่ได้พูดอย่างนั้นะครับ" เขาออกตัวแล้วก็
กล่าวออกมาดังนี้ "...ท่านมองเห็นว่าโครงสร้างของสังคมเดิมเราเนี่ย มันยังติดอยู่ที่ไ้อ
ปรัชญาของอำนาจนิยม หัวใจของอำนาจนิยมก็คือว่า ความคิดที่จะให้สังคมมันดำเนินไป
มันลงมาจากข้างบนฝ่ายเดียว จากไอ้ตรงศูนย์กลางอำนาจรัฐลงมาฝ่ายเดียว เพราะ
ฉะนั้นเมื่อรัฐดี หรือระบอบราชการก็ดี เขาดึงแถวอย่างนี้ละก็ เขาก็มุ่งหมายที่จะให้
ประชาชน สื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ นักการเมือง คนหนุ่มคนสาว บัณฑิตชน อะไรก็ตามแต่
พยายามที่จะหันเข็มทิศเข้ามาสู่ คือ ตั้งตัวเป็นพวกแม่เหล็กเสียเอง"

("เรื่องเสรีนิยมและอำนาจนิยม" หน้า 50)

บทความ เรื่อง "ไม่มีพรรคไม่มีพวกก็คือ..."

ผู้เขียนได้กล่าวอ้างถึงคำปราศรัยในวาทะใหม่ของพลเอกเปรม คือสุลต่านท์ นายกรัฐมนตรี
ดังข้อความว่า

ในคำปราศรัยวันปีใหม่ ของนายพลต่ออายุเปรม มีถ้อยคำที่น่าสยดสยองอยู่วรรคหนึ่ง นั่นคือ คำวิงวอนให้ผู้คนทั้งหลายเลิกแบ่งพรรค แบ่งพวกกัน หันมาสามัคคีปรองดองกัน เพราะ นั่นเป็นหนทางเดียวที่ประเทศจะอยู่รอดได้...

(“ไม่มีพรรคไม่มีพวกก็คือ...” หน้า 50)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า การกล่าวอ้างถึง คำพูด หรือแนวคิดของผู้อื่น เป็นการตัดทอนเฉพาะบางส่วนเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการ นำเสนอพรรณนาของผู้เขียนเกี่ยวกับคำพูดที่ยกมานั้น

3.7.2.2 กล่าวอ้างถึงวรรณคดี เช่น บทความเรื่อง

“ชาติชาย - นักรบขุนนาง” ได้กล่าวอ้างถึงวรรณคดีเก่าถึง 3 เรื่องด้วยกัน คือ สามก๊ก, รามเกียรติ์ และ ขุนช้าง - ขุนแผน ดังตัวอย่าง

...แม้จะอ่าน “สามก๊ก” มาสามจบตามความเชื่อแล้วก็ไม่เก่งพอ ต้องอ่าน “รามเกียรติ์” และ “ขุนช้าง - ขุนแผน” ให้แน่นไว้เข้าไปอีกด้วยที่นี้คือ เมืองไทยที่ซึ่ง โบราณวัฒนธรรมประเพณี ยังคงเกาะติดแน่น โดยไม่มีใครกล้าที่จะแกะถอดออกไป ขว้างทิ้ง

(“ชาติชาย - นักรบขุนนาง” หน้า 56)

3.7.2.3 กล่าวอ้างถึงนวนิยาย เช่น บทความเรื่อง “คนคดียี่

ไทยไม่ต้องการ” รัตนะ ยาวะประภาษ ได้กล่าวอ้างถึง นวนิยายเรื่อง “คนคดียี่ไทยไม่ต้องการ” ซึ่งประพันธ์โดย “สค คุรุมะโรหิต” และผู้เขียนได้นำชื่อเรื่องนั้นมาปรับเป็นชื่อเรื่องบทความที่ตน กำลังจะเขียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เผาตัวเองตายเพื่อ เรียกร้องประชาธิปไตย

สศ. คุรุมะโรหิต นักประพันธ์ชื่อดังยุคหลังสงครามโลกของไทย เคยเขียนนวนิยายการต่อสู้ของคนบนแผ่นดินไทย และแผ่นดินจีนเอาไว้เรื่องหนึ่ง ตั้งชื่อว่า "คนดีที่โลกไม่ต้องการ" หลังจากนั้นไม่นานโลก (ไทย ฯ) ก็ดูเหมือนว่าจะไม่ต้องการเขาจริง ๆ ความตายของนายธนาวุฒิ คลั่งเชื้อ นักศึกษาหนุ่มมหาวิทยาลัยรามคำแหง ก็เป็นบทพิสูจน์อีกครั้งหนึ่งว่า คนดี ๆ นั้น โลกเมืองไทยยังไม่ต้องการอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าความดีนั้น ๆ จะต้องได้รับการเสียสละถึงขั้นฆ่าเผาศพตัวเอง โดยวิธีอย่างสด หรือจะต้องไปเป็นเสาหน้าสภา แล้วเอามือธาราชีวิตตัวเองประห้วงสถาบันอันทรงเกียรติดังที่นักศึกษาหนุ่มผู้นั้นเคยกระทำความเมื่อหลายสิบปีมาแล้ว

("คนดีที่ไทยไม่ต้องการ" หน้า 52)

จะเห็นได้ว่า ทัศนะ ยาวะประภาษ กล่าวอ้างถึงนวนิยายในอดีตเพื่อต้องการใช้เป็นจุดสนใจ นำเข้าสู่เนื้อเรื่องที่ตนต้องการเท่านั้น

3.7.2.4 กล่าวอ้างถึงบทเพลง เช่น บทความเรื่อง

"ท.ทหารอดทน" ซึ่งมีการอ้างถึงบทเพลงชื่อ "ท.ทหารอดทน" ของวงคาราบาว และนำเนื้อหาของบทเพลงมากล่าวอ้างถึง เพื่อใช้ในการนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง ดังตัวอย่าง

เพลง "ท.ทหารอดทน" เคยถูกห้ามออกอากาศมาพักหนึ่ง แล้วก็เลิกห้ามเนื้อเพลงพูดถึงพลทหารเกณฑ์บ้านนอกคอกนา ที่ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารรับใช้บ้านขุนนายผู้กอง ต้องทำงานสารพัดอย่าง แม้กระทั่งชักนำให้ลูกสาวขุนนาย ในที่สุดก็ถูกอุบเอื้อมออกมาเมื่อคิดจะเด็ดดอกฟ้า เพลงนี้ทำให้เกิดความคิดหลายอย่างที่จะปรับปรุงกองทัพ โดยเฉพาะการทำให้ทหารชั้นผู้น้อยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ต้องมาจากทหารเกณฑ์ และไม่ต้องเป็นทหารรับใช้ แต่ทว่าความคิดดีเช่นนี้ก็สะกดหุคหุจะงักไป เมื่อตัวจักรใหญ่ต้องตกเป็นตัว "ท.ทหารอดทน" เสียเอง

("ท.ทหารอดทน" หน้า 56)

3.7.2.5 กล่าวอ้างถึงนิทาน เช่น บทความเรื่อง "สงคราม
โฆธดา" ที่อ้างถึงนิทานเรื่อง "หมาป่ากับลูกแกะ" บทความเรื่อง "หลุมพรางทางการเมืองกับ
นายพลชวลิต" ที่อ้างถึงนิทานเรื่อง "กบเลือกนาย" ฯลฯ ดังตัวอย่าง

การกล่าวหาอีกฝ่ายหนึ่ง ก่อนจะลงมือหน้าเหยื่อ นับเป็นรูปแบบสำคัญของสงครามที่ใช้กัน
มาแต่ครั้งบรมสมกับปี่ หมาป่าก่อนจะกินลูกแกะ อีสปก็เล่าเอาไว้ว่า ได้กล่าวหาว่าลูกแกะ
กวนน้ำให้ขุ่น เมื่อลูกแกะปฏิเสธ หมาป่าก็อ้างว่าเอ็งไม่ได้ทำ พ่อของเอ็งก็ทำ กัดคาที่
ผู้เฒ่าทางเดินของลิเบีย เมื่อไม่กี่วันมานี้ ก็เริ่มถูกระดมคนอินเดียนแดง ในอเมริกา
กลาง ให้ลุกขึ้นเรียกร้องดินแดนคืนจากคนผิวขาวในสหรัฐ ถึงเอ็งไม่ได้เอาดินแดน
ของข้าไป พ่อของเอ็งก็เอาไป ลาวก่อนเข้ามายึดดินแดนบางส่วนบนฝั่งแม่น้ำเหลืองใน
จังหวัดพิษณุโลกของไทย ก็ได้กล่าวหาว่า ไทยส่งทหารเข้าไปยึดครองสามหมู่บ้านชายแดน
ไทยลาว ที่อำเภอหน้าป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์ เมื่อปี 2528

("สงครามโฆธดา" หน้า 58)

ระยะนี้เป็นระยะที่กบเลือกนาย กำลังกระแสน้ำที่จะเลือกนายตัวใหม่ขึ้นมาปกครองพวกตน
อีกครั้ง ในเมื่อเกิดมองเห็นไปว่านายพลเปรมที่เหวตาส่งมาให้มัน ชื่อขี้เก็นไปจนเหมือน
คังท่อนไม้ จะจิกจะทิ้งอย่างไรก็ไม่เจ็บไม่โกรธ จะเตะจะถีบอย่างไร ก็ได้แต่กลิ้ง
หมุนไปหมุนมาไม่รู้จักจมเสียบ้าง ในนิยายเรื่อง "กบเลือกนาย" ที่คนชื่ออีสป เขียนขึ้นมา
เมื่อพันปีก่อน ตอนที่ประชาธิปไตยเริ่มคลอออกมาใหม่ ๆ นั้น เมื่อเหวตารักษาพวกกบ
ช่างเลือก (นาย) ขึ้นมา ก็เลยส่งนกกระสาส่งมาให้ ครั้นแล้วนกกระสาที่จับกบในสระนั้น
กินจนหมด ข้าพเจ้าจึงอยากให้ทุกคนนึกถึงนิทานเรื่องนี้ให้ดี ๆ ว่า ถ้าไม่เอาท่อนไม้ก็จะ
ต้องได้นกกระสามานะ...

("หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชวลิต" หน้า 58)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า การกล่าวอ้างถึง นิทาน แล้วนำเอาเหตุการณ์ และเรื่องราวในนิทาน มาผูกโยงเข้ากับเหตุการณ์จริง รัชตะ ยาวะประภาส ทำได้อย่างกลมกลืน และเหมาะสม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้เป็นอย่างดี ในขณะที่ เคียวกัน ก็ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินไปด้วย

3.8 บุคคลิษฐาน (Personification) หมายถึง การใช้ภาษาในลักษณะ ที่ทำให้ดูเหมือนว่า สรรพสิ่งทั้งหลายที่ไม่ใช่คนเป็นคน โดยให้สรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงออกกับกิริยา ต่าง ๆ ราวกับเป็นคน เช่น หนูได้, มีความรู้สึกนึกคิด, เคลื่อนไหว ฯลฯ

รัชตะ ยาวะประภาส ใช้โวหารประเภทบุคคลิษฐานนี้ เพื่อเน้นให้ ข้อความนั้นสร้างภาพที่ชัดเจนแก่ผู้อ่านมากขึ้น เช่น หนังสือพิมพ์ล้ม หรือชวด खेल, ธนาคารร้อง โอคโอย, รัฐบาลเซไปเซมา ฯลฯ ดังตัวอย่าง

หนังสือข่าว หลายฉบับที่ต้องล้มหรือชวด खेलไป ในเมื่อนายทุนถอนโฆษณา....

("หนังสือพิมพ์กับการเมือง" หน้า 74)

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจดีขึ้นไม่ได้ ธนาคารยากจนลงร้องโอคโอย...

("เปรมจะปรับ ครม. หรือว่าจะวางเฉย" หน้า 66)

ส่วนปัญหาทางเศรษฐกิจที่ถูกนำมาเป็นเครื่องมือโค่นล้มรัฐบาล เมื่อปี 2529 จนทำให้ รัฐบาลเซไปเซมา...

("ทิศทางการเมืองไทย 2530" หน้า 50)

3.9 อติพจน์ (Hyperbole) หมายถึง โวหารที่ใช้วิญญู หรือกล่าวเกินจริง รัชตะ ยาวะประภาส ได้ใช้โวหารประเภทนี้ เพื่อเน้นความหนักแน่นมากขึ้น แม้จะใช้ถ้อยคำ ที่เกินความจริงไป แต่ผู้อ่านสามารถเข้าใจ "สาร" ที่ผู้เขียนต้องการ "ส่ง" ได้ชัดเจนมากขึ้น กว่ากล่าวแบบธรรมดา เช่น

ในบทความเรื่อง "ทำไมไม่ขออนุญาตปฏิบัติด้วยการขอประชามติ" ผู้เขียนใช้โวหารอติพจน์ โดยกล่าวว่านักการเมืองและกลุ่มพลัง "สามารถใช้สายตาอันแหลมคม มองทะลุเบื้องหลัง" ซึ่งในสภาพความเป็นจริง เป็นไปไม่ได้ แต่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสารที่แท้จริงได้ ดังตัวอย่าง

นักการเมืองและกลุ่มพลังที่ออกโรงวิพากษ์วิจารณ์การของพลเอกชวลิต ในครั้งนี้ ต่างก็มีสายตาอันแหลมคมมองเห็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังเป้าที่พลเอกชวลิต ตั้งล่อเอาไว้ทั้งสิ้น
(“ทำไมไม่ขออนุญาตปฏิบัติด้วยการขอประชามติ” หน้า 58)

ในบทความเรื่อง "เดือนแห่งการบูณาแห่งจรวงวัล" ผู้เขียนใช้โวหารอติพจน์ กล่าวถึง บรรดาข้าราชการ ในช่วงเดือน กันยายน - ตุลาคม ที่ไม่เป็นอันทำงาน เพราะเป็นช่วงเวลาพิจารณาความดีความชอบ โดยใช้ถ้อยคำว่า "เหมือนคนติดยาเสพติด ครั้งหลบครั้งแรก ครั้งตื่นครั้งแรก" ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ไม่เป็นเช่นนั้น เป็นการกล่าวที่เกินกว่าความเป็นจริง ดังตัวอย่าง

ที่ว่าฤดูกาลนี้ เป็นเดือนแห่งการพักผ่อนนอนหลับนั้น จะต้องเข้าใจกันว่าเป็นเดือนแห่งการพักผ่อนนอนหลับของประชาชน ซึ่งไม่สามารถจะให้บริการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ เหมือนเช่นในยามปกติ ในเมื่อข้าราชการไม่ว่า เหล่าไหน สังักัดไหน ต่างไม่ค่อยอยู่คิดที่ทำงาน ส่วนพวกที่อยู่ก็มีอาการเหมือนคนติดยาเสพติด ครั้งหลบครั้งแรก ครั้งตื่นครั้งแรก ไม่เป็นอันทำงาน...

(“เดือนแห่งการบูณาแห่งจรวงวัล” หน้า 58)

บทความเรื่อง "อำนาจอธิปไตยยังไม่ไว้ของประชาชน" ผู้เขียนใช้โวหารอติพจน์ว่า "นางอาคีโน นั่งอยู่บนที่นั่ง" ซึ่งผู้เขียนใช้คำว่า "บัลลังก์" และที่นั่งนั้นยังสร้างด้วยปืนและรถถังของทหาร แต่ในความหมายจริง ๆ ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจข้อความได้อย่างถูกต้องว่า นางอาคีโน มีอำนาจ และมีกองทัพที่เข้มแข็ง ดังตัวอย่าง

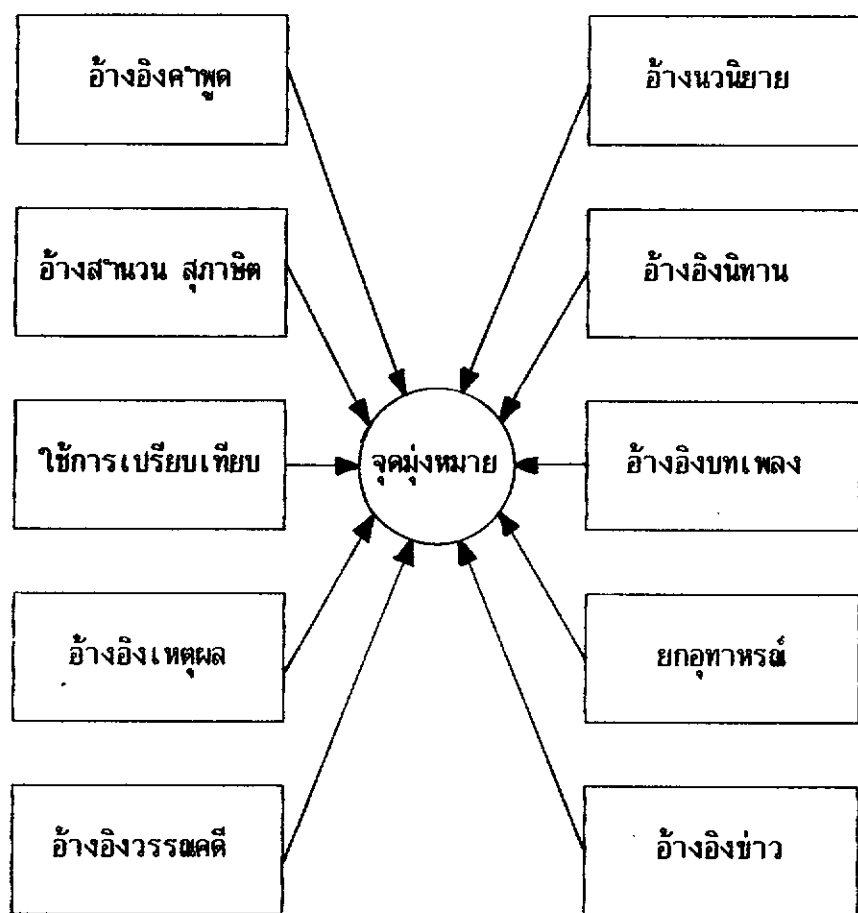
...นางอาคีโนจะต้องนั่งอยู่บนบัลลังก์แข็งที่สร้างด้วยหิน และรอดังของทหาร...

(“อาณาจักรไทยยังไม่ใช่ของประชาชน” หน้า 74)

จากโวหารทั้ง 9 ชนิด อันได้แก่ อุทาหรณ์, อุปลักษณ์, อุปมา, ปฏิพจน์, นามนัย, ประชด, ปฏิรูปพจน์, บุคลาธิษฐาน และอคติพจน์ ที่ได้กล่าวถึงรายละเอียดต่าง ๆ ข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะการเลือกใช้โวหารที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ได้ว่า

รัตนะ ยาวะประภาส ได้เลือกใช้โวหารประเภท “อธิบายโวหาร” มากที่สุดเพราะการอธิบายนั้น หมายถึง การเขียนเพื่อเปลี่ยนความรู้สึก เปลี่ยนความคิดให้เป็นไปตามที่ผู้เขียนต้องการ และพยายามอธิบายให้ผู้อ่านเห็นด้วย โดยการใช้โวหารประเภทต่าง ๆ ทั้ง 9 ชนิด ในการอภิปรายเสนอข้อคิดหรือแนวทางที่สามารถปฏิบัติได้หรือเปรียบเทียบ ให้เห็นว่าสิ่งใหม่เป็นสิ่งที่ถูกต้องกว่า และการเลือกใช้โวหารเพื่อนำเสนอความคิดอย่างมีศิลปะ ดังนั้น ลักษณะโวหารแบบ “อธิบายโวหาร” จึงเหมาะสำหรับการเขียน บทความแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างยิ่ง และรัตนะ ยาวะประภาส ก็ได้เลือกนำมาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งลักษณะการใช้โวหารแบบ “อธิบาย” นี้ จะมีวิธีการนำเรื่องราว หรืออ้างอิงถึงเหตุผลต่าง ๆ ที่หลากหลายกันออกไป โดยจะปรากฏอย่างละเอียด ในส่วนของการวิเคราะห์กลวิธีในการเขียนบทความ ซึ่งจะนำเสนอในบทต่อไป

อนึ่ง งานบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ทุกเรื่องจะมีลักษณะเด่น คือ จะมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะเสนอแนวคิดใด ต้องการอะไรในการเขียนบทความเรื่องนั้น จากนั้นก็นำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเสนอ เพื่อช่วยเน้นความสำคัญ และทำให้เรื่องดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายนั้น เช่น ยกอุทาหรณ์, อ้างอิงนิทาน, อ้างอิงเหตุผล, สำนวนสุภาษิต, ใช้การเปรียบเทียบ ฯลฯ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ สามารถสรุปเป็น “แผนภูมิ” ได้ดังนี้

บทที่ 3

วิเคราะห์กลวิธีการเขียนบทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาษ

เมื่อกล่าวถึง "บทความ" แล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ "ความคิดเห็น" การแสดงความคิดเห็นหรือการเสนอพรรณณะต่าง ๆ ของผู้เขียนที่ปรากฏในบทความเป็นสิ่งที่ถือได้ว่าเป็น "หัวใจ" ของบทความ ซึ่งนักเขียนแต่ละคนต่างมีวิธีการแสดงพรรณณะของตนที่แตกต่างกันออกไป เช่น การจัดองค์ประกอบของเรื่อง การอภิปรายหรือการโต้คารม ตลอดจนน้ำเสียงที่แสดงออกมาในช่วงของการแสดงพรรณณะนั้น ๆ และโดยทั่วไปบทความจะมีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ความน่า เนื้อเรื่อง และบทสรุป นักเขียนบทความที่ดีย่อมจะต้องเลือกสรรกลวิธีการเสนอบทความให้เป็นที่น่าสนใจของผู้อ่าน เริ่มต้นจากการตั้งชื่อเรื่องเพื่อเชิญชวนให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสนใจ กล่าวเกริ่นเปิดเรื่องให้ดึงดูดใจผู้อ่าน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้อ่านติดตามเนื้อเรื่องไปโดยตลอด และกล่าวปิดเรื่องเพื่อสร้างความประทับใจ โดยที่แต่ละส่วนจะประกอบกันเข้าเป็นบทความที่มีคุณภาพ และมีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล

ผู้วิจัยได้ศึกษากลวิธีการเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ พบว่า รัตนะ ยาวะประภาษ เสนอผลงานที่ทำให้บทความน่าสนใจและเป็นที่ประทับใจผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีการเขียน ดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอเรื่อง
 - 1.1 การตั้งชื่อเรื่อง
 - 1.2 การเปิดเรื่อง
 - 1.3 การเสนอเนื้อเรื่อง
 - 1.4 การปิดเรื่อง
 2. การอภิปราย
 3. การนำเสนออารมณ์
- โดยมีผลการศึกษาดังนี้

1. การนำเสนอเรื่อง

การนำเสนอเรื่อง คือการนำเรื่องราวความรู้ ข้อคิด และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เขียนออกสู่สายตาของผู้อ่าน ซึ่งจะสามารถทำได้ที่น่าสนใจและประทับใจเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถและลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนแต่ละคน

การนำเสนอเรื่อง ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การนำเสนอเนื้อเรื่อง และการปิดเรื่อง บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส นั้นมีลักษณะการนำเสนอเรื่องที่น่าสนใจหลายประเด็นด้วยกัน ซึ่งสามารถแยกกล่าวได้ดังนี้

1.1 การตั้งชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่อง เป็นส่วนแรกที่ปรากฏแก่สายตาของผู้อ่าน ดังนั้นชื่อเรื่องที่ น่าสนใจจะสามารถดึงดูดความสนใจ ชวนให้ผู้่านติดตาม ใคร่อยากทราบเรื่องราวในบทความ นั้น ๆ ดังที่ จิธธา พินิจภูวนล (2516 : 40) ได้กล่าวว่า "ในการเขียนเรียงความหรือ บทความ ผู้เขียนจำเป็นต้องพิถีพิถันเลือกสรรถ้อยคำที่จะใช้เป็นชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องเป็น จุดแรกที่กระทบสายตาผู้อ่าน ชื่อเรื่องที่ดีย่อมมีส่วนช่วยในเรียงความหรือบทความนั้นให้ประสบความสำเร็จได้เป็นอันมาก" นอกจากนี้ เจือ สตะเวทิน (2517 : 124) ยังได้กล่าวถึง การตั้งชื่อเรื่องเอาไว้ว่า ในการตั้งชื่อเรื่องจึงจำเป็นต้องพิถีพิถัน ลองดูหลาย ๆ ชื่อ แล้วเลือกชื่อที่จะสะดุดใจบรรณาธิการที่สุด คือต้องดีให้ได้ คือทำให้กระทบความสนใจ และเมื่อ พิจารณาการตั้งชื่อบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส แล้วพบว่ามีความพิถีพิถันและประณีตในการสรรคำ เพื่อการตั้งชื่อเรื่องให้มีลักษณะที่น่าสนใจ โดยมีทั้งหมด 11 ลักษณะ คือ

- 1.1.1 ตั้งชื่อเรื่องโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง
- 1.1.2 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำถาม
- 1.1.3 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คู่เทียบ
- 1.1.4 ตั้งชื่อเรื่องจากความน่า
- 1.1.5 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้เหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น
- 1.1.6 ตั้งชื่อเรื่องจากบทสรุป

- 1.1.7 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำเตือนหรือการขู่ให้กลัว
- 1.1.8 ตั้งชื่อเรื่องโดยการตั้งเป็นประเด็นปริศนา
- 1.1.9 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย
- 1.1.10 ตั้งชื่อเรื่องโดยการทักทาย หรือคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า
- 1.1.11 ตั้งชื่อเรื่องโดยการใช้ชื่อบุคคล

ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1.1.1 ตั้งชื่อเรื่องโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง ผู้วิจัยพบว่า บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้วิธีการตั้งชื่อแบบนี้เป็นจำนวนมาก กล่าวคือ เป็นการนำสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่เขียนมาสรุปเป็นประโยค หรือวลีสั้น ๆ ตั้งเป็นชื่อเรื่อง วิธีการเช่นนี้เป็นประโยชน์โดยตรงแก่ผู้อ่าน คือสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ไม่ยากนัก เพราะสาระสำคัญของเนื้อเรื่องจะสอดคล้องและสัมพันธ์กับชื่อเรื่องนั่นเอง บทความที่ตั้งชื่อเรื่องโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง ได้แก่

- เรื่อง "วิธีอันแยบยล ในการกดขี่สื่อพิมพ์"
- เรื่อง "ประหยัคน้ำกัน - ประชาชนรับกรรมเช่นเคย"
- เรื่อง "แขวนคอ อาลี บุคโต ข้อเตือนใจนักการเมืองไทย"
- เรื่อง "ปิดหนังสือพิมพ์"
- เรื่อง "การรอมชอมระหว่างนายทุนกับขุนศึก"
- เรื่อง "ความคิด 2 ทาง เรื่องศึกเขมร กฎหมายเพื่อนักโกงกิน"
- เรื่อง "ขับไล่ทีมเศรษฐกิจ"
- เรื่อง "วิธีการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของนายพลเปรม"
- เรื่อง "วิธีผลาญชาติของรัฐบาลค้ายปัญหา"
- เรื่อง "ความพ่ายแพ้ของคอมมิวนิสต์ไทย"

ฯลฯ

1.1.2 ตั้งชื่อเรื่องโดยการใช้คำถาม

การตั้งชื่อเรื่องโดยวิธีการใช้คำถามนี้ นับเป็นวิธีตั้งชื่อเรื่องแบบหนึ่งที่น่าสนใจซึ่ง รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้ในบทความเพราะการใช้คำถาม ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ชวนให้ใคร่อยากหาคำตอบให้กับคำถามที่ปรากฏในชื่อเรื่องนั้น โดยที่ผู้อ่านอาจได้คำตอบจากการอ่านเนื้อเรื่องของบทความ หรืออาจได้แนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอนะเพื่อค้นหาคำตอบจากการอ่านบทความเรื่องนั้น ๆ ด้วยตัวเอง บทความที่ตั้งชื่อเรื่องโดยการใช้คำถาม สามารถจำแนกได้ตามลักษณะของคำถาม 4 แบบ ดังนี้ คือ

1.1.2.1 คำถามที่ต้องการเหตุผล เช่น

เรื่อง "ปฏิบัติทำไมกันอีก"

เรื่อง "ทำไมไม่ขออนุญาตปฏิบัติ ด้วยการขอ

ประขามติ

เรื่อง "หนังสือพิมพ์ ทำไมต้องล่ามโซ่ถึงสองเส้น"

ฯลฯ

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าคำถามที่ต้องการเหตุผล มักจะมีคำว่า "ทำไม" ปรากฏอยู่เป็นลักษณะการตั้งคำถามที่ต้องการคำอธิบายที่มีรายละเอียด และมีเหตุผลประกอบการอธิบายนั้นด้วย การตั้งชื่อเรื่องในลักษณะนี้จึงสามารถเรียกความสนใจจากผู้อ่านให้สนใจใคร่อยากทราบคำอธิบายและเหตุผลนั้น จากการอ่านเนื้อเรื่องต่อไป

1.1.2.2 คำถามที่ให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

เรื่อง "ความมั่นคงของชาติ ของนิสิตนักศึกษาหรือ

ของทหาร"

เรื่อง "เปรมไม่ลงเลือกตั้ง ไม่ทะเยอทะยานหรือ

ว่าเหยียดหยาม"

เรื่อง "ตามกันอเมริกา หรือถูกอเมริกาเทียมแอก"

เรื่อง "เหตุเกิดที่หัวลำโพง ประมาทหรือ

วินาศกรรม"

เรื่อง "ประชาชนเบื้อคนหรือเบื้อระบอบ"

ฯลฯ

1.1.2.3 คำถามที่ต้องการคำตอบ เช่น

เรื่อง "งคเลือกตั้ง เดินตามเพลงใคร"

เรื่อง "กฎหมายเลือกตั้ง เกียงเพื่อประโยชน์ใคร"

เรื่อง "น้ำขังกรุงเทพฯ ใครรับผิดชอบค่าเสียหาย"

เรื่อง "เปรม อาภิตย์ศักดิ์กัน แล้วประชาชนได้อะไร"

เรื่อง "หนังสือพิมพ์กลัวใคร"

ฯลฯ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า คำถามที่ต้องการคำตอบ มักมีคำว่า "ใคร" "อะไร" "ที่ไหน" ปรากฏอยู่ การตั้งชื่อเรื่องโดยการตั้งคำถามแบบนี้จะกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้ว่าคำตอบนั้นคืออะไร

1.1.2.4 คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เช่น

เรื่อง "ท่านทนดูได้หรือ"

เรื่อง "จะต้องให้ทำลง จึงจะย้ายเมืองหรือ"

เรื่อง "นโยบายนิยมไทย ช่วยเปรมได้หรือ"

เรื่อง "ใครจะอยู่ค้ำฟ้า"

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ จะมีทำที่ที่แสดงความไม่แน่ใจ หรือต้องการกระตุ้นให้ผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ นั้นอีกครั้งหนึ่ง

1.1.3 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คู่เทียบ

การตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คู่เทียบ คือการนำคำหรือวลีตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป มาเข้าคู่เทียบกันโดยผู้อ่านอาจคาดคะเนความสัมพันธ์ของคู่เทียบได้หรือบางบทความผู้อ่านอาจสังเกตได้ว่า คู่เทียบที่ปรากฏในชื่อเรื่องนั้นไม่ว่าจะมีความสัมพันธ์กันเลยก็เป็นได้ อย่างไรก็ตามการตั้งชื่อเรื่องแบบนี้ยังเป็นวิธีตั้งชื่อบทความที่น่าสนใจ เพราะสามารถเรียกร้องความสนใจให้ผู้อ่านเกิดความกระหายใคร่รู้ว่า คู่เทียบนั้นมีความสัมพันธ์ในลักษณะใด

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ มีการตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คู่เทียบที่หลากหลาย สามารถจำแนกตามความสัมพันธ์ได้ดังนี้

1.1.3.1 คู่เทียบที่มีความหมายสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ได้แก่

เรื่อง "ฝนแล้ง คนก็แล้ง"

(เนื้อความคล้องตามกัน)

เรื่อง "เสรีนิยมกับอำนาจนิยม"

(เนื้อความขัดแย้งกัน)

เรื่อง "พระกับการเมือง"

(เนื้อความขัดแย้งกัน)

เรื่อง "ระบบการเลือกตั้งกับคอมมิวนิสต์"

(เนื้อความขัดแย้งกัน)

เรื่อง "อาทิตยกับการต่ออายุ"

(เนื้อความต่อเนื่องกัน)

เรื่อง "ศาสนากับความเปลี่ยนแปลง"

(เนื้อความต่อเนื่องกัน)

เรื่อง "ชาติชายกับรางวัลสันติภาพ"

(เนื้อความต่อเนื่องกัน)

เรื่อง "ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ"

(เนื้อความเข้าคู่กัน)

เรื่อง "ทุนิยมกับการชูศรีด"
(เนื้อความเข้าคู่กัน)

เรื่อง "กุหลาบกับหนามแหลม"
(เนื้อความเข้าคู่กัน)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าการตั้งชื่อเรื่องโดยการใช้คู่เทียบที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ทำให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเนื้อหาหรือเรื่องราวได้ว่า คู่เทียบนั้นจะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด แต่อย่างไรก็ตามผู้อ่านยังไม่สามารถสรุปความสัมพันธ์แน่ชัดลงไปได้ จนกว่าจะได้อ่านบทความเรื่องนั้นอย่างละเอียดแล้ว การตั้งชื่อเรื่องในลักษณะนี้นับเป็นกลวิธีที่ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ในการตั้งชื่อเรื่องบทความได้อย่างน่าสนใจอีกวิธีหนึ่ง

1.1.3.2 คู่เทียบที่ไม่มี ความหมายสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ได้แก่

เรื่อง "พิเภก ขงเบ้ง เจงกิสข่าน"
(เนื้อความเป็นอิสระแก่กัน)

เรื่อง "ทหาร อาจารย์ พระ"
(เนื้อความเป็นอิสระแก่กัน)

เรื่อง "ค่าเช่า ราคา ค่าแรง"
(เนื้อความเป็นอิสระแก่กัน)

เรื่อง "อานาจ กับ อานาจ" (เนื้อความเดียวกัน)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าการตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คู่เทียบที่ไม่มี ความหมายสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันนั้น ไม่ว่า เนื้อความของคำที่เป็นคู่เทียบจะเป็นอิสระแก่กันหรือเป็นเนื้อความเดียวกันก็ตาม ผู้อ่านจะไม่สามารถคาดคะเนความสัมพันธ์ของคู่เทียบเหล่านั้นได้เลย จนกว่าจะได้อ่านเนื้อหาของบทความโดยละเอียด การตั้งชื่อเรื่องในลักษณะนี้ มักจะก่อให้เกิดคำถามในใจของผู้อ่านว่าคู่เทียบนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เนื้อหาของบทความจะให้ความกระจ่างในเรื่องนี้ได้หรือไม่ ในที่สุดผู้อ่านก็ตัดสินใจอ่านบทความเรื่องนั้น และนั่นคือความสำเร็จของการตั้งชื่อเรื่องบทความในลักษณะที่กล่าวมาข้างต้น

1.1.4 ตั้งชื่อเรื่องจากความน่า

การตั้งชื่อเรื่องโดยตั้งจากความน่า หมายถึง การสรุปประเด็นสำคัญที่ปรากฏในคานาณาใช้ตั้งชื่อเรื่อง รัตนะ ยาวะประภาษ ตั้งชื่อเรื่องด้วยวิธีนี้อยู่บ้างดังตัวอย่างจากเรื่อง "นายกรัฐมนตรีคนต่อไปไม่ชื่อเกรียงศักดิ์" มีคานาว่า

เมื่อนายพลเกรียงศักดิ์ ประราภออกมาอีกครั้ง เมื่อวันศุกร์ก่อนวันขึ้นปีใหม่ของไทยในวันที่ 13 เมษายนนี้ว่า เขาเบื่อหน่ายต่อชีวิตอย่างนี้เต็มทีและนายกรัฐมนตรีคนต่อไปจะไม่ชื่อเกรียงศักดิ์อีกแล้ว ข้าพเจ้าก็มีความเห็นว่าน่าที่เรายจะได้มาทำความเข้าใจกันอีกทีว่า เราต้องการนายกรัฐมนตรีอย่างไร และใครคือผู้กำหนดความดี ความเลว ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี

(“นายกรัฐมนตรีคนต่อไปไม่ชื่อเกรียงศักดิ์” หน้า 50)

1.1.5 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้เหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น

การตั้งชื่อโดยวิธีนี้ คือการนำเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในช่วงขณะนั้นมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง อาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ หรือเหตุการณ์ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศ ดังตัวอย่าง

1.1.5.1 ใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เช่น

เรื่อง "ข้าวขึ้นราคา"

เรื่อง "น้ำมันขึ้นราคา"

เรื่อง "เปรม 5 ไหว คดีวีระ - แคล้ว"

เรื่อง "ความตายของนางงามแอ่นที่เสื่อม"

ฯลฯ

1.1.5.2 ใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ เช่น

เรื่อง "ฆ่าโหดเกาหลีใต้ที่พม่า-ไทย ต้องพร้อมรับ"

ฯลฯ

1.1.5.3 ใช้เหตุการณ์ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ

ต่างประเทศ เช่น

เรื่อง "ซู ซู กี เยือนไทย อยากได้กำไรต้องลงทุน"

เรื่อง "จำวจอหยางเยือนไทย"

เรื่อง "ฮวนจะร่วมฉลองสองร้อยปี"

เรื่อง "ซูลี่มาไทย"

ฯลฯ

1.1.6 ตั้งชื่อเรื่องโดยตั้งจากบทสรุป

การตั้งชื่อเรื่องจากบทสรุป คือวิธีการตั้งชื่อโดยนำสาระสำคัญของบทสรุปมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส มีการตั้งชื่อด้วยวิธีนี้หลายเรื่อง เช่น ในเรื่อง "เพราะมัวแต่ยึดคาราสามก๊ก" ชื่อเรื่องมาจากสาระสำคัญของบทสรุปที่ว่า

...ที่ไม่ได้เอามาอ่านอีกจนจบก็เพราะยังนึกไม่ยากเป็นนักการเมืองหรือเป็นนักเผด็จการอย่างที่มีคนในเมืองไทยกล่าวเอาไว้ว่า ถ้าอ่าน "สามก๊ก" จนสามจบเป็นคนคนไม่ได้

ก็เพราะมัวแต่ยึด "สามก๊ก" อยู่อย่างนี้แหละประเทศจึงยังเป็นประชาธิปไตยไม่ได้

("เพราะมัวแต่ยึดคาราสามก๊ก" หน้า 50)

นอกจากนั้น ยังพบการตั้งชื่อเรื่องโดยตั้งจากบทสรุปนี้อีก ในเรื่อง "เสียงหัวเราะที่หายไป" ตั้งข้อความว่า

...แล้วก็มีภารกิจอีก การปฏิวัติมีบ่อยมากขึ้น งานฉลองรัฐธรรมนูญก็หายไปเพราะไม่มีความจำเป็นที่จะต้องฉลองกันอีกแล้ว

เสียงหัวเราะที่หายไป ข้าพเจ้าเพิ่งรู้ มันโดนซื้อเอาไปหมด ใครอยากหัวเราะก็เชิญได้ ไปสมัครจะ

("เสียงหัวเราะที่หายไป" หน้า 50)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าการตั้งชื่อเรื่องแบบนี้ จะมีนัยแฝงเร้นไว้ที่ชื่อของบทความ ซึ่งผู้อ่านสามารถจะสังเกตเห็น หรือพบคำตอบได้เมื่อได้อ่านบทความไปถึงตอนสรุปของเรื่อง

1.1.7 ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำเตือนหรือข้อให้กลัว

การตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำเตือนหรือข้อให้กลัว บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ในปริมาณพอสมควร การตั้งชื่อลักษณะนี้สามารถเรียกความสนใจของผู้อ่านได้ไม่น้อย โดยเฉพาะการเร้าความรู้สึกให้กลัวไปตามคำขู่หรือคำเตือนจากชื่อเรื่องนั้น ทำให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้ว่ารายละเอียดของคำขู่หรือคำเตือนนั้นเป็นอย่างไร ตัวอย่างชื่อเรื่องประเภทนี้ได้แก่

เรื่อง "ไทย ระวัง! ถูกหลอกไปม๊มขึ้น"

เรื่อง "ระวัง! มัณมากับน้ำ"

เรื่อง "เหตุการณ์ที่ภูเกิด ระวัง เรื่องของการลองของ"

เรื่อง "ระวัง! จักรวรรดิยมรุ่นใหม่"

เรื่อง "จงมองคู่ห้าสี่ทองผ่องอำไพเอาไว้ให้ดีเถิด"

เรื่อง "ประเทศใกล้หายนะ"

เรื่อง "เศรษฐกิจยิ่งน่าห่วง"

ฯลฯ

1.1.8 ตั้งชื่อเรื่องโดยการตั้งเป็นประเด็นปริศนา

การตั้งชื่อเรื่องโดยการตั้งเป็นประเด็นปริศนา เป็นการตั้งชื่อเรื่องที่ไม่สามารถบ่งบอกหรือให้ความกระจ่างแจ้งใด ๆ เลยแก่ผู้อ่าน ในทางตรงกันข้ามกลับสร้างความงุนงงสับสนแก่ผู้อ่าน จนเกิดการตั้งคำถามในใจว่า "อะไร" หรือ "อย่างไร" ซึ่งความประหลาดใจอันนี้จะส่งผลกระทบต่อผู้อ่าน โดยสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้พลิกดูเนื้อเรื่องต่อไป

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส มีการตั้งชื่อในลักษณะ
ดังกล่าวนี้อย่างมาก ดังตัวอย่าง

เรื่อง "ปีศาจปากคาบคัมภีร์"

เรื่อง "บ้างข้างยุแห่งพุทธศตวรรษที่ 25"

เรื่อง "เมืองค้างคาว"

เรื่อง "หยวกกล้วยคันหนึ่งเท่านั้นเอง"

เรื่อง "ทุกอย่างก็พังครืน"

เรื่อง "น้ำตาในขวดนมใหญ่"

เรื่อง "น้ำมันขี้กลางแฉะจืด"

1.1.9 ตั้งชื่อโดยใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย

การตั้งชื่อโดยใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย คือการนำเอา
สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย ที่ปรากฏและมีที่ใช้ในปัจจุบันมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง วิธีการตั้งชื่อเรื่อง
เช่นนี้ นับว่ามีความน่าสนใจอย่างมาก เพราะส่วนใหญ่ักเป็นสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพยที่ผู้อ่าน
รู้จัก ดังนั้น ผู้อ่านมักจะเข้าใจความหมายของสำนวน สุภาษิตหรือคำพังเพยเหล่านั้นอยู่แล้ว
ความน่าสนใจของการตั้งชื่อแบบนี้อยู่ที่ผู้อ่านมีความกระหายใคร่รู้ว่า เนื้อเรื่องหรือ
เหตุการณ์ใดที่ผู้เขียนจะหยิบยกขึ้นมากล่าวในบทความให้สอดคล้องกับสำนวน สุภาษิตและคำพังเพย
ที่ปรากฏในชื่อเรื่อง

รัตนะ ยาวะประภาส ตั้งชื่อเรื่องบทความได้อย่างน่าสนใจ
และสามารถแยกประเด็น การใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ในการตั้งชื่อเรื่อง ได้ดังนี้

1.1.9.1 ใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย โดยตรง คือ
นำสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย มาใช้เป็นชื่อเรื่องโดยมิได้มีการเปลี่ยนแปลงเลย ตัวอย่างเช่น

เรื่อง "หนีเสือปะจระเข้"

เรื่อง "นายว่าขี้ข้าพลอย"

เรื่อง "ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง"

เรื่อง "รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง"

1.1.9.2 ใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย โดยตัดมาเฉพาะบางส่วน กล่าวคือ จะเป็นการคัดลอกเฉพาะบางส่วนของสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย เช่น นำเฉพาะส่วนต้น หรือเฉพาะส่วนท้าย มาใช้เป็นชื่อเรื่อง ตัวอย่างเช่น

เรื่อง "น้ำลมหกปลา" (มาจาก "น้ำมาปลาเกิด
น้ำลมหกปลา")

เรื่อง "แพ้เป็นพระ" (มาจาก "แพ้เป็นพระ
ชนะเป็นมาร")

เรื่อง "เอากระดุกแขวนคอ" (มาจาก "เนื้อไม้
ไค้กิน หนึ่งไม้ไค้ร้อง เอากระดุกแขวนคอ")

1.1.9.3 ใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย มาปรับเปลี่ยนเพื่อเข้ากับข้อความใหม่ กล่าวคือ จะเป็นการสร้างชื่อเรื่องโดยการใช้นำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย เป็นส่วนประกอบของชื่อเรื่องนั้น ตัวอย่างเช่น

เรื่อง "บพ. เลือกระคายยังดีกว่า" (จาก
"เขียนเสือให้วัวกลัว")

เรื่อง "เนื้อช้างปะเนื้อช้าง" (จาก "เนื้อหมูปะ
เนื้อช้าง")

เรื่อง "ไม้ไผ่คอกก็ถูกร่วงเสียแล้ว" (จาก
"กล้วยคอกก็ถูกร่วง")

เรื่อง "ประชาธิปไตยของปลาหมอ" (จาก
"ปลาหมอตายเพราะปาก")

1.1.10 ตั้งชื่อเรื่องโดยการทนายหรือคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า
การตั้งชื่อในลักษณะของการทนาย หรือคาดเดา
เหตุการณ์ล่วงหน้า เป็นกลวิธีการตั้งชื่อเรื่องของบทความอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจมากเพราะธรรมชาติ

ทางนิสัยของคนไทย มักชอบเรื่องการทำนาย เรื่องของโชชะตา หรือการเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า ซึ่งอาจเป็นจริงหรือไม่จริง ตามคำทำนายนั้นก็ได้อันแต่ก็จะสร้างความพอใจหรือสร้างความเพลิดเพลิน เมื่อได้ฟังเรื่องทำนายนั้น และถ้าคำทำนายมีเหตุผลมารองรับอย่างน่าเชื่อถือ ก็สามารถเรียกความเชื่อความศรัทธา จากผู้ฟัง ผู้อ่านได้มากยิ่งขึ้น

การตั้งชื่อเรื่องโดยการทำนาย หรือคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า จึงสามารถสร้างความสนใจให้ผู้อ่านติดตามเนื้อเรื่องเพื่อฟังเหตุผล หรือหลักฐานอ้างอิงต่าง ๆ ในการทำนายหรือคาดเดาเหตุการณ์นั้น ซึ่งบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้วิธีการตั้งชื่อแบบนี้อยู่บ้าง ดังตัวอย่าง

เรื่อง "2524 - ภาวะชะงักงันจะระเบิด"

เรื่อง "เผด็จการจะขยายเต็มใบ"

เรื่อง "เลือกตั้งร้อยเอ็ด - แนวโน้มอันตราย"

เรื่อง "ได้ผู้ถูกสุดท้ายในอายุรัฐบาลเปรม ไม่เป็น

เผด็จการก็ต้องเป็นคอมมิวนิสต์"

เรื่อง "การเมือง 28 น่าจะถึงจุดเปลี่ยน"

เรื่อง "อะไรจะเกิดขึ้นก็ต้องเกิด"

1.1.11 ตั้งชื่อเรื่องโดยการใช้ชื่อบุคคล

การตั้งชื่อเรื่องโดยการใช้ชื่อบุคคล หมายถึง การตั้งชื่อบทความโดยใช้ชื่อบุคคลเป็นส่วนประกอบของชื่อเรื่อง หรือบางครั้งก็ใช้ชื่อบุคคลเป็นชื่อเรื่อง โดยไม่มีส่วนประกอบอื่น ซึ่งลักษณะการตั้งชื่อแบบนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการนำชื่อบุคคลมาใช้ในการตั้งชื่อเรื่องนั้น รัตนะ ยาวะประภาส มักใช้ชื่อบุคคลใน 3 ประเภท คือบุคคลที่มีชื่อเสียงในประเทศ บุคคลที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศและบุคคลที่กำลังตกเป็นข่าวสำคัญในช่วงขณะนั้น โดยการตั้งชื่อเรื่องบทความในลักษณะนี้ นับได้ว่าเป็นวิธีที่น่าสนใจ เนื่องจากชื่อของบุคคลเหล่านั้น มักอยู่ในความสนใจของผู้อ่านอยู่แล้ว เช่น อาจเป็นผู้นำประเทศ นักการเมืองคนสำคัญ หรือบุคคลที่กำลังตกเป็นข่าวใหญ่ ดังนั้นการตั้งชื่อเรื่องโดยใช้ชื่อบุคคลนี้ จึงสามารถทำให้ผู้อ่านสนใจเนื้อเรื่อง และติดตามอ่านต่อไป

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ มีวิธีการตั้งชื่อเรื่องโดยการ
ใช้ชื่อบุคคล จำนวนได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. บุคคลที่มีชื่อเสียงในประเทศ เช่น
เรื่อง "ไขควงของชาตินาย"
เรื่อง "นายกรัฐมนตรีคนต่อไปไม่ชื่อเกรียงศักดิ์"
เรื่อง "เปรม - บุคคลแห่งปี"
เรื่อง "ศิฤทธิ กลับบ้านไปนอนเสียเถอะ"
เรื่อง "เปรม - อาทิตย์ คึกกัน แล้วประชาชนได้อะไร"
2. บุคคลที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ เช่น
เรื่อง "สภาพที่ทำงานของ เติ้งเสี่ยวผิง"
เรื่อง "แขวนคอ อาลี บุคโต ข้อเตือนใจนักการเมืองไทย"
เรื่อง "ซูลส์มาไทย"
3. บุคคลที่กำลังตกเป็นข่าวสำคัญในช่วงเวลานั้น เช่น
เรื่อง "ครุฑริชา"

1.2 การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง คือส่วนแรกของบทความ ซึ่งหมายถึง คำนำของบทความ
นั่นเอง การเปิดเรื่องที่ควรจะดีต้องเป็นการเร่งเร้าให้ผู้อ่านสนใจปัญหา เป็นการสะกิดให้เกิด
ความคิด หรือล่อให้ผู้อ่านติดตามไปจนจบ โมรี ชื่นสราญ (2530 : 14) ได้อธิบายความหมาย
ของคำว่า "ความน่า" ไว้อย่างน่าสนใจว่า "ความน่า หมายถึง ข้อความข้อที่เขียนไว้ในตอน
ต้นเรื่อง ใช้เป็นสิ่งที่ช่วยเร่งเร้าใจและความคิดของผู้อ่านให้ติดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป และ
ควรเขียนให้น่าสนใจ ตรงเป้าหมาย สั้น ได้ความดี ความปกติส่วนที่เป็นความน่าอาจจะเขียนด้วย
ข้อความสั้น ๆ แต่สามารถสื่อความคิดที่ผู้เขียนต้องการเน้นไว้ได้ตลอดเรื่อง และเป็นส่วนที่ช่วย
โน้มน้าวใจผู้อ่านเป็นสอง หรือสามเท่าที่จะติดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป"

รัตน์ ยาวะประภาส ใช้วิธีการเปิดเรื่องหรือเขียนคำนำหลากหลายรูปแบบซึ่งแต่ละแบบมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งมีผลต่อการเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเนื้อเรื่องต่อไปอีกด้วย วิธีการเปิดเรื่องหรือการเขียนคำนำที่ รัตน์ ยาวะประภาส ใช้ในบทความทั้งสิ้น 11 วิธีคือ

- 1.2.1 การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศ
- 1.2.2 การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ในต่างประเทศ
- 1.2.3 การเปิดเรื่องโดยอ้างอิงคำพูดหรือแนวคิดของผู้อื่น
- 1.2.4 การเปิดเรื่องโดยการใช้คำนิยาม อธิบายความหมายของชื่อเรื่อง
- 1.2.5 การเปิดเรื่องโดยการวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงเปรียบเทียบ
- 1.2.6 การเปิดเรื่องโดยการใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย
- 1.2.8 การเปิดเรื่องโดยการอ้างถึงบทเพลง
- 1.2.9 การเปิดเรื่องโดยการสรุปความคิดเห็น
- 1.2.10 การเปิดเรื่องโดยการอ้างถึงเหตุการณ์การเมืองในอดีต
- 1.2.11 การเปิดเรื่องโดยการวิเคราะห์วิจารณ์และเสนอทรรศนะ

ของผู้เขียน

ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

- 1.2.1 การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศ

รัตน์ ยาวะประภาส ได้หยิบยกข่าวหรือเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น หรือที่กำลังได้รับความสนใจ จากผู้อ่านโดยทั่วไปมากล่าวไว้ในตอนเปิดเรื่องซึ่งเป็นการทบทวนเรื่องราวให้ผู้อ่านได้ทราบว่า เกิดเรื่องอะไรขึ้นเป็นการปูพื้นให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวหรือสภาพปัญหา หลังจากนั้นจึงแสดงทรรศนะประกอบการใช้เหตุผลหลักฐานอ้างอิง เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อเสนอแนะในช่วงต่อไป การเปิดเรื่องในลักษณะนี้จึง

สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียนและสามารถทำความเข้าใจเหตุการณ์ได้อย่างลึกซึ้งและถูกต้องมากขึ้น เนื่องจากการเปิดเรื่องด้วยการใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงนั่นเอง

การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศนี้ ผู้วิจัยพบว่า ทัศนะ ยาวะประภาษ ใช้เป็นจำนวนมาก เช่น

เรื่อง "ปฏิวัติทำไมกันอีก"

เรื่อง "รัฐบาลทหารเต็มใจ"

เรื่อง "ปิดหนังสือพิมพ์"

เรื่อง "สนุกกับการขึ้นราคา"

เรื่อง "ยาสูบ - ใครสูบใคร"

เรื่อง "ขอส่วนบุญ"

เรื่อง "ทองไม่รู้ร้อน"

เรื่อง "กลศึกการเมืองที่น่าจับตา"

เรื่อง "นิรโทษกรรมในแง่วัฒนธรรมไทย"

เรื่อง "น้ำตาในขบวนแห่บุญ"

เรื่อง "ทหารจับตาหนังสือพิมพ์"

เรื่อง "ศึกพรรคการเมืองหรือศึกหนังสือพิมพ์"

เรื่อง "ประมาณนายทุนชนศึกกระหายเลือด?"

เรื่อง "หนังสือพิมพ์ : เอ็งผิด"

เรื่อง "เปรม - บุคคลแห่งปี"

เรื่อง "ทิศทางการเมืองไทย"

เรื่อง "รัฐบาลขอเวลา"

เรื่อง "ค้านทฤษฎี ๖๑หลักการ"

เรื่อง "ข่าวขึ้นราคา"

เรื่อง "ปีศาจปากคาบคัมภีร์"

เรื่อง "เหตุเกิดที่สุราษฎร์ธานี"

เรื่อง "รถเมล์ไปปักกิ่ง"

ฯลฯ

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ใน 3 ประเด็น คือ เรื่องการเมือง เรื่องเศรษฐกิจ และเรื่องสังคม โดยบทความส่วนใหญ่ มักจะเป็นข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับ "การเมือง" ดังตัวอย่างจากเรื่อง "ประมาณนายทุนขุนศึกกระหายเลือด?" ผู้เขียนเปิดเรื่องว่า

เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา อดีตพลตรีประมาณ อดิเรกสาร ผู้เพียรพยายามสร้างภาพพจน์ใหม่ให้ตัวเอง พ้นจากภาพที่หนังสือพิมพ์และนิสิตนักศึกษาฝ่ายซ้ายรุ่นปี 16 - 19 ระดมทุบกันเขียนขึ้นคัทเอ้าท์ยักยักกลางเมืองว่าเป็น "ขวาทิฆาตข้าย" เป็น "นายทุนขุนศึกใหญ่" ได้จวนเจียนจะสำเร็จแล้ว กลับต้องตกเข้าไปอยู่ในสภาพที่น่าเกลียดน่ากลัวยิ่งกว่าเดิม เมื่อนายพลเกรียงศักดิ์เปิดเผยให้สื่อมวลชนทราบว่า นายพลประมาณ เสนอวิธีแก้ศึกกับพวกรบที่กำลังเป็นเหอกข้างแคร่ของไทย โดยการให้ไทยยกกำลังเข้าไปยึดครองดินแดนกับพวกรบเอาไว้เสียครึ่งหนึ่งอย่างสมัยก่อน แต่นายพลเกรียงศักดิ์ได้ปฏิเสธด้วยถ้อยคำที่เป็นผู้ใหญ่มากว่า และมีน้ำฉันทกว่าว่าจะทำอย่างนั้นไม่ได้ การรบนั้นเมื่อลงมือรบกันแล้วก็ไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด

("ประมาณนายทุนขุนศึกกระหายเลือด?" หน้า 50)

บทความเรื่อง "กรม.เศรษฐกิจเปรมกัลป์สองเชื้อโค่นโค่น" ได้ใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องทาง "เศรษฐกิจ" โดยผู้เขียนกล่าวเปิดเรื่องว่า

ข่าวลือเรื่องการลดค่าเงินบาทที่แพร่สะพัดอยู่ในช่วงสองสามอาทิตย์ก่อนหน้านี้ น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดมีการประชุมคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจของรัฐบาลเปรมกัลป์สองขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 มิ.ย. นี้ และเมื่อได้ประชุมกันเข้าไปแล้ว ก็ทำให้นายกรัฐมนตรีคนชื่อเปรมเกิดปัญญา รู้แจ้งแทงตลอดว่าการมี ครม.เศรษฐกิจเป็นของดีสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโดยเฉพาะได้อย่างรวดเร็วทันใจ โดยไม่ต้องกัญญาทันใจของรัฐมนตรีร่วมรัฐบาลเดียวกัน... ครม.เศรษฐกิจชุดนี้แก้ปัญหาเศรษฐกิจเฉพาะหน้าเรื่องการลดค่าเงินบาท เรื่องการขาดดุลการค้า และเรื่องยืดเวลาส่งมันสำปะหลังออกนอกได้เพียงในเวลาไม่กี่ชั่วโมงที่ประชุมกัน

(“ครม. เศรษฐกิจเปรมกัลป์สอง เชื่อได้แค่ไหน” หน้า 50)

และบทความที่ใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องทาง “สังคม” ดังตัวอย่าง การเปิดเรื่อง จากเรื่อง “คนว่างงาน 10 ล้านคน” ดังนี้

ตัวเลข 10 ล้าน จะเป็นตัวเลขที่ติดปากคนชื่อเปรม หลังจากที่เขาพูดว่าเมืองไทยเรามีคนยากคนจนอยู่ 10 ล้านคน เมื่อปีสองปีมาแล้ว มาปีนี้เขาก็จะชะนวน 10 ล้านคน ขึ้นมาอีก ในการประชุมปัญหาคณว่างงานที่พหยาโดยกล่าวว่า เมืองไทยเรามีคนว่างงานอยู่ 10 ล้านคน...

(“คนว่างงาน 10 ล้านคน” หน้า 50)

1.2.2 การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ในต่างประเทศ

รัตน์ะ ยาวะประภาษ ใช้วิธีการเปิดเรื่องแบบนี้ในบทความอยู่เป็นจำนวนมากพอควร การเปิดเรื่องโดยนำเหตุการณ์ในต่างประเทศ กล่าวคือ สร้างความแปลกใหม่ หนีความซ้ำซากจำเจ จากวิธีการเดิมที่ใช้แต่เหตุการณ์ในประเทศ การเปิดเรื่องประเภทนี้ บางทีก็ใช้เหตุการณ์ในต่างประเทศที่ไม่เกี่ยวข้องกับไทยเลย หรือบางครั้งก็ใช้เหตุการณ์ในต่างประเทศซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประเทศไทยด้วย เช่น

- เรื่อง "สถานะของประชาชน"
- เรื่อง "จ้าวจ้อยยางเยือนไทย"
- เรื่อง "โลกกลียุค"
- เรื่อง "ภาษีโหด - ต้นตอการปฏิวัติ"
- เรื่อง "ความสัมพันธ์ไทย - สหรัฐ"
- เรื่อง "เงินอเมริกันไม่หอม"
- เรื่อง "ทหารกับการเมือง"
- เรื่อง "งคเลือกตั้ง - เดินตามเพลงใคร"
- เรื่อง "ฆ่าโหดเกาหลีใต้ที่พม่า - ไทยต้องพร้อมรับ"
- เรื่อง "เสียงพระเจ้าเลื่อม"
- เรื่อง "ตั้งรัฐบาล - อย่าลืมทหาร"
- เรื่อง "การประชุม "ไม่" สุดยอด"
- เรื่อง "สงครามเศรษฐกิจแนวใหม่"
- เรื่อง "เสรีภาพของข่าวสาร"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง เรื่อง "การประชุมไม่สุดยอด" ผู้เขียนเปิดเรื่องว่า

ระยะใกล้จะสิ้นปีนี้มีการประชุมระดับผู้นำสูงสุดของประเทศติดต่อกันถึงขั้นจนน่าสังเกตุ โดยเฉพาะการประชุมที่เรียกกันว่า "การประชุมสุดยอด" ระหว่างผู้นำของสองอภิมหาอำนาจที่คุมชะตาความเป็นความตายของมวลมนุษย์ เนื่องจากมีพายุแห่งการนำความตายอันฉับพลันและน่าสยดสยองไปสู่ทุกมุมโลกอยู่ในเมื่อมากที่สุด นั่นคือผู้นำของสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต การพบปะเจรจากันของผู้นำสองประเทศนี้ถือกันว่าเป็นการประชุมสุดยอดจริง ๆ ในเมื่อผลที่ออกมาจากการประชุมดังกล่าวจะส่งความสันติสุขเพี้ยนออกไปทั่วโลกทั้งที่ไม่ว่าดีหรือร้าย การประชุมระหว่างประธานาธิบดีเรแกนกับเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต นายมีคาอิล กอร์บาชอฟ ที่มีต้นเดือนธันวาคมนี้

มีผลทำให้โลกลดความตึงเครียดจากภัยสงครามนิวเคลียร์ลงได้ ในเมื่อทั้งสองผู้นำ
โลกสองซีกต่างได้ตระหนักว่า หากถึงขั้นหันหลังให้กันต่อไป คนที่จะฉิบหายเป็นคนแรกนั้น
ไม่ใช่ใครอื่น ก็คือตัวของเขานั่นเอง

("การประชุม "ไม่" สดุด" หน้า 58)

ตัวอย่าง การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ใน
ต่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประเทศไทยด้วย เช่น บทความเรื่อง " เงินอเมริกันไม่หอม"
กล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในต่างประเทศแล้วจึงโยงความสัมพันธ์ของเรื่องที่กำลังมาถึงมาเกี่ยวโยง
กับประเทศไทย โดยผู้เขียนเปิดเรื่อง ดังนี้

สหรัฐอเมริกาได้ชื่อว่าเป็นประเทศมหาเศรษฐีมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 นับแต่
ประธานาธิบดีรูสเวลต์ที่ประสบความสำเร็จในโครงการ "นิวคิล" เมื่อสหรัฐกระโจนเข้าสู่
มหาสงครามเพื่อช่วยอังกฤษให้พ้นจากความวิตกจากลัทธิชาตินิยมของฮิตเลอร์ สหรัฐ
ก็สามารถใช้เงินมหาศาลของตนคลอบรรดาลให้เกิดชัยชนะทั้งในยุโรปและเอเชียได้โดย
ไม่ยาก สหรัฐจึงกลายเป็นเทพเจ้าไปเมื่อสงครามสงบราบคาบ ใคร ๆ ก็ต้องยอมศิโรราบ
ให้กับสหรัฐ เพื่อขอให้สหรัฐ โยนเงินให้สักก้อน จนสหรัฐมองข้ามความเติบโตของคอมมิวนิสต์
โซเวียตที่ส่งกำลังเข้าไปช่วยเหมาเจ๋อตุงทำสงครามในอาณาจักรจีน ทำให้สหรัฐต้อง
พ่ายแพ้ในสงครามจีน หลังจากนั้นสหรัฐก็พ่ายสงครามมาเรื่อยโดยเฉพาะในเกาหลีที่ทำให้
เกิดเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ต่อมาก็เวียดนาม ซึ่งทำให้เวียดนามเหนือรวมเวียดนามใต้
เป็นประเทศเดียวกันได้สำเร็จ และหลังจากนั้นก็เห็นอเมริกาวันนี้อยู่กลายเป็นข่าวหน้าหนึ่ง
ขึ้นมาอีกจากเศษเงินที่สหรัฐโยนมาให้ไทยใช้จ่ายในการช่วยเหลือขบวนการเขมรกู้ชาติที่
ทำสงครามกองโจรกับรัฐบาลเขมรจนได้อิทธิพลยาวนาน

("เงินอเมริกันไม่หอม" หน้า 56)

1.2.3 การเปิดเรื่อง โดยอ้างอิงคำพูด หรือแนวคิดของผู้อื่น

คือการใช้คำพูด บทสนทนา หรือแนวคิดของบุคคลอื่นอาจเป็นบุคคลสำคัญ หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของผู้อ่านมาใช้ในการเปิดเรื่อง

รัตนะ ยาวะประภาส ได้ใช้คำพูดหรือแนวคิดของบุคคลสำคัญ หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป มาใช้ในการเปิดเรื่องซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการเปิดเรื่องที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่ง เพราะคำพูดของบุคคลสำคัญทางการเมือง มักมีผลกระทบกระเทือนต่อความรู้สึก หรืออาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งในเวลาต่อมาหรือการพูดของบุคคลที่มีชื่อเสียงทางการเมือง การเศรษฐกิจ ก็ย่อมมีผลกระทบต่อการค้าหรือเศรษฐกิจนั้น ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ การเปิดเรื่องโดยใช้คำพูดหรือแนวคิดของบุคคลดังกล่าวนี้อ้างอิง จึงมีผลทำให้ผู้อ่านมีความสนใจบทความนั้นมากขึ้นด้วย

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ใช้คำพูดหรือแนวคิดของผู้อื่นมาอ้างอิงหรือกล่าวถึงในการเปิดเรื่อง เช่น

เรื่อง "คำพูดที่น่าฉงนของเต็งเลี้ยวผิง"

เรื่อง "ความผิดของมนุษยธรรม"

เรื่อง "สิ่งที่ประชาชนจับตามอง"

เรื่อง "นายว่าข้าพหลอย"

เรื่อง "กตึกาประชาธิปไตย"

เรื่อง "ภารกิจมนุษยธรรม"

เรื่อง "เรื่องเสรีนิยมและอำนาจนิยม"

เรื่อง "การฟ้องแห่งประวัติศาสตร์"

เรื่อง "ไม่มีพรรคไม่มีพวกก็คือ..."

เรื่อง "ช่วงสามเดือนต่อไปนี้"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง การอ้างอิงคำพูดของ "เต็งเลี้ยวผิง" ในบทความเรื่อง "คำพูดที่น่าฉงนของเต็งเลี้ยวผิง" ที่ปรากฏในการเปิดเรื่องว่า

อันที่จริงคำพูดของเต็งเสี่ยวผิงที่กล่าวแก่นายกสมาคมนักหนังสือพิมพ์ไทยในกรุงปักกิ่งที่ว่า
ความสัมพันธ์ระหว่างพรรค (คอมมิวนิสต์) จีนกับพรรค (คอมมิวนิสต์) ไทยจะดำเนินต่อไป
นั้นไม่ใช่คำพูดที่ใหม่อะไรเลย เมื่อนายพลเกรียงศักดิ์ไปปักกิ่ง เต็งก็พูดอย่างนี้
("คำพูดที่น่าฉงนของเต็งเสี่ยวผิง" หน้า 50)

ในบทความเรื่อง "ฮั้วไร้โดยการประชาสัมพันธ์นั้นไม่กัวันก็เกิดได้"
ได้กล่าวอ้างอิงคำพูดของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น แน่แน่นอนว่า
จะต้องได้รับความสนใจจากผู้อ่าน และเป็นคำพูดที่อาจทำให้เกิดการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง
สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ การเปิดเรื่องแบบนี้จึงส่งผลให้ผู้อ่านอยากติดตามเนื้อเรื่องต่อไป ดังตัวอย่าง

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ทาที่จะเป็นฮั้วไร้คนใหม่ของประเทศ เมื่อประกาศเินพวง
ออกมาตามลักษณะชายชาติทหารม้า หลังจากทีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีมหาดไทยได้ไม่นานว่า
จะลงมือฟาดฟันการคอร์รัปชันให้หมดสิ้นไปให้ได้ ไม่ว่าจะต้องใช้เวลานานเท่าใดก็ตาม
("ฮั้วไร้โดยการประชาสัมพันธ์นั้นไม่กัวันก็เกิดได้" หน้า 50)

นอกจากการอ้างอิงคำพูดของผู้นำทางการเมืองในต่างประเทศ
เช่น เรื่อง "คำพูดที่น่าฉงนของเต็งเสี่ยวผิง" หรือผู้นำทางการเมืองของไทย เช่น เรื่อง "ฮั้วไร้
โดยการประชาสัมพันธ์นั้นไม่กัวันก็เกิดได้" แล้ว รัตนะ ยาวะประภาษยังได้อ้างถึง คำพูดหรือ
แนวคิดของบุคคลสำคัญในอดีตอีก เช่น อ้างคำกล่าวของ "หลวงวิจิตรวาทการ" จากเรื่อง
"คนเก่งแห่งปี" ซึ่งเป็นคำกล่าวที่มีที่ใช้นปัจจุบันจึงทำให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจได้ไม่ยาก
แต่กลับได้รับความสนใจ ไม่น้อย ดังตัวอย่าง

หลวงวิจิตรวาทการ ปรมาจารย์ใหญ่ที่ยังไม่มีใครในยุคนี้หันมาถกเถียงว่าอมตะที่คนรุ่นเก่า
ท่องจำกันจนขึ้นใจ "จงทำดีแต่อย่าเด่นจะเป็นภัย ไม่มีใครอยากเห็นเราเด่น
เกิน" แต่คนรุ่นเก่าแม้จะท่องปากเปล่าได้จนขึ้นใจก็ยังไม่วายโดนพิษภัยของความเด่น
จนหมิ่นหมั่นเป็นข้อ ๗ และหลวงพิบูลสงคราม หลวงประดิษฐมนูธรรม เมื่อทำ
ความดีจนขึ้นเฝ้าโคตรเด่น ก็ถูกโค่นล้มลงไปอย่างง่ายดายด้วย ลมปากเพียงไม่กี่พริ้งพรุ
แล้วยังตามมาด้วยคนใหญ่คนโตอีกหลายคน พลเอกกฤษณ์ สีวะรา ก็ยังหัวใจวาย
อย่างเฉียบพลันหลังจากที่ถูกม็อบหน้า 14 ตุลาฯ ได้สำเร็จ

("คนเด่นแห่งปี" หน้า 56)

1.2.4 การเปิดเรื่องโดยการให้คำนิยาม อธิบายความหมายของชื่อเรื่อง

คือการกล่าววนำด้วยการอธิบายหรือแปลความหมายของชื่อเรื่อง
บางครั้งอาจหมายถึงการนิยามศัพท์ด้วย

การเปิดเรื่องในลักษณะนี้จัดเป็นการสร้างความเข้าใจเบื้องต้น
ให้กับผู้อ่าน เช่น ชื่อเรื่องอาจยากต่อการทำความเข้าใจ หรืออาจเข้าใจได้หลายลักษณะแตกต่าง
กันไป ตามแต่ความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านแต่ละคน ดังนั้นผู้เขียนจึงจำเป็นต้องอธิบายหรือ
แปลความหมายของชื่อเรื่องไว้ในส่วนนำ เพื่อการโยงเข้าสู่ประเด็นในเนื้อหาได้ง่ายและสะดวก
แก่การทำความเข้าใจของผู้อ่าน

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ได้ใช้วิธีการเปิดเรื่อง
โดยการให้คำนิยามและการอธิบายความหมายของชื่อเรื่อง 3 ลักษณะ ดังนี้

1.2.4.1 อธิบายชื่อเรื่อง คือการให้รายละเอียดเกี่ยวกับ
ชื่อเรื่อง เพื่อนำทางไปสู่เนื้อหาของเรื่องในตอนต่อไป บทความที่เปิดเรื่องโดยการอธิบาย
ชื่อเรื่อง เช่น เรื่อง "นักหนังสือพิมพ์โสภณพิธุคน" ผู้เขียนได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมา
ของชื่อเรื่องซึ่งในท้ายที่สุดก็โยงไปสู่บุคคลที่ผู้เขียนต้องการกล่าวถึง ดังตัวอย่าง

คนที่ตั้งสรรพนามคำว่า "นักหนังสือพิมพ์โสภณ" ขึ้นมาในเมืองไทย แปลกตรงที่ว่า ไม่ใช่กลุ่มคนที่เกลียดพวกหนังสือพิมพ์ หรือนักวิชาการมหาวิทยาลัยบนทองช้าง แต่กลับเป็นนักหนังสือพิมพ์ผู้มีความในวิชาชีพของนักหนังสือพิมพ์เอง นักหนังสือพิมพ์ผู้กล่าววาทะตบตา นักหนังสือพิมพ์ด้วยกันนี้ ชื่อของเขาจะไม่เหมือนชื่อบางชื่อที่ยกขึ้นขึ้นมา โดยไม่รู้ว่ามีมาจกจากไหนด้วยซ้ำ แต่ในวันเก่า ๆ วันที่นักหนังสือพิมพ์เริ่มหันสู่เพื่อวิชาชีพของเขา นั้นชื่อของนักหนังสือพิมพ์ผู้กล่าววาทะตบตา (ไม่ใช่ยกย่อง) ว่าเป็นนักหนังสือพิมพ์แท้คนหนึ่ง ชื่อของเขา คือ สุกา ศิริमानนท์

("นักหนังสือพิมพ์โสภณยุคใหม่" หน้า 66)

นอกจากบทความเรื่อง "นักหนังสือพิมพ์โสภณยุคใหม่" แล้วบทความที่เปิดเรื่องโดยการอธิบายชื่อเรื่องอีก ได้แก่ เรื่อง "ความคิดเรื่องสภาแห่งชาติ" เรื่อง "หลังตรุษฉวน" เรื่อง "คำพูดของในหลวง" เรื่อง "เสียงปี่กลองเซ็ดเมื่อยกทัพ" ฯลฯ

1.2.4.2 ให้คำนิยามศัพท์ คือการอธิบายหรือให้ความหมายคำใดคำหนึ่งในตอนกล่าวเปิดเรื่อง ซึ่งอาจจะเป็นคำใดคำหนึ่งในชื่อเรื่อง หรือไม่เกี่ยวกับชื่อเรื่องเลยก็ได้ เช่น บทความเรื่อง "การผลการะให้ประชาชน" ผู้เขียนได้พยายามนิยามศัพท์คำว่า "รัฐบาล" ดังตัวอย่าง

รัฐบาลคือใคร รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยนั้นคืออย่างไร รัฐบาลนั้นกล่าวโดยรูปธรรมก็คือกลุ่มบุคคลที่ประชาชนคัดเลือกขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่อันยิ่งใหญ่ให้แก่ประชาชน รัฐบาลโดยนัยนี้ก็คือผู้ที่ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน ความหมายที่ตามมาก็คือประชาชนนั้นหากให้เขาต่างคนต่างก็ดูแลตนเองและครอบครัวของแต่ละคน ก็จะมีภาระอันมากมายทับถมเป็นต้นว่า จะต้องหาอาวุธมาป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง จะต้องหาเงินหาทองมาขนส่งผลิตผลออกไปจากบ้านเอง จะต้องหาสิ่งมีค่ามาใช้แลกเปลี่ยนแรงงานกับสินค้า จะต้องสร้างทรัพยากรต่าง ๆ ขึ้นมาสะสมไว้ให้ลูกหลานและจะต้องดิ้นรนสร้างปัจจัยสี่อันมีอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรคขึ้นมาเอง มนุษย์เมื่อเจริญขึ้นมา

สามารถหลุดออกจากยุคหินได้ เขาก็รู้ว่าหากพวกเขาสามารถอยู่รวมกันได้ ช่วยกันทำงาน ที่คนนั้นคนแต่ละอย่าง แล้วเลือกพื้นหาตัวบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเป็นธรรมชาติ ที่เป็นหัวหน้าของพวกเขาได้ พวกเขาก็จะลดภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่ทำซ้ำซ้อนกันลง เสียได้ และมีเวลาพอที่จะพักผ่อนจากงานหนักในแต่ละวัน

(“การผลัดภาระให้ประชาชน” หน้า 50)

นอกจากบทความเรื่อง “การผลัดภาระให้ประชาชน” แล้ว บทความที่เปิดเรื่องโดยการให้คำนิยามศัพท์ ได้แก่ เรื่อง “เหตุเกิดเมื่อ 200 ปี” เรื่อง “ค่าเช่า ราคา ค่าแรง” เรื่อง “ระวัง! จักรวรรดินิยมรุ่นใหม่”

1.2.4.3 อธิบายเรื่องทั่ว ๆ ไป กล่าวคือ นอกจากการ อธิบายชื่อเรื่อง และการนิยามคำศัพท์แล้ว บางครั้งผู้เขียนก็เริ่มเรื่องบทความด้วยการอธิบาย จากเรื่องราวทั่ว ๆ ไป หรืออาจเกี่ยวข้องกับเนื้อหาบ้าง เพื่อโยงจากส่วนนำเข้าสู่ตัวเนื้อหา เช่น บทความ เรื่อง “ความตายของ นกนางแอ่นที่สีลม” ผู้เขียนได้อธิบายถึง ถนนสีลมว่าเป็น ถนนสายธุรกิจ มีความเจริญต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย กล่าวถึงชีวิตยามราตรี แสงไฟที่ตระการตา เพื่อที่จะนำเข้าสู่ตัวเนื้อเรื่องในที่สุด ดังตัวอย่าง

ถนนสีลมเป็นถนนธุรกิจที่เป็นหัวใจของถนนธุรกิจทั้งหลายของกรุงเทพฯ เนื่องจากเป็นถนน ขุมทางของนักการเงินที่ใหญ่ที่สุด นับแต่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ บริษัท ประกันภัย ตลอดไปจนถึงสำนักงานธุรกิจต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างชาติ นอกไปจากนั้น ยามที่ถนนสีลมว่างจากลมหายใจของนักธุรกิจ ชีวิตราตรีของถนนสีลมในช่วงปลาย ด้าน ศาลาแดง ก็มีความใหญ่โตในตัวของมันเอง จนกลายเป็นสัญลักษณ์ของแหล่งบันเทิงเมืองไทย

ข้าพเจ้าเข้าใจเอาว่าเป็นเพราะเหตุเหล่านี้จึงทำให้กองทัพนกนางแอ่นจำนวนนับ ล้าน ๆ ตัว ได้มายึดเอาถนนสีลมในช่วงนี้ หรือในย่านศาลาแดงอันคลุมไปถึงถนน พระราม 4 เป็นที่หลบซ่อนของมันในตอนพลบค่ำ

(“ความตายของนกนางแอ่นที่สีลม” หน้า 50)

นอกจากบทความ เรื่อง "ความตายของนางงามแอ่นที่ล้ม" แล้ว บทความที่เปิดเรื่องด้วยการอธิบายเรื่องทั่ว ๆ ไปอีก ได้แก่ เรื่อง "ไทยใหม่ 200 ปี" เรื่อง "ธรรมในกฎหมาย" เรื่อง "น้ำยังกรุงเทพฯ - ใครรับผิดชอบค่าเสียหาย" เรื่อง "ข้างนอก สุกใสข้างในเป็นโพรง" เรื่อง "หนังสือ ปะจ๊ะแซ่" เรื่อง "น้ำลด มดกินปลา" เรื่อง "การต่อสู้ต้องมึนตึ๊ง" ฯลฯ

1.2.5 การเปิดเรื่องโดยการวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงเปรียบเทียบ

คือ การเน้นที่ผู้เขียนแสดงทรรศนะของตนต่อเนื้อหาบทความ โดยยกตัวอย่างเหตุการณ์ หรือสภาวะ สำนวน มาเป็นอุทาหรณ์เปรียบเทียบ

การเปิดเรื่องโดยการวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงเปรียบเทียบ นับได้ว่าเป็นวิธีเปิดเรื่องอีกแบบหนึ่งที่สร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน เพราะว่าการเปิดเรื่องในลักษณะนี้จะใช้ตัวอย่างเหตุการณ์หรือสภาวะ สำนวน พร้อมคำอธิบาย มาใช้เป็นตัวอย่าง เปรียบเทียบกับเนื้อหาจริงที่ผู้เขียนต้องการวิเคราะห์ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบแบบนี้ สามารถสร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลินให้กับผู้อ่านเพราะการยกสภาวะ สำนวน ขึ้นมาอธิบาย เปรียบเทียบก็ดี หรือการยกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อหาเปรียบเทียบก็ดี สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการแสดง ได้มากขึ้น

รัตนะ ยาวะประภาส ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยการวิเคราะห์ เหตุการณ์เชิงเปรียบเทียบในปริมาณน้อย ได้แก่

เรื่อง "ไม้ใช้ดอกก็หล่นร่วงเสียแล้ว"

เรื่อง "ตกขอบประวัติศาสตร์"

เรื่อง "หนังสือพิมพ์กับความแตกแยกในสายตาทหาร"

เรื่อง "ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ"

เรื่อง "จระเข้กับเสือ"

เรื่อง "สิทธิพื้นฐานของประชาชน"

บทความ เรื่อง "ไม่ใช่ดอกพิกุลร่วงเสียแล้ว" ผู้เขียนต้องการวิเคราะห์ให้ผู้อ่านเห็นว่า การเอ่ยปากพูดของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นเรื่องที่ยากมากแต่เมื่อเอ่ยปากพูดออกมาแต่ละครั้งก็มักจะเป็นเรื่องดีเสมอ เปรียบเทียบกับเรื่องเล่าโบราณที่กล่าวถึงหญิงสาวคนหนึ่งที่ต้องการช่วยเหลือพ่อแม่ที่ขัดสน เมื่อเอ่ยปากพูดออกมาก็มีดอกพิกุลทองคำร่วงหล่นลงมา โดยเป็นสุภาษิตที่ผู้อ่านคุ้นหูว่า "ดอกพิกุลร่วง" ลักษณะเช่นนี้ทำให้การเปิดเรื่องของบทความเรื่องนี้น่าสนใจขึ้นมาก ดังตัวอย่าง

การปิดปากเงียบสนิทเป็นนโยบายของนายพลเปรมที่ทำให้เขาครองเก้าอี้ยนายกรัฐมนตรือาณาจักรของเมืองไทยมาได้ยาวนานกว่าแปดปี เมืองไทยเรามีนายกรัฐมนตรีข้างพุ่มาหลายคนแล้ว ยิ่งพุ่มากเท่าใดก็อยู่ได้น้อยวันเท่านั้น นายพลเปรมจึงเป็นที่ขึ้นชมกันมากในหมู่ผู้อยากเห็นประชาธิปไตย ยิ่งยืนานในเมืองนี้ถึงกับพูดกันว่า ถ้าเขาอ้าปากพูดเมื่อใด ดอกพิกุลก็จะร่วงเมื่อนั้น อันมีตำนานไทยเล่ากันมาถึงสาวน้อยคนหนึ่ง เมื่อนางต้องการจะช่วยให้พ่อแม่ที่ขัดพรากของนางได้มีเงินใช้ นางก็จะไปหาแล้วเอ่ยปากขึ้น ดอกพิกุลก็จะร่วงออกมาจากปากของนาง กลายเป็นทองคำ นายพลเปรมเมื่อเขาเอ่ยปากพูดเมื่อใด ก็หมายถึงว่าประชาชนจะได้รับทั้งข่าวดีจากเขา

("ไม่ใช่ดอกพิกุลร่วงเสียแล้ว" หน้า 56)

นอกจากนั้น เรื่อง "ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ" ก็แสดงการวิเคราะห์ถึงการตัดสินใจสร้างเขื่อนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตว่ามีผลดีผลเสียอย่างไร โดยเปรียบเทียบกับกรยกตัวอย่างถึงสัตว์ที่ลู่อยู่ในท้อง ย่อมไม่ได้หมายความว่าสัตว์เพียง 1 ตัว ดังตัวอย่าง

ข้ออ้างว่าการไฟฟ้าผลิตน้ำมาใช้ได้ผลเสมอในการเสนอรัฐบาลให้สร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าก็คือ เป็นการลงทุนที่ถูกต้องกว่าอย่างอื่น และทำให้ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ในราคาถูก ในสมองของวิศวกรที่อยู่ในโลกของการคำนวณและคณิตศาสตร์นั้น ตัวเลข

เป็นสิ่งสำคัญที่สุด สมการที่ถอดออกมาจะต้องเชื่อถือมากกว่าตัวหนังสือจากข้อมูลที่รวบรวมมา แต่ในโลกของความเป็นจริงนั้น เลือสองตัวบวกมาสองตัวจะมีใช้ส่วสี่ตัวเสมอไป ในท้องของเลือตัวเมียอาจจะมีลูกอีกสองตัว ในท้องของหมาตัวตัวเมียอาจจะมีลูกอีกห้าตัว รวมกันแล้วจะต้องเป็นสิบเอ็ดตัว วิศวกรเมื่อตกลงไปในห้วงมหาสมุทรย่อมต้องแพกว่ายไปในสายคลื่น เช่นเดียวกับชาวนาชาวสวนและเศรษฐีนายทุน การคิดคำนวณของเขาจึงจะต้องอาศัยปัจจัยอื่นมาร่วมด้วย ผลลัพธ์ที่ออกมาจึงจะเป็นที่ยอมรับกันได้

(“ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ” หน้า 56)

1.2.6 การเปิดเรื่องโดยการใช้บทานหรือตำนาน

คือการเกริ่นนำโดยใช้บทานหรือตำนาน มาประกอบการแสดง

พรรณนะของผู้เขียน

การเปิดเรื่องโดยวิธีใช้บทานหรือตำนาน สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้อ่านให้มีความรู้สึกสบาย ๆ ในการอ่านบทความเรื่องนั้น ซึ่งส่งผลดีต่อการจูงใจให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อหาต่อไป การโยงใยเรื่องราวของนิทานหรือตำนานที่ผู้เขียนสามารถแทรกเข้ากับตัวเนื้อหา นับเป็นกลวิธีที่น่าสนใจวิธีหนึ่งในการเปิดเรื่องบทความ

รัตนะ ยาวะประกาย ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยใช้บทานหรือตำนานในบทความเป็นจำนวนน้อย ได้แก่

เรื่อง “หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชาลิต”

เรื่อง “สงครามโฆษณา”

บทความเรื่อง “หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชาลิต”

ได้กล่าวถึงการเตรียมตัวลาออกจากบัญชาการทหารบก ของ พลเอกชาลิต ยงใจยุทธ เพื่อออกมาเล่นการเมืองเต็มตัว โดยใช้บทานอัสป เรื่อง “กบเลือกนาย” มาเป็นอุทาหรณ์ประกอบในตอนกล่าวเปิดเรื่อง ดังตัวอย่าง

ระยะนี้เป็นระยะที่ภบเลือกนายกำลังกระสันต์ที่จะเลือกนายตัวใหม่ขึ้นมาปกครองพวกตน
อีกครั้ง ในเมื่อเกิดมองเห็นไปว่านายพลเปรมที่ท้าวดาส่งมาให้ นั้น ชื่อบื้อเกินไปจนเหมือน
ดังท่อนไม้ จะจิกจะทิ่มอย่างไรก็ไม่เจ็บไม่โกรธ จะเตะจะถีบอย่างไร ก็ได้แต่ดั่งลงหมุนไป
หมุนมาไม่รู้จักจมเสียบ้าง ในนิยาย เรื่อง "กบเลือกนาย" ที่คนชื่ออีสบ เขียนขึ้นมาว่า
พันปีก่อน ตอนที่ประชาธิปไตยเริ่มคลอเคลียออกมาใหม่ ๆ นั้น เมื่อท้าวดาฯ ท้าวพวกกบ
ข้างเลือก (นาย) ขึ้นมาก็เลยส่งนกกระสาลงมาให้ ครั้นแล้วนกกระสาก็จับกบในสระนั้น
กินจนหมด ชาวเจ้าจึงอยากให้ทุกคนนึกถึงนิทานตอนนี้ให้ดี ๆ ว่า ถ้าไม่เอาท่อนไม้ก็จะ
ต้อง ได้นกกระสาแทน

(“หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชวลิต” หน้า 58)

บทความเรื่อง “สงครามโฆษณา” ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ทาง
การเมือง โดยเฉพาะกรณีศึกบ้านร่มเกล้าที่จังหวัดพิษณุโลก การเตรียมพร้อมป้องกันข้าศึกของไทย
ซึ่งยกนิทาน เรื่อง “หมาป่ากับลูกแกะ” ประกอบในตอนเปิดเรื่อง ดังตัวอย่าง

การกล่าวหาอีกฝ่ายหนึ่งก่อนจะลงมือฆ่าเหยื่อ นับเป็นรูปแบบสำคัญของสงครามที่ใช้กันมา
แต่ครั้งบรมสมกับย์ หมาป่าก่อนจะกินลูกแกะ อีสบก็เล่าเอาไว้ว่าได้กล่าวหาว่าลูกแกะกวาน
น้ำให้ขุ่น เมื่อลูกแกะปฏิเสธ หมาป่าก็อ้างว่าถึงเี่ยงไม่ได้ทำ พ่อของเี่ยงก็ทำ กัดคาพิ้งน้ำ
ทางเดินของลิเบีย เมื่อไม่กี่วันมานี้ก็เริ่มปลุกระดมคนอินเดียแดงในอเมริกากลางให้ลุกขึ้น
เรียกร้องดินแดนคืนจากคนผิวขาวในสหรัฐ ถึงเี่ยงไม่ได้เอาดินแดนของข้าไป พ่อของเี่ยง
ก็เอาไป ลาวก่อนเข้ามายึดดินแดนบางลัวนบนฝั่งแม่น้ำโขงในจังหวัดพิษณุโลกของไทย
ก็ได้กล่าวหาว่าไทยส่งทหารเข้าไปยึดครองสามหมื่นบ้านชายแดนไทยลาวที่อำเภอเนินป่าด
จังหวัดอุตรดิตถ์ เมื่อปี 2528

(“สงครามโฆษณา” หน้า 58)

1.2.7 การเปิดเรื่องโดยการใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย

คือการกล่าวเริ่มต้นบทความโดยอ้างถึงสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย พร้อมอธิบายความหมายเพื่อโยงเข้าสู่เนื้อหาต่อไป

รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยใช้สำนวนสุภาษิต หรือคำพังเพยน้อยมาก การใช้สำนวน สุภาษิต มากกล่าวเปิดเรื่องนั้นสามารถสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านได้มากไม่แพ้วิธีอื่น ๆ เพราะสำนวนสุภาษิตต่าง ๆ มักจะคุ้นหูคุ้นตาผู้อ่าน เมื่อถูกหยิบยกขึ้นมากล่าวในตอนเปิดเรื่อง ย่อมทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ไม่ยาก ดังตัวอย่างจากเรื่อง "แพ้เป็นพระ" ซึ่งใช้สุภาษิต บทที่ว่า "แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร" ในตอนเปิดเรื่อง คือ

ไทยเรามีคำพูดอันเป็นคติเตือนใจให้เราหยิบยกเอามาใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย โดยไม่จำเป็นต้องเป็นแต่ตามคติความเชื่อถือของจีน เมื่อผู้นำไทย - ลาว เกิดความสัมพันธ์ในบาปบุญคุณโทษของการเข้ามาล้างโคตรพี่น้องกัน และตกลงหย่าศึกชายแดนที่บ้านร่มเกล้ากันได้ คำไทยคำหนึ่งก็ผุดขึ้นมาตรงหน้าโดยไม่รีรอว่า "แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร" คำว่า "แพ้" ในที่นี้ไทยเราไม่ได้หมายถึง การันต์ตรงต่ออุปมาจนแพ้ แต่หมายถึงว่าการยับยั้งซึ่งใจไม่ก่อเหตุให้ลุกลามใหญ่โตต่อไป แม้จะถูกสับประมาทว่าเป็นคนขี้แพ้ก็ตามที่ ส่วนคำว่า "ชนะ" ก็หมายถึงการเพิ่มเกริมในพลกำลังที่เหนือกว่า เข้ามาฟันทำลายศัตรูผู้อ่อนแอกว่าไทยโดยไม่คำนึงถึงบาปกรรมใดใดทั้งสิ้น โดยนิยามความหมายดังกล่าว การแพ้จึงหมายถึงความมีใจพระ การชนะจึงหมายถึงการมีใจมาร

("แพ้เป็นพระ" หน้า 64)

1.2.8 การเปิดเรื่องโดยการอ้างถึงบทเพลง

คือการใช้บทเพลงเป็นข้อมูลในการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง

การเปิดเรื่องในลักษณะนี้ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มาก เพราะใช้บทเพลงที่ได้รับความนิยมในขณะนั้นมากล่าวถึงเนื้อหา หรือใช้วิพากษ์วิจารณ์

เพื่อนำไปสู่เนื้อหาต่อไป บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้วิธีนี้น้อยมาก คือพบเพียง 1 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง "ท.ทหารอดทน" ซึ่งกล่าวถึง เนื้อเพลง "ท.ทหารอดทน" ของ วงคาราบาวแล้วจึงสรุปโยงไปสู่เนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการ ดังตัวอย่าง

เพลง "ท.ทหารอดทน" เคยถูกห้ามออกอากาศมาพักหนึ่ง แล้วก็เลิกห้าม เนื้อเพลงพูดถึงพลทหารเกณฑ์บ้านนอกออกมา ที่ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารรับใช้บ้านขุนนายของผู้กอง ต้องทำงานสารพัดอย่าง แม้กระทั่งชักน้ำให้ลูกสาวขุนนายในที่สุดก็ถูกจับอัดเบ็ดออกมา เมื่อคิดจะเด็ดดอกฟ้า เพลงนี้ทำให้เกิดความคิดหลายอย่างที่จะปรับปรุงกองทัพ โดยเฉพาะการทำให้ทหารบ้านผู้น้อยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ต้องมาจากทหารเกณฑ์ และไม่ต้องเป็นทหารรับใช้ แต่ทว่าความคิดนี้เช่นนี้ก็จะถูกหุ้ดหุบจะจกไป เมื่อตัวจักรใหญ่ ต้องตกเป็น "ท.ทหารอดทน" เสียเอง

("ท.ทหารอดทน" หน้า 56)

1.2.9 การเปิดเรื่องโดยการสรุปความคิดเห็น

คือการแสดงทรรศนะของผู้เขียนโดยย่อหรือสรุปที่ผู้เขียนมีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อใช้ในการกล่าวเปิดเรื่อง อันจะนำไปสู่การกระจายความคิดหรืออธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ในส่วนของเนื้อหาต่อไป

การเปิดเรื่องโดยวิธีนี้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคิด หรือประเด็นหลัก ๆ โดยย่อที่ผู้เขียนต้องการส่งสารมาถึง ส่งผลให้ผู้อ่านสนใจและคาดการณ์ว่าเรื่องราวจะอย่างไร เนื้อหาได้ไม่ยากนัก และสามารถทำความเข้าใจอย่างละเอียดลึกซึ้งได้เมื่ออ่านเนื้อหา บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยการสรุปความคิดเห็นได้อย่างน่าสนใจ เช่น

เรื่อง "กฎหมายใครกฎหมายมัน"

เรื่อง "6 เดือนมันน่าขมขื่น"

เรื่อง "เนื้อช้าง ปะเนื้อช้าง"

เรื่อง "วิธีเฝ้ารักษาติของรัฐบาลคือยบปัญหา"

ฯลฯ

บทความ เรื่อง "6 เดือนอันน่าขมขื่น" ได้กล่าวถึง การเป็น
นายกรัฐมนตรีคนที่ 16 ของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ว่าเป็น "คนดีที่สุด" แต่เมื่อเวลา
6 เดือน ผ่านไป ศาสดาก็สามารถสรุปความจริงได้เท่ากับคำว่า "6 เดือนอันน่าขมขื่น"
ดังตัวอย่าง

ก็เห็นจะไม่มีคำอื่นใดที่จะเอามาเรียกได้ สำหรับประชาชนคนที่อยู่ในประเทศที่เรียกว่า
ไทยนี้ ขณะเมื่อขุนนางสอพลอ และส.ส. นายทุนช่วยกันยกเอา พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ขึ้นนั่งเก้าอี้นายกรัฐมนตรีคนที่ 16 พร้อมกับโห่ร้องว่าชายคนนี้เป็นคนดีที่สุดแล้ว ที่จะ
แสดงความรู้สึกต่อการบริหารประเทศ ของ "คนดีที่สุด" คนนี้เมื่อ 6 เดือนผ่านไปได้
นอกเสียจากคำว่า "6 เดือนอันน่าขมขื่น"

("6 เดือนอันน่าขมขื่น" หน้า 50)

1.2.10 การเปิดเรื่องโดยการอ้างอิงเหตุการณ์การเมืองในอดีต

คือการนำเอาภาพเหตุการณ์หรือเรื่องราวเกี่ยวกับการเมืองใน
อดีต มาใช้กล่าวนาหรือยกตัวอย่างเป็นอุทาหรณ์ เพื่อโยงเข้าสู่เนื้อหา

การเปิดเรื่องโดยวิธีนี้ ผู้เขียนมักจะหยิบยกเหตุการณ์
ทางการเมืองในอดีตที่สำคัญ ๆ มาเป็นตัวอย่างหรืออุทาหรณ์เพื่ออภิปรายเปรียบเทียบกับ
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมากมักเป็นความคิดทางการเมืองที่ค่อนข้างรุนแรง และแสดง
ออกอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ การนำเหตุการณ์ทางการเมืองในอดีตมากล่าวอ้างเชิง
เปรียบเทียบทำให้เนื้อหา ของบทความที่กล่าวเปิดเรื่องในลักษณะนี้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

บทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้การเปิดเรื่อง
โดยการอ้างอิงการเมืองในอดีตพอสมควร เช่น

เรื่อง "ไทยระวัง! ถูกหลอกไปข่มขืน"

เรื่อง "ปลดปล่อย 6 ต.ค. นศ.ในป่าจะมาเมือง?"

เรื่อง "บทเรียน 14 ตุลา"

เรื่อง "การขึ้นทางการเมืองของทหาร"

เรื่อง "ทุบกระจกแล้วจะได้อะไรขึ้นมา"

เรื่อง "การใช้พลังที่นาระวัง!"

เรื่อง "มาอีกแล้วจอมตลกขูดเก่า"

ฯลฯ

ตัวอย่าง เช่น บทความเรื่อง "บทเรียน 14 ตุลา" ที่กล่าวระลึกถึงวันครบรอบ 5 ปี ของเหตุการณ์วันที่ 14 ตุลาคม ซึ่งนับได้ว่าเป็นวันประวัติศาสตร์ และเป็นวันที่ให้บทเรียนที่สำคัญที่สุดต่อคนไทยทั้งชาติ

ครบรอบ 5 ปี วันที่ 14 ตุลา ในวันนี้ ปีนี้ เราควรระลึกกันให้มาก ๆ ว่า วันที่ 14 ตุลา มีใช้วันมหาวิปโยค วันมหาปิติ วันที่ 14 ตุลา มีใช้วันวิรชนแต่เท่านี้ ยังเป็นวันประวัติศาสตร์และที่สำคัญที่สุดก็คือ เป็นวันบทเรียน

("บทเรียน 14 ตุลา" หน้า 50)

นอกจากนั้น บทความเรื่อง "การขึ้นทางการเมืองของทหาร" ที่กล่าวถึงเหตุการณ์หลัง 16 ตุลาคม 2519 ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทต่อการเมืองของไทยมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มยังเติร์ก และกลุ่มทหารประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การเสนอความคิดในการขึ้นทางการเมืองของทหาร ดังตัวอย่าง

ช่วงเวลาหลัง 16 ต.ค. 19 ทหารได้กลับเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น และได้ดำเนินนโยบายใหม่ ๆ ในการขึ้นทางการเมืองมากขึ้น ได้มีกลุ่มทหารที่แสดงตนเป็นประชาธิปไตยซึ่งมีบทบาทเด่นชัดยิ่งขึ้น ในการขึ้นทางการเมือง และขึ้นรัฐบาล

("การขึ้นทางการเมืองของทหาร" หน้า 50)

1.2.11 การเปิดเรื่องโดยการวิเคราะห์วิจารณ์และเสนอพรรณนาของ

ผู้เขียน

คือการกล่าวนาโดยการนำเสนอความคิดของผู้เขียนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแยกแยะประเด็นต่าง ๆ ประกอบการวิพากษ์วิจารณ์

การเปิดเรื่องในลักษณะนี้เป็นการแสดงทรรศนะอย่างตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม ความคิดที่เสนอต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งมีน้ำหนักมีเหตุผล และมีหลักฐานอ้างอิงประกอบ ทำให้ผู้อ่านสนใจและพอใจที่จะได้อ่านเนื้อหาของบทความเพื่อศึกษาและติดตามความคิดของผู้เขียน

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ได้นำเสนอทรรศนะหรือความคิดจนกันได้ 2 แนว คือการแสดงความคิดอย่างธรรมดาทั่ว ๆ ไป และการแสดงความคิดเห็นที่รุนแรงหรือเป็นเชิงตักเตือน เช่น

เรื่อง "บ้างช่างยุ่งแห่งพุทธศตวรรษที่ 25"	(รุนแรง)
เรื่อง "กฎหมายอภัยยศ"	(รุนแรง)
เรื่อง "หนังสือพิมพ์หุ่น"	(รุนแรง)
เรื่อง "ทหารธุรกิจ"	(รุนแรง)
เรื่อง "ไทยเมื่อสิ้นปี 2522"	(ธรรมดา)
เรื่อง "วิธีลงจากหลังเสือ"	(ธรรมดา)
เรื่อง "เสียงหัวเราะที่หายไป"	(ธรรมดา)
เรื่อง "ชีวิตในความฝัน"	(ธรรมดา)

ฯลฯ

ตัวอย่างเช่น บทความเรื่อง "กฎหมายอภัยยศ" ผู้เขียนได้แสดงทรรศนะต่อกฎหมายที่มีใช้อยู่ในเมืองไทยอย่างรุนแรง โดยสังเกตได้จากการเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกอย่างรุนแรง เช่น กฎหมายอภัยยศ หน้าด้าน เป็นต้น

มีกฎหมายหลายฉบับในเมืองไทยที่เรียกได้ว่าเป็นกฎหมายอัยศ ที่ต้องเรียกว่ากฎหมายอัยศก็ เพราะเป็นกฎหมายที่ออกมาอย่างหน้าด้าน ๆ เพียงเพื่อที่จะถูกใช้เป็นเครื่องมือให้แกกลุ่มผู้มีอำนาจและพวกคักคินาและเมื่อประชาชนเรียกร้องให้มีการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงเสียใหม่ ก็จะได้รับการเมินเฉยหรือไม่ก็จะมีการระดมข้ออ้างต่าง ๆ นานาออกมาให้เห็นว่า ในขณะที่ประชาชนของประเทศยังโง่เขลาเบาปัญญาหาภูมิรู้ทางประชาธิปไตย ได้น้อยเต็มทีนี้ กฎหมายเหล่านี้ยังจำเป็นอยู่

(“กฎหมายอัยศ” หน้า 58)

บทความเรื่อง “ชีวิตในความฝัน” ผู้เขียนได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับ “การลดค่าเงินบาท” ของรัฐบาล เป็นการเสนอความคิดเห็นอย่างธรรมดาทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่าง

นับจากนี้ไปอีกไม่ถึงสองเดือน ก้าวชนธรรมาติ - ชุมทองบุมใหม่ของไทย ก็จะผุดเกิดขึ้น และหลัง ไหลออกมาเอบอบพันพสุธาของแหลมทอง ที่กันดารแห้งแล้งมาเป็นเวลานาน ให้นำกลับคืนคืนชีพขึ้น ดังแสงทองที่โผล่ขึ้นมาจากขอบฟ้าที่มีคมอนธกาลมาหลายชั่วอายุขัย และในเวลาเดียวกันนั้น จากผลของการมองการณ์ไกลของรัฐบาล การลดค่าเงินบาท ก็จะช่วยให้สินค้านำเข้าของไทยที่ส่งออกไปจากหน้ายยังต่างประเทศ ทั้งสินค้าเกษตรกรรม และสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อผู้ซื้ออย่างทันตาเห็น นาเงินตราอันมีค่าเข้าสู่ประเทศอย่างมากมาย เป็นผลให้ชาวไร่นาผู้ยากจน ได้ลืมตาอ้าปากขึ้นมาได้ ในขณะเดียวกันชนชั้นสูงก็จะลดต่ำลงมาก เพราะว่าราคาของสินค้าจากต่างประเทศได้มีราคาสูงขึ้นไปด้วยผลของการลดค่าเงินบาทครั้งนี้

(“ชีวิตในความฝัน” หน้า 50)

1.3 การเสนอเนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง หมายถึง ส่วนรายละเอียด อันประกอบด้วยส่วนที่เป็นความคิดเห็นกับข้อมูลหรือเรื่องราว ดังที่ สิทธา พินิจกุล และคนอื่น ๆ (2516 : 83) ได้กล่าวว่า "เนื้อเรื่องจะแบ่งออกเป็นสองตอน คือตอนที่ขยายความให้รับกับคำนำ อธิบายความคิดความเห็นให้กระจ่างชัด แล้วจึงถึงตอนที่สอง คือตอนที่หาหลักฐานข้อเท็จจริง ตลอดจนสถิติข้อมูลต่าง ๆ มาสนับสนุนความคิดเห็นของตนให้มีหลักฐานหนักแน่น น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น" บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส มีกลวิธีการเสนอเนื้อเรื่องที่หลากหลายแตกต่างกันไปถึง 10 วิธี โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- 1.3.1 ใช้เหตุการณ์ในประเทศเพื่อการวิเคราะห์
- 1.3.2 ยกเหตุการณ์ในต่างประเทศเป็นข้ออ้างอิงหรือเป็นอุปมาพจน์
- 1.3.3 ใช้เหตุผล
- 1.3.4 อ้างอิงคำพูดของบุคคล
- 1.3.5 อ้างอิงประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์ในอดีต
- 1.3.6 อ้างอิงสุภาษิต สำนวน หรือคำพังเพย
- 1.3.7 เสนอแนะแนวทางแก้ไข
- 1.3.8 อ้างอิงนิทาน
- 1.3.9 อ้างอิงเอกสาร
- 1.3.10 ใช้คำถาม

1.3.1 ใช้เหตุการณ์ภายในประเทศเพื่อการวิเคราะห์

หมายถึง การนำเอาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในประเทศไทย ซึ่งอาจรวมส่วนที่เป็นข่าวด้วย มาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบการวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น เพื่อเสนอทรรศนะหรือแนวคิดของตน

การนำเสนอเนื้อเรื่องด้วยวิธีนี้มักเป็นวิธีที่ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้เป็นจำนวนมากเพราะนอกจากจะเป็นการนำเสนอแนวคิดต่าง ๆ ของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องใด

เรื่องหนึ่งอย่างตรงไปตรงมาแล้ว การกล่าวอ้างถึงข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ
ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้มากกว่าวิธีอื่น ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวนี้ จะส่งผลกระทบ
ต่อผู้อ่านโดยตรง คือเข้าใจเรื่องราว เห็นภาพได้อย่างชัดเจนและที่สำคัญคือมีโอกาสคล้อยตาม
ความคิดเห็นของผู้เขียนได้มาก เพราะผู้อ่านเองสามารถระลึกถึงรายละเอียดต่าง ๆ ของข่าว
หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยที่ผู้เขียนอาจมิได้กล่าวถึงไว้ในบทความเรื่องนั้น ๆ ก็ได้

บทความที่เสนอเนื้อเรื่องโดยใช้เหตุการณ์ในประเทศเพื่อการ
วิเคราะห์ เช่น

เรื่อง "บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์"

เรื่อง "ประชาธิปไตยของปลาหมอ"

เรื่อง "เปรม - จะปรับ ครม. หรือว่าจะวางเฉย"

เรื่อง "บักจั่ว ไหม้อสควา"

เรื่อง "เปรมกับอันตรายที่มองเห็น"

เรื่อง "สมเด็จพระบรมฯ เยือนจีน"

ฯลฯ

ตัวอย่างเช่น บทความเรื่อง "เปรม - จะปรับ ครม. หรือว่า
จะวางเฉย"

เมืองไทยนั้นสุขสงบและสบายอยู่ท่ามกลางความสงบ และพืชสังครามของเศรษฐกิจ
เสื่อมทรามทั่วโลก แต่ประชาชนและผู้คนทั้งหลายก็ยังเชื่อว่า ถ้าหากเรามีผู้นำในการ
บริหารประเทศที่ "มือถึง" กว่านี้เราก็จะสามารถยกระดับคนยากจน และคนไร้การศึกษา
ให้มีชีวิตที่พ้นจากความทุกข์ขมขื่นขึ้นมาได้ เจ็ดปีแล้วที่นายพลเปรมได้ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี
เขามีอะไรที่ทำได้ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่สุขสบายขึ้นมาได้บ้าง ทั้ง ๆ ที่เขาพูด
ไม่ขาดปากว่าเขาส่งสารคนยากจนที่มีอยู่ถึง 10 ล้านคน และตั้งใจที่จะทำให้คนยาก
คนจนจำนวนนี้หายความยากจนให้ได้ แต่เจ็ดปีที่ผ่านมา คนยากคนจนที่เดิมมีอยู่ 10 ล้านคน

นั้น น่าจะเพิ่มไปมากกว่าอีกเท่าตัว ในเมื่อทุกวันนี้มองไปทางไหนก็เห็นแต่คนปากกัตุตันกับ
แม้กระทั่งในเมืองหลวงและตรงใจกลางเมืองหลวงเอง

(“เปรม-จะปรับ ครม. หรือว่าจะวางเฉย” หน้า 66)

จากตัวอย่างบทความเรื่อง “เปรม - จะปรับ ครม. หรือว่า
จะวางเฉย” ซึ่งได้กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ในช่วงการปกครองบ้านเมืองโดยนายก
รัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีมาแล้วถึง 7 ปีเต็ม แต่ไม่สามารถ
แก้ไขสภาวะเศรษฐกิจให้ดีขึ้นได้เลย ประชาชนที่ยากจนมีอยู่ 10 ล้านคน จากคำพูดของ
พลเอกเปรม เมื่อเวลาผ่านไปคนจนก็คงเพิ่มจำนวนมากขึ้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า การเสนอ
เนื้อเรื่องโดยการใช้ข่าวหรือเหตุการณ์ภายในประเทศ เพื่อการวิเคราะห์นั้น ผู้อ่านสามารถ
“หยั่งเห็น” ได้อย่างชัดเจนว่า สภาพความยากจนของประชาชน จำนวน 10 ล้านคน และมีที่ท่า
จะเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อย ๆ การปกครองประเทศของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ หรือสภาวะเศรษฐกิจ
ที่ตกต่ำอย่างเห็นได้ชัด มีอยู่จริงหรือไม่ ความคิดต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำเสนอจึงสามารถสร้างความ
เข้าใจและ โหม่งหัวใจให้อ่านเห็นด้วยกับความคิดของผู้เขียนได้ไม่ยากนัก

1.3.2 ยกเหตุการณ์ในต่างประเทศเป็นข้ออ้างอิงหรือเป็นอุทาหรณ์

หมายถึง การนำเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ มาใช้
เป็นข้ออ้างอิง หรือเป็นอุทาหรณ์เปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในเมืองไทย ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียน
ต้องการจะนำเสนอในเนื้อเรื่อง

การเสนอเนื้อเรื่องด้วยวิธีนี้ ผู้วิจัยพบในบทความของ รัตนะ
ยวาระประภาส เป็นจำนวนมาก คุณสมบัติของนักเขียนโดยทั่วไปนั้น มักเป็นผู้ที่ชอบอ่าน และติดตาม
ข่าวสารในต่างประเทศ แต่ รัตนะ ยวาระประภาส ยังสามารถนำเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
มาใช้เป็นข้อมูลยกขึ้นกล่าวอ้างอิง หรือเปรียบเทียบเข้ากับสิ่งที่ตนต้องการนำเสนอได้อย่างน่าฟัง
และน่าติดตามเนื้อเรื่อง ไปจนจบ แม้ผู้อ่านจะไม่เคยรู้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ในต่างประเทศ
เหล่านั้นมาก่อน ก็สามารถได้รับความรู้เพิ่มเติมและเข้าใจได้ไม่ยากนัก ในกรณีที่ผู้อ่านรู้และเคย

ไคยีน ได้ฟังเหตุการณ์ในต่างประเทศมาบ้างแล้วก็ยังสามารถทำความเข้าใจได้มากขึ้น และรู้สึกประทับใจในตัวผู้เขียนที่สามารถนำเรื่องราวต่างแดนมาผูกเข้ากับเนื้อเรื่องจริง เพื่อให้เนื้อเรื่องดำเนินไปได้อย่างน่าสนใจ

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ใช้กลวิธีการเสนอ

เนื้อเรื่องโดยยกเหตุการณ์ในต่างประเทศเป็นข้ออ้างอิงหรือเป็นอุทาหรณ์ เช่น

เรื่อง "บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์"

เรื่อง "แนวทางปฏิวัติไทย"

เรื่อง "อำนาจอธิปไตยยังไม่ใช้ของประชาชน"

เรื่อง "ข้าราชการเมืองไทย"

เรื่อง "ฝ่ายค้านยังไม่เป็นหลักให้ประชาชน"

เรื่อง "เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล"

เรื่อง "ระบบการเลือกตั้งกับคอมมิวนิสต์"

เรื่อง "ระวัง! จักรวรรดินิยมรุ่นใหม่"

เรื่อง "การประมง "ไม่" สดุด"

เรื่อง "ไทยเตรียมรับสงครามหรือยัง"

ฯลฯ

ดังตัวอย่างเช่น บทความเรื่อง "บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์" ที่กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศจีน ซึ่งผู้เขียนได้บรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาสู่ประเด็นที่ต้องการชี้แนะ คือเตือนสติคนไทยนั่นเอง

เหตุการณ์ในจีนสองสามสัปดาห์ที่ผ่านมา อันทว่าว่าจะจบลงเมื่อนายหูเห่าป้ง ถูกบีบบังคับให้เขียนคำสารภาพผิด และออกจากตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนไปนับเป็นตัวอย่างอันดีต่อบรรดาบเลือนายทั้งหลายในประเทศไทย ซึ่งเมื่อสองทศวรรษที่ผ่านมา เคยเชื่อว่าแนวทางของพรรคคอมมิวนิสต์จีน เป็นแนวทางเดียวที่จะทำให้ประชาชนเป็นใหญ่ในแผ่นดินได้ แต่ต่อมาเมื่อเหมาเจ๋อตงเกิดตายลงเพราะโรคชรา เป็นเหตุให้นาง

เจียงซิง ภริยาม่ายของเหมาเจ๋อตงและบุคคลสำคัญของพรรคอีก 4 คน ที่ถูกตั้งชื่อใหม่ว่า "แก๊งสี่คน" ถูกจับกุมมาตัวขึ้นพิจารณาและขังคุกไว้ จนทุกวันนี้และทำให้ตั้งเสียงผู้ถูกอับเหต้ออกจากเทียนอันเหมินพักใหญ่ กลับเข้ามาয়คองอาจได้อีก ซึ่งต่อมาเขาก็ได้ปลดนายหัวโก๊ะผิง (ที่เชื่อว่าเป็นลูกชายของเหมาเจ๋อตงและเป็นทายาททางการเมืองของเหมาต่อจากหลินเปียวที่ถูกฆ่าไปก่อนหน้านี้) ออกจากอู่ทาสสูงสุดได้สำเร็จ พวกกบเลือกนายในเมืองไทย จึงได้หันเหอออกมาหาแนวทางประชาธิปไตยโดยแบบยุโรปมากขึ้น

(“บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์” หน้า 28)

1.3.3 ใช้เหตุผล

หมายถึง การใช้เหตุผลมาอ้างอิงประกอบในการเสนอเนื้อเรื่อง เพื่อมุ่งสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้อ่าน

การเสนอเนื้อเรื่องแบบนี้ ถ้าหากผู้เขียนสามารถใช้เหตุผลที่มีหลักฐาน มีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ มาประกอบการแสดงความคิดเห็นในการนำเสนอเนื้อเรื่องแล้ว บทความเรื่องนั้นจะสามารถประสบความสำเร็จในการตรึงผู้อ่านให้ติดตามเรื่องโดยตลอด บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้วิธีเสนอเนื้อเรื่องโดยใช้เหตุผลอยู่พอสมควร การเลือกใช้เหตุผลของ รัตนะ ยาวะประภาส จะมีลักษณะที่เป็นแบบฉบับเฉพาะตน คือเมื่อแสดงเหตุผลมักจะใช้คำว่า “เหตุผล” ปรากฏในบทความเสมอ เหตุผลที่หยิบยกมาใช้นั้น บางครั้งก็เป็นเหตุผลส่วนตัวของผู้เขียนเอง บางทีก็จะเป็นการให้เหตุผลโดยการอ้างอิงแหล่งข้อมูลอื่นหรือเหตุผลของผู้อื่น ซึ่งลักษณะการใช้เหตุผลของผู้เขียนดังกล่าว ส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและเห็นคล้อยตามไปกับความคิดของผู้เขียน เหตุผลที่ รัตนะ ยาวะประภาส เลือกใช้นั้นจะมีความหนักแน่นมีหลักฐานรองรับ ซึ่งเป็นกลวิธีการเสนอเนื้อเรื่องที่ดีเหมาะสำหรับการเขียนบทความที่ต้องการให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความคิด หรือเป็นการเน้นย้ำความคิดให้เป็นไปตามที่ผู้เขียนต้องการ

ตัวอย่างเช่น บทความเรื่อง "มองแง่มุมคาโลลามะถูกห้ามเข้า
ไทย"

เหตุผลของกระทรวงต่างประเทศไทยก็มีความน่าฟังอยู่พอสมควร ในเมื่อเริ่มคบกับจีนที่
ไทยเคยเรียกก่อนหน้านั้นว่า จีนแดงนี้ ไทยก็ได้แสดงความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนขาวหรือ
ได้หันทันที แต่ก็ยังให้สิทธิในการติดต่อทางการค้าและการไปมาหาสู่โดยผ่านทางสาย
การบินได้ทันที ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าไทยถือว่าจีนมีเงินเดียว แต่ว่าเหตุผลอีกประการหนึ่ง
นั้นเรียกได้ว่าตรงกันข้ามกับข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ ในเมื่อไทยได้ยินยอมให้เจ้าสำนักเดินทาง
เข้ามาแสดงบทบาททางการเมืองในประเทศไทยได้เต็มที่

(“มองแง่มุมคาโลลามะถูกห้ามเข้าไทย” หน้า 58)

1.3.4 อ้างอิงคำพูดของบุคคล

หมายถึง การนำคำพูดหรือคำกล่าวของบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากล่าว
อ้างเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์ในส่วนของเนื้อเรื่อง

การเสนอเนื้อเรื่องด้วยวิธีการอ้างอิงคำพูดของบุคคลนี้ ส่วนมากมัก
จะเป็นบุคคลสำคัญของประเทศ เช่น นายกรัฐมนตรี นายทหารชั้นผู้นำกองทัพบก หรือคดียุติ
ประเทศที่สำคัญ ๆ และยังมีบทบาทต่อการบริหารงานของประเทศอยู่ คำพูดของกลุ่มบุคคล
ดังกล่าวนี้ โดยมากมักจะมีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้ฟัง เนื่องจากคำพูดทุกคำที่บุคคลเหล่านี้
พูดออกมา สามารถเป็นความจริงหรือเป็นไปตามที่พูดได้มาก เช่น ผู้บัญชาการทหารบกบอกว่า
อาจจะปฏิวัติ ทุกคนที่ได้ยินได้ฟังก็ต้องกลัวเป็นธรรมดาและที่สำคัญก็คือ มันสามารถจะเป็นจริงได้
เพราะอำนาจอยู่ในมือของบุคคลเอง เป็นต้น ดังนั้นการนำเสนอเนื้อเรื่องโดยอ้างอิงคำพูดของ
บุคคล จึงทำให้เนื้อเรื่องของบทความได้รับความสนใจจากผู้อ่าน การวิเคราะห์วิจารณ์คำพูด
ต่าง ๆ ของผู้เขียนเป็นสิ่งที่ผู้อ่านเองก็คิดไว้และใคร่อยากรู้ว่าผู้เขียนคิดอย่างไรต่อคำพูดนั้น
บทความที่เสนอเนื้อเรื่องในแนวนี้นี้จึงสามารถสะกดผู้อ่านให้ติดตามบทความไปจนจบได้ดีเช่นกัน

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่นำเสนอเนื้อเรื่องโดย

อ้างอิงคำพูดของบุคคล เช่น

เรื่อง "นึกจู้กับการปฏิวัติ"

เรื่อง "นายว่าข้าพหลอย"

เรื่อง "ภารกิจมนุษยธรรม"

เรื่อง "นายกรัฐมนตรีคนต่อไปไม่ชื่อเกรียงศักดิ์"

เรื่อง "เปรมกับอันตราที่ยมมองเห็น"

เรื่อง "ระบบการเลือกตั้งกับคอมมิวนิสต์"

ตัวอย่างเช่น บทความเรื่อง "นึกจู้กับการปฏิวัติ" ได้กล่าว

อ้างอิงคำพูดของ "นึกจู้" หรือพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งพูดประโยคที่ว่า "ไม่คิดปฏิวัติ แต่ถ้าหากจะปฏิวัติ จะขออนุญาตประชาชน" ประโยคดังกล่าวผู้เขียนได้หยิบขึ้นมาเป็นประเด็นในการวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งแน่นอนที่สุดว่าผู้อ่านสามารถตระหนักชัดด้วยตัวเองว่าผู้บัญชาการทหารบกสามารถปฏิวัติได้ บทความเรื่องนี้จึงน่าติดตามอ่านจนจบ

คำพูดของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ผู้บัญชาการทหารบกที่ตอบต่อที่ประชุมสัมมนาเรื่องบทบาททางการเมืองของกองทัพบกที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อสัปดาห์ปลายเดือนมกราคมว่าตัวเขาเองนั้นไม่คิดที่จะปฏิวัติ แต่ถ้าหากเขาจะปฏิวัติ เขาก็จะขออนุญาตประชาชนก่อนนั้น นับว่าเป็นเสมือนระเบิดเวลาลูกใหญ่ที่ถูกนำมาตั้งไว้กลางใจเมือง ทำหายนการถอดเข่นวนของผู้เชี่ยวชาญทางวัดระเบิดทุก ๆ คนทีเดียว

("นึกจู้กับการปฏิวัติ" หน้า 50)

1.3.5 อ้างอิงประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์ในอดีต

หมายถึง การนำเสนอเนื้อเรื่องด้วยการนำประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตมาประกอบในการแสดงทรรศนะของผู้เขียน

การนำเสนอเนื้อเรื่องวิธีนี้ ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนสามารถแสดงภูมิรู้ของตนได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในเรื่องของประวัติศาสตร์สากล ผู้เขียนสามารถนำเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านั้นมาบรรยายได้อย่างน่าสนใจ มีวิธีการโยงใยเรื่องราวในประวัติศาสตร์สู่เนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการ ซึ่งวิธีการเช่นนี้เองที่ส่งผลให้บทความของผู้เขียนได้รับความสนใจจากผู้อ่าน สิ่งที่ผู้วิจัยพบได้อีกประการหนึ่งก็คือ ผู้อ่านจะรู้สึกประทับใจในความรอบรู้ของผู้เขียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสนใจของผู้อ่านอีกด้วย

ในส่วนของการยกเหตุการณ์ในอดีตมากล่าวอ้างถึง ผู้เขียนสามารถนำเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีตมาวิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างมีเหตุผล การโยงเรื่องราวจากอดีตสู่เรื่องราวในปัจจุบันทำได้อย่างแนบเนียนกลมกลืน การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยอ้างอิงประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์ในอดีต จึงเป็นการเพิ่มสีสันให้กับเนื้อเรื่องของบทความที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่ง

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ใช้กลวิธีนำเสนอเนื้อเรื่องโดยอ้างอิงประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์ในอดีต เช่น

เรื่อง "บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์"

เรื่อง "สมเด็จพระบรมฯ เยือนจีน"

เรื่อง "แนวทางปฏิวัติไทย"

เรื่อง "การใช้พลังที่นาระวัง"

เรื่อง "ทุบกระຈกเสียแล้วจะได้อะไรขึ้นมา"

เรื่อง "การขึ้นทางการเมืองของทหาร"

เรื่อง "บทเรียน 14 ตุลา"

ฯลฯ

ตัวอย่างบทความ เรื่อง "บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์"

ซึ่งอ้างอิงประวัติศาสตร์ประเทศจีนสมัยโบราณ

จีนั้นหลังจากราชวงศ์แมนจูของพระนางซูสีไทเฮาล่มลง ก็ตั้งตนเป็นสาธารณรัฐบนความ
เคียดแค้นของประชาชนทุกหย่อมหญ้า เนื่องจากจีนนั้นเป็นประเทศอันกว้างขวางขึ้นมา
ได้จาก ฝีมือของเจงกิสข่าน และกบฏโล่วชานแห่งมองโกล ต่อมาเมื่อมองโกลเสื่อมอำนาจ
ลง แมนจูก็เข้ามาเป็นใหญ่ คราวจนสิ้นแผ่นดินของซูสีไทเฮา คนในเมืองจีนจึงมีมากมาย
หลายชาติ โดยเฉพาะคนมองโกลกับแมนจูซึ่งเป็นชนกรณมาแต่เดิมกัน ได้เข้ามาอาศัยอยู่
เป็นจำนวนมาก ทั้งยังได้ผสมกันอีกกลายเป็นคนคิดแผ่นดินอีกเป็นจำนวนไม่น้อย
แต่รัฐธรรมนูญของจีนยุคเหมา เจ๋อตงเป็นใหญ่ก็ได้คิดเขียนประวัติศาสตร์เสียใหม่โดย
กล่าวว่า แม้จีนจะประกอบด้วยชนเผ่าต่าง ๆ ร่วมร้อยเผ่าก็ตาม ชนชาติอื่นที่จีนถือว่าเป็น
คนจีนก็มีอยู่มากกว่า 90%

(“บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์” หน้า 58)

บทความ เรื่อง “ความพ่ายแพ้ของคอมมิวนิสต์ไทย” กล่าวถึง
เหตุการณ์ในอดีตสมัยหลวงประดิษฐมนูธรรม และหลวงพิบูลสงคราม ดังตัวอย่าง

หลวงประดิษฐมนูธรรมจะเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ นั้นเป็นเรื่องประเด็นหนึ่ง เช่นเดียวกับ
หลวงพิบูลสงครามเป็นเผด็จการหรือเปล่า ต่างฝ่ายต่างก็หยิบยกข้อเสียข้อผิดพลาดแต่ละ
ฝ่ายขึ้นมาโจมตีและทำลายกันไป แต่ข้อเท็จจริงในความคิดและประสบการณ์ของข้าพเจ้า
คอมมิวนิสต์ในเมืองไทยมันเกิดขึ้นตั้งแต่ตอนนั้นแล้ว เนื่องจากอิทธิพลของการปฏิบัติใน
โซเวียตไหลบ่าลงมากท่วมเมืองจีน และจากเมืองจีนก็ไหลทะลักลงมายังเวียดนามและไทย

(“ความพ่ายแพ้ของคอมมิวนิสต์ไทย” หน้า 50)

1.3.6 อ้างอิงสมาชิก สำนวน หรือคำพังเพย

หมายถึง การนำสำนวน สำนวน หรือคำพังเพย มากล่าวอ้างอิง
เพื่อเปรียบเทียบกับเนื้อเรื่องที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

การนำเสนอเนื้อเรื่องวิธีนี้โดยมากผู้เขียนมักเลือกสุภาษิต สำนวน หรือคำพังเพยที่ผู้อ่านโดยทั่วไปคุ้นเคย และเข้าใจความหมายได้ไม่ยากนัก เพื่อนำมาอธิบายและผูกโยงเข้าสู่เนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงหรือเพื่อเป็นคำกล่าวเทียบเคียงกับเหตุการณ์ที่ผู้เขียนต้องการ โดยที่ผู้เขียนไม่ต้องกล่าวข้อความมากก็สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ต้องการส่งมายังผู้อ่านได้ เพราะผู้อ่านเข้าใจความหมายของสุภาษิต สำนวน หรือคำพังเพยนั้นอยู่แล้ว จึงเกิดการหยั่งเห็นและเข้าใจอย่างลึกซึ้งโดยมิต้องนำมากล่าวอธิบายซ้ำอีก

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้วิธีการเสนอเนื้อเรื่องวิธีนี้จำนวนไม่มากนัก เช่น

เรื่อง "กุหลาบกับหนามแหลม"

เรื่อง "เปรมปรีศนา"

เรื่อง "กัมพูชาที่น่าวิตก"

ดังตัวอย่างบทความ เรื่อง "เปรมปรีศนา" ได้นำสุภาษิตที่ว่า "พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง" มาเทียบกับการกระทำของพลเอกเปรม ดิษฐานนท์ที่ดำเนินการปกครองประเทศโดยมีพฤติกรรม ในตนเองเดียวกันกับสุภาษิตดังกล่าว ซึ่งไม่จำเป็นต้องอธิบายมาก ผู้อ่านก็สามารถทำความเข้าใจได้และเห็นภาพอย่างชัดเจน

พลเอกเปรมขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีเมืองไทยท่ามกลางกระแสน้ำอันเชี่ยวกรากทางการเมืองและการทหาร แต่ด้วยการวางแผนอันชาญฉลาดร่วมกันของผู้ทรงอำนาจหลายฝ่าย เปรมผู้เดินหมาก "พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง" ก็สามารถบริหารวาทะสาส์น และคลื่นลมมาได้เป็นอย่างดี

("เปรมปรีศนา" หน้า 58)

บทความเรื่อง "กัมพูชาที่น่าวิตก" ได้ใช้คำพังเพยที่ว่า "เนื้อไม้ได้กิน หนังไม้ได้รอง เอากระดูกมาแขวนคอ" เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสถานการณ์ของประเทศไทยในการแบกรับเรื่องปัญหาของประเทศกัมพูชา ซึ่งประเทศไทยต้องเพิ่มภาระมากขึ้นโดยมิได้ประโยชน์อะไรเลยกับการกระทำดังกล่าว ดังตัวอย่าง

ความวุ่นวายในกรุงเทพฯ ได้ส่งผลกระทบโดยตรงมาถึงเมืองไทยของเรา ทั้งโดยผู้คนพากันอพยพหลบภัยเข้ามาเป็นเรือนแสนเรือนล้าน ทั้งโดยการเสียดักทางพรมแดนที่ไทยตกอยู่ในฐานะเนื้อไม้ได้กิน ทั้งไม้ได้ร้อง เอากระดูกมาแขวนคอ และที่น่าจับตามองก็คือ ไทยกลายเป็นศูนย์กลางการจารกรรมและการบ่อนทำลายครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ชนชาติไทย ทำให้คนไทยเองต้องแตกแยกกันเป็นหลายฝักหลายฝ่าย เนื่องจากอิทธิพลของมหาอำนาจที่กดขี่เข้ามาทั้งทางการเงิน การทหาร และเชื้อชาตินิยมนี้สามารถคลอบคลำให้เห็น ажกรเป็นดอกบัว ไปได้โดย ไม่ยากนัก

(“กัมพูชาที่น่าวิตก” หน้า 62)

1.3.7 เสนอแนะแนวทางแก้ไข

หมายถึง การนำเสนอเนื้อเรื่อง โดยการแสดงความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยวิธีนี้ เป็นวิธีการแสดงทรรศนะต่อเรื่องราวที่หยิบยกขึ้นมาเสนอในบทความอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีการอ้างอิงข้อมูลอื่น ๆ ประกอบ ผู้เขียนจะแสดงทรรศนะวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องราว และแสดงความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหายุ่งผู้เกี่ยวกับข้องกับเรื่องนั้น ๆ ซึ่งผู้อ่านจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจความคิดเห็นของผู้เขียนว่าวิธีการแก้ไขปัญหานั้นผู้เขียนเสนอในบทความ มีเหตุผลหรือมีความน่าเชื่อถือเพียงใด

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ มีวิธีการเสนอเนื้อเรื่องโดยเสนอแนะแนวทางแก้ไขนั้นน้อยมาก เช่น

เรื่อง “เชือกที่เหม็งเกลียวต่อไปไม่ได้อีกแล้ว”

เรื่อง “ทำไมจึงเกิดการเมืองนอกกระบ”

เรื่อง “ปัญหาประชาธิปไตยของไทย”

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง “เชือกที่เหม็งเกลียวต่อไปไม่ได้อีกแล้ว” ผู้เขียนได้แสดงทรรศนะเพื่อแนะนำหรือชี้ทางออกในการแก้ปัญหาของพรรคประชาธิปัตย์โดยวิธีการใช้เหตุผล และข้อข้อเสียประกอบ

ทางออกที่คั่นกันอยู่ที่พรรคประชาธิปัตย์เองที่จะต้องเป็นผู้นำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจว่า ความขัดแย้งภายในพรรคของตนนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นปกติวิสัยในโลกประชาธิปไตย หากไม่เช่นนั้นแล้ว ผลประโยชน์ก็จะตกอยู่กับฝ่ายตรงข้าม หรือฝ่ายที่ไม่ยืนเคียงข้างประชาธิปไตยของประชาชน อันจะทำให้เกลียวเชือกที่เขม็งอยู่แล้วขาดออกจากกันได้

(“เชือกที่เขม็งเกลียวต่อไปไม่ได้อีกแล้ว” หน้า 58)

1.3.8 การอ้างอิงนิทาน

หมายถึง การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยใช้นิทานประกอบในการแสดง
ทรรศนะเชิงเปรียบเทียบ

การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยการอ้างอิงนิทานนั้น ผู้อ่านจะเกิดความรู้สึกเพลิดเพลินในขณะที่เดียวกันก็ได้รับทราบความคิดเห็นของผู้เขียนต่อเรื่องที่กำลังนำเสนอด้วยการนำเสนอเรื่องแนวนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้เห็นว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นผู้ที่รอบรู้ในศาสตร์หลายแขนง เช่น ประวัติศาสตร์ การเมืองในอดีต เรื่องราวในต่างประเทศ และนิทาน เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนสามารถนำมาใช้ในบทความของตน ทำให้บทความมีประสิทธิภาพในการดึงดูดผู้อ่านให้ติดตามเนื้อเรื่องไปโดยตลอดได้อย่างน่าสนใจ

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่อ้างอิงนิทานในการ
นำเสนอเนื้อเรื่อง เช่น

เรื่อง “เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล”

เรื่อง “บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์”

ดังตัวอย่างบทความ เรื่อง “เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล”

ที่กล่าวอ้างอิงถึงนิทานอีสป เรื่อง “กบเลือกนาย” โดยนำมาสานเข้ากับเหตุการณ์จริงได้อย่างน่าประทับใจ

หากมีสื่อเพลงที่ไวไฟเข้ามาล่อ ผู้นำของประเทศที่ชาตูลาด หรือคณะผู้บริหารประเทศที่ชาตูลาด จังจะไม่ผูกมัดตัวเองเอาไว้กับเก้าอี้แห่งโซคลาบาบามี และอำนาจ จนนานเกิน

สมควร เขาและพวกเขาย่อมจะหันตัวเองออกมารอวันเวลาที่ประชาชนจะเรียกร้อง
ต้องการให้กลับเข้าไปใหม่ และเขาจะไม่เพี้ยศประชาชนเหมือนดังเช่น "กบเลือกนาย"
ในนิทานอีสปเพราะความทุกข์ของประชาชนนั้น ไม่มีใครสามารถแก้ไขได้ในวันเดียวปีเดียว
จะต้องวางแผนและก่อกวน พร้อมทั้งทุ่มเทพลังอันบริสุทธิ์ เข้าแก้ปัญหาในระยะยาวอย่าง
ต่อเนื่องกันไป บนพื้นฐานของความเป็นธรรม และความเท่าเทียมกันทางสังคม
("เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล" หน้า 58)

1.3.9 อ้างอิงเอกสาร

หมายถึง การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยใช้เอกสารชิ้นใดชิ้นหนึ่ง
มาเป็นข้อมูลในการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อเสนอแนวคิดของผู้เขียน
การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบนี้ รัตนะ ยาวะประภาส จะกล่าว
อ้างอิงถึงเอกสารชิ้นใดชิ้นหนึ่ง แล้วแสดงทรรศนะต่าง ๆ ที่สืบเนื่องจากเอกสารนั้น เช่น
ในบทความ เรื่อง "เจ็ดปีของเปรม - ปัญหาปริศนา" ที่กล่าวอ้างอิงถึง "คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรี 66/23 และ 65/25 " ดังตัวอย่าง

ในยุคสมัยของการเป็นนายกรัฐมนตรีของเขา อดีตนายพลเปรมสามารถยุติการจับอาวุธ
ขึ้นต่อสู้กับรัฐบาลของพวกก่อนการร้ายคอมมิวนิสต์ได้ ด้วยการใช้คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
66/23 และ 65/25 นอกจากนั้น ก็ยังดำเนินการสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนแดงที่ทำให้การ
สนับสนุนกองกำลังใต้ดินของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยมาแต่ต้น ให้ยุติการ
สนับสนุนลงได้โดยไม่มีเงื่อนไข นับว่าทำให้ประเทศชาติประหยัคชีวิตคนไทยด้วยกัน และ
ประหยัคงบประมาณลงไปได้อีกมหาศาล

("เจ็ดปีของเปรม - ปัญหาปริศนา" หน้า 58)

1.3.10 ใช้คำถาม

หมายถึง การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยผู้เขียนจะใช้วิธีการตั้ง
คำถาม เพื่อให้ผู้อ่านคิดตาม

การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบนี้ ผู้เขียนจะใช้การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดตามว่า เรื่องที่นำเสนอจะถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ หรือเป็นไปในทิศทางใด หลังจากนั้นผู้เขียนก็จะแสดงทรรศนะของตนต่อเรื่องดังกล่าว เป็นการให้คำตอบแก่ผู้อ่านในภายหลัง ซึ่งนับเป็นกลวิธีการเขียนบทความที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่ง ดังตัวอย่างบทความเรื่อง "ไม่มีพรรค ไม่มีพวกก็คือ..." ที่เสนอปัญหาเป็นคำถามไว้ในตอนต้นเนื้อเรื่อง ดังตัวอย่าง

ดังนั้น ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งจึงได้ระมัดระวังกันหนักหนาที่จะรักษาพรรครักษาพวกของตนเอาไว้ ไม่ให้แตกกระจายกระจัดกระจายกันออกไป จนเป็นเบี้ยหัวแตกอันเป็นการแบ่งพรรคแบ่งพวกขึ้นมาได้ แต่ปัญหาก็คือที่ว่าบุคคลผู้เป็นหัวหน้าพรรคหัวหน้าพวกนั้น มีสติปัญญาและความสามารถแค่ไหน และหนึ่งในบรรดาปัญหาสำคัญสุดยอคนในเรื่องนี้ก็คือว่า กฎเกณฑ์หรือธรรมนูญในการปกครองพรรคปกครองพวกนั้นจะมีหลักการอันบริสุทธิ์ยุติธรรมต่อคนส่วนรวมได้แค่ไหน และตัวผู้เป็นหัวหน้านั้นจะเคารพกฎเกณฑ์และธรรมนูญให้เป็นตัวอย่างที่น่าับถือของบรรดาพรรคบรรดาพวกได้สักแค่ไหน

("ไม่มีพรรคไม่มีพวกก็คือ..." หน้า 50)

และผู้เขียนได้เสนอแนวคิดของตนในช่วงต่อมา ดังตัวอย่าง

หากจะทำให้คนจาก 6 ทิศ 6 ทาง รวมกันให้ได้ ก็จะต้องใช้วิธีที่ข้าพเจ้าจะบริจาคให้เป็นวิทยาทาน ดังนี้ นั่นคือ การล้มทิศล้มทาง การเลิกพรรคเลิกพวก การเลิกกฎเลิกเกณฑ์ และล้มเลิกจนกระทั่งตัวหัวหน้าพรรคหัวหน้าพวกต่าง ๆ ของคน 6 ทิศ 6 ทาง เหล่านี้เสียให้หมด แล้วตั้งกฎสร้างเกณฑ์ใหม่ขึ้นมาให้มีเพียงกฎเดียวเกณฑ์เดียว และตัวหัวหน้าก็ให้มียุหัวหน้าเดียว นี่แหละการแบ่งพรรคแบ่งพวกจึงหมดไปได้ เพราะเหลืออยู่เพียงพรรคเดียวพวกเดียวแล้ว

("ไม่มีพรรคไม่มีพวกก็คือ..." หน้า 50)

1.4 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง หรือการสรุป คือขั้นตอนสุดท้ายของการเขียนบทความซึ่งผู้เขียนจำเป็นต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ เช่น สรุปสาระสำคัญ ตั้งประเด็นปัญหาทิ้งท้าย เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา หรือใช้วิธีการเสียดสีประชดประชัน เป็นต้น แต่ทุกวิธีต่างมีเป้าหมายสำคัญตรงกันคือ เพื่อสร้างหรือก่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้อ่านนั่นเอง นอกจากนั้นอาจเป็นการปลุกระดมความคิด ใ้มนักอ่านให้เห็นด้วยและคล้อยตามความคิดเห็นของผู้เขียนอีกประการหนึ่งด้วย ดังที่ ประสิทธิ์ ภาภัยกลอน (2516 : 185) ได้กล่าวไว้ว่า "การเขียนสรุปต้องฝากความประทับใจหรือข้อคิดให้แกผู้อ่าน ซึ่งอาจทำได้โดยการยกคำถาม สุภาษิตกล่าวหรือบทกวีที่ไพเราะ ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ข้อสำคัญที่ควรจำคือคำลงท้ายควรใช้ภาษาสั้น ๆ กระชับ น่าอ่านและประทับใจผู้อ่าน" นอกจากนั้น สิทธิ พินิจภูวนล และคนอื่น ๆ (2516 : 83) ยังได้กล่าวถึงการปิดเรื่องไว้อย่างน่าสนใจอีกว่า "ความลงท้ายมักจะเป็นตอนที่กล่าวถึงคำแนะนำหรือวิธีแก้ไขปัญหากว่าบทความนั้นเป็นบทความที่เกี่ยวกับปัญหา หรืออาจจะเป็นตอนที่ย้ำความคิดเห็นของผู้เขียนให้เด่นชัดขึ้น"

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ มีวิธีการปิดเรื่องที่น่าสนใจ 7 วิธี

ดังต่อไปนี้

- 1.4.1 การปิดเรื่องโดยการเสียดสีประชดประชัน
- 1.4.2 การปิดเรื่องโดยการตั้งคำถามทิ้งท้ายไว้ให้ผู้อ่านคิด
- 1.4.3 การปิดเรื่องโดยเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา
- 1.4.4 การปิดเรื่องโดยการเน้นความคิดหลัก
- 1.4.5 การปิดเรื่องโดยยกเรื่องราวและเหตุการณ์ในต่างประเทศ
- 1.4.6 การปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ
- 1.4.7 การปิดเรื่องโดยการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า

1.4.1 การปิดเรื่องโดยการเสียสละประชดประชัน

หมายถึง การกล่าวจบเรื่อง โดยการใช้ภาษาที่ประชดประชัน หรือเสียสละกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การปิดเรื่องในลักษณะนี้ รัตนะ ยาวะประภาษ ใช้เป็น จำนวนมาก เนื่องจากการเสียสละหรือการประชดประชัน เป็นกลวิธีที่ผู้เขียนสามารถแสดงความ รู้สึกของตนออกมาได้อย่างลึกซึ้งต่อเรื่องราว เหตุการณ์หรือบุคคลที่กำลังกล่าวถึง ในขณะเดียวกัน เมื่อแสดงความรู้สึกดังกล่าวออกมาในตอนจบของเรื่อง จึงส่งผลกระทบต่อความรู้สึก ของผู้อ่านได้อย่างรุนแรงอีกด้วย ไม่ว่าผู้อ่านจะรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความคิด หรือข้อความเสียสละ ประชดประชันของผู้เขียนก็ตาม

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่ใช้การปิดเรื่อง โดยการ เสียสละประชดประชัน เช่น

เรื่อง "หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชวลิต"

เรื่อง "เปรม - จะปรับ ครม. หรือว่าจะวางเฉย"

เรื่อง "ระหว่างกองทัพ กับประชาชน"

เรื่อง "ผมแล้ง คนก็แล้ง"

เรื่อง "การประทุม "ไม้" สุดยอด"

เรื่อง "ระวัง! จักรวรรดินิยมรุ่นใหม่"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "หลุมพรางทางการเมืองกับนายพล ชวลิต" ที่กล่าวประชดประชัน พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ว่า หลังจากที่ได้ออกมาจากราชการแล้ว ก็จะเป็นราษฎรเพิ่มขึ้น จะถูกผู้อื่นปฏิบัติต่อตนอย่างสามัญชน และปิดท้ายลงอย่างน่าสนใจว่า หลุมพรางทางการเมืองนั้นตกแต่งไว้เหมือนของจริงมากกว่าหลุมพรางทางทหารที่พลเอกชวลิต ค้นเคย

แล้วในวันนั้น ทันทีที่เครื่องแบบหลุดออกจากตัว เขาก็จะเป็นนายพลชวลิต ยงใจยุทธ
 ประชาชนเต็มชั้นคนหนึ่ง หน้าบ้านของเขาซึ่งเคยมีทหารยามเฝ้าและสะอาดสะอ้านเป็น
 ระเบียบ ก็จะมีแต่คนเดินผ่านไปผ่านมา บ้างก็ทิ้งเปลือกถั่ว เม็ดควยจี ทุ่งกระดาษ
 บ้างก็ถ่มน้ำลายตามสบาย หลุมพรางทางการเมืองนั้นเขาคงแต่งเอาไว้เหมือนของจริง
 เหมือนธรรมชาติมากกว่าหลุมพรางทางทหาร

(“หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชวลิต” หน้า 58)

1.4.2 การปิดเรื่องโดยการตั้งคำถามทิ้งท้ายไว้ให้ผู้อ่านคิด

คือ การจบเรื่องด้วยการใช้คำถาม ตั้งเป็นประเด็นปริศนา

ทิ้งท้ายไว้ให้ผู้อ่านคิด

การปิดเรื่องด้วยวิธีดังกล่าวข้างต้น เป็นกลวิธีการปิดเรื่องที่
 กระตุ้นให้ผู้อ่านใช้สติปัญญาในการขบคิด ถึงประเด็นปัญหาที่ผู้เขียนฝากไว้ ซึ่งโดยมากผู้อ่านมักจะ
 สามารถคาดเดาคำตอบของคำถามเหล่านั้นได้ว่า ผู้เขียนต้องการที่จะสื่อความหมายหรือ
 ความคิดใฝ่มาซึ่งผู้อ่าน การสื่อสารความคิดของผู้เขียนมายังผู้อ่าน โดยมีได้บอกออกมาตรง ๆ
 เช่นนี้ และใช้การตั้งคำถามให้ผู้อ่านคิดเอง ตอบเอง จึงส่งผลให้การจบบทความเป็นที่ประทับใจ
 ของผู้อ่าน

บทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ใช้วิธีการปิดเรื่อง
 โดยการตั้งคำถามทิ้งท้ายไว้ให้ผู้อ่านคิด เช่น

เรื่อง "ท่านทนดูได้หรือ..."

เรื่อง "เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล"

เรื่อง "ปัญหาประชาธิปไตยของไทย"

เรื่อง "ระหว่างกองทัพกับประชาชน"

เรื่อง "คนไทยต้องการระบอบการปกครองแบบไหน"

ดังตัวอย่าง เช่น บทความเรื่อง "ท่านทนดูได้หรือ..." ผู้เขียน
 ได้ตั้งประเด็นคำถามทิ้งท้าย ถึง ผู้แทนราษฎรว่า "ท่านทนดูได้หรือที่ประชาชนจะถูกรังแกหรือถูก
 เอาไรต์เอาเปรียบ

ข้าพเจ้าในความรู้สึกเจ็บปวดเช่นนี้ จะมีเสียงถามได้ก็แต่เพียงผู้แทนราษฎรที่ปวงชนเป็นผู้เลือกเขาเข้าไปเป็นปากเป็นเสียงให้ในสภาเท่านั้น ท่านแทนคุณได้หรือที่เห็นประชาชนผู้ยากไร้เหล่านี้ โคนเสื้อยาพิษหวดกระหน่ำเข้าเต็มจนตาย ไปต่อหน้าต่อตาคนแล้วคนเล่า

(“ท่านแทนคุณได้หรือ...” หน้า 50)

1.4.3 การปิดเรื่องโดยเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา

คือ การจบเรื่องโดยที่ผู้เขียนแสดงทรรศนะในทางองเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้อ่านหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

การจบเรื่องแบบนี้ ผู้เขียนมักแสดงข้อมูลอย่างมีเหตุผล ชี้ให้เห็นข้อดีและข้อเสีย รวมทั้งอาจมีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ แต่ยังไม่สามารถจัดปัญหาให้หมดไปได้ จึงมีการสรุปจบเรื่องในตอนท้าย ด้วยการเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือวิธีแก้ปัญหาน่าจะได้ผล ในทรรศนะของผู้เขียนการปิดเรื่องโดยการเสนอแนะวิธีแก้ปัญหานี้ ผู้เขียนจำเป็นต้องใช้หลักฐานที่น่าเชื่อถือ ข้ออ้างอิง และการแสดงทรรศนะที่อยู่บนพื้นฐานของความจริงและเหตุผล จึงจะสามารถโน้มน้าวใจหรือเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกัปัญหา ให้หันมาสนใจความคิดของผู้เขียน และนำข้อเสนอนั้นมาใช้ในการแก้ปัญหาของผู้เขียนไปพิจารณา หรือนำไปใช้ในการแก้ปัญหาค่อย ๆ ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นความสำเร็จของผู้เขียนบทความโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปิดเรื่องบทความโดยใช้วิธีการดังกล่าวข้างต้น

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่ใช้วิธีการปิดเรื่องโดยเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา เช่น

เรื่อง "ประชาธิปไตยกับประชาธิปไตย"

เรื่อง "หนังสือพิมพ์กับการเมือง"

เรื่อง "ทำไมไม่ขออนุญาตปฏิบัติ ด้วยการขอประชามติ"

เรื่อง "โค่นเปรมทางสภา"

เรื่อง "เมื่อทหารออกมาจัดการเมืองเสียเอง"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "ประชาธิปไตยกับประชาธิปไตย"

ผู้เขียนได้ฝากข้อเสนอแนะให้กับพรรคประชาธิปัตย์ เพื่อให้สามารถพัฒนาพรรคของตนเองจนเป็นพรรคแบบอย่างของพรรคที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย

ถ้าหากประชาธิปัตย์ต้องการให้พรรคของตน เป็นแบบอย่างทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พรรคประชาธิปัตย์จะต้องสังคายนาธรรมนูญของพรรคเสียใหม่ และลดความอยากเป็นนายกได้ในตำแหน่งของสมาชิกพรรคที่มีอิทธิพลลงเสีย ให้ริเริ่มกลั่นกรองสมาชิกพรรคที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์อันถูกต้องเหมาะสม ได้มองเห็นกันเสียแต่เนิ่น ๆ แม้พรรคประชาธิปัตย์จะมีส่วนร่วมในคณะรัฐบาลปัจจุบันก็จริงอยู่ แต่ก็มิได้เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาลด้วยตัวเอง การตั้งรัฐบาลเงาขึ้นมา จึงไม่ผิดกติกาประชาธิปไตยแต่อย่างใด เมื่อใดที่พรรคประชาธิปัตย์ทำได้อย่างนั้นแหละ ประชาชนจึงจะเชื่อว่า พรรคประชาธิปัตย์เป็นแบบอย่างทางประชาธิปไตย ได้จริง

("ประชาธิปไตยกับประชาธิปไตย" หน้า 50)

นอกจากนั้น บทความเรื่อง "หนังสือพิมพ์กับการเมือง" ผู้เขียนได้เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาของตน ต่อผู้อ่านโดยทั่วไป เกี่ยวกับการพัฒนาชาติ พัฒนาการเมืองและพัฒนาหนังสือพิมพ์ในชาติไว้อย่างน่าสนใจ ดังตัวอย่าง

คนที่คิดจะพัฒนาชาติ พัฒนาการเมืองของชาติ พัฒนาหนังสือพิมพ์ในชาติตลอดจนพัฒนาประชาชนของชาติ ก็คงจะต้องคิดกันไปอีกนาน อีกหลายชั่วอายุคน แต่ข้าพเจ้าก็มีทางออกให้ทางหนึ่งว่า ท่านคิดพัฒนาอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้ ท่านคิดจะพัฒนาชาติก่อน หรือพัฒนาการเมืองก่อนหรือพัฒนาหนังสือพิมพ์ก่อน ก็ไม่ได้อีก ต้องพัฒนาพร้อม ๆ กันทุกเรื่องจึงจะสำเร็จ

("หนังสือพิมพ์กับการเมือง" หน้า 74)

1.4.4 การปิดเรื่องโดยการเน้นความคิดหลัก

คือ การเน้นย้ำความคิดหลัก หรือสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่านอีกครั้งหนึ่งในตอนจบเรื่อง

บทความที่ปิดเรื่องในลักษณะนี้ มักจะเป็นบทความที่ผู้เขียนต้องการเสนอทรรศนะมาถึงผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา เพื่อป้องกันการเข้าใจที่ไม่ตรงกัน และการตีความซึ่งอาจผิดไปจากจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ ดังนั้น ผู้เขียนที่ต้องการเน้นให้ผู้อ่านเห็นสาระสำคัญของบทความ จึงปิดเรื่องโดยการกล่าวถึงความคิดหลักอีกครั้งในตอนท้ายเรื่อง

บทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ปิดเรื่องโดยการเน้นความคิดหลัก เช่น

เรื่อง "สิทธิพื้นฐานของประชาชน"

เรื่อง "ระบบการเลือกตั้งแบบอกฤษ"

เรื่อง "เกมการสร้างตัวนายกรัฐมนตรี"

เรื่อง "เปรมกับอันตรายที่มองเห็น"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "สิทธิพื้นฐานของประชาชน"

ตราบใดที่สิทธิพื้นฐานของหนังสือพิมพ์ยังถูกตีพิมพ์มานานจะเหยียบอยู่ ตราบนั้น สิทธิพื้นฐานของประชาชนก็ยังไม่ดี และประชาธิปไตยสมบูรณ์ก็ยังไม่ดี เมื่อเป็นเช่นนี้ การต่อสู้จึงต้องมีอยู่ และหนักหน่วงยิ่งขึ้นไปทุกวัน

("สิทธิพื้นฐานของประชาชน" หน้า 66)

1.4.5 การปิดเรื่องโดยยกเรื่องราวและเหตุการณ์ในต่างประเทศ

แนวในการเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ลักษณะหนึ่งคือ การหยิบยกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศมาเสนอต่อผู้อ่าน โดยแสดงรายละเอียดของเหตุการณ์ค่อนข้างมาก ซึ่งความจริงแล้ว ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะเสนอทรรศนะ

เกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ภายในประเทศมากกว่า แต่ใช้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ในต่างประเทศมาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นข้อดี ข้อเสีย หรือความแตกต่าง และนำไปสู่การสรุปในตอนท้ายนั่นเอง ดังนั้น การบิดเบือนความจริงโดยยกเรื่องราวและเหตุการณ์ในต่างประเทศจึงเป็นเหตุการณ์สืบเนื่องมาจากตอนเนื้อเรื่อง แต่เมื่อกล่าวจบเรื่อง ผู้เขียนมักจะกล่าวถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในต่างประเทศ ขึ้นมาเป็นอุทาหรณ์อีกครั้งหนึ่งด้วย

บทความที่ปิดเรื่องด้วยวิธีนี้ เช่น

เรื่อง "บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์"

เรื่อง "ประชาธิปไตยแบบซ้ายหันขวาหัน"

เรื่อง "แนวทางปฏิบัติไทย"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์" ซึ่งอ้างถึงเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศจีน

การเมืองไทยเมื่อรัฐบาล "เปรม 5" อยู่ไม่นานก็ล้มลงได้กว่าหนึ่งปีแล้ว ก็เกิดมีการวางแผนโค่นล้มรัฐบาล "เปรม 5" ขึ้นมาเป็นระลอก ๆ ทั้งจากฝ่ายค้านและบางคนในพรรคฝ่ายรัฐบาล จริงอยู่การโค่นล้มทางการเมือง เป็นเรื่องปกติธรรมดาในระบอบประชาธิปไตย แต่ประชาธิปไตยจริง ๆ นั้น ก็มีมวลสารแตกต่างไปจากเผด็จการคอมมิวนิสต์อยู่อย่างหนึ่ง นั่นคือ การต่อสู้ทางประชาธิปไตยจะไม่มีการใช้อำนาจทางกำลังไม่ว่าจะเป็นกำลังทางทหาร ตำรวจหรือว่าประชาชน จะใช้เพียงอำนาจของเสียงข้างมากของประชาชนเท่านั้นเอง ในขณะที่การต่อสู้เพื่อช่วงชิงความเป็นใหญ่ของเผด็จการคอมมิวนิสต์นั้น จะต้องใช้อำนาจทางการทหารเข้ามาผลักดันอยู่ด้วยกัน ดังกรณีของหูเห่าปังในเมืองจีน ได้ตั้งเลี้ยวผิง ในวันนี้

(“บทเรียนประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์” หน้า 58)

1.4.6 การปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ

คือ การจบเรื่อง โดยการนำข้อความที่ปรากฏในบทความไปเปรียบกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การปิดเรื่องในลักษณะนี้ มักจะปรากฏคำที่ใช้ในการเปรียบเทียบ เช่น คำว่า คุจ, เหมือน, ราวกับ ฯลฯ ซึ่งช่วยเสริมให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ได้ชัดเจนมากขึ้น การปิดเรื่องที่นำถ้อยคำเปรียบเทียบมาใช้จึงทำให้การสรุปจบเรื่องมีความกระชับรัดกุมมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ได้ทำให้ความเข้าใจในความลดหย่อนลงไปแล้วอย่างใด

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่ปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ เช่น

เรื่อง "หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชาวลิต"

เรื่อง "ประชาชนเบื้อคนหรือเบื้อระบอบ"

เรื่อง "มองแง่มุมศาลาลามะถูกห้ามเข้าไทย"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "ประชาชนเบื้อคนหรือเบื้อระบอบ" ซึ่งเปรียบเทียบการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ กับการรักษาดำแหน่งแชมป์เปียนโลก

มิสเตอร์เปรมจะรู้หรือไม่ถึงความวิบัติฉิบหาย ที่กำลังจะเกิดต่อหน้าต่อตาก็คตาม แต่สิ่งที่มิสเตอร์เปรมรู้ก็คือ เขาจะต้องดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของเขาต่อไปให้ได้อีกนานแสนนาน เพื่อให้เป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูลของเขา คุจเดียวกับที่แชมป์เปียนโลกทั้งหลายปรารถนาที่จะทำลายสถิติที่คนอื่นทำไว้ และแม้ตัวเองจะสามารถทำลายสถิติต่อไปอีก โดยมิได้คำนึงถึงคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นพี่เลี้ยง ผู้สนับสนุน ผู้อุปการะ แม้กระทั่งกรรมการและคนดู ประชาชนนั้นมิได้เบื่อก็อ้ามนอน แต่ประชาชนเบื้อคนที่ทะเลาะทะยานจะเป็นแชมป์ตลอดกาล

("ประชาชนเบื้อคนหรือเบื้อระบอบ" หน้า 66)

1.4.7 การปิดเรื่องโดยการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า

คือ การจบเรื่องที่ใช้การคาดเดาว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นใน

อนาคต

การปิดเรื่องในลักษณะนี้ มีลักษณะเหมือนการคาดเดา หรือทำนาย โชคชะตา เพราะผู้เขียนไม่สามารถจะชี้ชัดลงไปได้อย่างมั่นใจว่า จะเกิดเหตุการณ์อย่างใดที่บอกไว้ในตอนปิดเรื่อง ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่อย่างไรก็ตาม การปิดเรื่องด้วยการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้านี้ ผู้เขียนจะต้องใช้หลักฐาน และข้ออ้างอิงต่าง ๆ ประกอบในการทำนายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้อ่าน กล่าวโดยสรุปแล้ว การปิดเรื่องวิธีนี้มีลักษณะที่น่าสนใจ คือ ทำทนายให้ผู้อ่านได้พิสูจน์คำทำนายที่ผู้เขียนกล่าวไว้ในตอนจบเรื่อง จะเป็นจริงหรือไม่

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่ปิดเรื่องโดยการทำนาย

เหตุการณ์ล่วงหน้า เช่น

เรื่อง "ทิศทางการเมืองไทย 2530"

เรื่อง "เจ็ดปีของเปรม - บัณฑิตปริศนา"

เรื่อง "ชวนจะร่วมฉลองสองร้อยปี"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "ทิศทางการเมืองไทย 2530"

ที่ทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าถึงการเมืองไทยในปี 2530

สรุปแล้ว ทิศทางการเมืองไทยปี 2530 จะไม่มีอะไรรุนแรงคาดฝันมากไปกว่าปี 2529 ที่เพิ่งผ่านไป แต่ก็น่าจะเป็นปีของทหารที่ทหารจะต้องเข้ามาจัดการถอดถอนระบอบทางการเมืองอย่างเปิดเผยมากขึ้น เพื่อธำรงรักษาเสถียรภาพของสถาบันสูงสุดเอาไว้ในปีสำคัญหนึ่งในประวัติศาสตร์ของชาติไทยและคนไทย

("ทิศทางการเมืองไทย 2530" หน้า 50)

2. การอภิปราย

การอภิปราย หมายถึง การอธิบาย ชี้แจง และนำเสนอความคิดของผู้เขียน ซึ่งมีจุดประสงค์ในการเขียนบทความแต่ละเรื่องแตกต่างกันออกไป ไนรี ชีนส์ราวุธ (2530 : 120) กล่าวว่า การอธิบายเป็นวิธีการที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายหรือความคิดได้อย่างแจ่มชัด เป็นลักษณะการเขียนเพื่อเปลี่ยนแปลงความคิดความรู้สึกของผู้อ่านให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เขียน หรือพยายามเขียนอธิบายชี้แจง ยกตัวอย่าง อ้างเหตุผล เพื่อให้ผู้อ่านเห็นด้วย หรือคล้อยตามความคิดของผู้เขียน ซึ่งลักษณะดังกล่าวข้างต้นนี้ เหมาะสำหรับการเขียนประเภทบทความเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากส่วนสำคัญที่สุดของการเขียนบทความก็คือ การนำเสนอความคิดของผู้เขียน ดังนั้น ประเด็นการอภิปรายจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง

จากการศึกษาบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส พบว่า มีลักษณะการอภิปรายในลักษณะต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

- 2.1 อภิปรายโดยการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา
- 2.2 อภิปรายโดยอาศัยอ้างอิงข้อมูลอื่น ๆ ประกอบการอภิปราย
- 2.3 อภิปรายโดยใช้การเปรียบเทียบ
- 2.4 อภิปรายโดยชี้ข้อดีข้อเสีย

ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

2.1 อภิปรายโดยการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา

การอภิปรายด้วยวิธีนี้ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ในการแสดงความคิดเห็นของตนในบทความมากที่สุด ซึ่งมีลักษณะวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยไม่อ้อมค้อม กล่าวคือ มีลักษณะการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมานั่นเอง รู้สึกอย่างไร คิดอย่างไร ก็เสนอบทความและใช้ภาษาไปตามความรู้สึกหรือความนึกคิดอันนั้น วิธีนี้นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะผู้อ่านจะสามารถรับสารของบทความได้อย่างถูกต้องและสามารถจะคิดใคร่ครวญในเหตุผล และข้อเสนอแนะของผู้เขียนว่าสมควรเห็นด้วยหรือไม่ เพียงไร

บทความของ รัตน์ ยาวะประภาส ที่อภิปรายการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา เช่น

เรื่อง "หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชลิต"

เรื่อง "บักจิว กับการปฏิวัติ"

เรื่อง "หนังสือพิมพ์กับการเมือง"

เรื่อง "สิทธิพื้นฐานของประชาชน"

เรื่อง "เกมการสร้างตัวนายกรัฐมนตรี"

เรื่อง "ปัญหาประชาธิปไตยของไทย"

เรื่อง "ทำไมจึงเกิดการเมืองนอกระบบ"

เรื่อง "เชือกที่เขม็งเกลียวต่อไปไม่ได้แล้ว"

เรื่อง "เปรมปรีศนา"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "ปัญหาประชาธิปไตยของไทย" ซึ่งผู้เขียนได้วิเคราะห์ให้เห็นถึงสถานการณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการกล่าวถึงประชาธิปไตยว่า โดยมากมักได้รับการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มทหาร ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้ว น่าจะเป็นกลุ่มนักการเมืองหรือกลุ่มนักวิชาการมากกว่า

พวกที่เห็นความเห็นดีเห็นงามในแนวทางหลังนี้ ยังมีความเชื่อว่า ระบบเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรงแบบประธานาธิบดีจะไม่ขัดต่อการธำรงไว้ซึ่งการมีพระมหากษัตริย์ และสามารถจะทำให้เกิดการเมืองมุ่งทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมได้อย่างดีที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่า การถกเถียงเรื่องประชาธิปไตยในระยะหลัง ๆ นี้เป็นไปในเรื่องระบบและหลักการทางการเมืองมากกว่าทางด้านอื่น ๆ เป็นต้นว่า ด้านเศรษฐกิจ ด้านรัฐศาสตร์ การปกครอง หรือทางด้านสิทธิพื้นฐานของประชาชน และผู้ที่เข้ามามีส่วนผลักดันในการชี้้นำให้เกิดการแก้ไขหรือการเปลี่ยนแปลงทางรัฐธรรมนูญ กลับกลายเป็นทหารมากกว่ากลุ่มการเมืองหรือกลุ่มนักวิชาการ ประเด็นที่จะต้องนำมาวิเคราะห์กันจึงอยู่ที่ว่า

ประชาธิปไตยของเราก็คืออยู่ตรงไหน และปัญหาที่มีอยู่ในขณะนี้ใหญ่หลวงจนถึงกับจะต้องวางมือจากงานอย่างอื่นทั้งหมด มาแก้ไขกันละหรือ

(“ปัญหาประชาธิปไตยของไทย” หน้า 58)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เขียนมีความกล้าหาญในการเสนอความคิดอย่างตรงไปตรงมาว่า ทหารพยายามเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากเกินไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ก้าวล่วงงานของนักการเมืองหรือนักวิชาการ โดยผู้เขียนได้ย้ำให้เห็นได้อย่างชัดเจนในตอนท้ายของตัวอย่างข้างต้นว่า ทุกคนมีหน้าที่ของตนเอง ดังนั้นจึงควรทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด มากกว่าจะหันมามีส่วนร่วมต่อการเมืองกันหมด ทั้ง ๆ ที่มีหน้าที่โดยตรงของตัวเอง

2.2 อภิปรายโดยอาศัยอ้างอิงข้อมูลอื่น ๆ ประกอบการอภิปราย

การอภิปรายในลักษณะนี้ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ในปริมาณมาก การอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ ทำให้การโน้มน้าวใจผู้อ่านให้มีความคิดคล้อยตามผู้เขียน มีประสิทธิภาพมากขึ้น ข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้อ้างอิง เช่น เหตุการณ์ในประเทศ เหตุการณ์ต่างประเทศ นิทาน ตำนาน ประวัติศาสตร์ คำพูดของนักการเมืองคนสำคัญ ฯลฯ

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ใช้การอภิปรายแบบนี้ เช่น

เรื่อง “เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล”

เรื่อง “สงครามโซเวียต”

เรื่อง “หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชวลิต”

เรื่อง “โค่นแปรมทางสภา”

เรื่อง “กัมพูชาที่น่าวิตก”

เรื่อง “ข้าราชการเมืองไทย”

เรื่อง “แนวทางปฏิวัติไทย”

เรื่อง “สมเด็จพระบรมฯ เยือนจีน”

ฯลฯ

ตัวอย่างเช่น

อ้างอิงคำพูด

สุนทรพจน์ของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ทั้งสองครั้งนั้นล้วนมีความสำคัญต่อความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทยในอนาคตก็น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ในเมื่อเหลือเวลาอีกเพียงเดือนเศษ ๆ ก็จะมีการเปิดสมัยประชุมสภาสามัญประจำปีขึ้นโดยในเดือนเมษายนนี้... อย่างไรก็ตาม วรรณคดีในการแก้ไขปัญหาประชาธิปไตยของชาติของพลเอกชวลิต ก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่าวิเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง ถ้าหากจับความสำคัญในสุนทรพจน์ครั้งแรกเข้ามาเรียงแถวเข้ากับความสำคัญในสุนทรพจน์ครั้งหลังก็จะได้ว่าพลเอกชวลิตเห็นว่า พรรคการเมืองและนักการเมืองทุกวันนี้ล้วนแล้วแต่เห็นแก่เงินเห็นแก่ตัว เรายังไม่เคยมีพรรคการเมืองและนักการเมืองที่เห็นแก่ส่วนรวม (ประชาชน) เลย ดังนั้น ถ้าหากการปฏิวัติคือการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เราก็ควรจะทบทวนและถ้าหากเรากระทำเราก็ควรจะขออนุญาตประชาชนเสียก่อน

(“ทำไมไม่ขออนุญาตปฏิวัติด้วยการขอประชามติ” หน้า 58)

อ้างอิงประวัติศาสตร์

จีนนี้หลังจากราชวงศ์แมนจูของพระนางซูสีไทเฮาล้มลง ก็ตั้งตนเป็นสาธารณรัฐบนความเดือดร้อนของประชาชนทุกหย่อมหญ้า เนื่องจากจีนนั้นเป็นประเทศอันกว้างขวางขึ้นมาได้จากฝีมือของเจงกีสข่าน และกุบไลข่านแห่งมองโกล ต่อมาเมื่อมองโกลเสื่อมอำนาจลง แมนจูก็เข้ามาเป็นใหญ่ คราบรรดาลูกหลานของซูสีไทเฮา คนในเมืองจีนจึงมีมากมายหลายชาติ โดยเฉพาะคนมองโกลกับแมนจูซึ่งเป็นภรรยาคู่กันแต่เดิมกัน ได้เข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งยังได้ผสมพันธุ์กลายเป็นคนดินแดนอีกเป็นจำนวนมากไม่น้อย แต่รัฐธรรมนูญของจีนยุคเหมาเจ๋อตงเป็นใหญ่ก็ได้บิดเบือนประวัติศาสตร์เสียใหม่ โดยกล่าวว่า แม้จีนจะประกอบด้วยชนเผ่าต่าง ๆ รวมร้อยเผ่าก็ตาม ชนชาติอื่นที่จีนถือว่าเป็นคนจีนมีอยู่มากกว่า 90%

(“สมเด็จพระบรมฯ เยือนจีน” หน้า 58)

อ้างอิงนิทาน

การกล่าวหาอีกฝ่ายหนึ่ง ก่อนจะลงมือฆ่าเหยื่อนับเป็นรูปแบบสำคัญของสงครามที่ใช้กันมาแต่ครั้งบรมสมกับป์ หมายความว่าก่อนจะกินลูกแกะ อีสปก็เล่าเอาไว้ว่า ได้กล่าวหาว่าลูกแกะกวนน้ำให้ขุ่น เมื่อลูกแกะปฏิเสธ หมายความว่าอ้างว่าถึงเอ็งไม่ได้ทำ พ่อของเอ็งก็ทำ กัดคาฬีผู้นำทางเดินทัพของลิเบีย เมื่อไม่กี่วันมานี้ ก็เริ่มปลุกระดมคนอื่นเคียดแค้นในอเมริกากลางให้ลุกขึ้นเรียกร้องดินแดนคืนจากคนผิวขาวในสหรัฐฯ ถึงเอ็งไม่ได้เอาดินแดนของข้าไป พ่อของเอ็งก็เอาไป ลาวก่อนเข้ามายึดดินแดนบางส่วนบนฝั่งแม่น้ำเพื่องา ในจังหวัดพิษณุโลกของไทย ก็ได้กล่าวหาว่าไทยส่งทหารเข้าไปยึดครองสามหมูบ้าน ชายแดนไทยลาวที่อำเภอเนินลาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เมื่อปี 2528

(“สงครามโฆษณา” หน้า 58)

จากตัวอย่างทั้ง 3 ตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าการอภิปรายโดยอาศัยอ้างอิงข้อมูลอื่น ๆ ประกอบ เช่น อ้างอิงคำพูด อ้างอิงประวัติศาสตร์ อ้างอิงนิทาน ฯลฯ จะสามารถสร้างสีสันให้กับบทความของผู้เขียนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนใจเป็นพิเศษ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเน้นย้ำความเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการส่งมายังผู้อ่านได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วย

2.3 อภิปรายโดยใช้การเปรียบเทียบ

การอภิปรายในลักษณะนี้เป็นการเน้นให้ “สาร” ของบทความมีความชัดเจนมากขึ้น ผู้เขียนอาจใช้ถ้อยคำจำนวนน้อย แต่สร้างความเข้าใจได้มาก หรือบางกรณีผู้เขียนอาจไม่สามารถกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างชัดเจนลึกซึ้งได้ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการเมือง ดังนั้น การอภิปรายโดยใช้การเปรียบเทียบจึงสามารถช่วยให้ผู้เขียนมีทางออกในการแสดงทรรศนะของตน

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่อภิปรายโดยใช้การเปรียบเทียบ

เช่น

เรื่อง "หนังสือพิมพ์กับความแตกแยกในสายตาทหาร"

เรื่อง "กุหลาบกับหนามแหลม"

เรื่อง "เสียงปี่กลองเซ็ดเมื่อยกเท้า"

ฯลฯ

ดังตัวอย่างบทความ เรื่อง "กุหลาบกับหนามแหลม"

ภาพของดอกกุหลาบที่เราเห็นเบิกบานรับปีทองที่เยียวอยู่ตรงหน้าในเวลานี้เป็นภาพที่น่าชื่นชมใสมั่นต์ก็จริงอยู่ แต่ทว่าในฐานะที่เราเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ เราจะต้องมองลึกลงไปเบื้องหน้าของกุหลาบดอกงามเหล่านั้น ความสวยความงามนั้นเอามาขายไม่ได้หรอก มันทำให้เราหลงเพลินไปชั่วขณะ แล้วความทุกข์ก็จะกลับเข้ามาแทนที่อีก ในเมื่อเราได้เห็นแล้วว่าความแตกแยกความพยายายังคงมีอยู่อย่างมากมาย เกินกว่าที่ความงามของกุหลาบจะกลืนกลบได้

("กุหลาบกับหนามแหลม" หน้า 50)

2.4 อภิปรายโดยชี้ข้อดีข้อเสีย

การอภิปรายวิธีนี้ ผู้เขียนจะทาหน้าที่เป็นผู้เสนอปัญหา และชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียที่จะเกิดขึ้นจากปัญหา เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้เก็บไปคิดและตัดสินใจกับปัญหาคด้วยตนเองในที่สุด หรืออาจเป็นในลักษณะที่เมื่อผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียแล้วก็สรุปเป็นแนวคิดของตนเพื่อใช้แก้ปัญหาในตอนท้ายก็ได้ การอภิปรายโดยชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียนี้จึงนับเป็นวิธีที่ประเทืองปัญญาของผู้อ่านให้รู้จักคิด รู้จักใช้วิจารณญาณ ไตร่ตรองปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยข้อมูลที่ผู้เขียนให้มาประกอบการตัดสินใจ

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ท่อภิปรายโดยใช้ข้อดีข้อเสีย เช่น
เรื่อง "ประชาธิปไตยกับประชาธิปไตย"
เรื่อง "สภาพชีวิตกับสภาพแห่งชาติ"

ฯลฯ

ดังตัวอย่างบทความ เรื่อง "ประชาธิปไตยกับประชาธิปไตย"

คำพูดของสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ดังกล่าว แม้จะฟังดูเป็นการคุยเชิงอยู่ข้าง แต่มันก็อยู่ในครรลองของความเป็นไปได้ พรรคการเมืองในประเทศประชาธิปไตยที่ถือกันเป็นแบบนั้น ต่างก็เต็มไปด้วยเรื่องราวการขัดแย้งแบ่งพรรคแบ่งพวก และทะเลาะวิวาทกันอย่างรุนแรงทั้งนั้น เพียงแต่มีได้ยกพวกตีกัน หรือคอยทำร้ายกันแบบพวกอั้งยี่และมาเฟียเท่านั้น ประชาธิปไตยในประเทศชาติจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเกิดประชาธิปไตยในพรรคการเมืองเสียก่อน และการเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมืองนั้นมันได้แตกต่างอะไรไปจากการเป็นประชาธิปไตยในประเทศ กล่าวคือ ต้องมีการเลือกตั้งและมีพรรคมีพวกคนละฝักคนละฝ่าย มีการหาเสียง มีการสาดโคลนใส่ร้ายป้ายสี มีการแสดงโวหารวาตะประกาศคุณภาพและคุณสมบัติพร้อมทั้งเป้าหมายแห่งความสำเร็จ เพื่อให้ตนและพรรคพวกของตนได้รับการยอมรับจากสมาชิกพรรคส่วนใหญ่ให้เป็นตัวแทนของพรรค ผู้มีอำนาจดำเนินงานทางการเมืองต่อไปในระดับชาติ อย่างไรก็ตาม แม้ลักษณะการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ของพรรคประชาธิปัตย์จะมีรั่วรอยว่าอยู่ในครรลองของลัทธิประชาธิปไตย แต่การดำเนินการก็ยังห่างไกลจากแบบแผนของประเทศประชาธิปไตยในยุโรปเป็นอย่างมาก เรื่องแรกที่ต้องเห็นก็คือภายในพรรคประชาธิปัตย์ ยังไม่มีการจัดตั้งอย่างแท้จริง ซึ่งกลุ่มอำนาจที่จะเข้ามารองรับการทดแทนอำนาจการบริหารพรรค และเน้นในการเลือกตั้งกรรมการพรรค 10 ม.ค. 30 จะมีการตั้งตัวแทนบุคคลสองคนให้เข้าชิงกันในตำแหน่งหัวหน้าพรรค บุคคลดังกล่าวก็พยายาม

หลีกเลี่ยงในการประจันหน้ากันในทางวาทีศิลป์ เพื่อเปิดโอกาสให้บรรดาสมาชิกพรรค
ได้มีแนวทางที่ใกล้เคียงที่สุดต่อการตัดสินใจของตน

("ประชาธิปไตยกับประชาธิปไตย" หน้า 50)

3. การนำเสนออารมณ์

การนำเสนออารมณ์ หมายถึง การแสดงความรู้สึกโดยผ่าน "น้ำเสียง" กล่าวคือ
เป็นอวัจนภาษาที่แวดล้อมเรื่องราวที่ผู้แต่งนำเสนอ โดยที่ผู้เขียนมิได้เจตนาให้ผู้อ่านรับรู้โดยตรง
แต่ถ้าผู้อ่านใช้วิจารณญาณแล้ว จะพบว่าผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเรื่องที่เขียน อาจเป็น
น้ำเสียงเอจวิงเอจวิง ประชดประชันเสียดสี หรือตลกขบขันก็ได้ น้ำเสียงที่ผู้อ่านจับได้
จะมีส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจความคิดหรือจุดประสงค์สำคัญที่ผู้เขียนต้องการส่งมายัง
ผู้อ่านได้ ในเรื่องนี้ วิชา กงกะนันท์ (2522 : 142 - 147) ได้กล่าวไว้ว่า "น้ำเสียง
หรือทางเสียงเป็นภาษาที่ไม่ได้เขียนและไม่ได้พูดด้วยถ้อยคำหรือแสดงด้วยท่าทาง แต่เป็นภาษา
ที่เกิดจากลักษณะการเปล่งเสียงของผู้พูด หากในกรณีที่เน้นงานเขียนจะจับทางเสียง ได้จาก
การอ่านข้อความ "ระหว่างบรรทัด" คือเราจะต้องอ่านทุกคำทุกประโยค และทุกหน้าของหนังสือ
มิฉะนั้นจะจับทางเสียงมิได้เลย เมื่อจับไม่ได้ก็อาจเข้าใจเรื่องราวของงานประพันธ์หรือ
ทรรศนะของผู้เขียนหรืออาจเข้าใจผิดก็ได้ นักเขียนแต่ละคนมีวิธีสื่อความหมายด้วยน้ำเสียงหลาย
วิธีนอกเหนือจากการเขียนการพูดอย่างตรงไปตรงมา วิธีสื่อความหมายด้วยน้ำเสียงอาจแบ่ง
ได้หลายลักษณะดังนี้

1. ประชด
2. ถากถาง
3. รื่นเริง
4. เคร่งเครียด

จากการศึกษาบทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ พบว่า การนำเสนออารมณ์
หรือการใช้ "น้ำเสียง" จำแนกได้ 5 แบบ ดังนี้

- 3.1 น้ำเสียงเสียดสีประชดประชัน
- 3.2 น้ำเสียงตำหนิรุนแรง

3.3 น้ำเสียงแสดงความห่วงใยและวิตกกังวล

3.4 น้ำเสียงจริงจังและเชื่อมั่นในความคิดของตน

3.5 น้ำเสียงเตือนให้ระมัดระวัง

ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงรายละเอียด ในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

3.1 น้ำเสียงเสียดสีประชดประชัน

หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่ผู้เขียนมีต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ปรากฏในงานเขียนชิ้นนั้น ๆ โดยมีได้แสดงออกมาโดยตรงแต่แอบแฝงไว้ด้วยการเสียดสีประชดประชัน

ผู้อ่านที่ใช้ความสังเกตและวิพากษ์ในการอ่าน สามารถจับ "น้ำเสียง" ของผู้เขียนได้ไม่ยากนัก บางครั้งอาจมีถ้อยคำที่บ่งบอกถึงการเสียดสีประชดประชัน ทัศนะ ยาวะประภาษ ใช้ น้ำเสียงเสียดสีประชดประชันในงานบทความของเขามากที่สุด เนื่องจากงานเขียนประเภทบทความ เป็นงานเขียนที่เน้นในการเสนอความคิดต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้เขียนจะเลือกหยิบเรื่องราวหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่น่าสนใจมาเป็นข้อมูลในการเขียน บางครั้งอาจรู้สึกพอใจ ในขณะที่บางทีก็รู้สึกอึดอัดใจต่อการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ในกรณี ที่พึงพอใจหรืออึดอัดใจ แม้ว่าจะสามารถระบายหรือแสดงออกมาได้บ้างก็ตาม แต่ก็มีขีดจำกัด การนำเสนอความคิด ดังนั้นการนำเสนอบทความในแนวนี้จึงเลือกใช้การประชดประชันเสียดสี เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านหรือผู้เกี่ยวข้องตื่นตัวต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแทนการต่อว่าหรือแสดงความไม่พอใจออกมาโดยตรง

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่ใช้น้ำเสียงเสียดสีประชดประชัน เช่น

เรื่อง "เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล"

เรื่อง "กองทัพเล็กลง คนจะดีขึ้น"

เรื่อง "การประชุม "ไม่" สดุด"

เรื่อง "จักรวรรดินิยมในโลกใหม่"

ฯลฯ

ดังตัวอย่างบทความ เรื่อง "การประชุม" ไม่"สุดยอด" ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนได้แนบแผนน้ำเสียงเสียดสีประชดประชันไว้ในตอนกลางและตอนท้ายของเรื่อง กล่าวคือ ในตอนกลางเรื่อง ซึ่งกล่าวถึง การที่ประชุมของประเทศญี่ปุ่นจะเดินทาง มาพบปะกับประมุขของประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อแบ่งเงินกำไรที่ญี่ปุ่นได้รับจากการค้าขาย กับประเทศอาเซียน สำหรับตอนนี้ ปรากฏน้ำเสียงของผู้เขียนต่อเรื่องนี้โดยกล่าวเสียดสีประชด ประชันว่า ประเทศต่าง ๆ ที่รับเงินไปก็เพื่อนำไปพัฒนาคนให้มีเงินมาซื้อสินค้าของญี่ปุ่นต่อไป ดังข้อความว่า

...โดยหลังจากวันนั้นแล้ว นายกรัฐมนตรีคนใหม่ของญี่ปุ่นจะได้เดินทางมาพบปะกับประมุข ของชาติอาเซียน เพื่อตกลงจัดสรรปันส่วน "เงินช่วยเหลือ" ก่อนโตที่ญี่ปุ่นได้กำไรมา ทะเรือเกี่ยวจากการขายสินค้าญี่ปุ่นในประเทศเหล่านี้ ให้ชาติเหล่านี้เอากลับไปพัฒนา คนของตนให้มีเงินซื้อสินค้าญี่ปุ่นกันต่อไป

("การประชุม" "ไม่" สุดยอด" หน้า 58)

3.2 น้ำเสียงตาทิรุนแรง

การใช้ น้ำเสียงตาทิรุนแรงนี้มักเป็น เรื่องที่ผู้เขียนมีความคิดเห็นขัดแย้ง อย่างรุนแรง หรือมีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรมต่อสังคม เป็นต้น ผู้อ่านสามารถจับน้ำเสียง ตาทิรุนแรงนี้ได้ไม่ยากนัก เพราะถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ ที่ผู้เขียนเลือกใช้จะสามารถทำให้ผู้อ่าน จับทางเสียงของผู้เขียนได้ทันทีว่า ผู้เขียนมีความคิดหรือมีความรู้สึกอย่างไรกับเรื่องที่กำลัง กล่าวถึงนั้น การใช้ น้ำเสียงตาทิอย่างรุนแรงนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าถึงจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ ชัดเจนขึ้น และทำให้เรื่องน่าสนใจและมีน้ำหนักมากขึ้นด้วย เพราะเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่าง เรื่องที่มีเนื้อหาหนักหน่วงกับเรื่องที่มีเนื้อหาธรรมดา จะเห็นได้ชัดเจนว่า เรื่องราวที่เสนอความ คิดเห็นอย่างรุนแรง มีการตาทิเตือน จะได้รับความสนใจมากกว่า และถ้าประกอบเข้ากับการ ตาทิอย่างมีเหตุผลสามารถยกตัวอย่างอ้างอิงจนผู้อ่านสามารถเห็นจริงตามนั้น ก็ยิ่งทำให้ บทความนั้นมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาษ ที่ใช้น้ำเสียงตาทนอย่างรุนแรง เช่น
 เรื่อง "เดือนแห่งการบูณาหนี้จรวงวัล"
 เรื่อง "สภาพปฏิบัติกับสภาแห่งชาติ"
 เรื่อง "ระหว่างกองทัพกับประชาชน"
 เรื่อง "ประชาธิปไตยของปลาหมอ"
 ฯลฯ

ดังตัวอย่างบทความเรื่อง "เดือนแห่งการบูณาหนี้จรวงวัล" ซึ่งผู้เขียน
 ได้กล่าวถึงช่วงเวลาระหว่างเดือนสิงหาคมถึงกันยายนว่า มักจะเป็นช่วงเวลาที่ย่ำราชากร
 ต่างพากันไม่ค่อยทำงาน เพราะต้องทำทุกอย่างเพื่อให้ตนได้รับการบูณาหนี้จรวงวัล
 เพราะฉะนั้นประชาชนก็ต้องถือว่า ช่วงเวลาดังกล่าว "เป็นเดือนแห่งการพักผ่อนนอนหลับ
 ของประชาชน" คือไม่สามารถติดต่อส่วนราชการได้ เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ หรือถ้าติดต่อได้ก็อาจถูก
 เก็บเรื่องเข้าแฟ้ม ไม่เดินเรื่องให้ตามเวลาอันควร ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นต่าง ๆ เหล่านี้
 ผู้เขียนได้เสนอมาซึ่งผู้อ่านด้วยความรู้สึกที่ไม่พอใจประกอบกับการเลือกใช้ถ้อยคำที่รุนแรง เช่น
 บ้า คลั่ง เหลือลาภเหลือเงิน ความเจ็บปวด หลงยศหลงอำนาจ ฯลฯ จึงทำให้สามารถจับ
 ทางเสียงของผู้เขียนได้ว่า มีน้ำเสียงตาทนรุนแรง ดังข้อความบางตอนต่อไปนี้

ที่ว่าฤดูกาลนี้เป็นเดือนแห่งการพักผ่อนนอนหลับนั้น จะต้องเข้าใจกันว่าเป็นเดือนแห่งการ
 พักผ่อนนอนหลับของประชาชน ซึ่งไม่สามารถจะใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐได้
 เหมือนเช่นในยามปกติ... ส่วนพวกที่อยู่ก็มีอาการเหมือนคนติดยาเสพติด ครึ่งหลับครึ่งตื่น
 ครึ่งตื่นครึ่งฝัน ไม่เป็นอันทำงาน เนื่องจากไม่ทราบแน่ชัดว่าหลังจากเดือนกันยายนผ่านพ้น
 ไปแล้วตนจะยังอยู่ที่เดิมหรือจะถูกส่งย้ายไปอยู่ ณ แห่งหนตำบลไหน... วัฏจักรที่วนเวียน
 หักกันซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยไม่มีที่สิ้นสุดปีแล้วปีเล่านี้ ยิ่งนับวันนับปีก็ยิ่งทวีความบ้าคลั่งมากขึ้น
 การหลงยศหลงอำนาจ เหลือลาภเหลือเงิน... เดือนแห่งการบูณาหนี้จรวงวัลเมื่อมาถึง
 ที่ไรจึงทำให้เราประชาชนเกิดความปวดทรมานขึ้นมาในหัวใจของเราที่นั่น หากกรรมเวร
 ในชาตินี้มีจริงดังที่พุทธศาสนาบอกเรา เราก็คงจะได้เห็นกรรมเวรตามคำบอกนั้น

("เดือนแห่งการบูณาหนี้จรวงวัล" หน้า 58)

3.3 น้ำเสียงแสดงความห่วงใยและวิตกกังวล

การใช้ น้ำเสียงแสดงความห่วงใยและวิตกกังวลนั้น ผู้เขียนมักจะใช้ในกรณีที่ เป็นเรื่องราวอันไม่สามารถแก้ไขได้โดยง่าย น้ำเสียงในลักษณะนี้ มักจะปรากฏในบทความที่ผู้เขียนวิเคราะห์เจาะลึกในเหตุการณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วเล็งเห็นผลต่อเหตุการณ์นั้น อาจปิดท้ายบทความด้วยการตั้งคำถามทิ้งท้าย หรือเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา แต่สิ่งหนึ่งที่สามารถพิจารณาได้คือ ผู้เขียนจะใช้น้ำเสียงที่แสดงความห่วงใย หรือวิตกกังวลต่อเหตุการณ์นั้น เมื่อพิจารณาถึงจุดนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บทความที่ผู้เขียนใช้น้ำเสียงแสดงความห่วงใยและวิตกกังวล มักจะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ผู้เขียนมีความเห็นว่า เป็นเรื่องที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หรือถ้าแก้ไขได้ก็เป็นสิ่งที่ยากมาก หรือผู้เขียนมักจะเล็งเห็นผลกระทบที่ค่อนข้างรุนแรง หากไม่มีการแก้ไขปัญหาเกิดขึ้น

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ใช้น้ำเสียงแสดงความห่วงใยและวิตกกังวล เช่น

เรื่อง "กุหลาบกับหนามแหลม"

เรื่อง "เปรมกับอันครายที่มองเห็น"

เรื่อง "ไทย - เตรียมรับสงครามหรือยัง"

ฯลฯ

ดังตัวอย่าง บทความเรื่อง "กุหลาบกับหนามแหลม" ซึ่งกล่าวถึงปัญหาบ้านเมือง โดยเปรียบเทียบกับดอกกุหลาบซึ่งมีหนามแหลม อันหมายถึง ความทุกข์ยากของประชาชน การแก้ปัญหาต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่ยากมากตอนท้ายบทความ ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นถึงน้ำเสียงที่เป็นห่วงใยบ้านเมือง รวมทั้งวิตกกังวลถึงสิ่งที่อาจเกิดขึ้นได้ หากไม่รีบดำเนินการแก้ไข

...จึงน่าเป็นห่วงว่าถ้าหากรัฐบาลเปรม 5 ไม่เร่งมือสร้างชาติให้เป็นประชาธิปไตยสมบูรณ์โดยเร็วแล้ว พวกฉวยโอกาสก็จะนำเผด็จการจากรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเข้ามายึดยึดให้ประชาชนในอีกไม่กี่วันข้างหน้า

(กุหลาบกับหนามแหลม" หน้า 50)

3.4 น้ำเสียงจริงจังและเชื่อมั่นในความคิดของตน

การใช้ น้ำเสียงในลักษณะนี้ ผู้เขียนจะแสดงความมั่นใจในการเสนอทรรศนะของตนว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้อง การอ้างอิงหลักฐาน การอ้างถึงหน้าที่ที่ถูกต้องหรือสิทธิอันชอบธรรม จึงปรากฏออกมาอย่างชัดเจน มีเหตุผลรองรับ และบอกลงไปอย่างแน่วแน่ว่าสิ่งที่ถูกต้องคืออะไร โดยไม่เกรงกลัวอิทธิพลใด ๆ แม้ว่าความคิดเห็นบางประการของผู้เขียนอาจจะรุนแรงหรือส่งผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมถึงผู้ใด ผู้เขียนก็ไม่หวั่นเกรง คงยึดมั่นในความคิดของตน และนำเสนอความคิดนั้นด้วยน้ำเสียงที่จริงจัง และเชื่อมั่นในความคิดของตน

บทความที่ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ น้ำเสียงจริงจังและเชื่อมั่นในความคิดของตน เช่น

เรื่อง "เมื่อทหารออกมานำการเมืองเสียเอง"

เรื่อง "ระบบการเลือกตั้งแบบอนุช"

เรื่อง "ทิศทางการเมืองไทย"

ฯลฯ

ตัวอย่างบทความเรื่อง "เมื่อทหารออกมานำการเมืองเสียเอง" ได้กล่าวถึงการที่ทหารออกมามีบทบาทนำการเมือง แทนที่จะให้การเมืองนำหน้าทหาร รัตนะ ยาวะประภาส เลือกใช้น้ำเสียงที่จริงจัง และเชื่อมั่นในความคิดของตน เพื่อนำเสนอความคิดที่ว่าหน้าที่ของทหารคือรักษาพรหมแดนและอธิปไตยของชาติ ไม่ใช่ทำหน้าที่ใช้กฎหมายในการดำเนินการกับผู้อื่น นอกจากนั้นผู้เขียนได้แสดงความมั่นใจในความคิดของตนอีกว่าทหารก็คือประชาชน ดังนั้นทหารก็ต้องยืนเคียงข้างกับประชาชน ไม่ใช่ใช้อำนาจมาข่มขู่ประชาชน

หน้าที่ของทหารนั้น ไม่ใช่หน้าที่ของตำรวจ ทหารจะต้องทำหน้าที่พิทักษ์รักษาพรหมแดนของชาติ ทหารจะมากำหนดเป็นผู้ถือกฎหมายและผู้ใช้กฎหมายได้อย่างไร หนังสือพิมพ์นั้นมีสิทธิเสรีภาพทางพื้นฐานของประชาชนอยู่แล้ว ในเมื่อไทยเรามีการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย การเสนอข่าวและความเห็นของหนังสือพิมพ์ก็เป็นไปในแบบบรรทัดที่กฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติเอาไว้หากหนังสือพิมพ์ไม่ทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เสียแล้ว ประชาชนจะ

ธำรงรักษาสีทึบสีผิวพื้นฐานของเขา อันได้แก่ สีผิวในการพูดการเขียนได้อย่างไร
 ประชาธิปไตยนั้นจะเจริญรุ่งเรือง ได้ก็ต่อเมื่อประชาชนทุกอาชีพได้ตระหนักในหน้าที่ของ
 ตนแต่ละฝ่ายมิใช่เข้ามาท้าวทักท้วงกันจนแยกไม่ออก ทหารเมื่อท้วงในทางการเมืองก็สามารถ
 เป็นฐานให้การเมืองได้ ไม่จำเป็นต้องออกมาเป็นหัวทอก และทหารเมื่อคือประชาชน
 ก็ต้องยืนแถวอยู่กับประชาชน มิใช่ถือปืนติดดาบหวาดระแวงเอาที่ประชาชน

(“เมื่อทหารออกมาทางการเมือง เสียเอง” หน้า 58)

3.5 น้ำเสียงเตือนให้ระมัดระวัง

การใช้ น้ำเสียงในลักษณะนี้ ผู้เขียนจะเสนอเรื่องด้วยการชี้ให้เห็นปัญหา
 แสดงข้อมูลต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านคล้อยตามความคิดเห็นของผู้เขียน อาจใช้เหตุผล
 ใช้การเปรียบเทียบ หรือยกคำกล่าวต่าง ๆ ขึ้นมาประกอบการแสดงทรรศนะ และนำไปสู่
 เป้าหมายสำคัญ คือเตือนให้ระมัดระวังถึงผลเสียหรือผลร้ายที่อาจเกิดได้ ส่วนมากการใช้ น้ำเสียง
 เตือนให้ระมัดระวังนี้ มักจะเป็นเรื่องที่ผู้เขียนเห็นว่า โทเลตัว และเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยากหาก
 ปัญหานั้นทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงเลือกใช้วิธีการป้องกัน คือการเตือนให้ระมัดระวัง เช่น

เรื่อง "ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ"

เรื่อง "ระวัง! จักรวรรดินิยมรุ่นใหม่"

เรื่อง หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชวลิต"

ฯลฯ

ตัวอย่างบทความ เรื่อง "ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ" ซึ่งผู้เขียนได้
 แสดงให้เห็นถึงผลร้ายที่จะเกิดจากการสร้างเขื่อน นอกจากนั้นยัง ได้ผล ไม่คุ้มค่ากับสิ่งที่ต้องเสีย
 ไปอีกด้วย น้ำเสียงเตือนให้ระมัดระวัง จึงออกมาในลักษณะของการปรามไม่ให้กระทำการ
 สร้างเขื่อน

อย่าเอาป่าที่ประมาณค่าของราคา ไม่ได้ ไปแลกกับกระแสไฟฟ้าที่ราคาถูกกว่ากันยูนิตละ ไม่ก็
 สดางค์กันอีกเลย บทเรียนที่มีอยู่ในปัจจุบันก็มากมายเกินพอแล้ว รัฐบาล ไม่ว่าจะยุคใคร
 สมัยใครจะต้องตั้งกฎและสูตรเอาไว้ว่า ป่าต้องรักษาไว้ ไฟฟ้าเพื่อประชาชน เราผลิตจาก
 หลังอื่น วิศวกรยุคใหม่จะต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่เช่นนั้นแค่มีการประท้วงจะไหม
 จัดจนกลายเป็นทะเลาะ

(“ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ” หน้า 56)

วิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในบทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส

บทความเป็นวรรณกรรมร้อยแก้วประเภทสารคดีที่มีเนื้อหาสาระมุ่งเสนอความรู้ และความคิดเป็นประการสำคัญ ทั้งกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิด ขยายวงความรู้ ประสบการณ์ของผู้อ่านให้กว้างขวาง และลึกซึ้งยิ่งขึ้น บทความที่ดีย่อมให้คุณค่าทางภูมิปัญญาแก่ผู้อ่าน สะท้อนให้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของคนในสังคมนั้น ๆ ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความคิด ความนิยมของนักเขียน และคนในชาติอีกด้วย กุหลาบ มลลิกะมาส (2519 : 105) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความมุ่งหมายของเขียนบทความว่า คนในสังคมจะคิดเห็นอย่างไร รู้สึกอย่างไร มีความเชื่ออย่างไร ก็แสดงออกให้ปรากฏเห็นในรูปของภาษา ประเพณี กิจกรรมงานศาสนา ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่คนในสังคมสร้างขึ้นแล้วถ่ายทอดไว้ให้แก่อนุชน บทความเป็นส่วนหนึ่งในการบันทึก และการถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นออกมา โดยนักเขียนย่อมมองดูโลก และชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ กัน และต่างก็มีแนวความคิดของตนต่อสิ่งเหล่านั้นแตกต่างกันไปด้วย นักเขียนจะพยายามถ่ายทอดแนวความคิดของตนลงในบทประพันธ์เสมอ

แนวความคิดของนักเขียนเป็นผลมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม และสภาพสังคมในสมัยที่นักเขียนยังมีชีวิตอยู่ ดังนั้น เหตุการณ์สำคัญ และสภาพความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2521 - 2534 อันเป็นช่วงชีวิตของรัตนะ ยาวะประภาส เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นจึงมีผลต่อแนวความคิดของท่านด้วย และได้รับการถ่ายทอดผ่านสื่อ "หนังสือพิมพ์" ซึ่งมีโอกาสแพร่หลายไปสู่สายตาประชาชนได้มาก โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์นั้น มีบทบาทสำคัญต่อสังคมมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ในบางครั้งหนังสือพิมพ์อาจมีบทบาทต่อการบดขยี้และชี้นำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมให้กับประชาชน เป็นเครื่องมือสำหรับกระตุ้นให้ประชาชนหันมาสนใจต่อปัญหารอบข้าง เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาความแร้นแค้น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม และอื่น ๆ นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังเป็นตัวแทนในการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน และเป็นตัวกลางที่จะถ่ายทอดความเดือดร้อนของประชาชนไปสู่รัฐบาลอีกด้วย บทความของรัตนะ ยาวะประภาส ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษ-ประชามิตร และ

หนังสือพิมพ์หลักไท นั้น ได้เผยแพร่ไปสู่สายตาประชาชนในวงกว้าง แนวคิดต่าง ๆ ที่
 รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงไว้ในผลงานของท่าน จึงนับได้ว่าเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ และเป็น
 ประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างยิ่ง

การศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในบทความของรัตนะ ยาวะประภาส ผู้วิจัยได้ศึกษา
 ในประเด็นเกี่ยวกับ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และบทบาทของหนังสือพิมพ์ โดยมี
 ผลการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

แนวคิดของรัตนะ ยาวะประภาส ที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองสามารถจำแนก
 การพิจารณาได้ 6 ประเด็น ได้แก่ ระบอบการปกครอง นโยบายการปกครองประเทศ นโยบาย
 ด้านการต่างประเทศ บุคลากรทางการเมือง บทบาททางการเมืองของประชาชน และปัญหา
 การเมือง

1.1 ระบอบการปกครอง

จากการศึกษาบทความ ของรัตนะ ยาวะประภาส พบว่า ได้มีการแสดง
 แนวคิดเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ไว้ 3 ระบอบ คือ ประชาธิปไตย คอมมิวนิสต์
 และเผด็จการ

1.1.1 ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญนั้น
 รัตนะ ยาวะประภาส มีความเห็นว่า ความเห็นของคนส่วนใหญ่อันได้แก่ ประชาชน ทั้งที่มีอำนาจ
 และไม่มีอำนาจถือเป็นสิ่งสำคัญ รัฐธรรมนูญจึงเขียนขึ้นมาโดยประชาชน เพื่อประชาชน

นอกจากนั้นในข้อความตอนท้ายก็ยังได้เน้นย้ำให้เห็นว่า
 รัตนะ ยาวะประภาส ไม่เห็นด้วยต่อระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ที่ใช้คนเพียงไม่กี่คน
 สำหรับกำหนดนโยบายในการปกครองประเทศ ดังข้อความว่า

รัฐธรรมนูญเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาธิปไตยก็จริง แต่ข้าพเจ้าก็มีความเห็นว่า จิตใจ
ประชาธิปไตยทั้งของผู้มีอำนาจ และของผู้ตกอยู่ใต้อำนาจ จะต้องมีความก่อนรัฐธรรมนูญ
เราจึงจะได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง มิฉะนั้นก็จะได้แต่รัฐธรรมนูญ
ที่เขียนขึ้นมาโดยคนเพียงไม่กี่คนในพรรคการเมืองถูกต้องตามกฎหมายเพียงพรรคเดียว
อย่างประเทศคอมมิวนิสต์...

("ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ" หน้า 50)

รัตน์ ยาวะประภาส ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า
ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ลัทธิที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติควรเป็นลัทธิประชาธิปไตย
ไม่ใช่ลัทธิเสรีนิยมหรือลัทธิอำนาจนิยม ซึ่งจะไม่เกิดผลดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
เลย ดังตัวอย่างในบทความเรื่อง "เรื่องเสรีนิยม และอำนาจนิยม"

...ถ้าหากนายพลเกรียงศักดิ์ นิยมชอบในลัทธิเสรีนิยมจริงแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่าปัญหาที่
จะเกิดตามมานั้น มันจะมีอยู่มากมายจนอาจทำให้ เขาต้องหวนกลับไปสู่ลัทธิอำนาจนิยม
อันดูเหมือนจะเป็นลัทธิแนวทางแบบอนุรักษนิยมของผู้คนในเมืองไทยไปเสียแล้ว
อันการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น ลัทธิที่ยึดถือกันโดยเนื้อแท้ก็คือลัทธิ
ประชาธิปไตยนั่นเอง โดยถือเอาว่า อำนาจมาจากปวงชน ถ้าหากถือลัทธิเสรีนิยมหรือว่า
อิสระนิยมก็ตามที่ การจะมุ่งหน้าไปสู่ความคิดประชาธิปไตยก็จะยืดเยื้อ และเย็นเยื่อออกไป
โดยไม่จำเป็น...

("เรื่องเสรีนิยมและอำนาจนิยม" หน้า 50)

รัตน์ ยาวะประภาส ได้แสดงทรรศนะเพื่อให้ผู้อ่านเห็น
ความสำคัญของ "ประชาธิปไตย" ไว้อย่างน่าสนใจ โดยใช้การเปรียบเทียบกับ "การขี่หลังเสือ"
ว่า

เมื่อยังเป็นเผด็จการอยู่ นายกรัฐมนตรีไม่ว่าใครก็ตามก็ยังต้องเป็น คนที่หลังเสือกันทุกคน
วิธีลงจากหลังเสืออย่างนี้เนวล โดยเสือไม่กัด โดยเสือไม่สลัดตกโดยวิธีของข้าพเจ้า ก็คือ
ทำแผ่นดินให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์เสียแต่ในขณะที่คนยังที่หลังเสืออยู่ แผ่นดิน
ประชาธิปไตยนั้น ย่อมเป็นแผ่นดินที่สะอาด และเต็มไปด้วยธรรม จนไม่มีเสือตัวใดกล้าอยู่...
(“วิธีลงจากหลังเสือ” หน้า 50)

1.1.2 ระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์

รัตน์ ยาวะประภาส พยายามจะเสนอรายละเอียดของรูปแบบ
การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการ
การดำเนินวิถีทางตามแนวของคอมมิวนิสต์ด้วย ดังข้อความว่า

ลัทธิคอมมิวนิสต์ เมื่อสามารถเข้าไปครอบครองประเทศใดประเทศหนึ่งได้โดยเด็ดขาด
นั้นก็หมายความว่า สมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์เท่านั้น ที่มีสิทธิ์มีอำนาจในการปกครอง
ประเทศ และการเลือกตั้งโดยนัยของลัทธิคอมมิวนิสต์ก็เป็นแต่เพียงการเลือกตั้งในหมู่
พลพรรคที่เป็นคอมมิวนิสต์ด้วยกันเท่านั้น ประชาชนที่มีได้เป็นคอมมิวนิสต์ ย่อมไม่มีสิทธิ์มี
ปากมีเสียงร่วมกับประชาชน คนที่ผ่านการยอมรับจากพรรคคอมมิวนิสต์แล้วว่าเป็นคน
คอมมิวนิสต์...

(“จงมองคู่มือสี่ทองผ่องอำไพเอาไว้ให้คิ่คิ่เถิด” หน้า 50)

บทความเรื่อง“คำพูดที่น่างอนของเติ้งเสี่ยวผิง” ได้แสดงให้เห็น
ถึงความคิดของ รัตน์ ยาวะประภาส เกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ที่ว่า พรรค
คอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย จะได้รับการสนับสนุนจากจีน, เวียดนาม หรือจะต้องเปลี่ยนแปลง
เป็นรัสเซียก็ตาม ไทยเราก็ต้องอยู่ในภาวะเสียเปรียบอยู่เสมอ คำพูดของเติ้งเสี่ยวผิง เรื่อง
การสนับสนุนพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ทำให้เกิดความสับสนขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม
รัตน์ ยาวะประภาส ก็ไม่พอใจ และไม่เห็นด้วยกับระบอบการปกครองดังกล่าว

ถ้าหากจีนจะหยุดให้การสนับสนุนแก่พรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย โดยที่เวียตนามก็ได้ประกาศหยุดไปแล้ว จะเป็นไปได้หรือไม่ว่า สหภาพโซเวียตจะก้าวเข้ามามีบทบาทแทน โดยฉวยโอกาสทองนี้มาเป็นของตน... นี่ก็หมายความว่า ไทยจะต้องรับเคราะห์ที่กรรมต่อไปจากสาเหตุ และทำที่ซึ่งกลับไปกลับมาของประเทศไทยซึ่งเจริญความสัมพันธ์ไมตรีกับไทยอย่างเต็มที่ แต่บนพื้นฐานของความเอาแต่ได้อย่างเดียว

("สาเหตุที่น่าสงของเติ้งเสี่ยวผิง" หน้า 50)

1.1.3 ระบอบการปกครองแบบเผด็จการ

ความเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบเผด็จการนี้

รัตน์ ยาวะประภาส เห็นว่า เป็นการใช้อำนาจเพื่อให้ได้อำนาจ มีแต่การต่อสู้ไต่ถามอำนาจของผู้อื่น เพื่ออำนาจของตนเอง จนเวียนเป็นวัฏจักรไม่มีการจบสิ้น ดังข้อความในเรื่อง "เผด็จการจะขยายเต็มไป" ว่า

ข้าพเจ้าต้องการจับเข้าคุยกับคนพวกนี้แต่เพียงว่า อำนาจในมือของพวกท่านที่ท่านคิดว่ามันมีมากพอที่จะกดคนอื่นทั้งชาติให้อยู่หมัดได้ั้น ท่านมีอยู่ในมือจริง ๆ แล้วหรือ และถ้าท่านจะป้องกันไม่ให้ผู้ที่อยู่เบื้องล่างท่านจับอาวุธขึ้นมาล้มล้างท่านได้แน่แล้วละหรือ และที่สำคัญ ท่านคิดว่า พวกข้าอำนาจ พวกนิยมเผด็จการอย่างพวกท่านนั้น จะไม่คิดไต่ถามอำนาจของท่านลงในเมื่อมีโอกาสละหรือ

("เผด็จการจะขยายเต็มไป" หน้า 50)

1.2 นโยบายการปกครองประเทศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองประเทศที่นายกรัฐมนตรี ได้จัดวางกำลังรัฐบาลทหารเต็มรูป คือ ใช้อุบายการทางทหารเข้าไปครอบคลุมการทำงานของส่วนต่าง ๆ ในรัฐบาลทั้งหมด รัตน์ ยาวะประภาส ได้เสนอความคิดเห็นขัดแย้ง และท้วงติงว่า จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้ามีอุปสรรคเกิดขึ้น ดังตัวอย่าง

ข้าพเจ้าไม่ชอบเอาเสียเลย การจัดวางกำลังรัฐบาลทหารเต็มใบของนายพลเกรียงศักดิ์
 ครึ่งท่อนชุดนี้ และก็เลยไม่เชื่อไปถึงว่าถ้าหากเกิดศึกเสียเหนือได้บุกเข้ามาในประเทศ
 จริง ๆ รัฐบาลทหารเต็มใบของนายพลเกรียงศักดิ์ครึ่งท่อนจะสามารถรับมือได้ไหว
 น่าคิดจริง ๆ ในก้อนหินยังมีแร่เหล็ก แต่ในท่อนเหล็กนั้นจะมีก็แต่สนิม ยิ่งเป็นเหล็กที่ขึ้น
 ก็มีแต่พังลุกเดียว

(“รัฐบาลทหารเต็มใบ” หน้า 50)

นอกจากนั้น รัตนะ ยาวะประภาส ยังกล่าวเน้นให้รัฐบาลคิดพึ่งพาสติปัญญา
 และมันสมองของตนเองมากกว่า การรอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ การเตรียมตัวให้พร้อม
 ในเรื่องต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ควรทำได้โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากผู้ใด หรือถ้าจะได้รับความ
 ช่วยเหลือนั้น ก็ต้องรับมาโดยใช้สติปัญญาควบคู่ไปด้วยกัน ดังข้อความว่า

การปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว ไม่ใช่เรื่องของนโยบายการทำทนายหรือนโยบายการรุกรานเพื่อนบ้านแต่อย่างใด หากเป็นการเตรียมพร้อมรักษาประเทศเอาไว้
 ให้อยู่รอดด้วยความไม่ประมาท การหวังพึ่งประเทศอภิมหาอำนาจอย่างสหรัฐ และจีน
 หรือประเทศเศรษฐกิจคู่ขนานด้วยกันอย่างสมาคมอาเซียน ก็เป็นความหวังที่ไม่น่าพึ่งพิง
 แต่ประการใด แต่การหวังพึ่งผู้อื่นถ้าย่อมไม่ช่วยให้คนอ่อนแอเอาทีละคนทีละคน
 กว่าได้ คนอ่อนแอจะต้องมีปัญญาให้รุ่งโรจน์ด้วย

(“หลังตรุษสงกรานต์” หน้า 50)

1.2.1 การเมืองภายในประเทศ

เกี่ยวกับปัญหาเรื่อง การปล่อยผู้ต้องหาคดี 6 ตุลาคม 2516

ผู้เขียนได้แสดงทรรศนะต่อเรื่องนี้ว่า รัฐบาลจะไม่ได้ประโยชน์อันใดเลยในการที่จะขังจองให้
 นักศึกษาที่หนีออกไปอยู่ป่าในช่วงเวลานั้นให้กลับเข้ามา แต่จะยิ่งส่งผลกระทบต่อนักศึกษาปัจจุบัน
 ให้มีปฏิกริยาต่อต้านมากยิ่งขึ้น

จากประเด็นความคิดของ รัตน์ ยาวะประภาส ส่วนนี้ ทำให้
ผู้วิจัยเห็นว่า รัตน์ ยาวะประภาส เขียนบทความอย่างมีอุดมการณ์ น่าเสนอความคิดในสิ่งที่
ตัวเองเห็นว่าถูกต้อง แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะขัดต่อนโยบายของรัฐ หรือการดำเนินการของรัฐ
ก็ตาม ดังข้อความ

ข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่า การปลดปล่อยผู้ต้องหาคดี 6 ตุลาฯ จะไม่ได้รับผลดีแต่อย่างใด
ในประเด็นของการโฆษณาชวนเชื่อให้นักศึกษาที่เข้าไปรับการอบรม ทั้งทางด้านทฤษฎีทั้ง
ทางด้านปฏิบัติอยู่ในป่ากลับมาเข้าเมือง และในทางตรงกันข้าม ถ้าหากรัฐบาลให้การเตือน
สติ หรือห้ามปรามการกระทำของบรรดาผู้ซึ่งกลายเป็นอดีตผู้ต้องหาคดี 6 ตุลาฯ มากเกิน
ไปจนเขาสามารถนำไปปลุกระดมได้ว่า ไปขัดขวางการทำงานเพื่อประชาชนของพวกเขา
แล้ว อย่างว่าแต่นักศึกษาในป่าจะไม่กลับเข้าเมืองเลย นักศึกษาในเมืองกลับจะยิ่งออกไป
สมทบกับนักศึกษาในป่าเพิ่มมากขึ้น

("ปลดปล่อย 6 ต.ค.นศ.ในป่าจะมาเมือง" หน้า 50)

1.2.2 นโยบายการบริหารประเทศ

รัตน์ ยาวะประภาส ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบ
การบริหารประเทศไว้ว่า ผู้บริหารประเทศทั้งหมด อันได้แก่ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
ควรปฏิบัติตนให้ถูกต้องเสียก่อน โดยเฉพาะเรื่อง การคอร์รัปชัน ที่ถ้าหากบุคคลในระดับบริหาร
ของประเทศยังมีพฤติกรรมเช่นนี้อยู่ บ้านเมืองก็ไม่สามารถเจริญเติบโตไปได้มากกว่านี้
ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่อง "ฮีโร่โดยการประชาสัมพันธ์นั้นไม่กี่วันก็เกิดได้" ว่า

...แน่นอน ถ้าข้าพเจ้าเป็นรัฐมนตรี ไม่ว่ากระทรวงไหนไม่จำเป็นต้องเป็นกระทรวง
มหาดไทย บุคคลที่ข้าพเจ้าจะต้องพูดกับเรื่องคอร์รัปชันก็ต้องเป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี
ทั้งคณะ ข้าพเจ้าจะต้องพูดกับบุคคลที่กุมชะตาชีวิตทั้งหมดของประเทศเหล่านี้ และยกเหตุผล
มาแสดงให้เห็นเขาเห็นกันโดยไม่อ้อมค้อม หรือสรรเสริญเยินยอกันอีกว่า จงเปลี่ยนระบบ

การบริหารประเทศให้ถูกต้องตามทฤษฎีคลองธรรมเสียก่อนเกิด เมื่อทุกอย่างเป็นตาม
แนวทางอันดีงามแล้ว ความชั่วร้ายเสื่อมโทรมก็จะอยู่ต่อไปไม่ได้เอง...

(“ฮั้วไร้อำนาจการประชาสัมพันธ์นั้นไม่ก็วันก็เกิดได้” หน้า 50)

รัตนะ ยาวะประภาส ยังได้กล่าวถึง การเข้าบริหารประเทศ
ของคณะรัฐบาลชุดใหม่ที่จะชอบ “ขอเวลา” ในการบริหารประเทศสักระยะหนึ่งก่อนใน
ความคิดของ รัตนะ ยาวะประภาส แล้ว เห็นว่า ไม่ควรมีการขอเวลาเพื่อทดลองบริหาร
ประเทศแล้ว ควรจะสามารถบริหารได้ทันทีที่ได้รับพระบรมราชโองการเลยมากกว่า เพราะเป็น
คณะรัฐบาลที่จะต้องบริหารระดับประเทศแล้ว ไม่ควรปฏิบัติแบบลองผิดลองถูกอีก

...รัฐบาลประเภท “ขอเวลา” นี้ ในความเห็นหนักแน่นของข้าพเจ้า จะต้องหมดไปจาก
เมืองไทยเสียที เราไม่มีเวลาให้ใครมาขออีกแล้ว และเราก็ไม่ใช่ที่ทางที่จะมานั่งข้อมไม้
ข้อมมือกันอยู่ รัฐบาล “ขอเวลา” จะต้องออกไป รัฐบาล “ทำงานทันที” จะต้องเข้ามา
เมื่อเราเป็นทีมฟุตบอลทีมชาติกันแล้ว ก็จะต้องลงสนามแข่งได้ทันที ถ้าปล่อยให้มันแต่ร้อง
ขอเวลาลงไปเตะแพ้น้ำเสียก่อนสักสองครั้งสามครั้ง แล้วจึงพิดเครื่องเล่นได้แล้วละก็
ระวัง ประชาชนคนดูจะแห่ลงจากอัฒจันทร์มารุมประชาทัณฑ์

(“รัฐบาลขอเวลา” หน้า 50)

1.2.3 การจัดตั้งรัฐบาล

รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการจัดตั้งรัฐบาล
ว่ารัฐบาลของไทยน่าจะเป็นรัฐบาลถาวรเพียงรัฐบาลเดียว และที่สำคัญควรเป็นกลุ่มบุคคลที่ตั้งใจ
เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมจริง ๆ ดังข้อความในบทความเรื่อง
“ไทยเมื่อสิ้นปี 2522”

ไทยเมื่อสิ้นปี 2522 จึงเป็นไทยที่การต่อสู้อย่างรุนแรงภายในประเทศ ยังคงเพิ่มความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และจะส่งผลให้ความรุนแรงเหล่านี้ทวีมากขึ้นไปอีก อย่างไรก็ตามไม่มีใครจะหยุดยั้งได้ในปี 2523 นอกเสียจากว่า จะมีการจัดผู้ทรงศตถ์แผ่นดินออกไปให้หมดสิ้นได้ และมีการวางรากฐานรัฐบาลผู้เสียสละความสุบทั้งมวล เพื่อปลดเปลื้องความทุกข์ของคนไทยในชาติให้หลุดพ้นไป ให้เป็นรัฐบาลไทยที่ถาวรแต่เพียงรัฐบาลเดียว รัฐบาลผู้ประสานผลประโยชน์ และอำนาจของคนไม่ว่ากลุ่มใดร่วรงหล่นจากบัลลังก์ทองไปประเทศแล้วประเทศเล่าในปี 2522 ข้าพเจ้าจึงได้แต่หวังให้ผู้ปรารภนาจะเป็นใหญ่ในแผ่นดินโดยไม่คำนึงถึงประชาชนคนไทยผู้เป็นเจ้าของประเทศ ได้ทวนนึกถึงบทสุศึกษาเหล่านี้เอาไว้ให้จงดี

(“ไทยเมื่อสิ้นปี 2522” หน้า 50)

1.2.4 ความมั่นคงของชาติ

รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงของชาติว่า ไม่ได้ขึ้นอยู่กับใครหรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น หากแต่ขึ้นอยู่กับคนทุกกลุ่มทุกระดับทุกเพศ และทุกวัย ที่จะช่วยกันพัฒนาชาติ และมอบความรัก รวมทั้งอุทิศชีวิตเพื่อชาติ

ข้าพเจ้าไม่คิดว่าผู้คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มการศึกษาหรือกลุ่มงานอาชีพ กลุ่มหนุ่มหรือกลุ่มแก่ กลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ จะมีความสำคัญอันยิ่งใหญ่สูงสุดเพียงกลุ่มเดียวอยู่ได้ ถ้าหากประชาชนหรือผู้คนกลุ่มอื่น ๆ ไม่ให้การสนับสนุนด้วยความรักใคร่นับถืออย่างจริงจัง ความมั่นคงของชาติก็แท้ที่จริงแล้วไม่ใช่อันใดทั้งสิ้น นอกจากความรักชาติที่ประชาชนทุกคนยอมอุทิศชีวิตให้...

(“ความมั่นคงของชาติ-ของนิสิต นักศึกษาหรือของทหาร” หน้า 50)

1.2.5 การเลือกตั้ง

รัตนะ ยาวะประภาส เสนอพระศนะเกี่ยวกับการเลือกตั้งไว้ว่า เป็นสิ่งที่ดี ควรสนับสนุนให้เกิดขึ้น ไม่ว่าบ้านเมืองจะอยู่ในภาวะสงบหรือวุ่นวายก็ตาม เพราะในภาวะสงบนั้น การเลือกตั้งจะช่วยให้เกิดการพัฒนารุ่งเรืองได้ และแม้ในภาวะที่บ้านเมืองอยู่ในความสับสนวุ่นวาย การเลือกตั้งก็สามารถจัดความวุ่นวายนั้นให้หมดหรือเบาบางลงไปได้ ดังตัวอย่าง

การเลือกตั้งไม่ว่าจะมีขึ้นในเวลาประเทศสงบหรือประเทศวุ่นวายก็ย่อมนับได้ว่าเป็นสิ่งดีทั้งนั้น เพราะว่าการเลือกตั้งในยามประเทศสงบย่อมสร้างความสงบมั่นรุ่งเรืองขึ้นมาได้ และแม้ในยามวุ่นวาย การเลือกตั้งก็อาจยังความวุ่นวายนั้นให้สงบลงได้

(“งดเลือกตั้ง-เดินตามเพลงใคร” หน้า 50)

นอกจากนั้น รัตนะ ยาวะประภาส ยังได้กล่าวถึงเรื่อง กฎหมาย การเลือกตั้งที่มีได้กำหนดวงเงินของผู้หาเสียงเอาไว้ ทำให้เราได้ผู้แทนที่เป็นผู้มีเงินมาก ๆ และใช้เงินในการซื้อเสียง เพื่อให้ตนเองได้เป็นผู้แทน ซึ่งนับเป็นการได้เปรียบเสียเปรียบกันมาก ความคิดข้อนี้ของ รัตนะ ยาวะประภาส ก็ได้รับการสนองตอบในเวลาต่อมา เพราะปัจจุบัน การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรได้มีการกำหนดวงเงินให้ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้เงินในวงจำกัด เพื่อให้เกิดความยุติธรรมขึ้น และขจัดปัญหาเรื่อง “การซื้อเสียง” อีกด้วย

การเลือกตั้งที่ทำให้ได้ พ่อค่านายทุน เข้าไปนั่งเป็นปากเสียงของอภิสิทธิ์ชนอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย ในระยะหลัง ๆ นี้ก็เป็นผลมาจากการที่กฎหมายเลือกตั้งฉบับเก่า ๆ ไม่ได้กำหนดวงเงินของผู้หาเสียงเอาไว้ อันเป็นผลให้ได้ผู้แทนประชาชนที่มีสมณานาเกลียดต่าง ๆ เช่น “เจ้าบุญทุ่ม” “สส.ปลาทุเค็ม” และ “กิมกาย” เป็นต้น

(“กฎหมายเลือกตั้ง-เถียงเพื่อประโยชน์ใคร” หน้า 50)

ความคิดเห็นของ รัตนะ ยาวะประภาส เกี่ยวกับเลือกตั้งนี้ ท่านมีความเห็นไปในทางที่ไม่เห็นด้วยกับการซื้อเสียงของพวกนายทุน และที่สำคัญก็คือ การไม่อนุญาตให้ลูกคนต่างด้าวที่อ่านหนังสือ ไทย ไม่ออกเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรของไทย ดังข้อความว่า

อันที่จริง เรื่องกฎหมายเลือกตั้งซึ่งยังคงเป็นเพียง "ร่าง" อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น เจตนารมณ์ของผู้ร่างที่ใส่มาตรา 30, 31, 32, 33, 34 และ 35เอาไว้ ในความเห็นของข้าพเจ้านั้นก็เพียงเพื่อกันไม่ให้เศรษฐีนายทุนใช้เงินซื้อเสียงดังที่เคยได้เห็นตัวอย่างกันมาแล้วประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็เพื่อกันไม่ให้ลูกคนต่างด้าวที่อ่านหนังสือ ไทยยังไม่แตก เข้ามาฉกเป็นตัวแทนของคนไทยในชาติเท่านั้น

(“บางช้างยู” แห่งพุทธศตวรรษที่ 25” หน้า 50)

ความเห็นเรื่อง “ไม่สนับสนุนให้ชาวต่างชาติเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ของ รัตนะ ยาวะประภาส ยังปรากฏอีกในบทความเรื่อง “สิทธิของลูกคนอื่น สำคัญกว่าความเป็นความตายของลูกตัวเอง” ดังข้อความว่า

การที่ผู้แทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปกระทำการเพื่อผลประโยชน์ของคนไทยทั้งชาติได้เอาเวลาอันมีค่ายิ่งของสภาผู้แทนราษฎรไปกระทำการเพื่อสิทธิ (อันไม่ควรได้) ของลูกต่างด้าวครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าเป็นการกระทำที่อภัยสุดสู่งนักจนไม่อาจหาถ้อยคำใดมาเรียกให้เจ็บแสบได้

(“สิทธิของลูกคนอื่น สำคัญกว่าความเป็นความตายของลูกตัวเอง” หน้า 50)

1.3 นโยบายด้านการต่างประเทศ

รัตนะ ยาวะประภาส มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของรัฐบาลว่า บุคคลสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานด้านนี้มีประสิทธิภาพสูงสุดก็คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องมีความสามารถในการอธิบายให้เกิดความเข้าใจ

ที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อประเทศ เช่นในบทความเรื่อง "เกรียงศักดิ์ เปิดหน้าประวัติศาสตร์ใหม่อีกครั้ง" ดังตัวอย่าง

...สหภาพโซเวียตจะทำอะไรเล่าจึงจะสามารถแก้พันธุนาการที่ไทยกำลังถูกมัดมือชกอยู่ในปัจจุบันได้ โดยที่ไทยจะไม่กลายเป็นสนามยุทธนาการของผู้คนในประเทศดังที่เวียดนาม และกัมพูชาประสบมาแล้ว ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า เรื่องทั้งหมดจะตกเป็นภาระหนักของนายพลเกรียงศักดิ์ที่ต้องอธิบายโดยแจ่มแจ้งแก่นายเปเรสเนฟ และนายโคซิกิน และหากเขาสามารถทำได้เขาก็จะเป็นผู้เปิดหน้าประวัติศาสตร์ใหม่ ไม่แต่ของชนชาติไทยในประเทศเท่านั้น หากยังของชาติที่สืบสายเลือดกันมาแต่โบราณในเอเชียอาคเนย์นี้ด้วย

("เกรียงศักดิ์เปิดหน้าประวัติศาสตร์ใหม่อีกครั้ง" หน้า 50)

เกี่ยวกับเรื่องการทำสงครามกับต่างชาติ รัตนะ ยาวะประภาส มีทรรศนะว่า ชาติไทยเป็นชาติที่รักความสงบ เรามีศักดิ์ศรีในตนเอง และจะไม่ยอมให้ใครมารังแกโดยที่ไม่ได้ต่อสู้ แต่ในขณะที่เดียวกันเราก็ไม่ควรไปทำร้ายใครก่อน เพราะสงครามไม่เคยให้ผลดีแก่ใครเลยไม่ว่าผู้แพ้หรือผู้ชนะ ดังตัวอย่าง

...สงครามหากมันจะเกิดขึ้นกับประเทศไทยของเรา ขอให้มันเป็นสงครามที่ไทยมิใช่เป็นผู้ก่อมันขึ้น เพียงเพราะผู้มีอำนาจกระสันอำนาจเพิ่มขึ้นเท่านั้นเกิด เลือดไทยนั้นเมื่อมิใช่เลือดจักรวรรดินิยมนายทุนแล้ว ที่ยังคงความเป็นคนไทย และชาติไทยอยู่มาได้จนถึงวันนี้ก็เพราะความหาญกล้าที่จะต่อสู้กับศัตรูผู้รุกรานด้วยเลือดรักความเป็นธรรม...

("ประมาณนายทุนขุนศึกกระหายเลือด?" หน้า 50)

นอกจากนั้น รัตนะ ยาวะประภาส ยังมีทรรศนะที่กว้างไกลในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การคาดเดาเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล ไม่ว่าจะเป็นจริงหรือไม่จริงตามความคิดของ รัตนะ ยาวะประภาส ก็ตาม แต่อย่างน้อยที่สุดก็เป็นการกระตุ้นเตือนให้

ผู้เกี่ยวข้องกับระมัดระวังมากขึ้น ดังปรากฏในบทความเรื่อง "ชูชุกีเยือนไทย อยากได้กำไรต้องลงทุน" ว่า

การเดินทางเยือนห้าประเทศอาเซียนของนายกรัฐมนตรีชูชุกี แห่งญี่ปุ่นในสัปดาห์นี้ ในสายตาของข้าพเจ้า จึงเป็นการเดินทางเพื่อการลงทุนครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่งของญี่ปุ่น เพื่อเก็บเกี่ยวผลกำไรในอีกต่อไป อันจะเป็นกำไรที่ถาวร เจกเช่นพวกนายธนาคารที่หอบเอาธนบัตร และคำหวานแบบอบไปอ่อยเหยื่อเหล่านี้ไหวทันก็ตาม แต่ในที่สุดก็ต้องเอาเงินดอลล่าร์ไปค้ำประกันการจำนำ จากเมืองอยู่ดี...

(“ชูชุกีเยือนไทย อยากได้กำไรต้องลงทุน” หน้า 50)

1.4 บุคลากรทางการเมือง

บุคลากรทางการเมือง หมายถึง บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการเมือง ทัศนะ ยาวะประภาส กล่าวถึงบุคคล 3 กลุ่ม ได้แก่ นายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และนายทุน

1.4.1 นายกรัฐมนตรี

ทัศนะ ยาวะประภาส คาดหวังว่าบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ควรเป็นคนที่คัดค้านการปฏิวัติ, คัดค้านการทลายประชาธิปไตย และคัดค้านการกดขี่หนังสือพิมพ์ กล่าวโดยสรุปก็คือ ต้องมุ่งมั่นสร้างสรรค์ประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์สุขมวลชน ดังข้อความว่า

ข้าพเจ้านั้นในบัดนี้ มิได้สนใจว่าใครจะเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไป ข้าพเจ้าสนใจอยู่แต่ว่าใครล่ะที่จะเป็นผู้มาช่วยให้เกิดประชาธิปไตย อันมั่นคงและยืนยาวในประเทศไทย トラบใดที่ประชาชนยังไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมโดยทั่วหน้า トラบนั้นนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีของเขาก็จะต้องถูกประณาม และตราหน้าว่า เป็นผู้กดขี่ประชาชนอยู่ตลอดไป

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เขาจะก้าวขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไปหรือไม่ก็ตาม ข้าพเจ้าหวังในตัวเขาแต่เพียงว่าให้เขาธำรงรักษาสถิติ 1 ใน 3 ที่ข้าพเจ้าประทับใจ เขาให้ได้เท่านั้น นั่น คือ การคัดค้านการปฏิวัติ การทำลายประชาธิปไตย และการกดขี่ หนังสือพิมพ์

(“เปรม-บุคคลแห่งปี” หน้า 50)

โดยทั่วไปแล้ว รัตนะ ยาวะประภาส มักแสดงความคิดเห็นต่อผู้นำรัฐบาล ในเชิงตำหนิ หรือกล่าวติเตียนมากกว่าการชม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสิ่งที่คืออยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึง ส่วนสิ่งที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง คือ ส่วนที่ต้องนำมาหยิบยกพูดถึงกัน ดังตัวอย่าง ในบทความเรื่อง “ทองไม่รู้ร้อน” ผู้เขียนต้องการให้ผู้นำรัฐบาล มีความตื่นตัวในการแก้ปัญหาของชาติให้มากกว่านี้ ดังข้อความว่า

...แต่ที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจจนถึงบัดนี้ก็คือว่า ทำไมนายพลเปรม ผู้มีโอกาสดีทุกอย่างที่จะจัดการให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยอันรุ่งเรืองผาสุกได้ในเวลาอันไม่ช้าไม่นานนัก ถึงได้ปฏิเสธที่จะใช้โอกาสที่เรามีอยู่กระทำการดังกล่าว...

(“ทองไม่รู้ร้อน” หน้า 50)

1.4.2 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงความเห็นว่า ประชาชนเมื่ออาจหวังพึ่งพารัฐบาลได้ก็จริง แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งประชาชนเลือกเข้าไป ควรทำหน้าที่ที่ประชาชนให้ความไว้วางใจให้เต็มความสามารถของตน ดังข้อความว่า

ข้าพเจ้าไม่อยากจะถามรัฐบาลต่อไปอีกแล้วว่า ท่านทำไมถึงยอมให้นายทุนใหญ่ๆน้อยขึ้นนี้ หลังกฎหมายผูกไว้ที่เขาเป็นคนไทยเหล่านี้ และปล่อยให้พวกเขากดขี่กุ่มเหงประชาชนได้ตามอำเภอใจ เพราะเมื่อรัฐบาลทำได้อย่างนี้ ก็ย่อมแสดงว่าไม่ใช่รัฐบาลของประชาชน

คนไทยผู้ยากไร้อีกต่อไป ข้าพเจ้าในความรู้สึกเจ็บปวดเช่นนี้ จะมีเสียงถามได้ก็แต่เพียง
ผู้แทนราษฎรที่ปวงชนเป็นผู้เลือกเขาเข้าไปเป็นปากเป็นเสียงในสภาเท่านั้น ท่านทนต์
ได้หรือที่เห็นประชาชนผู้ยากไร้เหล่านี้ โคนมเลื้อยยาพิษหวนกระหน่ำซ้ำเติมจนตายไป
ต่อหน้าต่อตาคนแล้วคนเล่า

("ท่านทนต์ได้หรือ..." หน้า 50)

1.4.3 นายทุน

อำนาจเป็นสิ่งที่หอมหวาน ใครได้เข้ามาสัมผัสก็มักจะหลงติดอยู่กับ
อำนาจนั้น ส่วนผู้ที่ยังไม่มีก็พยายามแสวงหาให้ได้มาซึ่ง "อำนาจ" บรรดาพวกนายทุนต่าง ๆ จึง
ใช้วิธีการซื้อ "อำนาจ" รัตะ ยาวะประภาส มีพรรณสะท้อนเรื่องการใช้จ่ายเงินซื้อกองทัพของพวก
นายทุนว่า เป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวัง เพราะอำนาจเงินอาจเป็นเครื่องต่อรองให้ได้มาซึ่งอำนาจ
อื่น ๆ อีก ดังปรากฏตัวอย่างในบทความเรื่อง "นายทุนซื้อกองทัพ" ว่า

...เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็อยากให้เรามาลองคิดกันดูว่า เมื่อนายทหารคนสำคัญ ๆ
ของกองทัพ ตกเป็นท่อนายทุนธนาคารอย่างนี้ เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเองอย่างเดิม
ได้หรือไม่ และหากเขายังจะยืนกรานเป็นตัวของเขาเองแล้วไซ้ หากนายทุนนั้นถือสัญญา
เงินกู้เป็นเงื่อนไขในการสร้างความเสียชื่อเสียงให้แก่เขา เขามีทางใดบ้างหรือไม่
ที่จะหลีกรอดจากอุ้งเล็บของนายทุนที่เอาสัญญาเงินกู้เป็นประกันแก่การแสวงอำนาจใน
ประเทศของตนได้...

("นายทุนซื้อกองทัพ" หน้า 50)

1.5 บทบาททางการเมืองของประชาชน

รัตะ ยาวะประภาส เป็นนักเขียนบทความที่มีอุดมการณ์แน่วแน่ในการนำ
เสนอความคิดของตน และมุ่งมั่นที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการเรียกร้องให้มีประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์
ขึ้นในประเทศไทย ในบทความเรื่อง "จงมองดูฟ้าสีทองผ่องอำไพเอาไว้ให้ดีเถิด" ผู้เขียนได้

เสนอทรศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจว่า เสรีภาพและอิสรภาพของประชาชนนั้น จะมีได้ก็แต่ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเท่านั้น มิใช่ระบอบเผด็จการ ดังตัวอย่าง

...เมื่อมองเห็นดังนี้ ในวันนี้ข้าพเจ้าจึงหยุดพรวดเพื่อหาประชาธิปไตย และการเลือกตั้ง
 เยี่ยงในกาลครั้งก่อน เพราะเลือกตั้งไป มีรัฐสภาไป แต่เมื่อระบบข้าราชการไม่
 เปลี่ยนแปลง ข้าราชการยังคือ ขนชั้นปกครองอยู่อย่างเดิม ผู้แทนราษฎรที่ประชาชน
 เลือกตั้งเข้าไปในสภาก็หาความหมายอันใดมิได้ หรือหากจะมีความหมายขึ้นมา ก็จะถูก
 ถูกล่าพาจนถึงขั้นประณามหยามเหยียดว่าคือ ตัวการที่ทำให้ประชาธิปไตยต้องฉิบหาย
 มองดูฟ้าสีทองผ่องอำไพในเมืองจันทิ์เกิด แล้วจึงตั้งคดีเอาไว้ให้มันให้ได้ว่า เสรีภาพ
 และอิสรภาพของประชาชนนั้นจะมีขึ้นไม่ได้ในลัทธิเผด็จการทุกรูปแบบ

("จงมองดูฟ้าสีทองผ่องอำไพเอาไว้ให้จันทิ์เกิด" หน้า 50)

นอกจากนั้น รัตนะ ยาวะประภาส ยังได้แสดงทรศนะสนับสนุนการ
 ตัดสินใจของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ในการที่จะไม่ขอรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในสมัยต่อไป
 และได้ทำหน้าที่ในการเรียกร้องให้ประชาชนขึ้นมยกย่องการตัดสินใจดังกล่าวของท่าน นับเป็นวิถี
 ทางของประชาธิปไตยที่ถูกต้องที่ประชาชนควรสนับสนุน

...ในวาระโอกาสที่เขายืนอยู่ในอาณานิคมอีกเพียงไม่กี่วันนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่จะขอให้ผู้รักชาติ
 รักประชาธิปไตยทั้งหลาย ได้หันมาช่วยกันรักบุญผู้ซึ่งมีความรักชาติรักประชาธิปไตยไม่
 ยิ่งหย่อนไปกว่าตัวของท่านเองผู้นี้ เพื่อหากว่าเมื่อเมืองไทยได้บุญหน้าใหม่ที่มีใจภักดี
 จริงจัง รุนแรง เจียวขาด ไม่ว่าจะอย่างนายสีกวนยู หรือนายพอลพต หรือเชลลูลยัค หรือ
 โคไมนี่ ท่านจะได้ไม่เสียใจว่า ครั้งหนึ่งท่านได้ล้มที่จะรักบุญซึ่งรักท่าน และประชาธิปไตย

("นายกรัฐมนตรีคนต่อไปไม่ใช่เกรียงศักดิ์" หน้า 50)

1.6 ปัญหาการเมือง

1.6.1 ปัญหาการเมืองภายในประเทศ

ปัญหาการเมืองที่สำคัญประการหนึ่งที่ รัตนะ ยาวะประภาชนำเสนอมายังผู้อ่านก็คือ การแย่งอำนาจกันเองของกลุ่มผู้มีอิทธิพล บ้านเมืองที่ไม่สงบอยู่ทุกวันนี้ก็เนื่องมาจากการแย่งอำนาจกันเองดังกล่าว

ข้าพเจ้าผู้มักจะได้ยินได้ฟังคำพูดของพวกขุนศึกคึกคักอยู่บ่อย ๆ ก็ฟังแล้วอดเถียงไม่ได้ว่า ก็พวกท่านก็ปกครองกันมาโดยตลอดเวลาตั้งแต่ปี 2475 ประเทศของเราไม่เคยเป็นประชาธิปไตยที่ปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่คือประชาชนมันเลย แล้วเหตุการณ์สงบเรียบร้อยไหม ยิ่งพวกท่านแย่งอำนาจกันมาก พวกท่านเองนั่นแหละที่จับอาวุธขึ้นมาแย่งอำนาจกันเองแล้วก็ฆ่ากันเอง ประชาชนไม่เคยได้ยุ่งเกี่ยวเลยสักครั้ง...

(“น้ำแข็งกลางแดดจัด” หน้า 50)

1.6.2 วิธีแก้ปัญหทางการเมือง

วิถีทางการเมืองเป็นเรื่องสลับซับซ้อน ปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นได้มากมาย และตลอดเวลา รัตนะ ยาวะประภาชนี้มีความเห็นว่าทางหนึ่งในการแก้ปัญหทางการเมือง ก็คือ การใช้บุคคลที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคมว่ามีความสามารถ และชำนาญเป็นพิเศษในเรื่องการเมือง เช่น มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นต้น มาช่วยคลี่คลายหรือแก้เกมการเมืองให้สงบลงได้ ดังปรากฏในบทความเรื่อง “ทิศทางการเมืองไทย”

ในความเห็นของข้าพเจ้านั้น การเมืองของไทยยังคงมีลักษณะเป็นทาสของชาติ อภิชนาอำนาจอยู่ เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลนายพลเปรมในขณะที่นี้อาจจะมาจากผู้ที่เป็นทาสของต่างด้าว ดังนั้น หนทางที่ดีที่สุดที่นายพลเปรมจะรักษาชื่อเสียงของเขาเอาไว้ได้ ก็คือ

เอาตัวยาไตเลาะหักศอกหนีออกมาจากถ้ำ แล้วปล่อยให้เขาแสดงฝีปากของเขาอย่างอิสระ ก่อนที่นายพลเบรมจะเสียที่ลั่นทำต่ออิทธิพลของมาเฟีย

(“ทิศทางการเมืองไทย” หน้า 50)

รัตน์ ยาวะประภาษ ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองไว้อีกว่า ทางออกในการแก้ปัญหาทางการเมือง ที่สามารถนำมาใช้ได้ ในยามสถานการณ์คับขันก็คือ “การยุบสภา”

ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ในระยะเวลาอันสั้น และง่ายต่อการช่วงชิงอำนาจในประเทศของเราอย่างนี้ ทางออกที่น่าจะดีที่สุดสำหรับหัวหน้าคณะรัฐบาลประชาธิปไตยครั้งใดอย่าง นายพลต่ออายุเบรม ก็คือ การเรียกประชุมสภาสมัยวิสามัญ เพื่อพิจารณาสถานการณ์อันวิกฤตทางการเมือง และให้สมาชิกร่วมกันหาทางออกที่ดีที่สุด เพื่อจัดข้อขัดแย้งต่าง ๆ ในคณะรัฐบาล และในก๊วนการเมืองต่าง ๆ ของสภา และหากเห็นว่าไม่มีทางที่จะระงับข้อพิพาทหรือสามารถหาทางปรองดองกันได้ก็น่าจะยุบสภาเสีย แล้วให้ประชาชนตัดสินอนาคตของก๊วนการเมืองต่าง ๆ ด้วยตัวของประชาชนเอง

(“กลศึกการเมืองที่น่าจับตา” หน้า 50)

นอกจากนั้นในบทความเรื่อง “ทหารนำการเมือง” รัตน์ ยาวะประภาษ ก็ยังเน้นย้ำอีกว่า ทางออกในการแก้ปัญหาการเมืองที่ดีที่สุด ในยามคับขันก็น่าจะเป็นการ “ยุบสภา” อีกเช่นเดิม และยังได้แสดงทรรศนะที่ไม่เห็นด้วยกับการที่ทหารออกมำการเมืองอีกด้วย ดังข้อความว่า

...หากยังขืนปล่อยให้ทหารนำการเมืองต่อไป ไม่ว่าจะโดยเหตุผลดี เหตุผลร้ายอย่างไรก็ตาม ประชาธิปไตยก็จะถูกทำลายลงไปเรื่อย ๆ จนในที่สุดลักษณะเผด็จการก็กลืนกินลักษณะคนไปได้หมด จนไม่มีลูกคนอื่นต่อไป...

โดยนัยนี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นควรว่าให้ยุบสภาเสีย กวาดล้างก๊วนการเมืองทรยศออกไปเสีย ให้หมดแล้วเลือกผู้นำประชาชนขึ้นใหม่โดยเร็ว เพื่อรักษาเกียรติของทหารในเครื่องแบบ เอาไว้ให้คงอยู่ต่อไป

(“ทหารนำการเมือง” หน้า 50)

2. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

แนวคิดของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สามารถจำแนกได้ 4 ประเด็น ได้แก่ นโยบายการค้า การใช้พลังงาน การเลือกสรรทีมงานเศรษฐกิจ และ ปัญหาเศรษฐกิจ

2.1 นโยบายการค้า

2.1.1 นโยบายทางด้านการค้าสุรา

รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงทรรศนะขัดแย้งต่อเรื่องการสนับสนุนให้มีการผลิตสุราของรัฐบาล และเก็บผลประโยชน์จากการประมวลของโรงงานผลิต แม้ว่าจะเป็นเงินจำนวนมหาศาล แต่เมื่อเทียบกับผลร้ายที่จะเกิดขึ้นจากโรคพิษสุราเรื้อรังแล้ว รัตนะ ยาวะประภาส ก็มีความเห็นว่าไม่คุ้ม ดังข้อความว่า

การประมวลแม่โขงที่จะทำให้รัฐบาลได้เงินถึงปีละสองพันล้านบาท สัณฐานสิบห้าปี รวมแล้วจะได้ถึงแสนล้านบาทนั้น นายพลเกรียงศักดิ์เขาจะมีอายุยืนยาวอยู่ถึงวันที่คนไทยนับล้านต้องตาย เพราะโรคพิษสุราเรื้อรังในอีกสิบห้าปีข้างหน้าหรือไม่ น่าเสียใจจริง ๆ ที่เมืองนี้เป็นเมืองไทย เป็นเมืองพุทธ ข้าพเจ้ามองไม่เห็นความเป็นไทย และความเป็นพุทธอยู่ในคณะรัฐบาลของคนไทยเลย ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลนายพลเกรียงศักดิ์หรือรัฐบาลของนายอะไรต่อมิอะไรที่แปลงชื่อเป็นคนไทยไปแล้ว

(“มั่งขยายยาพิษ ส่งชีวิตไปนรก” หน้า 50)

2.1.2 นโยบายการค้าหรี

สำหรับนโยบายค้านี้ รัตน์ ยาวะประภาส ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการที่รัฐบาลสนับสนุนการค้าสิ่งเสพติด มอมเมาประชาชน ซึ่งได้แก่หรี สุรา เป็นต้น ดังตัวอย่างในบทความเรื่อง "ยาสูบ-ใครสูบใคร" ที่พูดถึงการแก้ปัญหาหรีขาดตลาดของผู้มีอำนาจหน้าที่ว่า

...เป็นเรื่องน่าคิดไหม อธิบดีกรมสรรพสามิต ผู้มาเป็นผู้อำนวยการโรงงานยาสูบแทนเมื่อถูกถามว่ามีทางจะแก้ไขอย่างไรในเรื่องหรีขาดตลาดอันเนื่องมาจากการหยุดงานของกรรมกร และการปิดโรงงานของรัฐบาลในครั้งนั้น ชายผู้เคร่งครัดต่อหน้าที่ และระบอบอย่างเหลือเกิน กลับพูดเหมือนเด็กเมื่อวานขึ้นว่า เขาได้เตรียมหน้าหรีนอกเข้ามาห่มตลาดเอาไว้แล้ว ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าจะสมเพชหรือสมน้ำหน้าใครในเรื่องนี้ ซึ่งก็คงหนีไม่พ้นอีกเหมือนกันที่จะหันมาสมเพชหรือสมน้ำหน้าเอากับตัวเองหรือกับประชาชน แม้กระทั่งคนที่ไม่สูบบุหรี่ก็เกิด

(“ยาสูบ-ใครสูบใคร” หน้า 50)

2.2 การใช้พลังงาน

รัตน์ ยาวะประภาส ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการใช้พลังงานว่า การแก้ปัญหาของรัฐบาลในเรื่องการประหยัดการใช้น้ำมันและไฟฟ้าว่า เป็นสิ่งไม่ถูกต้อง ไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งอาจก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกก็ได้ รัตน์ ยาวะประภาส ได้นำเสนอความคิดเพื่อแก้ไขปัญหานี้ไว้อย่างน่าสนใจ ดังข้อความว่า

การประหยัดน้ำมันนั้นทำได้ง่ายโดยไม่ต้องประหยัดไฟฟ้าถึงขนาดปิดเครื่องปรับอากาศในห้องทำงานของนายกรัฐมนตรี หรือปิดไฟฟ้าตามถนนหลวงให้รถแล่นทับคนตาย เพียงแต่นายเกษม จาติกวณิชย์ จะสั่งให้โรงงานอุตสาหกรรมทุกโรงลดการทำงานให้น้อยลง โดยตัดการทำงานในกะกลางคืนออกเท่านั้น ภาวะการขาดแคลนน้ำมันเตาและน้ำมันดีเซล

ก็จะหมดไปโดยทันตาเห็น การให้นายกรัฐมนตรี และข้าราชการเสียสละก่อนใครอื่นนั้น ก็เป็นสิ่งที่อยู่หรือ แต่การให้บุคคลที่ทำงานเพื่อชาติ เพื่อประชาชนเหล่านั้นจำเป็นต้องเสียสละเพื่อผลประโยชน์ของเหล่านายทุนอยู่ตลอดเวลา ท่านคิดว่าถูกต้องแล้วหรือ

("ประหยัดไฟฟ้า ไม่ใช่ประหยัดน้ำมัน ประหยัดเพื่อหลอกใคร" หน้า 50)

นอกจากนั้น รัตนะ ยาวะประภาส ยังได้เปรียบเทียบให้เห็นว่า การดำเนินการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลได้ผลประโยชน์กลับมาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ควรมีการนำกลับมาพิจารณาบทวนถึงวิธีการแก้ปัญหานี้อีกครั้ง ดังข้อความว่า

การประหยัดน้ำมันด้วยการตัดเวลาฉายโทรทัศน์ลงวันละชั่วโมง สองชั่วโมง หรือด้วยการห้ามโรงภาพยนตร์ฉายรอบมิคืนที่ จะประหยัดน้ำมันไปได้สักกี่สัปดาห์ก็เห็นแล้ว ส่วนการดับไฟฟ้าบนถนนหลวงดวงเวณฉวนั้น ก็เห็นผลกันมาแล้วทุกสมัยว่า ทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนมากขึ้น และทำให้เกิดโจรผู้ร้ายชุกชุมขึ้น ไม่คุ้มกับการประหยัดน้ำมันที่ลดลงเพียงไม่กี่บาทก็สวดคำ ข้าพเจ้าจึงประหลาดใจว่าทำไมคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลชุดนี้จึงไม่มีปัญญาที่จะทำอะไรให้ดีกว่านี้ นอกจากโยนบาปลงมายังประชาชน... แต่เรื่องสำคัญที่รัฐบาลจะต้องทำให้ได้ก็คือ การวางมาตรการประหยัดน้ำมันอย่างจริงจังโดยวิธีการอันถูกต้องในแนวทางที่ข้าพเจ้าได้เสนอมาแต่แรก มิใช่โดยการปลุกกระแสความบาปจากห้องข้าง ลงมายังประชาชนที่ทนทุกข์อยู่เนืองแน่นเบื้องล่าง...

("ประหยัดน้ำมัน-ประชาชนรับกรรมเช่นเคย" หน้า 50)

จากตัวอย่างข้างต้น ทำให้สามารถกล่าวได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาส ได้ปฏิบัติตนเป็นผู้ปกป้อง และเป็นตัวแทนในการเรียกร้องความถูกต้อง และความเป็นธรรมมาสู่ประชาชนได้อย่างสมภาคภูมิของนักหนังสือพิมพ์ที่มีอุดมการณ์อันเป็นลักษณะที่นายกองสรเสรีดูอีกด้วย

2.3 การเลือกสรรทีมงานเศรษฐกิจ

รัตน์ ยาวะประภาส เสนอพรรณานี้เกี่ยวกับคณะกรรมการเศรษฐกิจของรัฐบาลว่า ควรเลือกคนที่มีความรู้ความชำนาญจริง ๆ มาบริหารงานด้านนี้ เพราะเรื่องของเศรษฐกิจนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาก การเลือกใช้ผู้ที่มีความรู้เพียงผิวเผิน อาจส่งผลกระทบให้เกิดปัญหามากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างในบทความเรื่อง "นักเศรษฐศาสตร์โดยบังเอิญ" ว่า

ข้าพเจ้ามานั่งนึกดูแล้วก็ได้แต่ปลงว่า ประเทศไทยของเราตอนนี้ถึงคราวทุกข์เข็ญอย่างเหลือกำลังที่จะลากต่อไปได้อีกแล้ว จึงมีแต่ต้องอ่างขึ้นไบนึงเมือง คนดีมีวิชาความรู้ถูกขบไล่ไล่ส่งออกไปหมด คนมีความรู้แค่ทางอ้อมกลับได้ดิบได้ดี ข้าพเจ้าแม้จะปลงได้ถึงอย่างนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็ยังหาห้อยลอยไม่ ข้าพเจ้าเชื่อว่า คนดีมีวิชาความรู้ที่ถูกขบไล่ไล่ส่งออกไปหมดนั้น วันหนึ่งเขาจะต้องกลับมาถูกชาติที่ล้มลงไป เพราะฝีมือพวกนักเศรษฐศาสตร์โดยบังเอิญพวกนี้

("นักเศรษฐศาสตร์โดยบังเอิญ" หน้า 50)

จากตัวอย่างข้างต้นพิจารณาได้ว่า รัตน์ ยาวะประภาส เห็นว่าเรื่องของ "เศรษฐกิจ" มีความสำคัญ ดังนั้น ผู้ที่จะเข้ามาบริหารงานส่วนนี้จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถจริง ๆ จึงจะสามารถบริหารเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าไปได้ แต่อย่างไรก็ตามในตอนท้าย รัตน์ ยาวะประภาส ก็ได้แสดงความคาดหวังว่า นักเศรษฐศาสตร์ที่มีฝีมือจริง ๆ จะมีโอกาสย้อนกลับมาบริหารงานด้านเศรษฐกิจแทนพวกนักเศรษฐศาสตร์โดยบังเอิญ

2.4 ปัญหาเศรษฐกิจ

รัตน์ ยาวะประภาส มีทรรศนะต่อปัญหาเศรษฐกิจสมัยที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีว่า ตกต่ำอย่างมาก และโดยเฉพาะทีมงานเศรษฐกิจของรัฐบาลพลเอกเปรมนั้น รัตน์ ยาวะประภาส เห็นว่า ไม่มีประสิทธิภาพจริง ๆ ดังข้อความว่า

สิ่งที่ควรทำไม่ทำ สิ่งที่ไม่ควรทำก็กลับทำของนายพลต่ออายุ และก๊วนมาเพี้ยเศรษฐกิจของเขานี้ ก็เท่ากับว่าเป็นการนำเอาประชาชนและประเทศไทยทั้งประเทศไปวางอยู่บนปากเหวนั่นเอง หรือว่าเขาคิดคมีปัญหาล้วว่า การนำเอาประชาชน และประเทศชาติไปวางไว้บนปากเหวอย่างนี้ ก็นับเป็นทางรอดทางเดียวของพวกเขาที่จะไม่มีใครอยากจะมาขยี้แย่งเอาประชาชนและประเทศชาติไปจากอำนาจไผ่ดำของเขาได้

("บนปากเหว" หน้า 50)

ปัญหาอีกประการหนึ่งของเรื่องเศรษฐกิจที่รัตนะ ยาวะประภาส แสดงความคิดเห็นก็คือ การปล่อยให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำสนธิสัญญาใด ๆ อันเกี่ยวผลประโยชน์ไปจากไทย เพราะทำให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น เงินทองรั่วไหลออกนอกประเทศ ปัญหาการคงงานของคนในชาติ เป็นต้น ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ควรได้รับการดูแลจากรัฐบาล โดยเฉพาะผู้ที่ป็นนายกรัฐมนตรี

ขณะที่ทีมเศรษฐกิจโดยบังเอิญแสดงกายกรรมผาดโผนให้คนดูตื่นเต้นมากขึ้นด้วยการไขว่รูปลงนามในสัญญาจ้างฝรั่งอังกฤษพอกหน้าตาลให้ชาว นายกรัฐมนตรีคนที่ชื่อ เปรม ติณสูลานนท์ ก็ยังคงยืมกริมทาตนเป็นทองไม่รู้ร้อนอยู่อย่างเดิม

("ทองไม่รู้ร้อน" หน้า 50)

นอกจากนั้น รัตนะ ยาวะประภาส ยังมีความเห็นว่า เศรษฐกิจของไทยในสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ในสภาวะเสื่อมโทรมจนไม่สามารถบังคับชาวต่างชาติได้ ดังข้อความในบทความเรื่อง "วิธีแก้ปัญห เศรษฐกิจ" ว่า

การสร้างข่าวฉวนคิดฮุบ 16 จังหวัดอีสานของไทยขึ้นมา เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของชาวต่างประเทศไปจากความหายนะทางเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบันเห็นจะไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายเหมือนเช่นเรื่องการสร้างข่าวการต่ออายุราชการของผบ.ทบ. เสียแล้ว เพราะไม่

แต่ผู้สื่อข่าวต่างประเทศเท่านั้นที่รู้เรื่องต้นลึกทาบในเมืองไทยดีกว่าผู้สื่อข่าวคนไทย
เอง ชาวต่างประเทศที่อยู่ไกลออกไปจากเมืองไทยก็ยังมีความรู้รอบในเรื่องเมืองไทย
ดีกว่าคนไทยที่อยู่ในเมืองไทยเสียอีก และยิ่งกว่านั้นหากชาวต่างประเทศเกิดเชื่อถือ
คำพูดของนายกรัฐมนตรีคนชื่อของก๊วนกิจสังคมเข้าไปในเรื่องฉนวน เขาก็ย่อมจะถอน
ความคิดที่จะนำเงินมาลงทุนไปทั้งหมด แล้ววัตถุประสงค์สำคัญในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ
ของนายพลเปรมจะลุล่วงไปได้ได้อย่างไร...

(“วิธีแก้ปัญหาเศรษฐกิจของนายพลเปรม” หน้า 50)

2.4.1 การขึ้นราคาสินค้า

รศนะ ยาวะประภาษ เห็นว่ารัฐบาลของพลเอกเปรมขึ้นราคา
สินค้ามากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงรายได้ของประชาชน และได้แสดงความเป็นห่วงเป็นใยว่า
เมื่อกรุงเทพฯ ครบ 200 ปี ราคาอาหาร ค่ารถเมล์ และค่าน้ำ อาจมีราคาแพงมากจนไม่น่าเชื่อ
ก็ได้ ดังตัวอย่าง

...เกมมหาสนุกในการขึ้นราคาสินค้า ทั้งของรัฐบาล ทั้งเอกชนจะต้องดำเนินต่อไปอย่าง
เข้มข้นเร้าใจอย่างแน่นนอน จนข้าพเจ้าบังเกิดความรู้สึกสนใจขึ้นมาว่า คนไทยเรา
จะมีโอกาสฉลองวันครบรอบ 200 ปีของกรุงเทพมหานคร ในอีก 3 ปีข้างหน้า ด้วย
ราคาข้าวราดแกงจานละ 15 บาท ขึ้นรถเมล์ครั้งละ 5 บาท และอาบน้ำจากก๊อกบ้าน
ตัวเองแท้อย่างน้อยละ 2 บาท หรือเราอาจไม่มีโอกาสอะไรเลยก็ได้

(“สนุกกับการขึ้นราคา” หน้า 50)

2.4.2 การขึ้นราคาน้ำมัน

รศนะ ยาวะประภาษ มีความเห็นเรื่องการขึ้นราคาน้ำมันว่า
แม้ว่าพลเอกเปรม จะออกมาบอกแก่ทุกคนว่า “ไม่มีปัญหา” แต่ในความเป็นจริงแล้ว ประชาชน

ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ส่วนความโชติช่วงชัชวาลเป็นของคณะรัฐบาล และนายทุน
ขุนศึกเท่านั้น ดังปรากฏในบทความเรื่อง "น้ำตาในขวดแชมเปญ"ว่า

การขึ้นราคาน้ำมัน (ที่ส่งจากต่างประเทศ) ในอีกไม่กี่วันข้างหน้าไม่ว่า "ทุกฝ่ายจะเข้าใจ
กัน" จริงดังที่นายกรัฐมนตรีชื่อเปรมคุยเอาไว้หรือไม่ ก็เท่ากับนำความทุกข์ยากมาทับถมลง
ไปในเหยวอันกว้างใหญ่ที่ประชาชนยากจนไม่ต่ำกว่าสิบล้านคนแออัดทับถมกันอยู่แล้วให้
มากขึ้นไปอีกไม่ว่าเขา (นายกรัฐมนตรีชื่อเปรม และสมัครพรรคพวกของเขา) จะโอ้อวด
ปฏิโลมอย่างไรก็ตามแต่ ประชาชนก็เบื่อเสียแล้วสำหรับลัทธิลมหกทาน และหมดความอดทน
เสียแล้วสำหรับความโชติช่วงชัชวาลที่โชติช่วงชัชวาล แต่คณะรัฐบาลและนายทุนขุนศึกอยู่
ฝ่ายเดียวมาตลอดเวลา

("น้ำตาในขวดแชมเปญ" หน้า 50)

จากตัวอย่างข้างต้น ยังสามารถพิจารณาได้ว่า รัตนะ

ยวาทะประภาษ ได้พยายามทบทวนที่ในฐานะตัวแทนของประชาชนอย่างเต็มที่ สังเกตได้จากการ
ชักจูงให้รัฐบาลเห็นใจประชาชน รวมทั้งกล่าวหาพินชนชั้นปกครองที่เอารัดเอาเปรียบคนยาก
คนจน ซึ่งอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น หรืออย่างน้อยก็เป็นการบอกกล่าวให้บุคคลเหล่านั้น
รู้ตัวว่า ประชาชนก็รู้พฤติกรรมของพวกเขา

2.4.3 การลดค่าเงินบาท

รัตนะ ยวาทะประภาษ มีความเห็นว่า การลดค่าเงินบาทนั้น
ผลประโยชน์สำคัญจะตกอยู่กับพวกนายทุนส่งออก และนายทุนธนาคารเท่านั้น หากใช้ประชาชนทั่วไป
ไม่ ดังข้อความในบทความเรื่อง "ลดค่าเงินบาท-ชัยชนะอีกครั้งของฝ่ายนายทุน" ว่า

...ผู้ที่ได้ประโยชน์ฝ่ายเดียวในการลดค่าเงินบาทครั้งนี้ก็คือ พวกนายทุนส่งออก และ
นายทุนธนาคารที่กำลังจะขาดทุนกำไรเป็นจำนวนมหาศาล จากการที่สินค้าเกษตรใน

สต็อกไม่สามารถระบายออกไปสู่ตลาดต่างประเทศได้ ทำให้พวกเขาไร้ฐานะที่เขา
ถูกป้อนข้อมูลหลอกจนหันขวานไม่ การลดค่าเงินบาท 15 ก.ค. 24 จึงนับเป็นชัยชนะ
ที่ยิ่งใหญ่อีกครั้งหนึ่งของกลุ่มนายทุนเหนือรัฐบาลไทยและประชาชนคนไทย ซึ่งแน่นอน
จะต้องได้รับผลกระทบจากการลดค่าเงินบาทครั้งนี้อย่างเจ็บปวดครวครวที่สุด จนอาจ
จะทนต่อความเจ็บปวดนี้ต่อไปอีกไม่ไหวแล้ว...

(“ลดค่าเงินบาท-ชัยชนะอีกครั้งของฝ่ายนายทุน” หน้า 50)

2.4.4 การเก็บภาษี

เรื่องการเรียกเก็บภาษีจากราษฎร รัตะ ยาวะประภาษ มี
ความเห็นว่ รัฐบาลเรียกเก็บเงินภาษีจากราษฎรทุกคน แต่กลับนำไปใช้จ่ายสำหรับบุคคล และ
ภารกิจบางอย่างที่มีใช้เป็นการคืนผลประโยชน์มาสู่ประชาชนอย่างแท้จริง รัฐบาลจึงสมควร
พิจารณาแก้ไข และโดยเฉพาะประชาชนที่ยากไร้ อาจช่วยบรรเทา ความทุกข์ยากของพวกเขา
เหล่านั้นได้ด้วยการงดเก็บภาษี ดังตัวอย่าง

ในขณะที่ประชาชนเดือดร้อนและทุกข์ยาก รัฐบาลกลับตั้งเป้าเก็บภาษีเพิ่มขึ้นทุกปีในเมือง
งบประมาณรายจ่ายที่ผ่านสภาออกมาราวเดือนกันยายนของทุกปี (ปีนี้ยังไม่ผ่าน) มียอด
เป้ารายจ่ายสูงขึ้น แต่ทว่ารายได้ที่จะนำมาจ่ายตามเป้านี้จะได้อะไรมาจกไหนเล่า ถ้าไม่ใช่
ภาษี มีคำถามว่ารัฐบาลเอาเงินไปใช้จ่ายอะไรกันตั้งมากมาย ปีหนึ่ง ๆ ค่าตอบก็เห็น ๆ
กันอยู่คือ หนึ่ง เอาไปจ่ายเงินเดือนข้าราชการ ส่วนอีกหนึ่งในสามก็จ่ายเป็นดอกเบี้ยและ
เงินต้นใช้คืนที่กู้เข้ามา ทั้งในและนอกประเทศที่เหลือก็เป็นงบประมาณค่าใช้จ่ายของ
กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ... เมื่อค่าใช้จ่ายสูงอย่างนี้ จะเอาเงินที่ไหนมาจ่ายเล่า
ค่าตอบก็คือ หนึ่ง เก็บภาษีให้แพงขึ้น สอง กู้เงินจากต่างประเทศ สาม กู้เงินในประเทศ
ผู้บริหารประเทศคืออย่างนี้ทั้งสิ้น เศรษฐีสามารถเลี่ยงภาษีได้สบาย ส่วนประชาชนที่ยากจน
ก็ไม่อยากเสียภาษี เมื่อรู้ว่าภาษีที่ตนต้องเสียไป ไม่ได้กลับคืนประโยชน์มาสู่ประชาชน...
ทำไมเราจึงไม่หาทางให้ประชาชนเหล่านี้มีงานทำโดยไม่ต้องเสียภาษี

(“เศรษฐกิจไทยจะไปทางไหน” หน้า 58)

2.4.5 การกว้านซื้อที่ดินของชาวต่างชาติ

รัตน์ ยาวะประภาษ เสนอพรรณะเกี่ยวกับการกว้านซื้อที่ดินของชาวต่างชาติว่า เป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวัง และรอบคอบให้มาก มิเช่นนั้นลูกหลานไทยจะต้องเสียใจ ดังข้อความในบทความเรื่อง "การฟ้องแห่งประวัติศาสตร์"

ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ถ้าหากเรายังมีรัฐบาลที่ประพฤติดนเป็นข้ารับใช้ของพวกนายทุนใหญ่อยู่เช่นนี้แล้ว การมีเมืองหลวงของประเทศอยู่ที่กรุงเทพฯ นี่แหละจะเป็นการฟ้องแห่งประวัติศาสตร์ทีเดียว ลูกหลานของเราที่เกิดบนแผ่นดินสยามแห่งนี้จะเหมือนดอกบัวที่เกิดกลางดงทีเดียว หากเราย้ายเมืองหลวงของเราไปทีอื่น แผ่นดินที่เรียกว่ากรุงเทพฯ นี้ก็จะตกเป็นเหยื่ออันโอชะของพวกนายทุนเสรีकुลากระหายเลือดไปในที่สุด นั่นก็หมายถึงความหายนะและความวิบัติของชาติ ชาติซึ่งบรรพบุรุษของเราได้สู้สุดสั้หลังเลือกเอากระดูกเข้าทับถมกันเป็นร้อยเป็นพันปี เพียงเพื่อที่จะมาให้คนบ้าจี้ปล่อยมือ ปล่อยคืนให้นายทุนข้ามประเทศมาสูบเอาไปเสียง่าย

("การฟ้องแห่งประวัติศาสตร์" หน้า 50)

2.4.6 การกินอยู่ของประชาชน

รัตน์ ยาวะประภาษ มีความเห็นว่า รัฐบาลและนักเศรษฐศาสตร์ไม่อาจแก้ปัญหาของสังคมได้ ปล่อยให้เกิดสภาวะการณ์ "ข้าวยากหมากแพง" สินค้าขาดแคลนจนส่งผลให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข

ทางด้านปัญหาปากท้องของประชาชนนั้น ทีมเศรษฐกิจของนักเศรษฐศาสตร์โดยบังเอิญทำให้ข้าวของ ทั้งของกินของใช้ขึ้นราคาพรวดพราดขึ้นไปจนไม่กลับ และมีทนายตั้ยังทำให้น้ำตาลขาดหายไปจากตลาดเป็นเดือน ๆ เมื่อถูกประชาชนค้านักเข้าจันทน์ไม่ได้ก็มีปัญหาแค่ทำให้น้ำตาลสีสกปรกกลับมาแทนที่น้ำตาลทรายสีขาวได้เท่านั้น... ข้าพเจ้าไม่ต้องการพูดว่า ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าทำไมนายพลเบรมกับคณะรัฐบาลของเขาจึงปล่อย

ให้ปัญหาขอขาดตายสองปัญหานี้เป็นบ่วงรัดคอตัวเขาเอง เพราะถึงแม้ข้าพเจ้าจะ
 พยายามแสดงความจนนงายออกมาเช่นนั้น นายพลเปรมและคณะของเขาก็กังคับให้เป็น
 คณีกุหลอมอยู่อย่างเดิม เหมือนอย่างที่นายบุญชู โรจนเสถียร ได้ตอบผู้สื่อข่าวที่ถาม
 ถึงความรู้สึกที่มีสส.กลุ่มหนึ่งจะเปิดอภิปรายซักฟอก และไม่ไว้วางใจทีมงานเศรษฐกิจ
 ชุดนี้ว่า เขาไม่มีความรู้สึกอะไร เพราะเขาเชื่อว่าเขาได้ทำดีที่สุดแล้ว...

(“ขับไล่ทีมเศรษฐกิจ” หน้า 50)

2.4.7 การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในทัศนะของรัตนะ ยาวะประภาษ
 คือการแก้ที่ตัวบุคคล คณะทำงานเศรษฐกิจที่มั่นคง และมีความชำนาญในเรื่องเศรษฐศาสตร์อย่าง
 แท้จริงจึงจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ดังข้อความว่า

อันที่จริงการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติที่กำลังหายนะอยู่ในวันนี้ยังมีทางแก้อยู่ ถ้าหาก
 ทีมเศรษฐกิจของรัฐบาลนายพลต่ออายุเปรม จะมีพื้นความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ และมี
 ความฉลาดที่จะริเริ่มแก้ปัญหาเศรษฐกิจด้วยการทำงานอย่างตรงทางเพื่อประชาชนผู้ทุกข์
 ขี้น แต่ในเมื่อนายพลต่ออายุเปรมเขาไม่เคยมีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์มาบ้างเลย และ
 เขาได้มอบความไว้วางใจทั้งหมดอย่างลุ่มหลงให้แก่ทีมนี้ไปเสียทั้งหมด สถานการณ์
 เศรษฐกิจที่ทรุดหนักลงจนถึงต้องให้นายทุน “เอาเนื้อข้างของคนมาปะเนื้อข้างของตน”
 จึงมีสภาพเหมือนรวันตายอยู่ทุกขณะ

(“เนื้อข้างปะเนื้อข้าง” หน้า 50)

นอกจากนั้น ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
 ของรัฐบาล รัตนะ ยาวะประภาษ ได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการขุดคุ้ย และกระตุ้น
 เร่งเร้าให้รัฐบาลแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อความสุขของประชาชนส่วนใหญ่ ดังปรากฏในบทความ
 เรื่อง “สิ่งที่ประชาชนจับตามอง” ว่า

...อาการทรุดหนักทางเศรษฐกิจของไทย อย่างว่าแต่ในสายของนักการเมืองชั้นหนึ่ง และ นักเศรษฐศาสตร์ชั้นอาจารย์อย่างคึกฤทธิ์เลย ในสายตาของประชาชนคนธรรมดาที่เห็น ความทุกข์เข็ญแล้วเคียดแค้นไปไม่พ้นก็เห็นว่าอยู่ในขั้นสิ้นหวัง การขึ้นราคาน้ำมันครั้งล่าสุดของ รัฐบาลเกรียงศักดิ์ 1/2 นั้น แม้รัฐบาลจะได้ชี้แจงแสดงเหตุผลประการใดก็ตามแต่ความ จริงก็มีอยู่ว่า ราคาน้ำมันอัตราใหม่ที่รัฐบาลบอกภาษีจะเข้าไปด้วย โดยเห็นแก่รายได้ เพียงไม่กี่พันล้านบาทนั้น กลับทำให้เศรษฐกิจจมหายไปในหมื่นแสนล้านบาท นับแต่ธุรกิจ ของนายทุนขุนศึกลงมาจนถึงชาวบ้านชาวไร่ แม้กระทั่งเด็กขายพวงมาลัยและคนขอทานตาบอด แต่ก็เป็นทีที่สงสารเสียเป็นอย่างยิ่งที่ความเดือดร้อนของประชาชนที่แสดงออกมาทุกหย่อมหญ้า มิได้ทำให้คณะรัฐบาลของนายพลเกรียงศักดิ์ตื่นตัวเร่งหาทางแก้ไขให้เศรษฐกิจของชาติ พ้นตัวขึ้นมาเลย ทั้งยังได้กระทำการอันเหมือนกับทำลายชนชั้นกลางที่มีอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย ด้วยการสั่งปิดบริษัทเงินทุนด้วยเหตุผลอันอ่อนแอและบวกเปี้ยก จึงทำให้เกิดการตื่นตระหนก อย่างขนานใหญ่ในวงการเศรษฐีนายทุนทั้งหลาย

(“สิ่งที่ประชาชนจับตามอง” หน้า 50)

3. แนวคิดเกี่ยวกับสังคม

ทรรศนะของ รัตนะ ยาวะประภาส เกี่ยวกับสังคมไทยที่ปรากฏในบทความ สามารถจำแนกได้ 3 ประเด็น คือ การดำเนินชีวิตของคนในสังคม การรักษาสมดุลในสังคม และ ค่านิยม

3.1 การดำเนินชีวิตของคนในสังคม

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่สามารถอยู่ได้ตามลำพัง จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน การรวมตัวกันอยู่และช่วยเหลือกันของมนุษย์เรียกว่า “สังคม” รัตนะ ยาวะประภาส เขียนบทความโดยมีจุดมุ่งหมายเน้นหนักไปในด้านการนำเสนอความคิดทางการเมืองการปกครอง แต่อย่างไรก็ตามนักเขียนและวรรณกรรมถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นวิถีชีวิตหรือการดำเนิน ชีวิตของคนในสังคม จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องปรากฏในงานวรรณกรรมทุกเรื่อง

บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไว้ สามารถจำแนกได้ดังนี้

3.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย

ลักษณะสำคัญของวิถีชีวิตอย่างไทย คือ การมีจิตใจโอบอ้อมอารี รักความยุติธรรม ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ยอมตกอยู่ภายใต้อำนาจของใคร และชนชาติไทยก็ไม่นิยมการรุกรานใคร แต่ชอบความสงบสันโดษมากกว่า ดังปรากฏในบทความเรื่อง "ไทย ระวัง ถูกหลอกไปข่มขืน" ว่า

...เพราะคนไทยแท้โดยกำเนิด โดยเชื้อชาติ โดยสันดานแล้ว เป็นคนที่มีจิตใจรักความเป็นธรรม ไม่ยอมอยู่ใต้อำนาจของใคร ทั้งถือเอาความสันติเป็นที่ตั้ง...

("ไทย ระวัง ถูกหลอกไปข่มขืน" หน้า 6)

3.1.2 การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

รัตนะ ยาวะประภาส มีความเห็นว่า มนุษย์ทั่วทุกสารทิศต่างมีจิตใจที่แตกต่างกัน บ้างมีคุณธรรม บ้างมีจิตใจโหดร้าย คิดแต่ประหัตประหาร แต่สำหรับคนไทยเรามีขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม ดังนั้น การนิรโทษกรรมผู้กระทำผิดของพลเอกเปรมจึงเป็นสิ่งที่น่ายกย่องอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าแม้จะเคยไม่เห็นด้วยกับทิศทางของนายพลต่ออายุผู้ต้องหาหลายครั้งหลายหน แต่ทิศทางที่เขามุ่งตรงไปในครั้งนี้ก็ยอมเป็นทิศทางที่ข้าพเจ้าเห็นด้วย เพราะเป็นทิศทางร่วมกันของคนไทยส่วนใหญ่ที่ยังคงยึดมั่นอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเก่าแก่ของไทยจริงอยู่แม้จะมีเหตุผลมากมายหลายประการที่หยิบยกเอามาตั้งได้ในการนิรโทษกรรมในครั้งนี้ แต่นั่นก็เป็นเพียงเหตุผลสามัญในการดำรงชีวิตให้อยู่รอดของมนุษย์เท่านั้น ถ้าหากนายพลต่ออายุเปรมเขาไม่มีวัฒนธรรมไทยเป็นหลักอยู่ในจิตใจ และยินยอมให้วัฒนธรรม

ต่างคำเข้ามารอบแล้ว เขาก็ยอมเกิดโมหะจริตคิดเป็นใหญ่เป็นโตในทางผิด จนถึง
คิดประหัตประหารศัตรูทางอุดมการณ์อย่างพวกต่างดาวต่างแดนได้ จงเจริญเถิดท่านผู้
ยึดมั่นในประเพณีและวัฒนธรรมไทย และจงเจริญเถิดวัฒนธรรมที่ช่วยมนุษย์ได้รู้จักเสียสละ
และการให้อภัยซึ่งกันและกัน

("นิรโทษกรรมในแง่วัฒนธรรมไทย" หน้า 50)

ศาสนาทุกศาสนาต่างมุ่งสอนให้คนเป็นคนดี ใฝ่สันติ และเสียสละ
แต่ทำไมมนุษย์จึงลุกขึ้นมาต่อสู้แย่งชิงอำนาจกันเอง รัตะ ยาวะประภาส ได้แสดงทรรศนะที่น่า
คิดว่า "โลกจะสันติสุขได้ด้วยมือเรา และจะพบกับความเศร้าได้ด้วยมือเราอีกเช่นกัน" ดังนั้น
สมาชิกทุกคนจึงมีความสำคัญร่วมกันในอันที่จะสร้างสรรค์สังคมที่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ
ดังข้อความว่า

ข้าพเจ้าจะพูดก็พูดได้เพียงแต่ว่า เมื่อโลกกลียุคแล้วเราผู้จะตกเป็นเหยื่อของกลียุค ทำไม
จึงไม่ช่วยกันเอาธรรมไปดับไฟแห่งความแค้นของมนุษย์นี้เสียเล่า คอมมิวนิสต์ก็ถือว่า
ความสุขของมนุษย์นั้นคือ สុคยอคของลัทธิ อิสลามก็ถือว่าสันติคือ สุคยอคของศาสนา คริสต์
ก็ถือว่าความเสียสละคือ สุคยอคของมนุษย์ และพุทธก็ถือว่าความสงบอันหลุดพ้นคือ สุคยอค
ของธรรมทั้งปวง ข้าพเจ้าอยากถามมนุษย์ที่ถือลัทธิ "แค้นหมูโหด" ในวันนี้ว่าศาสนาของ
ท่านองค์ใดใน 4 นามที่กล่าวมา สอนให้ท่านฆ่าคนด้วยความแค้นมาแต่เมื่อใด

("โลกกลียุค" หน้า 50)

3.1.3 ความปลอดภัยในอาชีพครู

รัตะ ยาวะประภาส เห็นว่า ความปลอดภัยในอาชีพครูแทบไม่มี
เลยในภาคใต้ของไทย บ้านเมืองไม่เป็นระเบียบระบบ มีลัทธิลอบคมใน ผู้มีอาชีพครูกับนักเรียน
เท่านั้นที่สามารถเรียกร้องให้มีความปลอดภัยอย่างแท้จริงขึ้นได้ ดังข้อความในบทความเรื่อง
"โจรใต้กับคุณครู" ว่า

...เหตุที่ปราบโจรได้กันไม่ได้นั้น ใช้ว่าข้าพเจ้าจะถูกลูกมือทหารหรือตำรวจ แต่เป็นเพราะข้าพเจ้าได้ทราบมาว่า เบื้องบนของไทยกับเบื้องบนของมาเลย์นั้น มีข้อตกลงอะไรลับ ๆ กันอยู่ ทหารไทยที่อยู่ในสามจังหวัดภาคใต้ก็รู้ ตำรวจที่ลงไปใหม่ก็รู้ เมื่อครูและนักเรียนไวยกันออกมาที่หนึ่ง ข้าพเจ้าต้องการให้เพื่อนครูและนักเรียนรุ่นลูก รุ่นหลาน รวมตัวสามัคคีกันต่อต้านโจรได้ให้หนักหน่วงยิ่งกว่านี้ โดยไม่ต้องพึ่งคำหวานจากฝ่ายรัฐบาลใช่หรือไม่ ในยุคที่พวกเบื้องบนเขาต้องการระดมความคิดความอ่าน เพื่อช่วยชาติบ้านเมืองเอาไว้ให้รอด ท่านว่าข้าพเจ้าผิดหรือที่พูดความจริง และให้ความคิดแก่ (เบื้องบน) เขาได้เพียงเท่านี้

("โจรได้กับครู" หน้า 50)

3.1.4 ข้อคิดในการดำเนินชีวิต

รัตนะ ยาวะประภาส ได้ฝากข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยเปรียบเทียบกับชีวิตของนกนางแอ่นที่ลีลมว่า ชีวิตนกเหล่านั้นต้องจบลงก็เพราะหลงแสงสีที่ถนนลีลม เจกเช่นเดียวกับมนุษย์เรา ถ้าหลงแสงสีแห่งอำนาจแล้ว ชีวิตก็มีโอกาสพบกับความล้มเหลวหรือแตกดับได้เช่นกัน ดังข้อความในบทความเรื่อง "ความตายของนกนางแอ่นที่ลีลม" ว่า

...ความหลงนั้นเข้าชีวิตมามากแล้ว ไม่ว่าชีวิตมนุษย์หรือชีวิตสัตว์ นกนางแอ่นมันตายก็เพราะมันหลงแสงสียามราตรีของพัฒนาสังคมยุคแรกของโลก มันก็เหมือนมนุษย์ที่หลงแสงสีอำนาจและเงินตราที่นั่นแหละ

("ความตายของนกนางแอ่นที่ลีลม" หน้า 50)

3.1.5 การดำเนินชีวิตตามแนวพุทธศาสนา

รัตนะ ยาวะประภาส แสดงทรรศนะเกี่ยวกับศาสนาพุทธว่า เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย และสันโดษสันติ จึงเหมาะสมสำหรับเมืองไทยเพื่อใช้ในการดำรงชีวิต และรักษาเอกราชให้คงอยู่ตลอดไป ดังข้อความว่า

พุทธนั้นนิยมความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ โดยสันโดษ และโดยสันติ สังคมนิยมประชาธิปไตย
 นั้นก็เป็นแนวทางสักระกั้นศัตรูของพุทธได้ เพราะแนวทางของสังคมนิยมประชาธิปไตยก็เป็น
 ทางเดินของคนที่ไม่โลภ ไม่หลง และสร้างความเป็นธรรมให้เกิดแก่สังคมอยู่แล้ว
 ข้าพเจ้าจึงอยากให้ตัดสินใจเลือกเอาเสียแต่วันนี้ว่า จะเลือกเอาทางที่รักษาศาสนาพุทธ
 ไว้ได้พร้อมกับเอกราชของชาติและของประชาชน หรือว่าจะเลือกเอาทางที่ศาสนาถูก
 ทาลายย่อยยับพร้อมลงไปกับชีวิตของผู้คน และทรัพย์สินเงินทองที่จะเกียกกายยื้อแย่ง
 กันมา เพราะเมื่อมองดูภาพการเมืองทั้งในเมืองไทย ในเอเชียอาคเนย์ และในโลกแล้ว
 ทางเลือกเป็นอย่างอื่นไม่มีอยู่ให้เห็นเลย

(“รัฐบาลสังคมนิยมพุทธ” หน้า 50)

3.2 การรักษาสมคูลในสังคม

เมื่อมนุษย์รวมตัวกันเป็นสังคม ย่อมเกิดความสับสนวุ่นวาย เพราะต่างเพศ
 ต่างวัย ต่างการศึกษาและต่างสิ่งแวดล้อม ดังนั้นสังคมจึงต้องกำหนดสิ่งที่จะสามารถควบคุมคนใน
 สังคมขึ้น ได้แก่ กฎหมาย เมื่อใครทำผิดย่อมได้รับการลงโทษ คนในสังคมจึงสามารถอยู่ร่วมกัน
 โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น อย่างไรก็ตามปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นในสังคมก็ไม่สามารถใช้
 กฎหมายเข้ามาจัดการได้ ความเป็นธรรมในสังคมเป็นสิ่งที่สมาชิกของสังคมทุกคนจะเป็นผู้พิจารณา
 ตัดสินด้วยความมีมนุษยธรรมอันจะสามารถรักษาสมคูลในสังคมให้อยู่ในภาวะสงบ และมีสันติสุขได้

3.2.1 กฎหมาย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง กฎหมาย รัตน์ ยาวะประภาส
 เห็นว่า คนในสังคมมอบอำนาจให้แก่ ศาตราจารย์เป็นผู้รักษากฎหมาย รักษาความถูกต้อง และความ
 เป็นธรรมในสังคม แต่ในความเป็นจริง ศาตราจารย์กลับละเลยหน้าที่ของตน ปล่อยให้กลุ่มผู้มีอิทธิพล
 เข้ามาเลือกใช้กฎหมายของตนเองแทน ทำให้สังคมเดือดร้อน รวมทั้งบรรดาสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรที่ประชาชนเลือกเข้ามาเพื่อทำหน้าที่กลั่นกรอง และออกกฎหมายเพื่อความเป็นธรรมใน
 สังคม ก็ทำหน้าที่ของตนบกพร่อง ก็อาจได้รับการพิจารณาจากประชาชนได้เมื่อถึงการเลือกตั้ง
 ครั้งต่อไป ดังข้อความว่า

ถ้ากฎหมายที่มีอยู่ยังไม่ถูกนำมาใช้ให้เป็นกฎหมายที่ผู้คนยอมรับนับถือ ก็แน่นอนที่คนทุกคนจะต้องจัดเอาลัทธิกฎหมายใดกฎหมายนั้นขึ้นมาใช้ กฎหมายต้องคุ้มครองคนดี ลงโทษคนเลวโดยธรรม ส่วนกระบวนการศาลก็ต้องดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมอย่างแท้จริง อาชญากรรมถึงจะสงบลงได้... ประชาชนเลือกท่านให้ทำหน้าที่ออกกฎหมายมาคุ้มครองเขาให้อยู่เย็นเป็นสุข การปล่อยปละละเลยให้ประชาชนผู้มีอิทธิพลต่างก็ใช้กฎหมายใดกฎหมายนั้นอยู่ตลอดเวลาอย่างนี้ แม้ท่านจะสามารถล้มรัฐบาลได้ด้วยการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ แต่ประชาชนก็อาจไม่ไว้วางใจท่านได้เช่นกัน เมื่อมีการยุบสภา และมีการเลือกตั้งครั้งใหม่

(“กฎหมายใคร กฎหมายมัน” หน้า 50)

นอกจากนั้น รัตน์ ยาวะประภาส ยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายของไทยอีกว่า กฎหมายเป็นข้อตกลงหรือแนวปฏิบัติของคนในสังคมกำหนดขึ้นเพื่อพิทักษ์สิทธิ และผลประโยชน์ของประชาชน แต่ในความเป็นจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ รัตน์ ยาวะประภาส ได้เสนอทรรศนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายของไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังปรากฏในบทความเรื่อง “ความคิด 2 ทาง เรื่อง คีกรูบร กฎหมายเพื่อนักโกงกิน”

กฎหมายนั้นว่ากันตามจริงก็ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่จะรื้อถอนออกไม่ได้ กฎหมายนั้นมนุษย์เป็นผู้เขียนขึ้น เพื่อคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ของมนุษย์เอง แต่โดยหลักประชาธิปไตยนั้น กฎหมายต้องคุ้มครองป้องกันชีวิตทุกชีวิตโดยเสมอหน้ากัน โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เมื่อเป็นอย่างนี้ก็จะถึงคราวสังคายนากฎหมายกันเสียใหม่ให้เข้ารูปเข้ารอยประชาธิปไตยกันเสียที...

(“ความคิด 2 ทาง เรื่อง คีกรูบร กฎหมายเพื่อนักโกงกิน” หน้า 50)

3.2.2 ความเป็นธรรมในสังคม

รัตน์ ยาวะประภาส ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมในสังคม กล่าวคือ พูดถึงการรวมขอมระหว่างนายทุนกับขุนศึก ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารประเทศ ผลลัพธ์ที่ได้ออกมา ก็คือ บุคคลทั้งสองฝ่ายได้ผลประโยชน์ ไม่ใช่ประชาชนโดยรวมซึ่งเป็นเจ้าของประเทศ ดังข้อความว่า

ผลจากการรวมขอมระหว่างนายทุนกับขุนศึกครั้งนี้ ย่อมเกิดประโยชน์สถานเดียวแก่ฝ่ายนายทุน และฝ่ายขุนศึก นายทุนก็จะได้ประโยชน์ที่ขาดหายไปของตนกลับคืนมา ส่วนขุนศึกก็จะได้อายุการเสวยอำนาจสูงสุดในแผ่นดินของตนต่อไป แล้วประชาชนคนไทยผู้ต่ำต้อยและยากไร้อันเป็นทั้งหัวใจ ทั้งเลือดเนื้อ ทั้งร่างกายของแผ่นดินผืนนี้เล่า เขากลับไม่ได้อะไรเลยละหรือ เขาจะต้องหนีเมืองเข้าป่า หนีไร่นาเข้าถ้ำ เป็นหนี้เสือปะจระเข้อยู่ตลอดชีวิตของพ่อแม่เขา ของลูกเมียเขา ของตัวเขาอยู่อย่างนี้ละหรือ ข้าพเจ้าคิดแล้วเกิดความรู้สึกเหมือนจะกระอักเลือดตาย

("การรวมขอมระหว่างนายทุนกับขุนศึก" หน้า 50)

3.2.3 มนุษยธรรม

รัตน์ ยาวะประภาส แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องมนุษยธรรมไว้ว่า มนุษย์ควรมีมมนุษยธรรม เพื่อธำรงสังคมให้อยู่ได้อย่างเป็นสุข คนหนึ่งเคียดกร้อน ผู้ที่มองเห็นก็มีควรนิ่งดูตาย ดังกรณีที่พลเอกเกรียงศักดิ์ได้ช่วยเหลือพวกเขมรอพยพไว้ และถูกนายลีควานู นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ พูดโน้มน้าวความคิดให้เห็นไปได้ว่า การมีมนุษยธรรมเป็นความผิด หลังจากนั้น พลเอกเกรียงศักดิ์ ก็มีท่าทีที่เปลี่ยนไปจากเดิมโดยพยายามจะส่งพวกเขมรออกไปจากประเทศไทย ในประเด็นนี้ รัตน์ ยาวะประภาส เห็นว่า แม้เราจะไม่สามารถดูแลพวกเขมรได้เป็นอย่างดี แต่เราก็สามารถทำได้ในระดับหนึ่ง การผลักดันให้พวกเขาเหล่านั้นต้องออกไปเผชิญชะตากรรมเอง นับเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือโดยเปรียบเทียบกับสุภาษิตโบราณที่ว่า "เคี้ย้อุ้มค่อม" ถึงจะช่วยเหลือได้ไม่มาก แต่ก็ไม่ควรโยนไอ้ค่อมเข้ากองไฟไปเลย ดังข้อความว่า

ถ้าการมีมนุษยธรรมเป็นความผิด และการเห็นแก่ตัวเพื่อเอาตัวให้อยู่รอดแต่เพียงผู้เดียว เป็นฝ่ายถูก ต่อไปโลกก็จะกลายเป็นกระทะทองแดงขนาดใหญ่ สำหรับใส่คนที่อ้างว่า มนุษยธรรมขึ้นมาด้วยเพียงจิตใจที่จะรักแต่ตัวเองเท่านั้น เมื่อไอ้เตี้ยมันอ้อมไอ้ค่อม ด้วยความสงสาร และด้วยใจมีมนุษยธรรมของมันนั้น ไอ้สูงเดินมาเห็นก็หัวเราะเยาะ เอาว่าเตี้ยแล้วยังเลือกอ้อมค่อมอีก ไอ้เตี้ยมันอ้อมเตี้ยคนเดียว โยนไอ้ค่อมเข้ากองไฟให้รู้แล้ว รู้รอด ไปเลยอย่างนั้นหรือ ข้าพเจ้าไม่อยากจะเชื่อว่านายพลเกรียงศักดิ์ 1/2 จะเป็น ผู้ต่อนิยายเรื่องไอ้เตี้ยอ้อมค่อม ให้ประวัติศาสตร์โลกได้จารึกชื่อเอาไว้

(“ความผิดของมนุษยธรรม” หน้า 50)

3.3 ค่านิยม

ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนในสังคมยึดถือปฏิบัติ และยอมรับกันว่าเป็นสิ่งที่ ถูกต้อง ซึ่งในความเป็นจริง อาจเป็นสิ่งที่ไม่ดีก็ได้ แต่สมาชิกในสังคมยอมรับ และนำมาปฏิบัติกัน จนกระทั่งกลายเป็นความเคยชิน หรืออาจเป็นความถูกต้องก็ได้ เช่น ค่านิยมในการใช้ของ ต่างประเทศ หรือการรับเอาอารยธรรมจากต่างชาติเข้ามาใช้ในวิถีชีวิตของคนไทย รัชตะ ยาวะประภาส เป็นผู้หนึ่งที่มีความเห็นต่อต้าน และคัดค้านการมีค่านิยมที่ไม่ถูกต้องเหล่านี้และ ได้นำเสนอพรรณณะต่าง ๆ ในบทความของท่านซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

3.3.1 การใช้ของต่างประเทศ

รัชตะ ยาวะประภาส ได้แสดงพรรณณะเกี่ยวกับค่านิยม เรื่องการใช้ของนอกว่า ผู้บริหารประเทศมีส่วนสำคัญต่อการปลูกฝังค่านิยมให้กับคนในสังคม โดยเฉพาะเรื่องการนิยมนำใช้ของต่างประเทศ การรณรงค์ให้ “นิยมไทย” จะไม่สามารถประสบความสำเร็จไปได้เลย ถ้าผู้บริหารเองยังไม่เลิกใช้ของนอกและยังไม่เลิกดื่มเหล้านอก ดังตัวอย่าง

...ถ้าเรายังเป็นแม่อยู่ ลูกของเราจะเดินตรงทางได้อย่างไร ถ้าเราอยากให้
ประชาชนของเราเลิกการพึ่งพิงเพื่อใช้ของนอก นายกรัฐมนตรีก็ต้องเลิกคาบไปป์และ
เลิกดื่มเบียร์เสียก่อน...

("อีไร้โดยการประชาสัมพันธ์นั้นไม่กี่วันก็เกิดได้" หน้า 50)

3.3.2 ศักดิ์ศรีของประเทศ

รัตนะ ยาวะประภาส มีความเห็นว่าคนเราต้องมีศักดิ์ศรี
ไม่ควรเที่ยวขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยไม่จำเป็น ในบทความเรื่อง "ขอส่วนบุญ" ผู้เขียน
ได้กล่าวถึง การไปติดต่อขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช,
พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ และพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ว่าเป็นการทำลายศักดิ์ศรีและ
ความภาคภูมิใจของลูกหลาน ในการต่อมาที่จะต้องถูกเรียกว่า "ไอ้ลูกขี้ขอ" ดังข้อความว่า

ข้าพเจ้าไม่ได้เป็นห่วงหน้าตาและชื่อเสียงความเป็นคนชื่อของนายพลเปรมเท่าใดนัก
ข้าพเจ้าเป็นห่วงอยู่แต่ว่าวันหนึ่งข้างหน้าลูกของข้าพเจ้าจะถูกลูกของนายสีกวณู กับลูก
ของนายสุสเซ็น ออกมาชี้หน้าเอาน้ำว่า "ไอ้ลูกขี้ขอ" เหมือนอย่างที่เราพ่อรุ่นปู่ของเราเรียก
คนลาวมาอย่างนั้น

("ขอส่วนบุญ" หน้า 50)

3.3.3 การรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศ

รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่
ชาวต่างชาติ มักนิยมในการเผยแพร่อารยธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของตน
มาสู่ชนชาติไทยว่าเป็นสิ่งที่ควรระมัดระวังอย่างยิ่ง และการธำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย เอกลักษณ์
ไทย จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่คนไทยต้องตระหนักถึงความสำคัญ ดังปรากฏในบทความเรื่อง
"ไทย ระวัง! ถูกหลอกไม่ข่มขืน" ว่า

การรักษาตัวให้อยู่รอดของชนชาติไทย ในวันนี้จึงไม่เพียงแต่เป็นเรื่องน่าคิดเท่านั้น ยังจะต้องนำศึกษาและน่าจดจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันที่เริ่มต้นจากความเป็นยักษ์หลับแห่งเอเชียแล้วจวนลงกายเป็นชายหนุ่มหน้าหยก เดินอ้อมหมีแพนด้าเข้ามาหาเด็กหญิงไทยอีกครั้ง ขณะที่สวนก็ฟื้นขึ้นมาจากสลบ รัสเซียรุ่งรุ่งก็เข้ามาและสหรัฐอเมริกาก็ยังนั่งเฝ้าอยู่ในวันที่ชายต่างชาติต่างภาษา ต่างก็พาเอาชนบทรรมนิยม ประเพณี ของตนเองเข้ามา ล่อหลอก เด็กหญิงไทยเล็ก ๆ คนนี้ ปัญหาภายนอกนับเป็นปัญหาสำคัญที่สุด

("ไทย ระวัง! ถูกหลอกไปข่มขืน" หน้า 6)

4. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์

ทรรศนะของ รัตนะ ยาวะประภาษ เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์นั้นเน้นหนักในเรื่องเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร และบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ซึ่งนับได้ว่าเป็นความสำคัญยิ่งต่อสังคม เพราะหนังสือพิมพ์เป็นกิจการสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่ในการสื่อสารระหว่างกลุ่มคน ดังนั้นในประเทศที่ผู้บริหารยึดแนวทางการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย หนังสือพิมพ์ย่อมมีบทบาทและเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร และแสดงความคิดเห็นได้โดยเปิดเผย ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และสิทธิส่วนบุคคล แต่หากผู้บริหารประเทศยึดหลักการปกครองในระบอบเผด็จการ หนังสือพิมพ์ก็ย่อมถูกจำกัดบทบาทและเสรีภาพในด้านต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้บริหารไปด้วย

4.1 เสรีภาพในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์

รัตนะ ยาวะประภาษ ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า หนังสือพิมพ์ควรมีอิสระเสรีในการนำเสนอข่าวสาร ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำเอาเหตุการณ์ทางทหารมาบังคับใช้กับหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ผู้เขียนได้แสดงทรรศนะไว้ในเรื่อง "วิธีอันแยบยลในการกดขี่หนังสือพิมพ์" ว่า

โลกหนังสือพิมพ์ต้องมาอับแสงลงอีกครั้ง เมื่อพลเรือเอกสัจด์ ชลออยู่ นาคณะปฏิวัติยึดอำนาจจากรัฐบาลเลือกตั้งของ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช หลังเหตุการณ์ 6 ต.ค. 19 และห้ามหนังสือพิมพ์ทั้งประเทศออกจำหน่ายทุกฉบับโดยทันทีถึงสามสัปดาห์ เป็นผลให้ประเทศทั้งประเทศหมดลมหายใจของเสรีภาพไปชั่วขณะ จากนั้นจึงมีคำสั่งบังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจหนังสือพิมพ์ไปแสดงตัว และยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่การพิมพ์ชุดใหม่ที่คณะปฏิวัติแต่งตั้งขึ้นเอง

("วิธีอันแยบยลในการกดขี่หนังสือพิมพ์" หน้า 50)

นอกจากนั้น ในบทความ เรื่อง "หนังสือพิมพ์ : เอ็งผิด" รัตนะ ยาวะประภาส ยังได้เน้นย้ำให้เห็นว่า รัฐบาลพยายามที่จะจำกัดเสรีภาพในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์อีก โดยใช้คำสั่ง พร.42 มาเป็นเครื่องมือ รวมทั้งยังได้แสดงความคิดเห็นว่า ทำไมรัฐบาลจะต้องกลัวหนังสือพิมพ์ยิ่งกว่ากลัวศัตรูของตัวเองเสียอีก

...รัฐบาลกำลังเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับความไม่สงบต่าง ๆ ที่อาจเกิดลุกลามใหญ่โตขึ้นได้ หลังประกาศปราบปรามได้ของประชาชนชาติครั้งแรกสุดในประวัติศาสตร์ชาติไทย จึงได้ถือโอกาสนี้ประกาศดัง ๆ ให้ทราบโดยทั่วกันเสียก่อนว่าหนังสือพิมพ์! เอ็งจงอยู่นิ่ง ๆ อย่างได้เอะอะวอยวาย เป็นกระด้างตื้อตามการขึ้นนำของผู้นำพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลเป็นอันขาด คำสั่ง พร.ฉบับที่ 42 ยังอยู่นะไว้อย่าไปเสียแล้วก็ได้แต่ปลงสังเวช หนังสือพิมพ์นั้นเป็นอะไร รัฐบาลจึงได้กลัวยิ่งกว่าศัตรูที่แท้จริงของตัวเอง

("หนังสือพิมพ์ : เอ็งผิด" หน้า 50)

บทความ เรื่อง "ห้ามไฟ อย่าห้ามควัน" ได้สนับสนุนความคิดเรื่อง การเรียกร้องเสรีภาพให้แก่อาชีพของนักหนังสือพิมพ์ ของ รัตนะ ยาวะประภาส อีกครั้งหนึ่ง โดยกล่าวถึงการที่รัฐบาลสั่งปิดหนังสือพิมพ์ถึง 2 ฉบับ ซึ่งไม่ถูกต้อง

ข้าพเจ้าเมื่อมาพิจารณาเรื่องที่รัฐบาลนายพลต่ออายุเปรม ใช้อำนาจตาม พรบ. การพิมพ์ ปี 2484 บวกกับคำสั่งคณะปฏิรูป ฉบับที่ 42 สั่งปิดหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับในสัปดาห์เดียวแล้วก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายสูงสุดของประเทศ คือกฎหมายรัฐธรรมนูญ การนำข่าวสารหรือบทวิเคราะห์ที่ยังความเสื่อมเสียมาสู่ตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งในคณะรัฐบาลก็ดี หรือคณะรัฐบาลทั้งคณะก็ดีย่อมเป็นเรื่องที่ศาลสถิตยุติธรรมเท่านั้นที่จะเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด หากใช้บุคคลผู้มีอำนาจและคิดว่าตนเองมีคาบอาญาสิทธิ์หลงเหลืออยู่ในมือไม่...

(“ห้ามไฟ อย่าห้ามควัน” หน้า 50)

รัตน์ ยาวะประภาส ได้แสดงทรรศนะต่อต้านและคัดค้านเผด็จการทุกรูปแบบที่จะนำมาใช้โดยเฉพาะการปิดปากหนังสือพิมพ์ ดังข้อความว่า

...ที่ข้าพเจ้า เขียนบทความเรื่องนี้ขึ้นมาก็เพื่อที่จะให้คนทุกฝ่าย ไม่ว่าทหาร (ซึ่งกระทำการโจมตีหนังสือพิมพ์ทางวิทยุในความควบคุมของทหารอยู่แทบทุกวัน) รัฐบาล พรรคการเมือง นายทุน กรรมกรหรือประชาชน หรือแม้กระทั่งในหมู่หนังสือพิมพ์ด้วยกันเอง ได้มองภาพที่แท้จริงของหนังสือพิมพ์กันเสียให้ถูกต้อง จะได้ไม่เกิดเรื่องพิพาทกันต่อไปอีก เมื่อทุกคนรักประชาธิปไตย ก็ต้องพยายามกันหน่อยละที่จะต้องเดินไปบนถนนประชาธิปไตยและไม่พยายามนำเอาเผด็จการไม่ว่ารูปแบบใด รูปแบบหนึ่งเข้ามาใช้อีก โดยเฉพาะการเพียรพยายามปิดปากหนังสือพิมพ์เป็นอันดับแรก

(“หนังสือพิมพ์กับความแตกแยกในสายดาทหาร” หน้า 50)

แม้กระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต รตินะ ยาวะประภาส ก็ยังคงเรียกร้องเรื่อง บทบาทของหนังสือพิมพ์ โดยเขียนบทความเรื่อง “เสรีภาพของข่าวสาร” เพื่อตอกย้ำให้รัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักว่า การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปนั้น จำเป็นที่จะต้องคำนึงความคู่ไปกับการพัฒนาเสรีภาพของมนุษย์ และเสรีภาพของข่าวสารด้วยจึงจะทำให้อนาคตของประเทศมีความหวังในการดำเนินไปสู่ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ประชาธิปไตยนั้นพูดไปแล้วจะต้องมีหลักฐานอยู่ที่เสรีภาพของมนุษย์และข่าวสาร ถ้ามนุษย์ไม่มีเสรีภาพและข่าวสารไม่มีเสรีภาพ ประชาธิปไตยก็จะพูดไปทำไม ขยายหน้าเขาเปล่า ๆ เราเข้าใจหรือกว่าในประเทศกำลังพัฒนาอย่างนี้ เสรีภาพของมนุษย์และข่าวสารก็ต้องค่อย ๆ พัฒนา ไปด้วย ไม่ใช่จะเอาให้ได้ทันทีร้อยเปอร์เซ็นต์ อย่างในประเทศที่เจริญแล้ว แต่จากการที่รัฐบาลปัจจุบันได้สร้างเงื่อนไขต่าง ๆ ขึ้นมาให้เห็นนั้น ทำให้เชื่อว่าจะเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนาเสรีภาพของมนุษย์ และข่าวสารมากกว่าการส่งเสริม อันจะทำให้อนาคตของประเทศเดินถอยหลังกลับสู่ยุคมืดแห่งลัทธิเผด็จการอีกครั้ง การต่อสู้เพื่อเสรีภาพแห่งข่าวสารของมนุษย์ในเมืองนี้ช่างระบือลือเลื่องเสียจริงหนอ

(“เสรีภาพของข่าวสาร” หน้า 88)

4.2 บทบาทในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์

รัตน์ ยาวะประภาส แสดงทรรศนะเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ในระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ อันได้แก่ ระบอบการปกครองแบบเผด็จการ ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยครึ่งใบ และระบอบประชาธิปไตย ซึ่งย่อมต้องมีความแตกต่างกัน รวมทั้งเปรียบเทียบหนังสือพิมพ์เป็นกระจกเงา ซึ่งกระจกเงานั้นสะท้อนให้เห็นใบหน้าของมนุษย์ได้ ฉะนั้นหนังสือพิมพ์ก็สามารถสะท้อนภาพของสังคมออกมาได้ ฉะนั้น นอกจากนั้น ใครที่คิดจะทำลายกระจกเงาก็จะ ได้แต่เพียงบาดแผลที่ฝ่ามือ นั่นก็หมายความว่า ใครที่คิดทำร้ายหนังสือพิมพ์ ก็ทำให้เกิดประโยชน์อันใด ไม่ เพราะบทบาทของหนังสือพิมพ์ก็ยังคงดำเนินต่อไปในการเสนอข่าวสารต่อประชาชน ดังปรากฏในบทความเรื่อง “ทุบกระจกเสียแล้วจะ ได้อะไรขึ้นมา”

หนังสือพิมพ์เมื่อมาพูดถึงกันในวันนี้ ไม่ว่าจะมีสภาพอย่างไรก็ตาม ก็จะต้องพึงระลึกไว้ให้แจ่มว่าสภาพนั้นย่อมเป็นไปตามสภาพของสังคมที่เป็นอยู่ หนังสือพิมพ์ได้ระบอบเผด็จการ จะให้มีหน้าตาว่าเรืองเหมือนครุฑเริงร่า ผู้บริสุทธ์ผู้ดั่งนั้นจะเป็นอย่างไรกัน หนังสือพิมพ์ในระบอบประชาธิปไตยครึ่งใบจะให้ เป็นเหมือนสภาพสตรีผู้สูงศักดิ์ ปิดท้าวอยู่ในวงสังคม ก็ย่อมหลอกลวงกันเต็มที หนังสือพิมพ์ในระบอบประชาธิปไตยนี้ย่อมมีราศรี เป็นที่ชื่นชมของ

คนทุกคนได้จริง แต่ในวันนี้เราจะหาเขาได้ที่ไหน เมื่อเปรียบเทียบหนังสือพิมพ์คือ กระจกเงา ผู้เกลียดกระจกเงาก็คงจะเป็นผู้มีใบหน้าอันเปี่ยมล้นไปด้วยกุศลแห่งกรรมและธรรมไม่ได้ ผู้ที่ชิงชังกระจกเงาที่ส่องใบหน้าของตนอัปลักษณ์นั้น เขาเหวี่ยงก้อนอิฐทรงฤทธิ์ของเขาออกไปทุกกระจกเงาบานนั้นเสีย แล้วเขาจะได้อะไรขึ้นมา ใบหน้าของเขาจะได้ดูขึ้นมาคงความอัปลักษณ์ของเขาอย่างนั้นหรือ อย่างน้อยที่เขาต้องได้ไปก็คือ บาดแผลที่ฝ่ามือของเขาที่ทุบลงไปบนกระจก...

("ทุบกระจกเสียแล้วจะได้อะไรขึ้นมา" หน้า 50)

4.3 บทลงโทษหนังสือพิมพ์

รัตนะ ยาวะประภาส ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับบทลงโทษหนังสือพิมพ์ ที่รัฐบาลใช้ปฏิบัติว่ารุนแรงเกินไป และไม่ยุติธรรม ซึ่งไม่ได้ให้ความสำคัญเป็นธรรมแก่คนทำหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นกลุ่มวิชาชีพที่ได้อุทิศตนรับใช้สังคมมาโดยตลอด ดังข้อความว่า

การลงโทษหนังสือพิมพ์โดยพลการ โดยมีแต่กฎหมายการพิมพ์และกฎอื่น ๆ ที่มาในรูปของคำสั่งคณะปฏิวัติ คำสั่งคณะปฏิรูป อันมิเพื่อให้รัฐบาลสามารถสั่งปิดหนังสือพิมพ์ได้ทันที โดยไม่ต้องมีการพิจารณากันให้ถูกต้องเป็นธรรมนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นการลงโทษที่รุนแรงและเจ็บช้ำคายน่ากว่าผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาโทษในคดีอุกฉกรรจ์ขึ้นหมดโทษเสียอีก แม้แต่ผู้ต้องหาในการค้าขายเสพติดอันเป็นผู้มีโทษขั้นอุกฤษฏ์ และมีคำสั่งคณะปฏิวัติปิดกั้นกับอีกหลายชั้น ก็ยังมีโอกาสได้รับการพิจารณาจากศาล ข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่า รัฐบาลน่าจะได้ทบทวนบทลงโทษเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์เสียใหม่ เพื่อให้เกิดมีความเป็นธรรมที่ถูกต้องสำหรับกลุ่มวิชาชีพที่ได้อุทิศตนรับใช้ทั้งสังคมของประชาชนและสังคมของรัฐบาลเอง

("ปิดหนังสือพิมพ์" หน้า 50)

4.4 บทบาทในการหาเสียงของพรรคการเมือง

รศ. ยาวะประภาส มีความเห็นว่า เรื่องการหาเสียงของพรรคการเมืองของไทยนั้น วิธีการที่ดีที่สุด ได้ผลประโยชน์คุ้มค่าที่สุดก็คือ การใช้หนังสือพิมพ์ ดังนั้น หนังสือพิมพ์และคนทำหนังสือพิมพ์จึงถูกซื้อโดยพวกนายทุน ซึ่งบางรายก็เป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์เอง จึงไม่เป็นการแปลกประหลาดไปเลยที่หนังสือพิมพ์และนักหนังสือพิมพ์จะตกเป็นเครื่องมือของนายทุน และพรรคการเมืองเหล่านี้ ดังตัวอย่างจากเรื่อง "ศึกพรรคการเมืองหรือศึกหนังสือพิมพ์"

เมื่อเป็นเช่นนี้ การหาเสียงของพรรคการเมืองก็จะหลบลงได้ดินเป็นส่วนใหญ่ ในพรรคระบอบของข้าพเจ้า และผู้ที่ตกเป็นเครื่องมือของพรรคการเมืองมากที่สุด ในศึกการเลือกตั้งครั้งใหม่ก็จะหนีไม่พ้นคนหนังสือพิมพ์ การซื้อหนังสือพิมพ์นั้นทำได้ง่ายกว่าและถูกกว่าการซื้อเครื่องมืออื่นใดและคนอาชีพอื่นใด ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากว่าหนังสือพิมพ์ของเมืองไทยส่วนใหญ่เป็นของนายทุนใหญ่และนายทุนต่างคำว แม้หนังสือพิมพ์จะมีอุดมคติอุดมการณ์สูงส่งเพียงใด ก็แน่นอนว่าย่อมไม่อาจทัดทานค้ำชูของนายทุนได้

(“ศึกพรรคการเมืองหรือศึกหนังสือพิมพ์” หน้า 50)

4.5 หน้าที่และจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์

รศ. ยาวะประภาส ได้เรียกร้องให้บรรดานายทหารได้รู้จักหน้าที่ของตนเอง ซึ่งหมายถึงการรักษาแผ่นดินไทย ไม่ใช่มาคอยจับผิดหนังสือพิมพ์ เพราะบทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ต่างจากที่ต้องคอยจับผิด หรือจับตามองทุกคน รวมทั้งทหารด้วยว่าปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องหรือไม่ นอกจากนั้น รศ. ยาวะประภาส ยังได้แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ที่แน่วแน่ของตนเองในการที่จะยืนหยัดต่อสู้ เพื่อความถูกต้องและเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ดังปรากฏในบทความเรื่อง “ทหารจับดาหนังสือพิมพ์” ว่า

ข้าพเจ้าพูดไทยในวันนี้ถึงเรื่องทหารจับตามองหนังสือพิมพ์ด้วยความประสงค์ที่จะเตือนทหารไม่ว่าใหญ่หรือเล็กก็ตามว่า ทหารนั้นไม่มีหน้าที่ที่จะต้องมาจับตาหนังสือพิมพ์

เนื่องจากทหารเป็นผู้มีหน้าที่รักษาแผ่นดินไทยไม่ให้ศัตรูเข้ามารุกรานแย่งชิงเอาไปเป็นเมืองขึ้นได้ หากมีหน้าที่ตั้งตัวเป็นศัตรูกับคนในชาติของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นผู้คนในอาชีพใด หนังสือพิมพ์นั้นแหละคือผู้หน้าที่โดยตรงที่จะต้องจับตา ไม่ว่าใครก็ตามที่รับเงินเดือนจากภาษีอากรของประชาชนแล้ว ไม่ได้ทำหน้าที่ของตน หรือทำหน้าที่ของตนแล้วแต่ถ่วงงายเอาผลประโยชน์เข้าปากเข้าห่อตนเองโดยมิชอบ และนำเรื่องราวที่จับตาเอาไว้มาตีแผ่เปิดเผยให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศได้รับรู้และเข้าใจ และหาทางกำจัดผู้คนประเภทนี้ให้หมดสิ้นไป และเรา "หลักไท" จะจับตาต่อไป ไม่ว่าทหาร ตำรวจ ข้าราชการ พ่อค้า นักธุรกิจ แม้กระทั่งหนังสือพิมพ์ด้วยกันเอง เพื่อสร้างความเป็นธรรมอันเป็นพื้นฐานของความเป็นไทให้เกิดขึ้นในแผ่นดินไทยให้จงได้

("ทหารจับตาหนังสือพิมพ์" หน้า 50)

จากการศึกษาแนวคิด ที่ปรากฏในบทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รัตนะ ยาวะประภาส ได้นำเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เนื่องจากหนังสือพิมพ์ "สุภาพบุรุษ - ประชามิตร" และ หนังสือพิมพ์ "หลักไท" นั้น มุ่งนำเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองเป็นหลัก ดังนั้น แนวคิดส่วนใหญ่จึงนำเสนอปัญหา เรื่องราว และเหตุการณ์ทางการเมืองการปกครองอย่างวิเคราะห์เจาะลึก รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงให้เห็นถึงความ เป็นนักหนังสือพิมพ์ที่กล้าหาญ และมุ่งมั่นเพื่อความจริงที่เกิดขึ้นในสังคม มาตีแผ่ได้อย่างองอาจ และไม่หวั่นเกรงต่ออิทธิพลใด ๆ

อย่างไรก็ตาม รัตนะ ยาวะประภาส ยังได้แสดงแนวคิดทางด้านเศรษฐกิจ และแนวคิดทางด้านสังคม ซึ่งแม้จะปรากฏเป็นจำนวนน้อย แต่ รัตนะ ยาวะประภาส ก็สามารถสะท้อนภาพเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างน่าสนใจ นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นผู้ที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ของนักหนังสือพิมพ์อย่างแน่วแน่ กล่าวคือ ยืนหยัด คัดค้านเผด็จการทุกรูปแบบ สนับสนุนระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และประการสำคัญ คือ เรียกร้องเสรีภาพอย่างแท้จริงให้กับวงการหนังสือพิมพ์ จึงอาจกล่าวได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นนักเขียนที่มีอุดมการณ์และสร้างสรรค์ผลงานเพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรม และความถูกต้องในสังคมได้อย่างน่ายกย่อง แนวคิดที่ปรากฏในงานบทความทุกเรื่อง จึงถือเป็นแนวคิดที่มีคุณค่า และเป็นแนวทางที่สามารถรังสรรค์ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมได้ต่อไป

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส จำนวน 326 เรื่องนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการใช้ภาษา กลวิธีการเขียน และแนวคิดของผู้เขียน สรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

รัตนะ ยาวะประภาส เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากการใช้ถ้อยคำ การใช้ประโยค และการใช้สำนวนโวหาร

เมื่อวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส แล้ว พบว่ามีการใช้คำชัดเจน คำที่แฝงความหมายทางลบ คำภาษาต่างประเทศและคำที่มีระดับต่าง ๆ กัน

การใช้คำแฝงความหมายทางลบ รัตนะ ยาวะประภาส เลือกใช้ในหลายลักษณะ ได้แก่ คำสูงโอ้อวดเชิงยกย่อง คำสุภาพและคำเยาะหยันเหน็บแนม ส่วนการใช้ภาษาต่างประเทศนั้น รัตนะ ยาวะประภาส ใช้เฉพาะคำทับเสียงเพียงอย่างเดียว และมีการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้หลายคำ ซึ่งนับเป็นการสร้างสรรค์ทางภาษาอย่างหนึ่ง

ในเรื่องระดับคำ บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ภาษา 3 ระดับ คือ ภาษาแบบแผน ภาษากึ่งแบบแผน และภาษาปาก รัตนะ ยาวะประภาส เลือกใช้ภาษาในระดับกึ่งแบบแผนมากที่สุด รองลงมา เป็นระดับภาษาปาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาษาระดับกึ่งแบบแผนสามารถใช้อภิปรายปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ใช้แสดงความคิดและความรู้สึกของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้อย่างเป็นกันเองกับผู้อ่าน รวมทั้งสื่อความเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้ง ส่วนภาษาปากมีการใช้อยู่บ้าง เพื่อสื่ออารมณ์ขันและความรู้สึกที่ชัดเจน

ประโยคที่ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้เขียนบทความ จำนวนโดยโครงสร้างตามระบบไวยากรณ์ได้ 3 ชนิด คือ ประโยคความเดียว ประโยคความรวมแบบธรรมดาและประโยคความรวมแบบซับซ้อน จำนวนโดยความหมายของประโยคได้ 4 ชนิด คือ ประโยคข้อความ ประโยคสรุปความ ประโยคข้อความ และประโยคคำถาม

เมื่อศึกษาการใช้สำนวนโวหาร จากบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส พบว่า มีการใช้สำนวนโวหาร 9 ชนิด ได้แก่ อุทาหรณ์ อุปลักษณ์ อุปมา อุปุจฉา นามนัย ประชด ปฏิรูปพจน์ บุคลาธิษฐาน และอติพจน์

ด้านกลวิธีการเขียน บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ผู้วิจัยศึกษาในด้านการนำเสนอเรื่อง การอภิปรายหรือการโต้คารม และน้ำเสียง

การนำเสนอเรื่อง ประกอบด้วย การตั้งข้อสงสัย การเปิดเรื่อง การเสนอเนื้อเรื่อง และการปิดเรื่อง

การตั้งข้อเรื่องบทความ รัตนะ ยาวะประภาส มีกลวิธีในการตั้งข้อเรื่อง 11 ลักษณะ คือตั้งข้อโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง โดยการใช้คำถาม โดยการใช้คู่เทียบ ตั้งข้อจากความน่าตั้งข้อจากทศรูป โดยใช้เหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น โดยใช้คำเตือนหรือการขู่ให้กลัว โดยการใช้ประเด็นปริศนา โดยใช้สำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย โดยการทำนายหรือคาดเดา เหตุการณ์ล่วงหน้าและโดยการใช้ข้อบุคคล การตั้งข้อเรื่องโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง ผู้เขียนใช้มากที่สุด

การเปิดเรื่อง มีทั้งหมด 11 ลักษณะ คือการเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าว หรือเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศ โดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ในต่างประเทศ โดยอ้างอิงคำพูดหรือแนวคิดของผู้อื่น โดยการให้คำนิยามหรืออธิบายความหมายของข้อเรื่อง โดยการวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงเปรียบเทียบ โดยการใช้นิทานหรือตำนาน โดยการใช้สำนวน สุภาษิตหรือคำพังเพย โดยการอ้างถึงบทเพลง โดยการสรุปความคิดเห็น โดยการอ้างถึงเหตุการณ์การเมืองในอดีต และโดยการวิเคราะห์วิจารณ์และเสนอทรรศนะของผู้เขียน การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าว หรือเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศ ผู้เขียนใช้มากที่สุด และที่ผู้เขียนใช้รองลงมา คือการเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ในต่างประเทศ

การเสนอเนื้อเรื่อง มีทั้งหมด 10 วิธี คือใช้เหตุการณ์ในประเทศเพื่อการวิเคราะห์ ยกเหตุการณ์ในต่างประเทศเป็นข้ออ้างอิงหรือเป็นอุทาหรณ์ ใช้เหตุผลอ้างอิงคำพูดของบุคคล อ้างอิงประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์ในอดีต อ้างอิงสุภาษิต สำนวนหรือคำพังเพย เสนอแนะแนวทางแก้ไข อ้างอิงนิทาน อ้างอิงเอกสารและใช้คำถาม

การปิดเรื่องมีทั้งหมด 7 วิธี คือปิดเรื่องโดยการเสียดสีประชดประชัน โดยการตั้งคำถามทั้งท้ายไว้ให้ผู้อ่านคิด โดยเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา โดยสรุปใจความสำคัญ โดยยกเรื่องราวและเหตุการณ์ในต่างประเทศ โดยใช้การเปรียบเทียบและโดยการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า การปิดเรื่องโดยการเสียดสีประชดประชันพบมากที่สุด

การอภิปรายหรือการโต้คารม มีทั้งหมด 4 ลักษณะ คืออภิปรายโดยการวิเคราะห์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงไปตรงมา อภิปรายโดยอาศัยอ้างอิงข้อมูลอื่น ๆ ประกอบการอภิปราย อภิปรายโดยใช้การเปรียบเทียบ และอภิปรายโดยชี้ข้อดีข้อเสีย การอภิปรายโดยการวิเคราะห์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงไปตรงมา พบมากที่สุด

การใช้น้ำเสียงมี 5 แบบ ได้แก่ น้ำเสียงเสียดสีประชดประชัน น้ำเสียงตาดำนิรุณแรง น้ำเสียงห่วงใยและวิตกกังวล น้ำเสียงจริงจังและเชื่อมั่นในความคิดของตน และน้ำเสียงเตือนให้ระมัดระวัง รัดหน้า ยาวะประภาษ มักใช้น้ำเสียงเสียดสีประชดประชันในการเขียนบทความ

ในด้านแนวคิด รัดหน้า ยาวะประภาษ ได้เสนอแนวคิดไว้ 4 ประการ คือ แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจ แนวคิดเกี่ยวกับสังคม และแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์

แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองมี 6 ประเด็น คือระบอบการปกครอง นโยบายการปกครองประเทศ นโยบายด้านการต่างประเทศ บุคลากรทางการเมือง บทบาททางการเมืองของประชาชนและปัญหาการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจมี 4 ประเด็น คือนโยบายการค้า การใช้พลังงาน การเลือกสรรคณะทำงานเศรษฐกิจ และปัญหาเศรษฐกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับสังคมมี 3 ประเด็น คือการดำเนินชีวิตของคนในสังคม การรักษาสมดุลในสังคม และค่านิยม

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์มี 5 ประเด็น คือเสรีภาพในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์ บทบาทในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์ บทลงโทษหนังสือพิมพ์ บทบาทในการหาเสียงของพรรคการเมืองและหน้าที่ จรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์

อภิปรายผล

การใช้ถ้อยคำในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส นั้น สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการใช้คำสูงโอ้อวดเชิงยกย่องและคำสุภาพ นับเป็นศิลปะการเลือกสรรถ้อยคำที่ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ในบทความเพื่อสื่อสาร "ข้อความ" ที่ลึกซึ้งกินใจผู้อ่าน การอ่านบทความโดยทั่วไป อาจจำเป็นต้องอาศัยการตีความ แต่สำหรับบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และตีความสารที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ คำสูงโอ้อวดเชิงยกย่องและคำสุภาพที่ปรากฏในบทความ เมื่อผู้อ่านใช้วิจารณญาณในการอ่านอย่างถูกต้องแล้ว จะพบว่า ความหมายของคำ มิได้ยกย่องหรือมีความสุภาพเลย หากแต่เป็นเพียงคำลวงเท่านั้น เพราะความหมายที่แท้จริง มักเป็นไปในทางลบ หรือเสียผลประโยชน์มากกว่า ส่วนการใช้คำภาษาต่างประเทศ พบว่า รัตนะ ยาวะประภาส มักไม่นิยมใช้และถ้ามีความจำเป็นก็มักจะเลือกใช้เฉพาะคำ "ทับเสียง" เท่านั้น (คำทับเสียง หมายถึง การเขียนคำภาษาต่างประเทศด้วยตัวอักษรไทย)

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งในเรื่องการใช้ถ้อยคำก็คือ การสร้างคำใหม่ รัตนะ ยาวะประภาส ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถพิเศษในการใช้ภาษาไทยได้อย่างน่าสนใจ และเป็นความสามารถทางวรรณศิลป์อย่างหนึ่งของผู้เขียน คำใหม่บางคำที่ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้ยังปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบัน จึงอาจกล่าวได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นนักประดิษฐ์การทางภาษาชั้นเยี่ยมผู้หนึ่ง

ระดับภาษาที่ใช้ในบทความส่วนมากเป็นการใช้ภาษาถึงแบบแผนและภาษาปาก ทั้งนี้ เพราะผู้เขียนต้องการสร้างความเป็นกันเอง ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านและเป็นการสร้างความเพลิดเพลินที่อ่านอีกด้วย ทำให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ จึงช่วยให้การใช้ภาษาสื่อสารเพื่อเสนอความคิด ความรู้สึก ได้สัมฤทธิ์ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

การใช้ประโยคในการเขียนบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส เป็นที่น่าสนใจว่า ผู้เขียนมักจะใช้ประโยคความรวมแบบซับซ้อนมากกว่าประโยคอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากการนำเสนอความคิด จำเป็นต้องมีเหตุผลรองรับ มีหลักฐานมาอ้างอิงความเห็นของตน ดังนั้น การใช้ประโยคยาว ๆ จะสามารถสื่อสารความเข้าใจกับผู้อ่านได้ชัดเจนว่าประโยคความเดียว นอกจากนั้น

การใช้ประโยคแบบถ่วงความ มีความน่าสนใจเป็นพิเศษ กล่าวคือ ส่งผลให้ประโยคที่ปรากฏในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส สละสลวยงดงาม เป็นภาษาที่วิจิตรบรรจง ในขณะเดียวกันก็สามารถสื่อสารความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีกด้วย

ในด้านโวหารที่ รัตนะ ยาวะประภาส เลือกใช้นั้น มีความหลากหลาย ลักษณะเด่น คือ การกล่าวอ้างอิงหลักฐานต่าง ๆ เพื่อยืนยันความคิด และสร้างความหนักแน่นให้กับเรื่องที่ผู้เขียนนำเสนอ ผู้เขียนมักมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะนำเสนอความคิดใด มีจุดประสงค์อย่างไรในการเขียนบทความเรื่องนั้น จากนั้นจึงอ้างอิงหลักฐาน หรือใช้กลวิธีต่าง ๆ เช่น อ้างอิงนวนิยาย อ้างอิงสำนวน สุภาษิต คำพังเพย อ้างอิงข่าว อ้างอิงบทเพลง อ้างอิงนิทาน ฯลฯ เพื่อดำเนินเรื่อง ไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการในที่สุด

การตั้งชื่อเรื่องโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง มีจำนวนมากที่สุดจากบทความที่ศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชื่อเรื่องมักเป็นตัวแทนโดยส่วนรวมของเนื้อเรื่องทั้งหมด รัตนะ ยาวะประภาส ให้ความสำคัญของเรื่องมาสัมพันธ์กับการตั้งชื่อเรื่อง ได้อย่างน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ได้อย่างถูกต้อง

การเปิดเรื่องที่ รัตนะ ยาวะประภาส ใช้มากที่สุดคือ การเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศ วิธีเปิดเรื่องแบบนี้ ได้ผลมากที่สุดในการกระตุ้นเร้าความสนใจของผู้อ่านให้อยากติดตามเนื้อหาของเรื่อง เพราะผู้อ่านเข้าใจและคาดเดาเรื่องราวได้ว่า จะกล่าวถึงสิ่งใดและที่สำคัญก็คือผู้เขียนมักจะเปิดเรื่อง โดยใช้ข่าวหรือเหตุการณ์สำคัญในช่วงเวลานั้น ผู้อ่านจึงให้ความสนใจบทความนั้นเป็นพิเศษด้วย

เมื่อพิจารณาการเสนอเนื้อเรื่องจะพบว่า รัตนะ ยาวะประภาส ใช้วิธีการที่สอดคล้องกับการเปิดเรื่อง กล่าวคือ เสนอเนื้อเรื่องโดยใช้เหตุการณ์ภายในประเทศเพื่อการวิเคราะห์มากที่สุด ทำให้เห็นลักษณะของบทความที่ดีประการหนึ่งว่า การใช้เรื่องใกล้ตัวหรือเหตุการณ์ที่ประชาชนมีส่วนสัมผัสและรับรู้ได้โดยตรง จะสามารถสื่อสารความเข้าใจกับผู้อ่านได้อย่างชัดเจน

การปิดเรื่อง บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส มักใช้วิธีการสื่อความหมายโดยการเสียดสีประชดประชันให้ผู้อ่านและ โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รู้สึกถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และก้าว ไปสู่การดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นในที่สุด รวมทั้งกลวิธีการทั้งท้ายด้วยคำถามไว้ให้ผู้อ่านคิด ก็เป็นวิธีการปิดเรื่องที่น่าสนใจและมีประโยชน์

รัตนะ ยาวะประภาส มักใช้การอภิปรายเรื่องราวต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา กล่าวพูด กล่าวคิด และนำเสนอความคิดของตนอย่าง ไม่เกรงบุคคลหรือกลุ่มอิทธิพลใด ๆ เพื่อนำเสนอสิ่งที่ถูกต้อง และเรียกร้องความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมแก่ประชาชนส่วนรวม และมีจำนวนไม่น้อยที่เรียกร้องเสรีภาพให้แก่วงการหนังสือพิมพ์ของไทย

ในด้านแนวคิด รัตนะ ยาวะประภาส นำเสนอแนวคิดที่โดดเด่นในเรื่องของการเมือง การปกครองของประเทศไทย โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมบอกสาเหตุหรือที่มาของปัญหา เสนอแนะทรรศนะของตนเองในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแยบยล และมีศิลปะ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ "การเลือกตั้ง" รัตนะ ยาวะประภาส มีความเห็นว่า ภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย หากเราได้ผู้แทนที่ดีมีคุณภาพ ประชาชนก็จะได้ประโยชน์คุ้มค่า ประเทศชาติก็จะพัฒนาเพื่อความทัดเทียมอารยประเทศ ส่วนแนวคิดทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้นพบในปริมาณน้อย ทำให้เห็นได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาส ให้ความสนใจ เรื่องเศรษฐกิจและสังคมน้อยกว่า เรื่องราวทางการเมือง และแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์นั้น รัตนะ ยาวะประภาส ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของนักหนังสือพิมพ์ที่มีอุดมการณ์อย่างแท้จริง ยืนหยัดเพื่อความถูกต้องและเป็นธรรม ย้ำให้เห็นถึงบทบาทอันควรของหนังสือพิมพ์ และเรียกร้องให้ได้มาซึ่งเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อย่างถาวร

จากการวิเคราะห์บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เขียน ในด้านการเขียนบทความจนอาจกล่าวได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นนักประดิษฐ์การทางภาษาชั้นเยี่ยมผู้หนึ่ง สามารถเลือกภาษาเพื่อนำเสนอทรรศนะของตนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่องอย่างมีสุนทรียศาสตร์ มีกลวิธีการเขียนที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และเร่งเร้าความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของผู้อ่านให้คล้อยตามไปได้อย่างแนบเนียน ตลอดจนการนำเสนอแนวคิด ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และบทบาทของหนังสือพิมพ์อย่างมีคุณค่า มีสาระและนำมาซึ่งการแก้ปัญหาโดยตรงและโดยอ้อมแก่สังคมส่วนรวม ผู้อ่านได้รับประโยชน์ด้านสาระคุณค่าอย่างเอนกอนันต์พร้อม ๆ กับได้รับความเพลิดเพลินในขณะที่อ่านอีกด้วย จึงกล่าวสรุปได้ว่า บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส เป็นบทความที่มีคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส ครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ยังมีสิ่งที่น่าสนใจที่ควรศึกษาค้นคว้าต่อไปอีก ดังนี้

1. ควรศึกษาวิเคราะห์งานเขียนประเภทนวนิยาย ของ รัตนะ ยาวะประภาส ในด้านกลวิธีการเขียนและแนวคิด
2. ควรศึกษาเชิงเปรียบเทียบถึงผลงานประพันธ์ของนักเขียนในกลุ่ม "มนุษย์ 4 แบบ" อันได้แก่ อาจินต์ บัณฑิตพงศ์ นพพร บุญฤทธิ์รงค์ วงษ์สวรรค์ และรัตนะ ยาวะประภาส ซึ่งได้รับสมญาว่าเป็นนักเขียน "มือทอง" โดยเฉพาะในด้านศิลปะการใช้ภาษา กลวิธีการเขียน และแนวคิด

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

เอกสารต้นต้น

รัตน์ ยาวะประภาษ. "ไทย ระวัง ถูกหลอกให้ข่มขืน," สภายุทธ - ประชามิตร.

1(3) : 6 ; 2 กันยายน 2521.

_____. "ปลดปล่อย 6 ค.ค. นศ.ในป่าจะมาเมือง," สภายุทธ - ประชามิตร.

1(7) : 50 ; 30 กันยายน 2521.

_____. "ความมั่นคงของชาติ-ของนิสิต นักศึกษาหรือของทหาร," สภายุทธ - ประชามิตร

1(8) : 50 ; 7 ตุลาคม 2521.

_____. "บทเรียน 14 ตุลา," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(9) : 50

_____. "ปฏิวัติทำไมกันอีก," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(10) : 50 ; 21 ตุลาคม 2521.

_____. "คำพูดที่นางของเต็งเลี้ยวผิง," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(11) : 50 ; 28 ตุลาคม 2521.

_____. "ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(13) : 11 พฤศจิกายน 2521.

_____. "วิธีอันแยบยลในการกดขี่สื่อพิมพ์," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(14) : 50 ; 18 พฤศจิกายน 2521.

_____. "จงมองดูฟ้าสีทองผ่องอำไพเอาไว้ให้ดีเกิด," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(17) : 50 ; 9 ธันวาคม 2521.

_____. "ฮือไรโดยการประชาสัมพันธ์นั้นไม่ก๊วก็เกิดได้," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(18) : 50 ; 16 ธันวาคม 2521.

_____. "งดเลือกตั้ง - เดินตามเพลงใคร," สภายุทธ - ประชามิตร. 1(23) : 50 ; 20 มกราคม 2522.

รัตน์ ยาวะประภาส. "กฎเลือกตั้ง-เสียง เพื่อประโยชน์ใคร," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

1(24) : 50 ; 27 มกราคม 2522.

_____. "ข้างข้างยูแห่งพุทธศตวรรษที่ 25," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(25) : 3 ;

3 กุมภาพันธ์ 2522.

_____. "ศึกพรศการเมืองหรือศึกหนังสือพิมพ์," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(27) :

50 ; 17 กุมภาพันธ์ 2522.

_____. "ประหยัดไฟฟ้า ไม่ใช่ประหยัดน้ำมัน ประหยัดเพื่อหลอกใคร," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(30) : 50 ; 10 มีนาคม 2522.

_____. "ประหยัดน้ำมัน - ประชาธิปไตยเช่นเคย," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

1(32) : 50 ; 24 มีนาคม 2522.

_____. "เกรียงศักดิ์เปิดหน้าประวัติศาสตร์ใหม่อีกครั้ง," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

1(53) : 50 ; 31 มีนาคม 2522.

_____. "แขวนคอ อาลี บุตโต ข้อเตือนใจนักการเมืองไทย," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

1(35) : 50 ; 14 เมษายน 2522.

_____. "นายกรัฐมนตรีคนต่อไปไม่ใช่ชื่อเกรียงศักดิ์," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

1(36) : 50 ; 21 มกราคม 2522.

_____. "รัฐบาลทหารเต็มใบ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(2) : 42 ; 2 มิถุนายน 2522.

_____. "ภารกิจมนุษยธรรม," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(44) : 50; 16 มิถุนายน 2522.

_____. "ความผิดของมนุษยธรรม," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(45) : 23 มิถุนายน 2522.

_____. "ประมาณายทุนบนศึกกระหายเลือด," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(47) : 50 ; 7 กรกฎาคม 2522.

_____. "สิทธิของ ลูกคนอื่น สำคัญกว่าความเป็นความตายของลูกตัวเอง," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(48) : 50 ; 8 กรกฎาคม 2522.

รัตน์ ยาวะประภาส. "เรื่องเสรีนิยมและอำนาจนิยม," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

1(49) : 50 ; 21 กรกฎาคม 2522.

_____. "มุ่งขยายยาพิษ ส่งชีวิตไปนรก," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 1(50) : 50 ;

28 กรกฎาคม 2522.

_____. "สิ่งที่ประชาชนจับตามอง," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(53) : 50 ;

18 สิงหาคม 2522.

_____. "ปิดหนังสือพิมพ์," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(54) : 50 ; 25 สิงหาคม

2522.

_____. "หนังสือพิมพ์ : เอ็งผิด," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(55) : 1 กันยายน

2522.

_____. "สนุกกับการขึ้นราคา," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(56) : 56 ; 8 กันยายน

2522.

_____. "สถานะของประชาชน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(57) : 50 ;

16 กันยายน 2522.

_____. "กฎหมายใคร กฎหมายมัน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(58) : 50 ;

22 กันยายน 2522.

_____. "การรวมขอมระหว่างนายทุนกับขุนศึก," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(59) :

50 ; 29 กันยายน 2522.

_____. "ใจเรากับคุณครู," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(62) : 50 ; 20 ตุลาคม

2522.

_____. "โลกกลียุค," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(71) : 50 ; 23 ธันวาคม 2522.

_____. "ไทยเมื่อสิ้นปี 2522," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(72) : 50 ; 30 ธันวาคม

2522.

_____. "เปรม - บุคคลแห่งปี," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 2(73) : 50 ;

30 ธันวาคม 2522.

- รัตน์ ยาวะประภาษ. "วิธีล้างจากหลังเสื้อ," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(74) : 50 ;
13 มกราคม 2522.
- _____. "ท่านทนดูได้หรือ ... ," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(75) : 50 ;
20 มกราคม 2523.
- _____. "ยาสูบ - ใครสูบใคร," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(77) : 50 ;
3 กุมภาพันธ์ 2522.
- _____. "เพราะมัวแต่ยึดติดว่า "สามก๊ก"," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(78) : 50 ;
10 กุมภาพันธ์ 2523.
- _____. "หลังตรุษชวน," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(79) : 50 ; 10 กุมภาพันธ์
2522.
- _____. "เสียงหัวเราะที่หายไป," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(12) : 50 ; 8 มีนาคม
2523.
- _____. "ความคิด 2 ทาง เรื่องคึกเขมร กฎหมายเพื่อนักโกงกิน,"
สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(86) : 50 ; 5 เมษายน 2523.
- _____. "ความตายของนางงามแอ่นที่ลีลม," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(87) : 50 ;
12 เมษายน 2523.
- _____. "ทิศทางการเมืองไทย," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(88) : 59 ;
19 เมษายน 2523.
- _____. "ขอส่วนบุญ," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(90) : 50 ; 3 พฤษภาคม 2523.
- _____. "รัฐบาล ขอเวลา," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(91) : 50 ;
10 พฤษภาคม 2523.
- _____. "นายทุนซื้อกองทัพ," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(98) : 50 ; 28 มิถุนายน
2523.
- _____. "ขับไล่ทีมเศรษฐกิจ," สภาวะบุรุษ - ประชามิตร. 2(102) : 50 ;
26 กรกฎาคม 2523.

รัตน์ ยาวะประภาษ. "นักเศรษฐศาสตร์โดยบังเอิญ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

2(104) : 50 ; 9 สิงหาคม 2523.

_____. "คุณเปรม," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(105) : 50 ; 23 สิงหาคม 2523.

_____. "คึกฤทธิ์ กลับบ้านไปนอนเสียเถอะ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(108) : 50 ; 6 กันยายน 2523.

_____. "วิธีแก้ปัญห เศรษฐกิจของนายพลเปรม," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(110) : 50 ; 20 กันยายน 2523.

_____. "6 เดือนอันหน้ามขัณ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(111) : 50 ; 27 กันยายน 2523.

_____. "เนื้อข้างปะเนื้อข้าง," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(113) : 50 ; 11 ตุลาคม 2523.

_____. "บนปากเหว," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(115) : 50 ; 25 ตุลาคม 2523.

_____. "การฟ้องแห่งประวัติศาสตร์," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(116) : 50 ; 1 พฤศจิกายน 2523.

_____. "นายว่า ขี้ข้าพลอย," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(121) : 50 ; 6 ธันวาคม 2523.

_____. "ห้ามไฟ อย่าห้ามควัน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(122) : 50 ; 13 ธันวาคม 2523.

_____. "ด้านทฤษฎีขัดหลักการ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(124) : 50 ; 27 ธันวาคม 2523.

_____. "ภาวะชะงักงันจะระเบิด," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(124) : 50 ; 3 มกราคม 2524.

_____. "ไม่มีพรรคไม่มีพวกก็คือ...", สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(126) : 50 ; 10 มีนาคม 2524.

รัตน์ ยาวะประภาส. "ชูชุกี เยือนไทย อยากได้กำไรต้องลงทุน,"

สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(128) : 50 ; 24 มกราคม 2524.

_____. "จ้าวจ้อหยางเยือนไทย," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(129) : 50 ;

31 มกราคม 2524.

_____. "การขึ้นทางการเมืองของทหาร," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(129) : 50 ;

14 กุมภาพันธ์ 2524.

_____. "เผด็จการจะขยายเต็มใบ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(132) : 50 ;

21 กุมภาพันธ์ 2524.

_____. "กลศึกการเมืองที่น่าจับตา," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(134) : 50 ;

7 มีนาคม 2524.

_____. "ทหารนำการเมือง," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(134) : 50 ;

14 มีนาคม 2524.

_____. "น้ำแข็งกลางแดดจัด," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(137) : 50 ;

28 มีนาคม 2524.

_____. "ข้าวขึ้นราคา," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(138) : 50 ;

4 เมษายน 2524.

_____. "นิรโทษกรรมในแง่วัฒนธรรมไทย," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(144) : 50 ;

16 พฤษภาคม 2524.

_____. "รัฐบาลสังคมนิยมพุทธ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(146) : 50 ;

30 พฤษภาคม 2524.

_____. "พิภก ขงเบ้ง เจงกิสข่าน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(148) : 50 ;

13 มิถุนายน 2524.

_____. "เลือกตั้งร้อยเอ็ด - แนวโน้มอันตราย," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

3(152) : 50 ; 11 กรกฎาคม 2524.

รัตน์ ยาวะประภาส. "นายทุนที่ดินปฎิวัติ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(153) : 50 ;

18 กรกฎาคม 2524

_____. "ลดค่าเงินบาท-ชัยชนะอีกครั้งของฝ่ายนายทุน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร.

3(154) : 50 ; 25 กรกฎาคม 2524.

_____. "ชีวิตในความฝัน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(155) : 50 ; 1 สิงหาคม 2524.

_____. "ปีศาจปากคาบคัมภีร์," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(156) : 50 ;

8 สิงหาคม 2524.

_____. "สิ่งน่าสงสัยในการแต่งตั้ง ผบ.ทบ.," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(158) :

50 ; 22 สิงหาคม 2524.

_____. "เปรมกับม้ามังกร," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 3(160) : 50 ;

5 กันยายน 2524.

_____. "วิธืผลาญชาติของรัฐบาลด้วยปัญญา," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 4(160) : 50 ;

12 กุมภาพันธ์ 2524.

_____. "ไทยหลังเปรมพบเรแกน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 4(166) : 50 ;

17 ตุลาคม 2524.

_____. "น้ำตาในขวดแชมเปญ," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 4(171) : 50 ;

21 พฤศจิกายน 2524.

_____. "ทุบกระจกเสียแล้วจะได้อะไรขึ้นมา," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 4(173) :

50 ; 29 พฤศจิกายน - 5 ธันวาคม 2524.

_____. "ไอ้เข้จะขวางคลองไปได้นานแค่ไหน," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 4(175) :

50 ; 13 - 19 ธันวาคม 2524.

_____. "วิกฤติในเปรม 3," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 4(177) : 50 ; 2 มีนาคม

2524.

_____. "กองทัพเล็กลงคนจะดีขึ้น," สุภาพบุรุษ - ประชามิตร. 4(178) : 50 ; 9 มีนาคม

2524.

รัตน์ ยาวะประภาส. "ชวนจะร่วมฉลองสองร้อยปี," หลักไท. 1(2) : 50 ;

25 กุมภาพันธ์ 2525.

_____. "เมฆหมอกการปฏิวัติหนาแน่นขึ้น," หลักไท. 1(4) : 50 ; 4 มีนาคม 2525.

_____. "ความพ่ายแพ้ของคอมมิวนิสต์ไทย," หลักไท. 1(6) : 50 ; 25 มีนาคม 2525.

_____. "เหตุเกิดที่สุราษฎร์ธานี," หลักไท. 1(7) : 50 ; 1 เมษายน 2525.

_____. "ไทยใหม่ 200 ปี," หลักไท. 1(8) : 50 ; 8 เมษายน 2525.

_____. "เหตุเกิดเมื่อ 200 ปี," หลักไท. 1(9) : 50 ; 15 เมษายน 2525.

_____. "จากนายพลต่ออายุ ถึงนายกรัฐมนตรีต่ออายุ," หลักไท. 1(10) : 50 ;

22 เมษายน 2525.

_____. "ความคิดเรื่องสภาแห่งชาติ," หลักไท. 1(11) : 50 ; 29 เมษายน 2525.

_____. "ทหารจับดาหนังสือพิมพ์," หลักไท. 1(12) : 50 ; 6 พฤษภาคม 2525.

_____. "หนังสือพิมพ์กับความแตกแยกในสายดาทหาร," หลักไท. 1(17) : 50 ;

10 มิถุนายน 2525.

_____. "กติกาประชาธิปไตย," หลักไท. 1(32) : 50 ; 23 กันยายน 2525.

_____. "หาญพลโท-คนดีที่โลก (ไทย) ไม่ต้องการ," หลักไท. 1(33) : 50 ;

30 กันยายน 2525.

_____. "เปรมไม่ลงเลือกตั้ง ไม่ทะเยอทะยานหรือว่าเหยียดหยาม," หลักไท. 1(16) :

50 ; 21 ตุลาคม 2525.

_____. "ได้ผ่านลูกสุดท้าย ในอายุรัฐบาลเปรม ไม่เป็นเผด็จการก็ต้องเป็นคอมมิวนิสต์,"

หลักไท. 1(37) : 50 ; 28 ตุลาคม 2525.

_____. "การผลักดันให้ประชาชน," หลักไท. 1(40) : 50 ; 18 พฤศจิกายน

2525.

_____. "รถเมล์ไปปักกิ่ง," หลักไท. 1(42) : 50 ; 2 ธันวาคม 2525.

_____. "ระเบิดที่รอกการกู," หลักไท. 1(44) : 50 ; 16 ธันวาคม 2525.

_____. "การใช้พลังที่นักรบวัง," หลักไท. 1(45) : 50 ; 23 ธันวาคม 2525.

รัตน์ ยาวะประภาส. "น้ำขังกรุงเทพฯ-ใครรับผิดชอบค่าเสียหาย," หลักไท. 2(82) :

50 ; 15 กันยายน 2526.

_____. "จะต้องให้หลวงจึงจะย้ายเมืองหรือ," หลักไท. 2(85) : 50 ; 1 กันยายน 2526.

_____. "มาไหลเคาหลี่ใต้ที่พม่า-ไทยต้องพร้อมรับ," หลักไท. 2(88) : 50 ; 20 ตุลาคม 2526.

_____. "ระวัง มันมากับน้ำ," หลักไท. 2(89) : 50 ; 27 ตุลาคม 2526.

_____. "ทรสต์ล้ม - นำคิดถึงปัญหาการเมือง," หลักไท. 2(90) : 50 ;

3 พฤศจิกายน 2526.

_____. "เศรษฐกิจตัวใครตัวมัน," หลักไท. 2(94) : 50 ; 1 ธันวาคม 2526.

_____. "ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง," หลักไท. 2(96) : 50 ; 15 ธันวาคม 2526.

_____. "ปีใหม่ที่ยังเป็นปีมืด," หลักไท. 2(99) : 50 ; 5 มกราคม 2527.

_____. "กลับสู่ยุคเช้ายามเย็นยาม," หลักไท. 2(101) : 50 ; 19 มกราคม 2527.

_____. "ตามกันอเมริกา หรือถูกอเมริกาเทียมแอก," หลักไท. 2(102) : 50 ;

26 มกราคม 2527.

_____. "ยุคของอนุรักษนิยม," หลักไท. 3(106) : 68 ; 23 กุมภาพันธ์ 2527.

_____. "ทุนนิยมกับประชาธิปไตย," หลักไท. 3(108) : 50 ; 8 มีนาคม 2527.

_____. "ประชาธิปไตยมาถูกทางแล้วหรือ," หลักไท. 3(114) : 58 ; 19 เมษายน 2527.

_____. "ความจำเป็นเรื่องอาวุธของไทย," หลักไท. 3(115) : 58 ; 26 เมษายน 2527.

_____. "อาชีพนักการเมือง," หลักไท. 3(116) : 58 ; 2 พฤษภาคม 2527.

_____. "บปบ. เลือกกระดาดยังดีกว่า," หลักไท. 3(120) : 58 ; 31 พฤษภาคม 2527.

_____. "ทุกอย่างก็พังครืน," หลักไท. 3(123) : 50 ; 21 มิถุนายน 2527.

รัตน์ ยาวะประภาส. "เสียงพระเจ้าเลื่อม," หลักไท. 3(124) : 50 ;

28 มิถุนายน 2527.

- _____. "ยุคของพุทธโธ," หลักไท. 3(126) : 50 ; 12 กรกฎาคม 2527.
- _____. "ฝันร้ายของประเทศ," หลักไท. 3(127) : 50 ; 19 กรกฎาคม 2527.
- _____. "เมืองค้างคาว," หลักไท. 3(129) : 50 ; 2 สิงหาคม 2527.
- _____. "เหตุเกิดในกรุงรัตนโกสินทร์," หลักไท. 3(130) : 50 ; 9 สิงหาคม

2527.

- _____. "ทหาร-อาจารย์-พระ," หลักไท. 3(133) : 50 ; 30 สิงหาคม 2527.
- _____. "ความกดดันจากต่างชาติ," หลักไท. 3(134) : 50 ; 6 กันยายน 2527.
- _____. "การเมืองกับการทหาร," หลักไท. 3(135) : 50 ; 13 กันยายน 2527.
- _____. "ระบบลูกพี่ลูกน้องยังเติร์ก," หลักไท. 3(137) : 50 ; 27 กันยายน 2527.
- _____. "เส้นเชือกบนหน้าผา," หลักไท. 3(140) : 50 ; 18 ตุลาคม 2527.
- _____. "นักศึกษาต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น-คิดดีแล้วหรือ," หลักไท. 3(141) : 50 ;

25 ตุลาคม 2527.

- _____. "ค่าของความเป็นมนุษย์," หลักไท. 3(144) : 50 ; 15 พฤศจิกายน 2527.
- _____. "ศัตรูภายในปรากฏชัดเจนขึ้น," หลักไท. 3(146) : 50 ; 29 พฤศจิกายน

2527.

- _____. "รัฐบาลแห่งชาติ-รัฐบาลในฝัน," หลักไท. 3(147) : 50 ; 6 ธันวาคม 2527.
- _____. "นโยบายนิยมไทย อย่าไปหลงทาง," หลักไท. 3(149) : 58 ; 20 ธันวาคม

2527.

- _____. "การเมืองไทย 2527," หลักไท. 3(150) : 58 ; 27 ธันวาคม 2527.
- _____. "การเมือง 28 น่าจะถึงจุดเปลี่ยน," หลักไท. 3(151) : 58 ; 3 มกราคม
- _____. "นโยบายนิยมไทย ช่วยเปรมได้หรือ," หลักไท. 3(152) : 58 ; 10 มกราคม

2528.

- _____. "ปฏิวัติประชาธิปไตย," หลักไท. 3(153) : 58 ; 17 มกราคม 2528.
- _____. "การเมืองแบบไทย ๆ," หลักไท. 3(154) : 58 ; 24 มกราคม 2528.

รัตน์ ยาวะประภาส. "ความพยายามล้มล้างรัฐบาล," หลักไท. 4(157) : 58 ;

14 กุมภาพันธ์ 2528.

_____. "หยวกกล้วยดันหนังเท่านั้นเอง," หลักไท. 4(158) : 76 ; 21 กุมภาพันธ์ 2528.

_____. "หนีเสือปะจระเข้," หลักไท. 4(160) : 58 ; 7 มีนาคม 2528.

_____. "จระเข้กับเสือ," หลักไท. 4(161) : 58 ; 14 มีนาคม 2528.

_____. "เปรม - อาทิตย์ดีกันแล้วประชาชนได้อะไร," หลักไท. 4(162) : 58 ;

21 มีนาคม 2528.

_____. "ปฏิวัติเมษายน," หลักไท. 4(163) : 58 ; 28 มีนาคม 2528.

_____. "เสรีนิยมหรือสังคมนิยม," หลักไท. 4(164) : 58 ; 4 เมษายน 2528.

_____. "ภาษีโหด - ต้นตอการปฏิวัติ," หลักไท. 4(165) : 58 ; 11 เมษายน

2528.

_____. "อำนาจกับอำนาจ," หลักไท. 4(167) : 58 ; 25 เมษายน 2528.

_____. "ประเทศใกล้หายนะ (ทางเศรษฐกิจเท่านั้น?)," หลักไท. 4(169) : 58 ;

9 พฤษภาคม 2528.

_____. "คนไม่ไปเลือกตั้ง," หลักไท. 4(171) : 58 ; 23 พฤษภาคม 2528.

_____. "กฎหมายอภัย," หลักไท. 4(175) : 58 ; 20 มิถุนายน 2528.

_____. "ระบบคนเบี้ยว," หลักไท. 4(176) : 58 ; 27 มิถุนายน 2528.

_____. "น้ำลด มดกินปลา," หลักไท. 4(177) : 58 ; 4 กรกฎาคม 2528.

_____. "หนังสือพิมพ์ทัน," หลักไท. 4(178) : 58 ; 11 กรกฎาคม 2528.

_____. "ขูลส์มาไทย," หลักไท. 4(179) : 58 ; 18 กรกฎาคม 2528.

_____. "ชาวพิฆาตขาว," หลักไท. 4(180) : 58 ; 25 กรกฎาคม 2528.

_____. "ประกันราคาข้าว - ประกันปฏิวัติ," หลักไท. 4(193) : 58 ; 24 ตุลาคม

2528.

_____. "เลือกตั้ง กทม.," หลักไท. 4(195) : 58 ; 7 พฤศจิกายน 2528.

รัตน์ ยาวะประภาษ. "ค่าเช่า ราคา ค่าแรง," หลักไท. 4(200) : 58 ; 12 ธันวาคม 2528.

_____. "คำพูดของในหลวง," หลักไท. 4(201) : 58 ; 19 ธันวาคม 2528.

_____. "เศรษฐกิจไทย - ระบอบและนโยบาย," หลักไท. 4(202) : 58 ;

26 ธันวาคม 2528.

_____. "ส.ค.ส. ปฏิวัติ," หลักไท. 4(203) : 58 ; 9 มกราคม 2529.

_____. "คดีที่ 75," หลักไท. 4(205) : 58 ; 15 มกราคม 2528.

_____. "เศรษฐกิจการเมือง," หลักไท. 4(206) : 58 ; 22 มกราคม 2529.

_____. "ทุนนิยมกับการบูครัด," หลักไท. 5(209) : 82 ; 13 กุมภาพันธ์ 2529.

_____. "การต่อสู้ห้องมิกติกา," หลักไท. 5(210) : 66 ; 20 กุมภาพันธ์ 2529.

_____. "อาชีพกับการต่ออายุ," หลักไท. 5(211) : 66 ; 27 กุมภาพันธ์ 2529.

_____. "รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง," หลักไท. 5(215) : 58 ; 27 มีนาคม 2529.

_____. "เศรษฐกิจยี่น่าห่วง," หลักไท. 5(218) : 58 ; 17 เมษายน 2529.

_____. "ฮัลเลย์กับคำพยากรณ์," หลักไท. 5(219) : 58 ; 25 เมษายน 2529.

_____. "คลังสำรองอาวุธในไทย," หลักไท. 5(220) : 58 ; 1 พฤษภาคม 2529.

_____. "ทหารคุมการเลือกตั้ง," หลักไท. 5(224) : 58 ; 29 พฤษภาคม 2529.

_____. "รัฐบาลหลังการเลือกตั้ง," หลักไท. 5(229) : 58 ; 3 กรกฎาคม 2529.

_____. "เหตุการณ์ที่ภูเก็ตร ระวังเรื่องของการลงของ," หลักไท. 5(230) : 58 ;

10 กรกฎาคม 2529.

_____. "ตั้งรัฐบาล - อย่าลืมทหาร," หลักไท. 5(231) : 58 ; 17 กรกฎาคม

2529.

_____. "นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลใหม่," หลักไท. 5(232) : 58 ; 24 กรกฎาคม

2529.

_____. "สภานายทุน - สภาแดริคูล่า," หลักไท. 5(234) : 66 ; 7 สิงหาคม

2529.

รัตน์ ยาวะประภาส. เปรม 5 - เมื่อเชือกีร์บไป," หลักไท. 5(237) : 58 ;

28 สิงหาคม 2529.

_____. "รัฐบาลแห่งชาติ - เจาทาบลงม่ออีกครั้ง," หลักไท. 5(238) : 66 ;

4 กันยายน 2529.

_____. "เปรม 5 ไหว คดีวีระ - แคล้ว," หลักไท. 5(240) : 58 ;

18 กันยายน 2529.

_____. "ความสัมพันธ์ไทย - สหรัฐ," หลักไท. 5(241) : 58 ; 25 กันยายน

2529.

_____. "กึ่งระหว่างประเทศ บทเรียนทางพลังงานเมือง," หลักไท. 5(244) : 58 ;

16 ตุลาคม 2529.

_____. "เศรษฐกิจไทยจะไปทางไหน," หลักไท. 5(246) : 5 ; 30 ตุลาคม

2529.

_____. "เหตุเกิดที่หัวลำโพง ประมาทหรือวินาศกรรม," หลักไท. 5(249) : 58 ;

20 พฤศจิกายน 2529.

_____. "การเมืองมาถึงตาอับ," หลักไท. 5(250) : 58 ; 27 พฤศจิกายน 2529.

_____. "เอกภาพที่ควรมอง," หลักไท. 5(251) : 58 ; 4 ธันวาคม 2529.

_____. "การขาดแคลนนายกรัฐมนตรี," หลักไท. 5(254) : 50 ; 25 ธันวาคม

2529.

_____. "เสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนรัฐบาล," หลักไท. 5(255) : 50 ; 1 มกราคม

2530.

_____. "ทิศทางการเมืองไทย 2530," หลักไท. 5(256) : 50 ; 8 มกราคม 2530.

_____. "กุหลาบกับหนามแหลม," หลักไท. 5(257) : 50 ; 15 มกราคม 2530.

_____. "หลุมพรางทางการเมืองกับนายพลชลิต," หลักไท. 5(260) : 50 ;

5 กุมภาพันธ์ 2530.

_____. "สมเด็จพระบรมฯ เยือนจีน," หลักไท. 5(261) : 50 ; 12 กุมภาพันธ์ 2530.

รัตน์ ยาวะประภาษ. "ทำไมไม่ขออนุชาตปฎิบัติ ด้วยการขอประชาตติ," หลักไท. 5(263) :

50 ; 16 กุมภาพันธ์ 2530.

_____. "ประชาธิปไตยแบบซ้ายหันขวาหัน," หลักไท. 5(268) : 66 ; 26 มีนาคม 2530.

_____. "ประชาธิปไตยของปลาหมอ," หลักไท. 5(270) : 66 ; 10 เมษายน 2530.

_____. "ระหว่างกองทัพกับประชาชน," หลักไท. 5(272) : 66 ; 30 เมษายน 2530.

_____. "ระบบการเลือกตั้งกับคอมมิวนิสต์," หลักไท. 5(273) : 66 ; 7 พฤษภาคม 2530.

_____. "สภาพปฎิบัติกับสภาแห่งชาติ," หลักไท. 5(274) : 66 ; 14 พฤษภาคม 2530.

_____. "พระอิฐ พระปูน - พระเปรม," หลักไท. 5(275) : 66 ; 21 พฤษภาคม 2530.

_____. "เสียงปี่กองเข็ดเมื่อยกหัว," หลักไท. 5(277) : 66 ; 4 มิถุนายน 2530.

_____. "นายกรัฐมนตรีจากการเลือกตั้ง," หลักไท. 5(278) : 66 ; 11 มิถุนายน 2530.

_____. "ประชาชนเบื่อคนหรือเบื่อระบบ," หลักไท. 5(279) : 66 ; 18 มิถุนายน 2530.

_____. "สิทธิพื้นฐานของประชาชน," หลักไท. 5(280) : 58 ; 25 มิถุนายน 2530.

_____. "ระบบเลือกตั้งแบบอกฤษ," หลักไท. 5(281) : 58 ; 2 กรกฎาคม 2530.

_____. "เมื่อทหารออกมาทำการเมืองเสียเอง," หลักไท. 5(282) : 58 ; 9 กรกฎาคม 2530.

_____. "ผ่านแล้ว คนก็แล้ว," หลักไท. 5(286) : 58 ; 6 สิงหาคม 2530.

_____. "เชือกที่เขมึงเกลียวต่อไปไม่ได้อีกแล้ว," หลักไท. 5(288) : 58 ; 20 สิงหาคม 2530.

_____. "เดือนแห่งการชุมนุมแห่งจรวงวัล," หลักไท. 5(290) : 58 ; 3 กันยายน 2530.

รัตน์ ยาวะประภาส. "หนังสือพิมพ์ - ทำไมต้องล่ามโซ่ถึงสองเส้น," หลักไท. 5(290) :

58 ; 24 กันยายน 2530.

_____. "ความขัดแย้งในกองทัพ," หลักไท. 5(295) : 58 ; 8 ตุลาคม 2530.

_____. "ระวัง จักรวรรดินิยมรุ่นใหม่," หลักไท. 5(297) : 58 ; 22 พฤษภาคม 2530.

_____. "ข้าราชการเมืองไทย," หลักไท. 6(301) : 58 ; 19 พฤศจิกายน 2530.

_____. "ปีแห่งความทรงจำ," หลักไท. 6(304) : 74 ; 10 ธันวาคม 2530.

_____. "กัมพูชาน้ำท่วม," หลักไท. 6(305) : 62 ; 17 ธันวาคม 2530.

_____. "การประชุม "ไม้" สดุด," หลักไท. 6(306) : 58 ; 24 ธันวาคม 2530.

_____. "2530 ที่จากไป," หลักไท. 6(307) : 58 ; 31 ธันวาคม 2530.

_____. "สวัสดีปีใหม่ 2531," หลักไท. 6(308) : 58 ; 7 มกราคม 2531.

_____. "ใครจะอยู่ค้ำฟ้า," หลักไท. 6(309) : 58 ; 14 มกราคม 2531.

_____. "นายกรัฐมนตรีไทย - การไต่บันไดศักดิ์นา," หลักไท. 6(310) : 58 ;

21 มกราคม 2531.

_____. "ข้าศึกภายใน," หลักไท. 6(311) : 58 ; 28 มกราคม 2531.

_____. "เอกราชยุคแขวนคอ," หลักไท. 6(313) : 58 ; 11 กุมภาพันธ์ 2531.

_____. "สงครามโฆษณา," หลักไท. 7(314) : 58 ; 18 กุมภาพันธ์ 2531.

_____. "ตกหลุมพราง," หลักไท. 7(315) : 82 ; 25 กุมภาพันธ์ 2531.

_____. "แพ้เป็นพระ," หลักไท. 7(316) : 64 ; 3 มีนาคม 2531.

_____. "เชื่อนน้ำใจ," หลักไท. 7(317) : 56 ; 10 มีนาคม 2531.

_____. "เพื่อนลัทธิคอมมิวนิสต์," หลักไท. 7(318) : 56 ; 17 มีนาคม 2531.

_____. "ไม้ขีดดอกพิกุลร่วงเสียแล้ว," หลักไท. 7(320) : 56 ; 31 มีนาคม 2531.

_____. "ท.ทหารอดทน," หลักไท. 7(321) : 56 ; 7 เมษายน 2531.

_____. "ผลร้ายจากเขื่อนเริ่มปรากฏ," หลักไท. 7(322) : 56 ; 14 เมษายน

2531.

รัตน์ ยาวประภาส. "ความเคร่งเครียดทางการเมือง," หลักไท. 7(325) :

56 ; 5 พฤษภาคม 2531.

_____. "สิงโตเริ่มส่งเสียง," หลักไท. 7(328) : 56 ; 26 พฤษภาคม 2531.

_____. "พูดได้ตามใจคือไทยแท้," หลักไท. 7(329) : 56 ; 2 มิถุนายน 2531.

_____. "ความไม่ลงรอยของคนสามพวก," หลักไท. 7(330) : 56 ; 9 มิถุนายน 2531.

_____. "การเลือกตั้งที่จืดชืด," หลักไท. 7(331) : 56 ; 13 มิถุนายน 2531.

_____. "ตกขอบประวัติศาสตร์," หลักไท. 7(335) : 56 ; 14 กรกฎาคม 2531.

_____. "โลกที่สาม - ภาพพจน์ไทย," หลักไท. 7(336) : 56 ; 21 กรกฎาคม 2531.

_____. "นักการเมืองสมัครเล่น," หลักไท. 7(337) : 56 ; 28 กรกฎาคม 2531.

_____. "ประชาธิปไตยแบบจ้าว ๆ," หลักไท. 7(339) : 56 ; 11 สิงหาคม 2531.

_____. "ธุรกิจทางการเมือง," หลักไท. 7(344) : 64 ; 15 กันยายน 2531.

_____. "ถุงเงิน - ถุงอำนาจ," หลักไท. 7(350) : 56 ; 27 ตุลาคม 2531.

_____. "หนังสือพิมพ์กลัวใคร," หลักไท. 7(351) : 56 ; 3 พฤศจิกายน 2531.

_____. "เงินอเมริกันไม่หอม," หลักไท. 7(353) : 56 ; 17 พฤศจิกายน 2531.

_____. "คนเด่นแห่งปี," หลักไท. 7(360) : 56 ; 5 มกราคม 2532.

_____. "สงครามเศรษฐกิจใหม่," หลักไท. 7(361) : 56 ; 12 มกราคม 2532.

_____. "สนามการค้าระเบิดลูกใหญ่," หลักไท. 7(365) : 56 ; 9 กุมภาพันธ์ 2532.

_____. "นโยบายอินโดจีน," หลักไท. 7(366) : 56 ; 16 กุมภาพันธ์ 2532.

_____. "ขาวคือดำ," หลักไท. 8(367) : 104 ; 23 กุมภาพันธ์ 2532.

_____. "รัฐบาลวาก่อนเปิดเทอม," หลักไท. 8(368) : 64 ; 2 มีนาคม 2532.

_____. "ปัญหาประชาธิปไตย," หลักไท. 8(379) : 64 ; 16 มีนาคม 2532.

_____. "ไฟไหม้ฟาง," หลักไท. 8(371) : 56 ; 23 มีนาคม 2532.

_____. "ทหารเป็นรื้อ (ลม ๆ)," หลักไท. 8(372) : 56 ; 30 มีนาคม 2532.

รัตน์ ยาวะประภาส. "รัฐบาลใกล้วิกฤต," หลักไท. 8(373) : 64 ; 6 เมษายน

2532.

_____. "เมื่อสังคมนิยมตื่นตัวประชาธิปไตย," หลักไท. 8(377) : 56 ; 24 - 30

เมษายน 2532.

_____. "แก้รัฐธรรมนูญของคณาภิบาล," หลักไท. 8(380) : 56 ; 15 - 21

พฤษภาคม 2532.

_____. "เดินหน้า ประชาธิปไตย," หลักไท. 8(381) : 56 ; 22 - 28 พฤษภาคม

2532.

_____. "การค้านักการทหาร," หลักไท. 8(382) : 56 ; 4 มิถุนายน 2532.

_____. "ภาพพจน์ อานาจมืด," หลักไท. 8(383) : 56 ; 11 มิถุนายน 2532.

_____. "ศาสนากับการเปลี่ยนแปลง," หลักไท. 8(386) : 56 ; 2 กรกฎาคม

2532.

_____. "หาเหวใส่หัว," หลักไท. 8(387) : 56 ; 9 กรกฎาคม 2532.

_____. "ไขควงของชาติชาย," หลักไท. 8(388) : 56 ; 16 กรกฎาคม 2532.

_____. "ระบบศักดินาในพระสงฆ์," หลักไท. 8(389) : 56 ; 11 มิถุนายน 2532.

_____. "รัฐมนตรีที่ไม่มีใครอภิปรายไม่ไว้วางใจ," หลักไท. 8(390) : 56 ;

30 กรกฎาคม 2532.

_____. "ตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ," หลักไท. 8(391) : 56 ; 6 สิงหาคม 2532.

_____. "การเมืองนักทหาร," หลักไท. 8(394) : 56 ; 27 สิงหาคม 2532.

_____. "เส้นวิกฤตของพรรคชาติไทย," หลักไท. 8(395) : 56 ; 3 กันยายน 2532.

_____. "ความควายเข้ามาแทรก," หลักไท. 8(397) : 52 ; 17 กันยายน 2532.

_____. "กัมพูชากับความมั่นคงของไทย," หลักไท. 8(399) : 56 ; 1 กันยายน 2532.

_____. "ชาติชายกับสันติภาพ," หลักไท. 8(400) : 56 ; 8 ตุลาคม 2532.

_____. "โลกใบแคบสำหรับจำลอง," หลักไท. 8(401) : 56 ; 15 ตุลาคม 2535.

_____. "ข่าว ครม. ชุดใหม่," หลักไท. 8(402) : 56 ; 22 ตุลาคม 2532.

รัตน์ ยาวะประภาส. "ใต้ฝุ่นการเมือง," หลักไท. 8(406) : 56 ; 19 พฤศจิกายน 2532.

- _____. "ทหารธุรกิจ," หลักไท. 8(408) : 56 ; 3 ธันวาคม 2532.
- _____. "รัฐบาลคอร์รัปชั่น," หลักไท. 8(410) : 64 ; 17 ธันวาคม 2532.
- _____. "ลายออก," หลักไท. 8(411) : 60 ; 24 ธันวาคม 2532.
- _____. "โลก - วันที่เห็นหิมะขาว," หลักไท. 8(412 - 413) : 60 ; 7 มกราคม 2532.

2532.

- _____. "น้ำใหม่ในกรม.," หลักไท. 8(414) : 60 ; 21 มกราคม 2532.
- _____. "ขายผ้าเอาหน้ารอด," หลักไท. 8(415) : 56 ; 21 มกราคม 2533.
- _____. "รัฐบาลชาติขายกับทหาร," หลักไท. 8(418) : 56 ; 11 กุมภาพันธ์ 2533.
- _____. "รัฐประหาร," หลักไท. 9(419) : 86 ; 18 กุมภาพันธ์ 2533.
- _____. "แต่ประชาธิปไตย," หลักไท. 9(423) : 56 ; 18 มีนาคม 2533.
- _____. "เผด็จการหนังสือพิมพ์," หลักไท. 9(425) : 56 ; 1 เมษายน 2533.
- _____. "ชาติชาย - นักบุญคนบาป," หลักไท. 9(427) : 56 ; 15 เมษายน 2533.
- _____. "พูดอย่างทำอย่าง," หลักไท. 9(429) : 56 ; 29 เมษายน 2533.
- _____. "ขายแผ่นดิน," หลักไท. 9(430) : 56 ; 6 พฤษภาคม 2533.
- _____. "หมูไม่กลัวน้ำร้อน," หลักไท. 9(432) : 52 ; 20 พฤษภาคม 2533.
- _____. "ครูปรีชา," หลักไท. 9(433) : 56 ; 27 พฤษภาคม 2533.
- _____. "พัทธะข้อ 8," หลักไท. 9(434) : 56 ; 3 มิถุนายน 2533.
- _____. "ทหารกับการเมือง," หลักไท. 9(438) : 56 ; 1 กรกฎาคม 2533.
- _____. "ลัทธิขอยราชครู," หลักไท. 9(439) : 56 ; 8 กรกฎาคม 2533.
- _____. "รัฐบาลวิกฤต," หลักไท. 9(440) : 60 ; 15 กรกฎาคม 2533.
- _____. "ชัยชนะบนเส้นด้าย," หลักไท. 9(441) : 60 ; 22 กรกฎาคม 2533.
- _____. "รัฐบาลลายพร้อย," หลักไท. 9(442) : 56 ; 29 ตุลาคม 2533.
- _____. "สัญญาเดียนภัย," หลักไท. 9(443) : 56 ; 5 สิงหาคม 2533.

รัตน์ ยาวะประภาส. "2 ปีกองชาติชาย," หลักไท. 9(444) : 64 ; 12 สิงหาคม

2533.

_____. "เดือนวิกฤตของรัฐบาล," หลักไท. 9(445) : 68 ; 19 สิงหาคม 2533.

_____. "ปัญหาภายในของรัฐบาลชาติชาย," หลักไท. 9(446) : 56 ; 26 สิงหาคม

2533.

_____. "วีรบุรุษรา," หลักไท. 9(447) : 56 ; 2 กันยายน 2533.

_____. "ชาติชายถึงจุดจบ," หลักไท. 9(448) : 60 ; 9 กันยายน 2533.

_____. "เป็นครกปั้นภูเขา," หลักไท. 9(448) : 56 ; 16 กันยายน 2533.

_____. "น้ำขึ้นน้ำลงราคา," หลักไท. 9(450) : 56 ; 23 พฤศจิกายน 2533.

_____. "การเมืองนอกกรอบ," หลักไท. 9(453) : 52 ; 14 ตุลาคม 2533.

_____. "คนดีที่ไทยไม่ต้องการ," หลักไท. 9(455) : 52 ; 28 ตุลาคม 2533.

_____. "คนป่าคนเถื่อน," หลักไท. 9(460) : 56 ; 2 ธันวาคม 2533.

_____. "รถเมล์เที่ยวสุดท้าย," หลักไท. 9(463) : 56 ; 23 ธันวาคม 2533.

_____. "รถไฟสายมรณะ," หลักไท. 9(466) : 56 ; 13 มกราคม 2534.

_____. "อะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด," หลักไท. 9(467) : 56 ; 20 มกราคม 2534.

_____. "ปลุกฝันนายพลเผ่า," หลักไท. 9(469) : 56 ; 3 กุมภาพันธ์ 2534.

_____. "เสรีภาพของข่าวสาร," หลักไท. 10(471) : 88 ; 17 กุมภาพันธ์ 2534.

เอกสารชั้นรอง

กุหลาบ มลลิกะมาส. วรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.

เจือ สตะเวทิน. คติชาวบ้านไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุทธินิสารการพิมพ์, 2517.

ฉวย สุรสิทธิ์. ศิลปะการเขียนว่าด้วยการเขียนขึ้นสูง. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,

2522.

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ และคนอื่น ๆ. ปัญหา 108 ทางเศรษฐกิจเล่ม 1 ความรู้เบื้องต้น.

กรุงเทพฯ : บริษัทพิทักษ์ประชา จำกัด, 2532.

- ชลธิชา กลัดอยู่. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2517.
- ชลัช จงลีพันธ์. การเมืองเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมศว. งานส่งเสริมวิจัย และตำรา กองบริการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.
- ชานาญ รอดเหตุภัย. สัมมนาการใช้ภาษาในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กรุงสยาม การพิมพ์, 2519.
- ชัย ชุ่มสาย, ม.ล. วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. เอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย 105. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครุธนบุรี, ม.ป.ป.
- นวลศรี จงถาวร. วิเคราะห์พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- นววรรณ พันธเมธา. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสำเนาการพิมพ์, ม.ป.ป.
- นุจริัย สุนทรวรรณ. วิเคราะห์บทความของหลวงวิจิตรวาทการ. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- บุญเดิม พันธรอบ. สังคมวิทยา มนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2526.
- ประกาศ วัชรภรณ์. ประวัตินักประพันธ์. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2516.
- ประดับ จันทรสุขศรี. วิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนในสยามวารศัพท์ พ.ศ. 2434 - 2466. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ; มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- ประทีป วาทิกทินกร. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.
- ประยอม ของทอง. บทสัมภาษณ์ คุณประยอม ของทอง. ณ บริษัทเซลล์แห่ง ประเทศไทย จำกัด วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2532. เวลา 11.00 น. ถึง 11.30 น.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. แนวทางศึกษาวรรณคดี ภาษากวี การวิจัยและวิจารณ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

- เปลื้อง ฌ นคร. คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- พจนารถ มนวรินทร์กุล. สังคมวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา, 2527.
- พิษณุ หอมทวี. ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยราไพพรรณี, ม.ป.ป.
- ไมรี ชื่นสำราญ. เอกสารประกอบการสอนไทย 101 : ทักษะความรู้ทางภาษา.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530.
- รังสรรค์ ธนพรพันธุ์. สังคมกับเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2519.
- วรรณา เจียมศรีพงษ์. การเมืองเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : แผนกเอกสารและการพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.
- วราคม ทีสุกะ. สังคมวิทยาสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2527.
- วิษรา คล้ายนาคร. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2530.
- วิทยากร เชียงกุล. ทางออกการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : ยงพลเทรดดิ้ง, 2531.
- วิภา กงกะนันทน์. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : แผนกบริการกลาง สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศิลปากร กระจายวังสนามจันทร์, 2521.
- _____. วรรณคดีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์, 2522.
- _____. วรรณคดีศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สมจิต พันธุ์เหล็ก. ศึกษาบทความคอลัมน์ข่าวไกลนา และ "คลื่นใต้น้ำ" ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์
ปราโมช. ปรินต์งานพิมพ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สิทธิา พินิจภูวดล และคนอื่น ๆ. การเขียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2516.

สุภาวดี มิตรสมหวัง. ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2523.

_____. สังคมไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2523.

อคุสย์ ต้นประยูร. ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ : บารมีการพิมพ์, 2524.

อนมานราชธน, พระยา. เชื้อชาติภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : กองวัฒนธรรม
กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายยุทธภูมิ ชื่อสกุล สุวรรณเวช	
เกิดวันที่ 1 พฤศจิกายน	พุทธศักราช 2509
สถานที่เกิด	อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	95/5 หมู่ 3 ตำบลทุ่งทอง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 71110
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4 หัวหน้าแผนกวิจัย วิทยาเขตพัฒนัยการพระนคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาเขตพัฒนัยการพระนคร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	ม.3 โรงเรียนวีรศิลป์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2526	ม.6 โรงเรียนวิสุทธิรังษี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2530	ศษ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม
พ.ศ. 2536	กศ.ม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การวิเคราะห์บทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาช

บทคัดย่อ

ของ

ยุทธภูมิ สุวรรณเวช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

กุมภาพันธ์ 2536

ปริญญานิพนธ์นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาศิลปะการใช้ภาษา กลวิธีการเขียนและแนวคิด
ในบทความของ รัตนะ ยาวะประภาส จำนวน 326 เรื่อง โดยเสนอผลการศึกษาแบบ
พรรณนาวิเคราะห์ ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ในด้านศิลปะการใช้ภาษา พบว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นผู้ที่มีความสามารถในการ
ใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิด และความรู้สึก เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดย
พิจารณาได้จากการใช้ถ้อยคำ การใช้ประโยคและการใช้สำนวนโวหารแบบต่าง ๆ

ในด้านกลวิธีการเขียนบทความ พบว่า การตั้งชื่อบทความที่ รัตนะ ยาวะประภาส
ใช้มากที่สุด คือการตั้งชื่อโดยเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง นิยมเปิดเรื่องโดยใช้ข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ นำเสนอเนื้อเรื่องโดยใช้เหตุการณ์
ในประเทศเพื่อการวิเคราะห์และปิดเรื่องโดยการเสียสละประเด็นประเด็นเป็นส่วนใหญ่ การอภิปราย
และการโต้เถียงเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา และมักสื่อสารน้ำเสียงแบบเสียสละประเด็น
มากที่สุด

ในด้านแนวคิด พบว่า รัตนะ ยาวะประภาส เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเมือง
การปกครองมากที่สุด นับเป็นประโยชน์ต่อการบริหารบ้านเมือง สำหรับแนวคิดทางด้านเศรษฐกิจ
และสังคม แม้จะปรากฏน้อยแต่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณค่าเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับ
บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่เรียกร้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งเสรีภาพอย่างแท้จริงของหนังสือพิมพ์

การศึกษาวเคราะห์ครั้งนี้ ปรากฏว่า บทความของ รัตนะ ยาวะประภาส มีลักษณะ
เด่นเฉพาะในด้านศิลปะการใช้ภาษา กลวิธีการเขียนและแนวคิดอันทรงคุณค่าและสาระประโยชน์
แก่ผู้อ่านและผู้ศึกษา ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า รัตนะ ยาวะประภาส เป็นนักเขียนบทความที่ดีเด่น
คนหนึ่งในวงวรรณกรรมไทยปัจจุบัน

AN ANALYSIS OF RATTANA YAWAPRAPAS'S ARTICLES

AN ABSTRACT

BY

YUTTHAPOOM SUWANNAVECH

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Thai
at Srinakharinwirot University

February 1993

The purpose of this thesis is to study Language art, writing technique and concept from 326 articles written by Rattana Yawaprapas. The results of the study are presented in analytical description

As for the Language art, it is found that Rattana Yawaprapas is capable of using Language to express ideas and feelings on various subjects effectively. The evidence can be seen through his choice of words, structures of sentences and Figures of Speech.

On the point of writing technique, it is discovered that Rattana Yawaprapas has used the titles of the articles under consideration based chiefly on their main themes. The introductory part in each article usually begins with facts about news or political evidences in the country, while the contents are based on those analyzed evidences. He concludes his articles with irony. Another techniques are applied mostly through openly discussion and sarcastic tone.

In regard to his concept, Rattana Yawaprapas mainly presents the political concept which is considered very useful for administration. For economic and social concepts, even though they are hardly seen, they are full of creative value. Besides this, he emphasizes his view towards the roles of newspapers for the real freedom.

This analytical study reveals that Rattana Yawaprapas's articles are outstanding in terms of language art, writing technique and concept which are worthwhile and useful for readers and researchers. It is, therefore, can be said that Rattana Yawaprapas is one of the best article writers in the contemporary Thai Literary.